

പെട്ടേൻ പിപ്പാ

പരിശാസകൾ:

നംവർപ്പം നംരംയണമനേനം

വെള്ളം പീപ്പ്

1 (w(432)
m.32,14
2 H8
6.15

പരിശാസകൾ:

— ഫാലക്കുമ്പും നംതംയണ്മേനോൻ

ବ୍ୟାକ୍ ପାଇଁ ଏହିରେ ମାତ୍ରାରେ ବ୍ୟାକ୍

ബഹുമാന്ത്രികി

അദ്ധ്യാത്മിക

ഭാരതീയിജ്ഞാനം

THE LIGHT OF ASIA
OR
THE GREAT RENUNCIATION
BY
SIR EDWIN ARNOLD

*திரு. பா. பி. சுப்பி
பரிசாரகார்:*

നാലപ്പുக്ക് നാരാധാരമേനോൻ

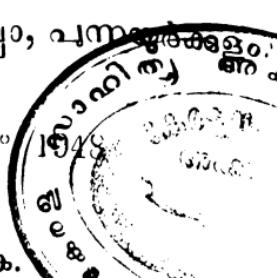
പ്രസാധകനാർ:

വന്നേരി ഷുക്രോ ഡപ്പു, പ്രസാധകനാർ

ചെന്നൂർ പത്തിപ്പ്

1948

വില 2ക.

Printed at
THE MATHRUBHUMI PRESS,
CALICUT.

FOREWORD

(To the First Edition)

Of the many messages vouchsafed to humanity none is holier than the message of Goutama Siddhartha, the Blessed Buddha whom a third of mankind worship as their guide and saviour. The Brahmana Pandit and the Christian Padre have often distorted the gentle teachings of the Tathagato beyond recognition and it was Sir Edwin Arnold's proud privilege to have revealed the beauties of Buddhism to the western world. My friend Mr. Nalapat Narayana Menon has attempted to do the same for the land of his birth and I speed this beautiful translation on its way with a word of well-deserved praise for the young and rising poet, hoping it will do for the Malayalees what its marvellous original has done for the English-speaking races.

Manjeri S. Ramier

(Anagarika Rama)

കി റി പ്ലു

(ഒഡം പതിപ്പിൽ, 1939)

തികച്ചും കാൽന്തരാണ്ട് കാലം കഴിത്തെത്തിനം
ശ്രദ്ധം, വീണ്ടും ‘ഹൈറസ്യൂട്ടീപ്’ത്തെ—അതേ, ഗീത
ബൈബാലിൽ വൃർത്ഥയൻ എന്നീ ദിവ്യഗമ്യങ്ങളുടെ
സമാനമെന്ന വിവേകാനന്ദസ്വാമിക്കിൾ തുടങ്ങിയ ഒ
ജുപാഭനാരാത് അഭിനന്ദിതമായ സേർ എഡ്വിൻ
ആർഡന്റഡാൾഡി(Sir Edwin Arnold)ന്റെ ‘ഡി ലൈറ്റ്‌റാം
കാഹം ഫ്രെഡ്യൂ’ (The Light of Asia) എന്ന വിശ്രിജ്ഞകൃതി
ജ്ഞായി അപ്പുംപ്പും ഇം വിദ്വനമന്മാരെതെ— ഭാഷാ
പ്രണയികളുടെ മനഃക്കെ പ്രത്യക്ഷിഭവിപ്പിപ്പിജ്ഞനതിൽ
എനിജ്ഞേം കരാറിസ്ത്യാനം, ഇംഗ്ലീഷാരാവർത്തന
തതിൽ എൻ്റെ തത്താദ്വാരക്കു കരേഞ്ഞടി വ്യക്തിഭവി
ച്ചിട്ടശ്രദ്ധന ആത്മവിശ്രദ്ധാസംമാത്രമാണെന്ന താനി
വിം സവിനയം അനുസ്ഥരിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

വിവരത്തകൾ

TO

MAHAKAVI VALLATHOL

ബഹുരസത്യവീപം

കന്നം സർദ്ദി.

ലോകസംഗ്രഹകത്താവാം
 ക്വലവേവൻ—യരിത്രിയിൽ
 സിഖാത്മയുവരാജാവെ—
 നാബൃഹതൻ—മഹാസത്തമൻ,
 അച്ചടിതീയൻ കൂടിതിയിലും
 വിശ്വാസിലും നരകത്തിലും,
 ദയാപുണ്ണൻ, മഹാശ്രാനി,
 സർവ്വലോകാഭിവരദിതൻ,
 നിർവ്വാണയമ്മള്ളു—എ—
 തദ്ദേശത്തിനെറി വേദമാം.

മന്ത്രക്ഷായം റീണ്ടുമദ്ദേഹം ജാതനാശത്തിനാണുമാം.

സഞ്ചാനതജഗത്തിനിപ്പിറം ദിക്കപാലർ നാലുപേര്
 വാഴുന്തു നമ്മളുടെയൈ ലോകത്തെക്കാത്തു പോങ്ങേം;
 അവക്ഷ കീഴിലുണ്ടാകി, അടുത്തെക്കിലും, കൂനതം
 മരിച്ച സർപ്പംന്മാത്മാക്കളുടെ ലോകംഡാം; അഞ്ചുവർ
 പാക്കം കൂനയുതം വാംം, റീണ്ടും വന്ന പിറന്നിട്ടും;
 അഞ്ചു പാക്കന ബുദ്ധുകൾ, നാമാക്കുമലയത്തിനാം,
 വന്നെത്തിരാവതാരത്തിന് പ്രിശ്വാസത്തു ചീറ്റവും;
 അതിനാലച്ചിപ്പിപ്പാമല്ലോം കണ്ണറിഞ്ഞതാതി ഓവകരാ,
 “ലോകാനുഗ്രാരകാര്യത്തിനിറഞ്ഞും ബുദ്ധനിന്നിട്ടും.”
 “ഗരി!” ചൊന്നാനാൻ, “ലോകാംഗരാഗാത്മം ഗരിപ്പു എന്നു.
 പലേതിന്റെവെച്ചുടക്കത്തെപ്പാക്കിതോ; ഇന്നീ നിലയ്ക്കുയായ
 ജനവും മുത്തുവുമെന്നിയ്ക്കുന്ന ധക്കം കേരാക്കബോക്കുമേ.

ഞാൻ ചെന്നാതരിച്ചുമീറ്റം ശാഹ്യക്കിടയിൽ, നിശ്ചയം, എന്തുണ്ടാഴുകൾ സദ്ഗൃഹത്ത് നീരിലൊന്നായ ഭ്രഹ്മം, അങ്ങാ എന്നാലലത്തിന്റെ തെക്കൻമന്ത്രത്തിനുന്നേരിൽ.”

എ രാത്രി ഗ്രൗണ്ടാസ്വാലൻതൻ യമ്പ.ത്രിയാദി, മാധ്യാവ്യരാജ്ഞി, ഭർത്താവിന്ദ ചാരത്തുറഞ്ഞാണോ, കണഡാശ്ശാരത്തുട്ടത്സപ്പും: വാനിൽനിന്നൊരു താരകം—
 അതു കൊന്ധും കാമയേറുക്കുമീരവെണ്ണയുള്ളിള്ളതാം
 ഒരാന്തൻ ചാപ്രാഥാന്നാ,ന്നാട രഫ്രിക്ഷിള്ലിള്ളതാലു്
 പനിനിർപ്പുമുട്ടിനൊത്തെ നിം പൂണ്ടിജ്ജപ്പലപ്പണം—
 അക്കാശത്തുടക്കുകിൽപ്പൂഞ്ഞത്തണാ,ബേദതാഴീ കല്പന്താൻ,
 അവാദത്തൻ ഗംഗാത്രത്തിൽപ്പുകുമീ പലതുമാന്ധ്രമാരു്.
 ഉണന്നപ്പൂഞ്ഞവരാക്കണ്ണില്ലത്തിന്തോ മനിലോരമായിരുന്നു
 കാണാത്താനാദം; എന്നല്ല പാതിശ്ശൂഗം ധരിത്രിയിൽ
 വന്നുത്തീ പുലഞ്ചുന്നവാശ്വായ സുന്ദരമാം ആതി.
 കട്ടിക്കുന്നിഷ്ടകുമീ; താണ്ടതാണ്ടങ്ങോ കടൽത്തിര;
 പകൽനോരത്തു വിടങ്ങന്നാണോ പൂക്കണ്ണാക്കായും
 എത്തോ വെളിവിൽ, നട്ടച്ചുരമയത്തനാമാതിരും;
 ചട്ടവെയുമുള്ള കാട്ടിക്കരിപ്പൂഞ്ചക്കുശൈ നോമാജുപമേറിവേ
 പൊന്നാക്കം പൊഴതാമട്ട്, രാജഞ്ഞിതന്റെ നന്ദിബാം
 ഇറങ്ങിച്ചുന്നിതേതന്നേ അറബത്തെ നാരകത്തിലും;
 മുട്ടമന്ത്രിയുംചുരുപ്പാഞ്ഞു പാതാഞ്ഞണ്ണുംപെണ്ണാക്കായും:
 “അണ്ണു, ഇന്നെടുക്കാനുള്ളവരാം മുതൽ നീണ്ണുള്ളം,
 മുതരാവാനിരിയ്ക്കുന്ന ജീവാനുള്ളവർ നീണ്ണുള്ളം
 എന്നീയ്ക്കു; കേരാക്കു,കാശിയ്ക്കു! ബുദ്ധൻ്നിന്നുവതാരമായോ!”
 തന്മുലം പെയകുമീ സൗഖ്യമസംഖ്യനരക്കണ്ണുംപും
 പൊരിന്ന നെഞ്ചിട്ടപ്പുണ്ണായു്; അപ്പുംപ്പുംനേണ്ണംപും
 ഒരു കാറിടിയണ്ണായു് കരിയും ഹടലിക്കലും.
 പിന്നെ പ്രാതമായപ്പുഞ്ഞിതു ഫേഞ്ചായ നോരമേ,
 പുഖരാം സപ്പള്ളാരജ്ഞതൻ ചൊന്നാർ: “സപ്പള്ളമിത്തമും
 കക്കംതന്തിക്കലാണ്ണൻ; രാജഞ്ഞി പെറിടിച്ചുന്നിരെയു്—
 സമസ്തജനതാലാക്കായകാരത്തേന്നുംയായനായു്,
 മത്ത്യക്കംജഞ്ഞാനഹരരനായു്, നാട്ടവാഴ്യും നീല്ലിലോ
 മുലകാം വാഴവോന്നാക്കമോയ ദിവ്യക്രമാരനെനു്.”

ആരീബുദ്ധഭഗവാൻ വന്ന ജാതനാലതിവാസ്തവം.

മഹദ്യാദേഹ ദിപ്പിലാം ശാഖാരാജഞ്ചി, രാഖം തിക്കണ്ടവും,
പാളിത്തോഴ്പ്പിൽ, ക്ഷാടകിമരച്ചാറുവന്തല്ലെങ്കിലും
മരിബന്നില്ലാക്കുക്കണ്ടും ഗുഗ്രാമിപ്പുക്കണ്ണാഡും
കിരീടം വൊച്ചുതായോരു പിഡാശിരണ്ണ ചുട്ടിലുായു്;
അപ്പോരം സ്വഭാവത്തായോരു അജ്ഞം—രാജാമംതേതിനാം—
ബോധാധ്യാം മരം ശ്രീമന്നാരാജഞ്ചിപ്പു ചുറവായു്
ബതാഗ്രാരത്തെ ദിഷ്ടിപ്പുണ്ണ താഴ്ത്തു തന്ത്ര കൊന്ധായരാ;
പദ്മിക്കിടയ്ക്കുന്നുന്നുനേണ്ടിയും വിനിപ്പിപ്പാൻ
ഉഡിപ്പിച്ചുടിനാം പെട്ടുന്നായിരും വിരിപ്പുക്കുണ്ടാണു;
നാരാട്ടിനെന്നാതു പാകത്തിലുതിക്കുള്ളും പാറയും
ഒഴക്കി ഗുട്ടിക്കുംപോലും മുരീർ നിന്മാശാരാജിനെ.
അപ്പുണ്ണിനുന്നോാപില്ലാതാരു ചൈരു സ്വാദുത്തരു,
ഭാഗ്യചിന്തനങ്ങൾ ക്ഷുദ്രത്തിരഞ്ഞുമൊരു സുത്രപരുന്നു;
ഈ മഹത്താണു വൃത്താന്തമന്നത്തു രാജഗ്രാഹാജരേ.
ക്ഷത്തിനെക്കാണ്ടുപോരാനായു് ആയുപ്പുക്കു പോകാണു
അമാലകാരാഡിക്കനു ലോകപാലാർ റാല്പുകം;
സുമേരുപ്പതാലത്തിൽനിന്നു യിച്ഛോട്ടിന്ത്തിയോർ—
മത്തുകമ്മംഡുപ്പുത്തുക്കിടിനേരുക്കണിപ്പുവർ;
ഇവുള്ളിപ്പുകാരും തുംഭിക്കുത്തു പടയാളികൾ
ഭത്തണിപ്പുരിചക്കാർ ഓജന്നാതു ഏപ്പുംഡിഗിഗ്രപരൻ:
നീലാശപാത്രസർ ശാഖാപ്രസിദ്ധുരിം എണ്ണാർ
കംഭാണ്യരാം ദോശനാജും തെക്കേട്ടിക്കിന്നായിഗ്രപരൻ:
രക്താക്കണാറാഞ്ഞാരും പെശ്ചപ്പുരിചക്കുള്ളവർ
നാഗനാർ പിത്രകർണ്ണപ്പുശ്ചിമദിഗിഗ്രാരൻ:
മണ്ണതക്കതിരഞ്ഞെൻ വക്കൻ, ചൈനാനിൻപരിച എണ്ണവർ,
പൊന്നിൽക്കുള്ളിച്ചും ചുഡഭും നടക്കേട്ടിക്കിന്നാശാരൻ.
ശരിഞ്ഞിവന്നാ, താഉശ്വാരിബാംരാശമരാംിതം,
മട്ടക്കാണഞ്ചുപ്പാലുംശാലന്നാക്കും തുല്യരായു്
പദ്മിത്തണേജന്തിനാർ, സത്യശാശ്വതരക്കിലുമസ്സരൻ;
നടന്നാരനു ഓവനാർ, മനസ്യരിഡില്ലാജും
യമേച്ചുമവരോടൊക്കും: വീണാം നൃഥൻ പിന്നതായു്
കണ്ണിയേച്ചാല്പി വിശ്വാസിത്തിന്ത്തിയല്ലോ മഹാസുഖം.

എന്നാൻമുള്ളേഖാദരാൻ രാജാവാറിണ്ടത ഇല്ലിതൊന്നമേ;
 മെബജണ്ണരേവം ചൊല്ലുകും മാഴും മർദ്ദുക്കണ്ണന്തംചൂൽ:
 അതുരിതാണ്ട കൂടുന്നോരിയ്ക്കുന്നുണ്ടെങ്കിട്ടിലിയം,
 പിറക്കം ലോകഗസ്ത്രാട്ടുകുള്ളിയേഴു വരത്തൊട്ടം—
 ചാക്രത്താം; ദാഹാരതാം; മേഘമണ്ണലചാരിഞ്ഞായ്
 അന്തസ്ഥാജ്ഞനാഡപരതാം; തന്നുംമരന വാറിജ്ഞവാൻ
 ജനിച്ചതാഡ് മഞ്ഞതിനൊന്നുപും വൈശ്വത ഗജത്താവും;
 റിദശൻ ഉന്നിയും; പോരിപ്പന്തോട്ടുരത പടവാമാം;
 കിടയില്ലാതെതാരന്നല്ല കലഞ്ഞം ധനപതാിഡാര
 ഉഷസ്സിലെക്കാരാച്ചേയേരം വായുരത്തവുമീവിയം.
 ഇയത്തുരസുതനൊന്നുപും കൈവയം വാരമോക്കരയാൽ
 ദടത്താനാക്കു ഭ്രവൻ തന്നപുരത്തിൽ നഹോണ്ടാം;
 അമ്മടകിച്ചു വഴികൾ, പനിനിർ പാറി വീമിശ്വിൽ,
 മുക്കപ്പുക്ക് കൊടകിക്കും ദീപവും തങ്തോരുമേ;
 സാഹ്യാദ്ധാക്കമാരക്കുടമതത്താൽ നോക്കിനില്ലവേ
 ചെപ്പടക്കാർ, വാരപ്പുരവര കാണിപ്പേരാർ, മെയ് വഴ്ഞിയോർ,
 ഉണ്ടാല്ലോ, റിന്റജാലക്കാർ, സ്നാണേലേറി ദടപ്പവർ,
 നില്ലുക്കാലടിതൻ ചുഴേ മണിച്ചിരി ഹിന്ദുണ്ണവോർ
 മിന്നിവേച്ചാളിപ്പാവാട ചാത്രം ദത്തനമക്കാർ,
 മാനേതാലും കരടിനേതാലും പുതച്ചാ വേഷിയാരികൾ,
 വ്യാസ്തംബൈ മെങ്കണ്ണോർ, മലുക്കാർ, ചെണ്ടകൊട്ടകാർ,
 കുപിച്ചുകുള്ളോം, പക്ഷിയങ്കാരിവരേവയം
 രാജാജണ്ണകളമാറ്റുാണിപ്പിച്ചു പൊതുജനങ്ങളെ.
 എന്നല്ലകലെനിനെന്തി, യിപ്പേറിൻ കമ കേരാക്കണ്ണാൽ
 പൊൻതാലത്തിൽ വിലപ്പുട കാഴ്ചയുംകൊണ്ട വാണിജർ;
 അക്കിക്കല്ലു, ജടാമാഞ്ചിവെത്തലം, രോമപ്പത്തപ്പുകൾ,
 വൈഡുര്യം, പന്തിരിണഡാക്കിയിട്ടാലും മഡബാർഡവം
 മുന്നാത്തപടി നേരത്തുള്ള കൈനൊന്തുംകര, ചാദനം,
 മുതെന്തണ്ണം തയ്യു നിന്മിച്ചതായ കൈപ്പവീറാസംവയം,
 അന്തിനെപ്പുംചാഡം; ഓരോ കീഴുന്നാഗരംതന്നുപായനം;
 അതിനാൽപ്പുംനർ “സപ്പംത്മ സിഖ്”നെന്നക്കമാരനെ
 പേര് വിളിച്ചിട്ടും; സിഖാമ്മനാനം ചൊല്ലും ചുരക്കമായും.
 ഉണ്ടാ വിദേശ്യരിലോട പുല്ലപ്പി, സിനിതൻ; പിരാൽ
 എന്നുണ്ടെങ്കെ ചൊറി ചെല്ലാതായും ദിവ്യശബ്ദങ്ങൾ കേരാക്കഡവോൻ;

അദ്ദേഹം തന്റെച്ചുട്ടിൽസ്ഥായിയിലിരിഞ്ഞോ,
കേട്ടാൻ ബുദ്ധാവതാരത്തിലുന്നാർ പാട്ടു പാട്ടുകൾ.
റാഖ്മക്യത്താൽത്തുപള്ളാഡുമത്തുതജ്ഞാനാഗ്രാഹകര
പുജ്യനാണ്ണോനമാനനെചുന്ന വന്നിച്ചു നന്നാൻ;
രാജത്തിയം കട്ടിശ്വകാണ്ട കിടത്തി ത്രസ്തങ്ങളിൽ;
പുഖനോ കാന്തിനിനാക്കാണ്കുക്കൊബീ, “ഹാ രാജകീ, ചെ
ഉടനോതന്നു സാഹ്യാധം വിശ്വ, തന്ന പുഞ്ചിശ്വം മാം [ജോലാ]”
നിലത്തെ വെച്ചുകൊണ്ടാൽ: “പനിവോൻ! ഉള്ളിച്ചിശ്വരൻ!
ഞാൻ കാണു പരാനിപ്പുവിൻ കാന്തിയം, പാർശ്വിശ്വരവയം,
സ്പന്ദികാരോവതൻ സൗക്ഷ്മ്യമലച്ചരാനാർക്കഴം,
പ്രാധാന്യമുള്ള ഭൂപതിരണ്ടണ്ണം ഭാഗ്യചീനന്നും,
അപ്രധാനന്നാമുള്ളതെന്നും. നൃജീവൻ വോൻ;
ഭവാൻ ധർമ്മം പ്രസംഗിപ്പിം, ധർമ്മാശക്കാളുംവോർക്കശൈ
രക്ഷിഞ്ഞും ചെയ്യും; എന്നാലുതു കേരകക്കരിപ്പ് ഞാൻ,
ചാവാനിപ്പിടയാഗിച്ചു ഞാൻ ഭവിച്ച മരിഞ്ഞുയാൻ;
എന്നാണുമന്നായെക്കൊണ്ട്. ധരിയുള്ള, ഹേ റൂപാലക!
ശമ്പൂനനഷ്ടതയവിൽപ്പുല ആനാണ്ട ചെല്ലോ
ഒരിഞ്ഞൽ വിരിച്ചെന്നാനു, സാവിധം വിരിച്ചെന്നാം,
ജ്ഞാനത്തിൽ ത്രിമണത്താലും ഫ്രേമത്തേൻകിനിവാലുണ്ടേ
ഉലകാകെ നിരച്ചുള്ളമൊരു പുംബാനിതെന്ന നീ;
ജാതം നിന്തിയവേരിനേരുന്നിനുന ദിവ്യമൊരംബുജം:
ഹാ, ധന്യവശമേ പക്ഷേ ധന്യതാപ്പണ്ണമല്ലതാൻ;
എന്തനാൽ നീ, യോഹലേ രാജത്തി! മഹത്താണി അസുതിയാൽ
സുരന്മാക്കം നരന്മാക്കമല്ലാം വാത്സല്യഭാജനം,
ഇനിമേരു ദിവമേറിടാൻ പാടില്ലാപ്പുള്ളിവ്യാധായ്;
ജീവിതം ദിവമാക്കന്നി, താക്കാലേഴ്ച നാളിനാൽ
വേദനയ്ക്കരിമണ്ണയം വേദനപ്പുട്ടിടാതെ നീ.”

അതോത്തി, തേഴാം രജനിയിക്കൽ മാനാവ്യരാജത്തിനാര
പ്രത്യീരിക്കാണ്ടുന്നും, പിന്നുണ്ണേൻ ഇല്ലോരിഞ്ഞുലും;
അവര പുകാ ‘തയ്യറ്റിശ്വസന്ത്രം’ എംത്രുടിനംഡതം:
അഞ്ചാരാധിപ്പിതവെച്ചുസ്വംഖ്യയില്ലാത്ത ദേവകൾ,
അദ്ദീവ്യമാത്രജ്ഞായിച്ചുജുനിഇപ്പചാരവും.
പിണ്ണുണ്ണിയെ വശത്താരോ, രോക്കാരാജത്തു നിഘക്കത്തായ്

മഹാപ്രജാപത്യാവ്യാഹാരം റൂണക് രാജക്കാരിയാണെ—
അവധാരം ശാരിടം ഫ്രേഷ്ഗ്ലൈറ്റുംകാണ്ട് റാഷ്ട്രത്തിനേ,
അവൻ്നെറ്റ് ജഗദാശാസനകരാഥയരങ്ങബശ്വ.

ആണെട്ട് ചൊന്നാംവാലോചിപ്പുണ്ട് സംഗ്രഹാര്ഥിപ്പാണ്
രാജാത്മജാവർമ്മാം അഞ്ചാനം തുകനാളിവാക്കവാൻ;
ങ്ങൾ നൃഖലൻറിയാശ്വരുക്കമ്മത്തെ മഹിമാവിനെ
കമ്പ്പുപ്പാടിരാജും പാറിസ്ത്രായെരാസ്സുവിസ്തുരം
ചൊന്ന ലക്ഷ്യംമല്ലോഴും ദേടിപ്പുന്നാണി മന്നാൻ,
സംപ്രാംത്യാസമ്മുള്ളിക്കൽവരാച്ചു ഓംകിച്ചു തന്മരാൻ,
“ങ്ങൾ രാജാത്മജനാറിഞ്ഞീടേണ്ടിനിരുവാക്കണ്ണും
എൻക്കഹാരാണ റാണ്ടീഭാൻ അഞ്ചാനാത്തമരാജാവാൻ?”
അദ്ദേഹാദ്ധ്യാത്മികിനാഗവാസ്മുദ്ദോരോത്തമരാമുത്തരം,
“വിശ്വാമിത്രനീതാരാഡാത്തനെ, രാജാവോ! അഞ്ചാനാത്തമൻ,
പാഠ്യാഭിഭ്രംബിക്കും ശില്പഗണത്തിലുമനന്തിലുമനഗ്രിമൻ,
ത്രഞ്ചിപിദ്യാലിത്തൃപ്പാം നെടുത്താം അട്ടു, വെന്നാണു്.”
എവം വണ്ണനത്തിനാൻ വിശ്വാമിത്രൻ, കേട്ടാൻ ഗ്രഹാജ്ഞന്നരാ;
അമുട്ട് സംശയത്തിലെലാങ്കാം ഗ്രഹനമനനു,
വമനത്ര ചുഴെ തത്ത്വാദ പതിപ്പുകൈഴുന്നതാണു്
മയ്യുണ്ടാണിവാഞ്ചാരാജമജപൊടിസ്തിക്കാണു്
അാസ്ത്രചുപ്പാപ്പാന്നതാം തന്ന ചാദരാസ്ത്രംക്കും,
എഴുത്തുകേണ്ട പൂഞ്ഞാനിതൻ ഭന്നിൽ റാന്നാൻ നതാസ്യനായു്;
“ഉണ്ണി, ഉണ്ണി റഹ്മാറ്റുണ്ണെ” നന്ദനയോ പത്രക്കുവേ
ം റിജക്ഷണമാത്രം കേരക്കാവും ശാശത്രിമന്ത്രമോതിനാൻ:

കാം തത്സവിത്രം രേണ്ടും
ഭദ്രാ പേവസ്യ ധീമഹി
ധിയോ യോ നഃ പ്രചോദയാത്.

“അപ്പാഞ്ചു, ഞാനെഴുത്തുാി” നാരചു വിനാിതനാണു്
അദ്ദീപ്യമത്രം പൊടിസ്തിക്കണിച്ചു കൊച്ചുതന്മരാൻ—
ങ്ങൾ ഭാഷയിലല്ലെല്ലാബുംശാലിപിസ്തിലും ശരി;
മംഗലം, പത്രം, നീംം, ഒവം, നാഗരി, മാക്ഷിനം,
തൌമ്പി, ഷുഡം, മനം, മല്ല്യാച്ചാരം, ശിവ്യനി, മാരദം,
ആംഗ്രം, ചിത്രാക്ഷം, ‘മാഗർ’ മൃഗാബ്ദിഗിരീംസംസ്ഥാനം

രാശാതലസ്യവാഗത്താണും ജീജ്ഞാനാർക്കും
സൗഖ്യാന്വയിം വാസക്കാരം പ്രയോഗിച്ചുമെന്ന സംജ്ഞകരി;
സപ്ത്രംജ്യദശിരംഭം സപ്താശാര്യാക്കിരണ്ഞാൽ
ഓരോന്മുഖം തന്നെഴുത്തുകൊൽക്കാണഡച്ചതിനിട്ടാണ്
വായിച്ചാൻ മുഖവിന്മന്ത്രമോരോ ഭാഷാവിലും കുമാർജ്ജം;
ഉടൻ വിശ്വാസിത്രനോതി, “ഒരി; എന്നും പഠിച്ചു നാം.

ഞാൻ ചൊല്ലും വിധചെങ്ങു, നാം ലക്ഷ്യത്തിൽചെയ്യാംവരെ;
മനം, രാജാ, മുന്നാ, വാലാജുതാതിലേ, മുഖായതിനാമേൽ
പത്രം പത്രായും നുറിലെപ്പുള്ളി, മാലിരണ്ഞാലെപ്പുള്ളിമേ.”
ചോന്നാപോലെപ്പുള്ളിയിട്ടിന്നുണ്ടായപത്രംശത്താഞ്ഞാലു
ലക്ഷ്യത്തിലെത്തി; ദിനനില, മനുച്ചാൻ: “പിന്നു കോടിശായും,
നമ്മും, നിന്നുഹൃതവും, വാംബം വിഷിംബംബാ, മുപ്പും
അശാന്താട്ടത്രും, പിന്നന്മാശും, മുഖാപ്പോലും;
പുണ്യാക്കണ്ണാക്കാണഡച്ചതാം പത്രംതതിൽ, മുത്താശംവുംവാർ
പൊടക്കിച്ച ദാസുഗിരിതന്നാണു ദിനങ്ങരാ കണക്കിട്ടം; .
അപ്പുറം കാംമാനാശു റാവിന്താരക്കെഴുപ്പുംവാൻ;
കോടി കാം സമുദ്രത്തിൽ ചാഞ്ഞത്തുള്ളിപ്പു വേണ്ടതാം;
കാലചാക്രക്കണക്കിട്ടും; സപ്ത്രാനിക്കേഷ്യപസംവുംവാർ
പെത്രമാം ദിനങ്ങരാ ശംഗതൻ പൂഴിമാനൻ മറരമായും;
അന്തിക്കല്ലുംതന്നെ പത്രം കോടി ശംഗകരതൻ മണൽ.
അതിലും വ്യാപ്തി കൂടുന്ന തോതൊരാരാ തിരയുംവിഡിയു
കണക്കശാസ്രം കേരിട്ടു സംവുണ്ണില്ലടവു—
അതാ, സണ്ടൂപ്പാർക്കും ലാഡതോരം മഴ പെജ്ജുകിൽ
പതിനാംവിരുമാണകാലേ വീണ ദാംരത്തുള്ളിതൻ കമാ;
അതിന്നപ്പുറമാശനാ മഹാകല്ലാവുംവശകരി;
അവകാശു അണക്കാക്കണ ഭ്രതഭാവികകെഴുപ്പുരർ.”

“കൊള്ളാം,” ചോന്നാലുണ്ടി. “ഭവാനാറിവണ്ണിവരൈക്കിൽ
പഠിപ്പിയ്ക്കുമോ നീചക്കണ, കമഗ്രുക്കാരകി?” [ഞാൻ
താഴെ പുണ്ണോതിനാൻ ബാലൻ: “കേട്ടാലും സദാം, മുരോ!
പറമാണകരാ പത്രത്തും കൂടിയാൽപ്പുറസുക്കുമായും”;
അതു പത്രത്തുംമൊന്നിച്ചുവേഗാകിൽ ത്രാംഗംബാലും;
ത്രാംഗംക്കേശവാത്തുകൂടിയാൽ, സൂര്യരഭൂതിയിൽ
നീന്തിക്കൈച്ചിച്ചിട്ടുന്നാറാപ്പാടിതനാട നീചമാം;

வொடகியேசல்பிதனாராத்தாகி மீசாதலப்புதான்;
 அது பதைளினம் லிவுப்; பத்து லிவுப்புதா யூக்ரா;
 பத்து யூக்காப்புதாளோர் வையாருத்தினஞ்சுரி;
 அதேஒானிடுவேக்காகில் அவடுப்புணர் கடிஸ்மல்;
 அதேஶாக்கா உத்தாரி, யழுளின் ஸப்ராம, வை;
 வை பதைளின்சானிடுவால்கைவாரிந்தின்ஸுயிரைச்சுரா;
 பாதிரஷை விரதிஸுயி வாஸ், பிரகாத்திலுதா டீங்,
 வார, விழிவெங்கும் வைச்சு, காந்தத்தின்கட வைச்சுவா;
 காந்தத்தில் வைச்சுமிதுபதைத்தால் ‘வைப்பை’ நாதாயுதங்—
 ஒன் வைப்பைலொரா பேராகும் சூரமாக்கா ‘வைப்பை’ போன்ற—
 செஷ்தான் நால்புது வைப்பையாத்தால், செஞ் நாலாக்கா யோசனா;
 வேளுமெக்கில், பூரோ, சொல்லா யோசனாப்புத்திலுக்கவே
 கிடப்புவெங்குதயயிகா வெலு ‘நால்பைப்பாடு’ வெய்கா எதான்.”
 அதுளின் ஶரியாய் சூராநாவளாக்கத்தெட ஸஂவுயை
 புதிலோவாடவத்தால்கைாதுராஜக்மாரகான்.
 வூல்ளென் ஆபிலியால் வீஸூபளித்தாஷு கிடக்கையை
 விஶ்ரபாகிதுன் கேட்டதிறு; சொன்னாலாத்திலுயைவன்:
 “ஞா வை வைக்கும்பூத்தாக்கா நாதான், ணாந்தூ, ஓஶிகான்.
 ஏரா! வளைஞா எதான் நானை, யோமநகைாதுமநாவு!
 அநித்ததிரிப்பு வை வைப்பு அந்தா பாவுமென்னியே,
 விஶேஷமிதுப்பிரியாங்கு முன்வத்தா வளக்கவு
 எந்த காடுகிறத்தாந்தே ஶரிசுருாது பீர்ஸ மே இவான்.”

ஊன்றுக்கு காடுகிறான் வூல்ளென் முதக்கைாரிலோக்கையு,
 அவுக்கு திட்டத்தெளிவுக்கிழோந்துவைக்கிலு.

அதுஞ் அதையுத்தாநாளைக்கிலு, துஞ்சோப்பளை;
 ராஞ்ஜாவிதாந்தைக்குப்போரைக்கிலு, ரமுஶ்ரீலுவான்;
 ஸுயிர்வைக்கிலு, கெதி தாங்கால்பீவுத்திலுவன்;
 ஆதேகும் ஆஸமாந்தேந்துக்கலந்து யிருவாயு
 பாலைத்திலூந்தந்தாபதை, ஸ்தூராரிக்கை ஏராக்கையில்;
 தெனில்கைவின்த முன்றுத்தெவைப்பாராரா தேர் நாட்டுக்கா
 கொட்டாரத்திதழிருத்து கஷியாந்தராக்கல்கில்;
 எந்தாலும் மானிகியத்துபோலோடுபைப்பாகாயுதங்வாயியு,
 கஷி பாதியில் நித்திச்சுமக்கமார்க் பலபைப்பாஷு;
 பாஷுபெங் துரங்கநை கிதந்து வலஷுவொஷா,

തിരുക്കർ ഉപചത്രനാർ തോല്ലുണ്ട് ശാസ്ത്രിക്കവാദോ,
അംഗൈകിൽഗ്രാഡമാങ്ങേതോ മഹാരാജ്യം വരയെന്നുണ്ടോ,
പാതി കൊന്ന ജയവും കൈവിട്ടും പോരിലുണ്ടവൻ.
ഒതിൾന്നു പ്രായജോടൊപ്പുവിഞ്ചും ദിവ്യാമൃഗം,
വിഴുരത്തും തണ്ണലിനൊപ്പുരത്തുനേന്നാൽ ശാരം
രണ്ടിന്നുമുന്തിന്നവിൽനിന്നാണു് വള്ളത്തുണ്ടാലോ;
എന്നാൽ മാലോ അണ്ണുനീരോ നോട്ടോ, ശനോക്കുന്നരിജ്ജുലു
പററിടില്ലുതെത്തും പറാതത്തും സംധാരണം
അംഗൈപ്പേപ്പുർക്കമുഖാശപ്പുഠരിജ്ഞത്തിട്ടില്ല ബാലകൻ.
പിന്നിത്തഭായു്: വാസനത്തിൽപ്പുള്ളിപ്പുകാവിലുടേവേ
ഡാതുചെങ്ഗാർ വടക്കോട്ട് കാട്ടുവാസങ്ങരാ തുടക്കമായു്,
ഹരിമാന്തരൻ ശാരിടത്തിൽത്തന്തൻതൻതുടക്കാരാ ഷുകവാൻ.
നീഞ്ഞു സേണ്ടഹാലാപരിജ്ഞി തുടക്കാരാ ററിമപംക്രതിക്കര
പാക്കുന്നിത്തിന്നേണ്ടവാനീതങ്ങളുംജീവക്ഷിക്കരാ;
അനോരം രാജപുത്രൻതൻ അഥാതിഡാം വേവത്തനോ
തന്നവില്ല ദുണ്ടിനോൻ, വിട്ടുന്ന വാഗി തുടക്കാരനുബിനെ;
അതേരു മുന്നിലുള്ളുന്നത്തിനെൻ്റെ വാർച്ചിന്നിനാമേൽ,
വീലാസപ്പൂജ്യമാദ്ധ്യത്തിലെംകാനായു് വിടത്തിൽ;
അമ്മിരന്നു തുടുപ്പുതുടക്കത്തെത്തൻറില്ലുകൾ
റാംലഭത്തുവാലില്ലുക്കേരുമപ്പുക്കണി വീണാപോരായു്.
അതു കണ്ണിട്ട് സിലബാത്മരാജപുത്രൻ പാതത്രിശൈ
അംഗ്രീംപാന്നന്നത്താൻ, അംഗൈഡുരിജ്ഞാശള്ളതിന്നവിയം,
ചന്ദ്രംപടിഞ്ഞാഡിക്കുന്നതിനും മടിയിക്കൽക്കീടത്തിനൊന്ന്;
അക്കാട്ടവാട്ടുതൻ പേട്ടെ തോട്ടോടേ കുറച്ചുവൻ
മിനക്കിനൊന്നതിനു പരിനാം തുവ, ലുംക്കെന്നമാറിനൊന്ന്,
അമനിച്ചുനാർപ്പം, മൊത്ത മനിക്കുറിനു മുന്നാൻ
നിവന്ന് വാഴക്കുന്നവാക്കമിഷ്ടുടക്കരണ്ണപ്പാർ;

പിന്നിടത്തേക്കെ പാടില്ലെന്നു, വലംകെ, കുറഗാം ശരം
പറിച്ചെടുത്തു ഭാഗിവിൽനിന്നു, വോചനാജുള്ളിടം
പതിച്ചു സുവാം തോനിന്മാശന്വിട്ട് കുപ്പിർത്തുചീർ.

എങ്കിലും നോാവിനൊപ്പുറിനിസ്തുരയ്ക്കിവോഴാണ്ടവൻ
സോൽക്കും തന്നപ്രയോപ്പംതിലന്നവിന്മുന്നന്നതെന്നിനൊന്ന്;
കണ്ണട, ചുരു കൊഞ്ചുന്ന രട്ടൻ, ഏതത്തുന്നേരാതുവാണു്
തന്നപക്ഷിയുടെങ്കേൽ നോക്കിയാശ്വരാം ചേത്തു പിന്നുണ്ടം.

അനേകരമായവൻ വന്നാചൊന്നാൻ, “എൻകൊച്ചുതനുരാൻ
എഴുപ്പുവാസ്തവച്ചാൽത്തിൽ വീണോരുന്നതെങ്കിലും
തന്നെപ്പതിനാതിമുഖാൻ കല്പിച്ചു; തങ്മോ ഒരാൻ?”
“ഇല്ല,” സിഡാമ്മരാത്രും, “ചത്രംപോയ” പക്ഷിശൈക്കിലോ
അതതിന് കൊല്ലും ശിഖിയും യൈജ്ഞന്മാരും വേണ്ടതാം;
എന്നാൽജജിവിച്ചിരിപ്പുണ്ടാ ഹംസം; മർജണാത? കൊന്നതോ
ഇല്ല വൈള്ളച്ചിരിക്കിൽച്ചിനം ദിവ്യവേഗത്തുമാത്രമാം.”
ദോഷത്തിൽ മരഞ്ഞുതാതി, “ചത്രാലുമയിർഹില്ലിലും
അക്കാട്ടവാസു, വാതിനെ വാഴിച്ചപ്പാഴക്കതനുണ്ടാം;
വശന്തതാങ്കരണല്ലെല്ലാ, ദാഖിന്നുപാശഭൂമിയാണ്.
ഞാൻ സന്ധാരിച്ചതേക്കീടുകെടുവിശ്വാസിനും ഭൂഗോൾറ,
അനേകം റാഡിയോ എവനാ ഹംസത്തിന് കഴുത്തിനെ
മിനാൽ തിന്കവിളിനോടണ്ടോതാം സംഗ്രഹം:
“തരിപ്പ് ഞാൻ, പറഞ്ഞേതുഹും! എൻകിലാണോ വിഹംഗമം,
അനുകന്പാധികാരത്താൽ സ്നേഹപ്രക്രിയയാലുമേ
എൻകിലാം മാസംവേദ്യജീവിവ്യുത്തിലുാദിമം.
ഞാൻപോഴിയുന്നബന്ധനാരംചേപ്പിനുകമൊന്നിനാൽ,
ഞാൻ പാപ്പീപ്പിള്ളേംമിനെ മനസ്യക്കനക്കവയെ;
മർത്യുനാശത്തെന്നാലും, കൈടക ദഃഖ്യപ്പെട്ടിനെ
കുറച്ചു, മുകലോകത്തിനാഭിഭാഷകനായിട്ടും;
അപ്പ്, റംബിജ്ജുരാണേങ്ങുകിൽ, കഴമാരൻ തന്റെ കാരിയം
ചൊല്ലുടെയിവുശ്രൂരോ, കവർ ചൊല്ലു റോക്കിടാം.”
അതു ചെയ്തു; സമസ്സികളതിനെപ്പറ്റി വാദമായും;
ഈതു ചിന്തിച്ചു പലതു, മതു ചിന്തിച്ചു മരംപോർ,
ഒരജണാതിൽ യതിനെയച്ചനേരോവം ചൊല്ലവോള്ളവും:
“പ്രാണം പ്രധാനമെന്നാകിൽ, പ്രാണരൗക്കാതെതാരാശ്രതാൻ
നശിപ്പിച്ചവരുകാശമധികാരിയതിനെന്നും—
നശിപ്പിച്ചുനാ കൊല്ലുനോൻ, നിലനിത്രം രക്ഷകൾ;
നാല്ലുവന്നപ്പറവയെ!”—എല്ലാക്കണ്ഠം തോന്നിയോ വിഡി
ന്നുംനുംനുംനുംനുംനുംനുംനുംനുംനുംനുംനുംനുംനും
അന്തേനും ഫോറിരിപ്പുനും; പട്ടംകുളും പാനവാരാഡാ
അരിപ്പുതായും—സുരരോവമെത്രം പലപ്പും
അമ്മട്ടം ബുദ്ധവേഗൻ തന്മാതു കാട്ടിത്രുടക്കാനാണ്.
എന്നാൽ ദഃഖ്യത്തിനാപ്പറ്റിയപ്പുക്കിയൈജ്ഞനുതിൽപ്പം

അവിഞ്ഞയിട്ടില്ലവന്തെരിതെങ്ങും; പാപാസ്വയമാന്നാതോ
ശ്രദ്ധാദത്തോട് തന്മുഹൃകാരിലേപ്പു പറന്നപോൾ;
എന്നാൽ ദഹനാത്മാഡ നന്നൻ ദഹനാൻ: “ഓരൻക്കരാരക!
വാതു, നോക്കു, വസന്തത്രു”; മല്ലവത്താക്കുഴിലാഡ
കൊള്ളുകാരനാത്മാസമ്പത്തുകൾ വിദ്യേക്കിച്ചംബാധിയം
എമ്പട്ടിലാണ തദ്ദുശയാക്കെട്ടുവത്തെന്നാതും;
എൻ പട്ടക്കു തീ പെട്ടാൽ നിന്നേതാം നാടിതെന്നിനെ
ഉട്ടനു റാഡ്യുക്ഷബ്ദംബാരത്തെ വിസ്തൃപ്പവെന്നാതും.
ഇഷ്ടതാമില, പച്ചച്ച പുണി, മിന്നന എവുകൾ,
കാന്തപുട്ടുച്ചുഡിവായാൽസ്ഥമഭോാറമീയുതു.”

ചുററിനാർ കിണാർ തോട്ടങ്ങൾ തിങ്ങം നാട്ടപുത്രവർ:
അഞ്ചോ പശിമ കുട്ടന ചെമ്പണ്ണിൽ നെടുനീശ്വരിയും,
കരണ്ണന നാകത്തിൻകുഞ്ചുക്കരി റാലിയ്യുഹാൻ,
തെങ്കണ്ണു തങ്ങളുടെ കട്ടിച്ചുമർക്കൾ കാഴ്കരാ;
ടടിയൻമണ്ണു കരിയിൽനിന്നു പൊങ്ങിക്കിളുന്നടക്കം
പിന്നോക്കം മറിയു നിന്നു തുച്ചവത്തിരുമാലയായും;
മാലു താനിട്ടവാൻവേണ്ടിച്ചുട്ടന കൊച്ചവിനാമേൻ
കാൽ രണ്ടുനീനിനിനോടിജ്ഞുനീതേർക്കാശ പുട്ടവോൻ;
മണിക്കോട്ടനു പരാക്രമക്കും ചിന്നന നീരല;
അതു പായനിടം പഠിംഗൾക്കര നെയ്യനീതുശിയാഡ
പ്രദാനപ്പേരുടിക്കുംകൂശിത്രുവക്കുലപ്പേ.

ശഹനാരേടത്തുണ്ട് വിതക്കാർ വിതയ്യാവാണഞ്ഞതവർ;
പൊട്ടിച്ചിരിപ്പ രാഖാക്കമുള്ള കെട്ടന പാടിനാൽ;
വസന്തം വന തോപ്പിക്കുണ്ടാലിക്കൊള്ളുനു പൊന്തകൾ,
അന്തിച്ച പുഴ വണ്ണേന്നീച്ചുരതാം ജീവിതങ്ങാർ.
മാഞ്ചിപ്പുകളിൽ മിന്നനു മണ്ണതക്കിളികരാ: എകനായും
തൊഴിക്കെയും മരംകൊത്തി പച്ചാലയി, ലോച്ചയിൽ;
ചിന്നപ്പുതിച്ചപ്പുടിയൻ ചെന്നപ്പന്തേരാിച്ചുവുട്ടലിൽ;
നിലത്തേരാടിനടക്കുനിത്തിനാൻ വള്ളുവിത്തിൽ;
ഒളിനോട്ടമയ്യുനു കൊത്തിത്തിനാനു മെനകൾ;
മണ്ണതച്ചടയ്യുംകുശികരാ ചിലപ്പു ഭരംച്ചടയ്യുകും;
പററിമുള്ളനു ചിത്രാക്കപ്പോന ചേക്കണ്ണികരാക്കമേൻ;
പോതിൻകുട്ടത്തിലന്നുിൽ നടന്നിട്ടനു കൊറികരാ;
പൊന്നൊളിപ്പുഗനേ വട്ടം പറന്നിട്ടനു ത്രവകരാ;

ചിത്രിതക്കോവിലുകൾ തിന്പറക്കുന്നു മയില്ലെലം;
കുകീഴുന്ന നീലപ്രാവിന്മോഹം കിണററിഡം;
മുരത്തേതോ വിവാഹത്തിൽ നാടൻമേളും നടക്കയാം;
സ്വർഘം ചൊല്ലിടുന്നാണ് സൗഖ്യത്തെല്ലാബെത്താഡം;
ക്രമാരൻ കണക്ക് വരുമ്പിച്ചാൻ. പദ്മേശ, സൂക്ഷ്മിച്ചു ഭോക്കവേ,
കണ്ണത്തിലുണ്ടാവിത്താം പരീക്ഷപ്രടക്ഷിതിൽ ദുഷ്ടങ്ങൾ:
കുടംകുളിവാലൻ, ജീവിതാനവാദം ധാരിച്ചുവാൻ
പാടുപെട്ടിട്ടു, തന്ത്രിലിജ്ഞിതു വേക്ഷനാവെന്നതും;
വന്നക്ക്ലേണ്ടം കാശക്കുഴപ്പട്ടവാരിജ്ഞിച്ചുവാൻ
എറിവെയുംബുള്ളു സമയത്തു പാരിപ്പുവെന്നതും;
നോക്കിക്കണ്ണാവാൻ പരിപ്പാ, ടെരസ്വാലോളു, മോന്തിനാൽ
പാന്തി, മായവ റണ്ടാലും പരക്കും കുത്തു തീപ്പുതും;
പൊന്തതാൻ റാണ്ടിയതിനെക്കഴു തട്ടിപ്പറിപ്പുതും;
രതാധ്യപ്പും വാറ്റകരത്തിപ്പിൽവെപ്പും ബുൽബുലത്തിനെ
അശാപ്പുകാരനാം പക്ഷി പിടിപ്പും ചെന്നാടുന്നതും;
ഒന്നിനെക്കാനാതിനെക്കാലൈന, തിനെപ്പറിനെക്കാലൈനമേ
കൊന്നാണും, ജീവിതം മൃത്യുവാലെ ജീവിച്ചിട്ടുന്നതും.
അതിനാംബുധനികലതും കാഴ്ച ദടിയിരിജ്ഞയാം,
പുഴതൊട്ടിട്ടു മനജൻവരെജ്ഞം ദയവെന്നിയേ
തമാശിൽത്തമാശിൽക്കാണ്ടുരായ റാഡിപ്പുരമുള്ളടക്കക്കട്ടിനെ—
മനസ്യങ്ങാം കെണ്ണാടുന്നതും തന്ത്രാം തുറക്കാരംനെ;
വിശന കനാപ്പുക്കേണാൻ, അവൻതൻ പുട്ടുകനാകരാ,
അവജ്ഞരിനകം പേരിപ്പുംബുള്ളിപ്പോഴുള്ള താടകരാ,
ജീവിതം പാടെയടരുന്നാക്കം ജീവിതശംഗ്രഹം—
ഈതു കണിട്ടു സിഖാത്മൻ ദിഗ്ഭ്രഹിശംസമിട്ടപോരു.
ചൊന്നാൻ: “ഇതോ സുവിത്ര, രോന്നുന്തെത്തിച്ചു മാണാവാൻ?
വേപ്പാലെതു പുഷ്പിപ്പാണ്ടുക്കൊള്ളാനുക്കൈമുകജീവിതം!
എത്രമേൽ ബുദ്ധിമുട്ടുകൊന്നത്തിൽ തൊഴിൽ! പൊന്തയിൽ
എത്ര ലോറതരം ശക്താശക്തനാർത്ഥമാശിൽ മത്സരം!
ഉകാശത്തിക്കലെന്തല്ലോ കൂളില്ലുതും! ജലരതിലും
രക്ഷയില്ലെതുമേ. നീഞ്ഞാ നീഞ്ഞാവില്ലവിനൊട്ടിട
നീഞ്ഞാ കാട്ടിത്തന്നതിനെപ്പറിച്ചിന്തിച്ചിട്ടെട്ട് ഞാൻ.”

ഈതോതി ശ്രീബുദ്ധദേവന്നാൽ ഞാവല്ലു ചോട്ടിലുാം
പടിഞ്ഞതിരുന്നാൻ—നൽബിംബമിരുന്നാടുന്നതിന്നവിധം—

ഉജ്ജീവിതോഗാകയവുംതുണ്ട് കുറഹേതുവും,
എങ്ങനെതിനും മരണാനം പിന്തിച്ചുവരാംവും,
അതു വായ്യുള്ളുംപു, ജീവിതംപുലതുജ്ഞഭാപ്പിയം,
നോറാംററാനതുയാസക്തിയുംതുണ്ടുശൊരറാം
ഈവശൻറ രാജകീയാത്മാവാത്രിയാനുംപുയിൽ;
ജീവാന്ത്രിക്യാത്മകം മന്ത്രസാഖാനുകരു വിട്ടേപോയ
ധ്യാനം നോട്ടീക്രിനാൻ ബാലൻ, “ധമ്മരാഘ്രാ”പിംഠം പാം.

അപ്പോരംപുറപ്പുത്രണേഭരം ദീതെയഞ്ചു റഹംപ്പിമാൻ,
ഉടൻ തടവില്ലാത്താൽപ്പുക്കം തങ്ക കടക്കാവേ.
“എന്തല്ലുഡാം ശക്തിയാണ കീഴുലിപ്പുത നമ്മെഷി?”
ഈവാർ ചോദിച്ച,—ദിവ്യനാക്കരിയാം ദിവ്യശക്തികൾ,
ബോധപ്പുടം പണ്ണവാനാൽട ദിവ്യാത്മസന്നിധി.
ഉടൻ കീഴുപ്പാട്ട അണ്ണ ചേരുക്കു, ക്ഷണഭാരായവാർ ബുദ്ധിനു
പനിനീർപ്പുനിറം ഷുണു പരിധിച്ചാൽ ചുടിയം
ലോകാംഗംഹരച്ചിന്താനിമുഖനാഡുരിപ്പുതാലും;
ഈനേരത്രു രഹതേതാപ്പുരിൽനിന്നോറിതോക ഭാഷിതം,
“ഔഷിമാരേ! മുഹമ്മദുതുര രക്ഷിജ്ഞമവനാണിവാൻ,
ഉറങ്ങിവന്ന വാദിപ്പിൽ!” അതേരജാസപിക്കുവിയം
വന്നു, പക്ഷങ്ങളും ഷട്ടി, ധൂട്ടിനാരോടു ദീത്തനാം;
എന്നിട്ട് ദേവകരാക്കിസ്സുദ്ദോത്തയുംകൊണ്ടു യാത്രയായും.

എന്നാൽ മുഹമ്മദന്തനേതാത്തിരയും രാജകീകരൻ
ക്കണ്ണാൻ, നട്ടച്ച പോയിട്ടുമാറിത്യൻ ചരമാദിക്കിൽ
പെല്ലാറായിട്ടു, മല്ലേറം ധ്യാനിച്ചുംകൊണ്ടിരിപ്പുതായും;
എല്ലാ നിഴൽക്കഴും നീംഞിശൈനനാഡും, എനാവലിൻ നിഴൽ
നീനുനിതോറിസ്ഥലതുദ്രോതെയും മുടി മേല്ലും,
ആദിവ്യമാം നൈരകയിൽപ്പോക്കബേബുംപേരിടാപുട്ടി;
എന്നല്ലിക്കാഴ്ച കണ്ണുള്ളാം ത്രാവിച്ചുനശരീരമായും
ഞാവല്ലുക്കാരിൽനിന്നിവാണുമെങ്കുമെന്നും ഭാഷിതം:

“അതേവിധംതന്നെയന്തിടാതെ—
യിരുന്നുകൊള്ളുടെ മുഹമ്മദുതുര!
മാറ്റകില്ലെൻ നീം, ലായവശൻറ
മനസ്സിൽനിന്നാണി നിഴൽ പോക്കവോഷം.”

ରାଜ୍ୟ ସମ୍ବ୍ରଦ

ଆମ୍ବାଦେଶୀ ପତିରେଣ୍ଡାଙ୍କ ହାନିପ୍ରାପ୍ତିପାଇଲୁ
କଲ୍ପିଚ୍ଛାନ୍ତ ଦୂର ହୃଦୟରେଣ୍ଡାଙ୍କ କାହାରେ ତୀକ୍ଷନାଳୁ
ଦୋଷାତାର୍ଥପ୍ରଦାତାଙ୍କ ଅଗ୍ରତତିର୍ଥରୁଲାଙ୍ଘନ
ଦେଖିଲୁ, ଯୁଦ୍ଧଭୂତାମୋଳା କାହିଁ କାହାରେ ଦେଖାନ୍ତରୀଯ
ଏହିବେଳେକୁ ଚିତ୍ରାଯୁଷକଣ୍ଠିର୍ଥାଳୁରୁଷିତରୁ;
ଯୁଦ୍ଧବେଚ୍ଛିକକଣ୍ଠାଳୁ ନୀଳାଞ୍ଚୁକୁଳାଙ୍ଗିତତାଯ
ମରିଗାନା ଚାପାଳ ଯୁଦ୍ଧର ବାସନତର୍ଥବିଲେଜ୍ଞମାଯ—
ଶୁଣୁ ଯୁଦ୍ଧର ରମ୍ଭର ଯୁଦ୍ଧର ଯୁଦ୍ଧର ଯୁଦ୍ଧର ଯୁଦ୍ଧର
ହବଜ୍ଞାପୁରାଣ ଶେଷିପ୍ରାପ୍ତ କରିବ କମଳା ତୋପ୍ତିକରି,
କଷିପ୍ରାପ୍ତ ଦୋଷକରି, କିନ୍ତୁ କମଳା ପୋରତକରି ଗାୟିକରି—
ମିଳାଳ ପାଲେ ତମ୍ଭମଧ୍ୟରେମେତାବୁଦ୍ଧିଲାଗି
ହବଜ୍ଞାପ୍ରାପ୍ତରେତୋରାହିନ୍ତାବୁଦ୍ଧିମୋରେ ପୁରତନୀରଗରତାରୁ;
ଗୁବାକାଳତାପରୁଦେହର କଣ୍ଠାଳୁ ଲୁହବାଗାରାକଷିର୍ବିନ୍,
ଦୋଷାତାର୍ଥପ୍ରଦାତାଙ୍କ ଦେଖିବିରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠମାକଣ୍ଠାଳୁ;
ଏକାକିନ୍ତିରାତିଶ୍ୟାମାଙ୍ଗିତାର ରାତମାରଙ୍କ ପିରାଣ୍ଟି,
ରାତାକରତିନିରାଜନ୍ମି ପାରୁ କାର୍ତ୍ତକଷୁଦ୍ରାଳୁ ମନ୍ତ୍ରିକାରୀଯ.

ଆତୁ ପୁକଷିଚ୍ଛ ରୁବରିନ୍ ମରୁମାରେ ବକ୍ତତିଗାନ୍:
ଚେବାନାଳୁ, “ଭୋବାର ଚାକିପ୍ରାପ୍ତିନ୍, ପୁଲମୁକ୍ତିଯତର ଚାପ୍ରାପ୍ତ
ମରୁପ୍ରାପ୍ତରେବାର ଭର୍ତ୍ତକିର୍ତ୍ତିର୍ବ୍ୟାପ୍ତିରେବାପ୍ରାପ୍ତ
ହୁଣ୍ଡିପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପ୍ରାପ୍ତରେବାର ମମ,
ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର
ରାଜ୍ୟରାଜନୀଯ ପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେ
ମହାରାଜନୀଯ ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର;—ଆମ୍ବାଦେଶୀ କାହିଁକିମୁହଁରେ କାହିଁକିମୁହଁ
ଚେବାନ୍ତିକାରୀଯା, ମେଗେତା ମୁଳାଙ୍କ ନେଟା ନକାରିକା
ନାମାଙ୍କାରିକାରୀଯ ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର
ମହାରାଜନୀଯ ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେ
ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେ
ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେ
ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେବାର ପାପ୍ରାପ୍ତରେ

രാജ്യവാഴ്ചയും നിന്മാക്കിമ്പുറിയ്ക്കാൻ ക്രതലത്തിനെ
കൊടുത്ത ഭാഗ്യചീറ്റാദാന്തശ്ശൈട്ടിൽപ്പുത്യകാലിക്കും”

വഹസ്സ മുത്താൻ ദാംഗാൻ, “ഇപ്പോലെയും, ബ്രഹ്മാണം, രാജാണം” തീര്ത്തിക്കും രാഗം; മുറിഡിലുണ്ടായാണ് വല
നെയ്യുകയും താഴേയാഭാസിനാവൃത്തിനെ ധ്വനിയും.
ഈ ഫ്രേഞ്ചുവാലൻ സൗഖ്യദാന്തരമുണ്ടു് അഖാനാനിതേവരെ,
വിജയം മഹാപോം ധ്വനി, മുത്താധരയാദാം?
അവിടെയും തിരഞ്ഞെടുക്കാറോടുപുതാമാരയും
കൂടുക്കുള്ളിയുംവാനോത്ത സൗഖ്യരാംഗികക്ഷേത്രം;
പിച്ചുക്കുള്ളടരാൻ നിത്യാനാഞ്ചുംവാത്ത ചിന്തയെ
മെല്ലേക്കെടുന്നിതോടെ പെണ്ണംതയ്ക്കുന്നതെ തലനാർക്കൊടി.”

എല്ലാം ശരിയെന്നോത്താർ. പക്ഷേ ഭ്രഹ്മദന്തനിനാൻ,
“അവന്നായിപ്പുതാമാരെ നന്ദി അഞ്ചുപിടിയ്ക്കിയേലോ,
രാഗം മരിറാതെ കണ്ണാലെയാണു കാഞ്ഞ പലപ്പും;
ഇപ്പുപ്പുകന്നതാം പുപ്പുമരക്കാവുന്നതിനു എം
അവൻറു ചുറിലിം സൗഖ്യദാന്തരത്തെ നിരത്തിലാൽ
ചിരിക്കൊള്ളുമെന്ന്, ഒംഗ്രൂരു തള്ളും കണ്ണറിലാസ്സുവം.”
മരിറാരാം ചൊല്ലി, “വിധിയേതന്നും, നാതന്നായംവരെ
വരസിംഹമുലാത്തുനു; മരിറപ്പു കാഞ്ഞതവർ
എമ്മ, ക്രമ്മടിലവനം മലഞ്ചുമൊരു തയ്യലിൽ,
സപ്രധാനം ത്രിക്കുമൊരു ഭവത്തെ, ഒരു മെയ്യിനെ
എല്ലാം പാതന്നത്തും വെങ്കലപ്പുംപോലെ മനോജ്ഞമായു്.
ഈതു ചെയ്യുന്നതനുവരാൻ! കല്പിച്ചുജാക്കാത്തസ്വം;
അതിലിന്നാടിലെക്കന്നുമാരിണക്കത്തു കാട്ടണം,
ലംവണ്ണം യെംവനം ശാക്യാറിനോദരിക്കതെന്നിരിൽ.
അഭക്ഷണ്ണൂക്കം സമ്മാനം റാഫ്ടേക്കുചുതനുവരാൻ;
വെന്ന സൗഖ്യദാന്തമിൻ ഭവിലുടെ ഗരിയ്ക്കോ,
തൽപ്പുംകരാിഷ്ടിലെല്ലാഡശമാക്കം മാലോനാരണ്ടുപേര്
മാററിയാലുവരെക്കണ്ണുവെയ്യുന്നു നില്ലേണ്ണാഞ്ഞകരി;
എവം പ്രേമത്തിനേരി കണ്ണുകൊണ്ടുതാൻ പ്രേമഭാജനം
തിരഞ്ഞെടുത്തു, ഭാഗ്യത്തിൽച്ചുടിയ്ക്കും തിരുമെന്നിയെ.”
ഈക്കാഞ്ഞം നല്പതായേൽക്കാനീ; ഒരുന്നാം പറക്കാട്ടുകാർ
കല്പിച്ച ചന്തവും താങ്ങന്നുവുമുള്ളാരോടൊക്കെയും

കോയിയുള്ള ലെത്താൻ, രാജാജ്ഞത്താൻ ദേഹിസം കൂട്ടവാന്
കമാറനേകം സമാനം ശ്രദ്ധിമാനവിലക്കംഗേ;
എൻ്റെ സുന്ദരിയായുള്ള നേണാധകണ്ഠാം സമാറാട്ടത്തും.
കൂട്ടി പടയുള്ള തക്കപിലവാനുവിൻ മനുഷ്യങ്ങളാം
കാശിച്ച പത്രതായുള്ള കൈമാരാളിക്കുന്നതൽ ഏട്ടിയും,
മണ്ണിൽപ്പുരായിട്ടോ, മർഗ്ഗാധ്വനിയുണ്ടായ പുശിയും;
എല്ലാം മൊടി തിഞ്ഞനാ പുംതുകിൽപ്പാർത്ത ചാത്തിയും;
ഖംജംകെകകാലടക്കാക്കിപ്പിൽചുണ്ബായം തേച്ചുമപ്പാദേ,
മിന്നിത്തിക്കുന്നിട്ടം മട്ട ‘തിലക’പ്പൂട്ട കുത്തിയും.
സിംഹാസനത്തിൻ മുൻഭാഗത്തുകെലൾ ഗിത്യാനതാംഗിമാർ
കുത്തിടംപെട്ട കാണ്ണ കീഴ്ത്തിച്ച പരുക്കിവേ
നടന്നപോകെ, യതൊരു നല്ലേഴം കാഴ്തനീനായായും;
രാജത്പമ്മളവാക്കണ സാധ്യപസത്തിലുമേരെയായും
അവക്കു നെഞ്ചിട്ടിപ്പേരുകും രാജപത്രാഭിദർഘാരും,
അദ്ദോഹരത്തും ഭാവഭേദമില്ലാതിരിയുള്ള റാം,
സൈമൃതനീകിലുമവക്കുത്തമേൽ മീതെയായുമേ.
അരോ കനുകയും നോരേ നോക്കവാൻ കൂർസൽ വായ്ക്കായാൽ
കണ്ണ കീഴ്ത്തിച്ചുകൊണ്ടപ്പോ വാങ്ങി തന്നപാരിതോഷിക്കം;
ഒരു ലാവാണ്യവത്തിനെങ്ങനെങ്ങളെത്തിരാധകളിൽ
കവിഞ്ഞാൽ രാജപ്രതിരിയുള്ള പാതമായിപ്പുകൂട്ടുകൂട്ടിൽ,
അവക്കോ വിരക്കം മാൻപോലമരം തുക്കരം തൊടാൻ,
പിന്നെക്കുള്ളത്തിലേയുള്ള റം തമനഗ്രഹസാധ്യപസാർ:
അത്യുള്ള ദിവ്യനാഭയുംനാം, യത്യുള്ളനാതമട്ടിലും,
അപ്പിപോലവിട്ടനാതമലോകം വിട്ടതു മീതെയും.
അമുട്ട പുരിതൻ പുക്കശുശ്രാവനിപിന്നെന്നാനിതിന്നവിയം,
ചെന്നാതിരക്കയായും, നല്ലിത്തിർന്ന സമാനനമാക്കയും;
തദാ വന്നു കന്നു യശോധര; അതു മനസ്സേമലാഡ
ചെവണ്ണു, തെട്ടില്ലതായുക്കണാരവുന്നപ്പസംസ്ഥിതർ.
ദിവ്യത്രം പാഥ്യതിന്ന ഗതിഭംഗി; പുഷ്പങ്ങാട
പെണ്ണാനിനാളുള്ള കണ്ണം; വാചാതിരിതു വശ്യമേഴം മഹം;
അവരുമാത്രം കമാറനെൻ്റെ ഗോട്ടുത്തിനാിമേഷമായും;
തൊഴുകു പുഞ്ഞയൻാളുള്ള കണ്ണം ചായ്ക്കാതെ, നോക്കിനാം.
“സമാനമാനെന്നനാിയുള്ള നേണാക്” എന്നാം, പുഞ്ചിരി തുകിനാം.
“സമാനം തീന്താപോയും,” രാജപത്രാം ചെന്നാൻ; “അതാക്കിലും

ധന്യമനുഷ്ഠിപ്പിരുന്ന രാനന്ദരാജും ഗൗഗിനരുത്താണെ എന്നീ
തന്മുഖത്തില്ലോയും വാങ്ങിപ്പും, കിരതൻ പ്രിഡാസഹാദരി;”
അവൻ ഒരു ശാഖാശ്രമപ്രകാശന്മാലയാളിയുടെ
കൂറ്റു പട്ടംനാഥന്മാരു എററിക്കൊള്ളുന്നതിനാണ്;
ഇംതൊരുവാർത്തൻ നോട്ടം, നോക്കിപ്പുണ്ണാതി രാഗവും.

എരെക്കാലം കഴിഞ്ഞതാത്തമജ്ഞാനാവുത്തില്ലെന്നോരെ,
എത്രക്കുകൊണ്ടാവിയം ശാക്യകന്യതന്നൊറ നോക്കിനാൽ
ശുച്ചകി മനമന്നാരോ ചോദിപ്പേജു, ബ്രഹ്മഭദ്രനിനാൻ:
“ഞങ്ങളിലും സമ്പ്രാം ചിന്തിച്ചാവിയം, ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേര്
ഡൻകാണാതേതാരായിരുന്നില്ലെ;—നീ നുറുംണിനുപുറം
യമുനാപ്രഭവത്തിക്കൽ, നാമദേവിയെ ചുന്നിടം,
കാട്ടാളകന്യമാരൊത്തു കഴിപ്പോരു കിരാതജാൻ,
ഓന്തിയും ഇയവിൻ കൂട്ടം വട്ടം പായനമാതിരി,
വേവതാരമരച്ചുട്ടിലവരേടടിക്കുല്ലില്ലോ,
ഓതിൽജജരിപ്പുതാരുന്ന നോക്കിയുംകൊണ്ട് മേവിനാൻ;
ഒക്കത്തിനെപ്പുംതാരഞ്ഞരക്കാണഭവൻ മട്ടിച്ചാത്തിനാൻ;
ഒക്കത്തിനെപ്പുള്ളി പൂണ്ഡ വണ്ണാരംഭക്കാഴിത്തെൻറയും
കാട്ടേരാഴിയുടെയും വൻകെട്ടംതുവൽക്കല്ലാലുമേ;
ഒക്കത്തിനെപ്പേരുതാരക്കിവാൽ; പക്ഷായന്ത്യെ
ഓന്നാമത്തവശ്വാരൈല്ലെന്നി, യവാംകാരൈകി ബാലകാൻ
ഒരിണ്ണണിയ മാൻകട്ടിയേയും എത്തിപ്പണയത്തെയും.
ഓക്കാട്ടിൽ വളരെക്കാലമാവും പൂണ്ഡ പാത്തവാർ
ഓക്കാട്ടിലേ വൈച്ചു തമിൽപ്പിരിയാതെ മരിച്ചപോയും,
മരിത്ത വിത്തു മാർഗ്ഗരുളു കൊല്ലുന്നു പോരുമേരു
മുള്ളിട്ടിനാവിയം, സെംബുദ്ധിവവും പുണ്യപാചവും
രാഗദേപശാഖമന്നു കുത്താൻഞ്ഞശ്ശോകാജും,
മിനന്നിലക്കേം, മഞ്ഞനാവയേം ഗപ്പാടകാജ്ഞും
പുഷ്പിപ്പുള്ളിവയേം പൂണ്ഡ, റാംജുമണാഞ്ഞു ചത്തിടം.
എവം ഞാനാ വേടപുത്രം, നവരാത്രനെ യഗ്രാധര;
ജമുത്തുമയം ചക്രമോരോന്ന തിരിയുന്നുപാഴം
വര്ത്തനാതൊക്കേ മും ഞങ്ങളുംപേക്കംപുമായിടം.”

എന്നാൽസ്വന്മാനഭാനത്തിലവരെന്നുത്തനിന്നവർ
എല്ലാം കണ്ടു കേടു, കേരളപ്പിച്ചിത്ര സത്രഭവനങ്ങൾ—

ഡഹാനാം സുപ്രഭാദിനൻ കൈക്കാരു ദശാധാര
വക്കംവരെങ്ങളും സിഖാത്മനാലസന്പോലിക്കന്നതും,
അവക്ഷേമണം എതാടിയിലെത്രമേൽ മാറിയെന്നതും,
അവരുടേങ്ങാട്ടമിങ്ങാട്ടു തണ്ണുത്രിക്കണ്ണുല ചുതും,
മാല വാട്ടിയതും, റോട്ടംകൊണ്ടു താഴിൽപ്പുറത്തും.

ചിരിച്ചു വിശ്വലൻ ഭ്രാംബി: “ഹോച്ചു! നാമിര കണ്ടപോരു; അതുംകൊണ്ടിരി വാഹാക്കിയിന്നിഞ്ചുത്തുപുയന്തിരെ
വരത്താൻ വഴി ചിന്തിയും. മത്സ്യതന്ന വരിയുവാൻ
അക്കവുംരായയത്മിപ്പും പോരട്ട ഒഴുവുംഹാരിക്കും.”
എന്നാലും ശാക്യനിതി, രമ്യയായ് ക്രമനിയയായ്
ക്രാന്നിനായം അനൃക്കരയയത്മനം ചെയ്തിട്ടനവൻ
പോർച്ചുട്ടങ്ങിലെതിപ്പുംക്കു മേലവയാണുന്ന കാട്ടണം;
എന്നലും നിയമം മാരകിലു മനോക്കംവേണ്ടിയും.
അതിനാലവരാത്തന്നപ്പും ചെംനാൻ: “സ്വപ്നൊടോത്വവിനു,
കൂറത്തിന്തുമെഴും രാജപുത്രരയത്മിപ്പു ക്രാന്തിരെ;
തവ സൗമ്യതമൻ പുത്രവരക്കാളുംശേഷവും
വിശ്വാഷപ്രയോഗത്തിൽ മേരു കാണിയുമെങ്കിലോ,
എപ്പാരിൽവെച്ചും തന്ത്രംക്കാഡ്യത്തമൻ തിരക്കേറിതാൻ:
പക്ഷേ ദക്ഷിപ്പടിപ്പുള്ളൂള്ളത്രാലിതിനൊക്കുമോ?”
രാജാവിനാിതു കേടുള്ളും നൊന്തു; പാഴിലിരുന്നപോരു
ആരോമലാക്കിയ ദശാധാരയെക്കാച്ചത്വരാൻ—
ധനിത്രേഷുന്ന വേദത്തിന്താനം; തീരുത്രഗതതയും
മശക്കിട്ടനാശ്ശുനന്നം, വാശ്ശുട്ടതോക്കാരീശനാലു
റാനനം നില്ലവേ; പക്ഷേ പുണ്യിരിക്കൊണ്ടു മല്ലവേ
ചൊന്നാൻ റൂപ നത്തജൻ, “ഞാനം പഠിച്ചുള്ളവയാണിവ;
പരസ്യം ചെയ്യു, നിന്നുപുതുനോല്ലും നേരിട്ടമാരും
അതാതാംക്കിന്വമിയലും വിനോദങ്ങളിലേതിലും.
ഇവയാൽക്കാഞ്ഞാഴിയുംഭ്രാംബിയും ക്രാനും.”
എം വിശ്വാസരം ചെയ്തി, തേഴാം നാഷിപ്പുമുള്ളവർ
പെണ്ണേശാചിത്രമന്ത്രത്തിലെല്ലാം തന്നോടു നേരിടാൻ
സിഖാത്മയുവരാജാവു ചെപ്പും കല്പിച്ചിട്ടന്തായും;
ജയിയുന്നാരക്കു സമ്മാനം ദശാധാരയുമായിട്ടും.

എഴാം നാരം ചെന്ന മെതാനത്തിക്കാല്ലുക്കുപ്പിക്കാശും

ଶୁଣିପାଦ୍ମଜ୍ଞ ଗାଗରକାଳୀ ଗାନ୍ଧିଜିନିଷ୍ଠାଙ୍କ;
କର୍ମଧିଂ ରାଜୀ ଶ୍ଵାସକ୍ଷେତ୍ରକାନ୍ତ ବୟାପିକ୍ଷାପାଦି,
ଶ୍ରୀରବାଚ୍ୟକେବାହୁଦ୍ୱୟାକମଣ୍ଡିପ୍ଲାକିବାରତାତ୍ତ୍ଵ,
ପୋକିକଟ୍ଟରେବାନ୍ତ ରୁକ୍ଷେବାହୁଦ୍ୱୟଜ୍ଞ ଆପ୍ରଦାକ୍ଷମେ:
ଅବରେତରକାତାରେଖାଙ୍କୀ ରାଜକୃପ ଓବାତରତାଙ୍କ
ପ୍ରକଳଳ ଗାନ୍ଧିଜ୍ଞଙ୍କ ଗାନ୍ଧି—ଶର୍ମାଜ୍ଞ ତତ୍ତ୍ଵେନୀତତାର,
ଅନ୍ତର୍ମୁଦ୍ରାକଳାର କାନ୍ଦିତରତାରୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିଫ୍ଟାର
ରୋଷତତ କାନ୍ତରତିକେମେ ଉପବ୍ୟୁକ୍ତ ବିବର;
ସିଲିବାମ୍ବାଙ୍କ, ରୂପତପତତିକୀ ତାଶେଖାଙ୍କ, ପ୍ରାୟୀଲିକ୍ଷଣିଲ୍ଲ
ରୂପକେତିକିମ୍ବାଲିଲ୍ଲାଲି, ପ୍ରକ୍ଷେପ ବ୍ୟାଗୁଳିବିଭାବୀର
ଅନେମନ୍ଦାଙ୍କ ଜାତରେଖାଙ୍କାର ଗାନ୍ଧିତରେବାରୁଗାଙ୍କ;
ଏକାଳମୋମନ୍ତରେଶୋଯରଯକଣାକବାବାନ
ତତ୍ତ୍ଵିନ୍ଦ୍ରିତଙ୍କ ପୁଣି, ପଟ୍ଟିଲ୍ଲ କଟିବାବା ବଲିଦ୍ୱିକଳ
କାନ୍ତରତିକୀ ବନ୍ଧୁତଃ ବିନ୍ଦୁ ଚାନ୍ଦିତିତୋତିବାନ,
“ଆହିପ୍ରତିଲ୍ଲା ରତ୍ନରତ୍ନପ୍ରେୟାତମନେବାଶିଶରତାରାଙ୍କ;
ଶାବାତିତମିହୁତେବିହୁପ୍ରେୟାବ୍ୟାକାରେ କାନ୍ଦିଦ୍ର ମରିପୋର.”
ଉଦଗନ୍ତୁ ପରିକଷାଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ଗାନ୍ଧି; ଅନ୍ତରେବାନ
ପିତ୍ରପ୍ରେୟଣ ବେଚ୍ଛାନାନ୍ତାଙ୍କ ‘ଶେ’ପକଳତତିଲାଯା,
ଅନ୍ତରୀଳାଜ୍ଞଙ୍କାର, ଭୋଗରତନ୍ତକାଯତିଲ୍ଲା;
ସିଲିବାମ୍ବାଙ୍କାର ଗିଲ୍ଲେଙ୍କ ବିନ୍ଦୁ ପତ୍ର ପତ୍ର ‘ଶେ’
କୁରେ, ଲକ୍ଷ୍ୟ କବିଟିକେ ଏକା ତୋକାପ୍ରିକିଳାର,
ତଳିଚେଣଙ୍କ ବେଚ୍ଛାଙ୍କ କଲ୍ପିତ୍ରାଙ୍କ. ଉଦଗନ୍ତୁ ଗାନ୍ଧିକାର:
ମୁଖଚ୍ଛୁ ତଳିଚେଣଙ୍କ ଗାନ୍ଧି, ଅନ୍ତଜ୍ଞଙ୍କାର ତାନାଫେନ୍ତମେ;
ଅନ୍ତେପଦତନେବା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କରେଚ୍ଛାତ ସାଧନ:
ପାଶିତ୍ରାଙ୍କ ତଳିର ଲକ୍ଷ୍ୟତିକୀ ରାଜ୍ଞ ଜାଗରତିଲିକଟଙ୍କ;
ଅତିକାଲ୍ପାଳିପ୍ରେୟାରପ୍ଲାଙ୍କ ବିନ୍ଦୁରମ୍ଭୁତ୍ତି, ତାତ୍ତ୍ଵପୋତ୍ୟ;
ଅନ୍ତରୋମଲାକିଯ ରେଶୋଯରଯତ୍ପିଯ କଣ୍ଜକ୍ଷେ,
ଗାମନୀର ତୋଳ୍ପ କାଣାହୀଙ୍କ, ଦୁଇ ତଳିଚେଣଙ୍କ ଚଲିବାର.
‘ଏକାଳମୋମନ୍ତରେଶୋଯର କେତ୍କିପ୍ରାଣପ୍ରେୟାତରତିକିର୍ଯ୍ୟଗାତାଙ୍କ,
କାନ୍ତରତିକିର୍ଯ୍ୟକାରି ଚେପାର ଚାଲିବେବାକୁ ରାଜୁଲାତତାଙ୍କ’,
ବେଳୁନିଶିତ୍ତାଙ୍କିର୍ଦ୍ଦୀରବାରମ୍ଭତଳ ବିନ୍ଦୁରମ୍ଭୁତ୍ତି ମିକିତ୍ରିତ୍ରିକଳ,
ମେଲ୍ଲୁଚୁପ୍ରିତିଶ୍ଵରାଙ୍କ, ଗାନ୍ଧିକିର୍ତ୍ତିପ୍ରାଣବିପ୍ରିଦିଳାର
ଶାବାନିର୍ମଚିନ୍ତା ବଲିତ୍ରପ୍ରେୟାର, କେତ୍କିପ୍ରାଣପ୍ରେୟ ଦୁଇନାତୁପୋତ୍ୟ;
“କଳ୍ପିଲ୍ଲିତ, ଜାଗରତନୀକଣ୍ଠ,” ଚେପାନ୍ଧାନ, “ଏବାକାଳି

ശാക്യപ്രതിക്കമൊങ്കെന്നപുറം വിശ്വാസമില്ലയോ? ”
 ഒരുവൻ ചൊല്ലിരാൻ, “സിംഹാസനത്താട കാർണ്ണകം
 ഇരിപ്പണംവലത്തിക്കൽ—എന്നതൊട്ടറിവില നാം—
 അതായം ഞാണിടാവില്ല, ഞാണിട്ടുണ്ടം കലച്ചിടാ.”
 അല്ലിപ്പുന്നനാടിനു, “അതിരേഖയിലുംപുജ്യാഭ്യം!”
 എത്തിപ്പുവാരാപ്പും വില്ല, മാത്രക്കാൽ റിനിമ്പിതം,
 ധാടതിന്നുകൊണ്ടതിൽ ദിനച്ചുണ്ടിൽ സി.എൻ.എച്ചിതം;
 രണ്ടുവട്ടം മട്ടിൽവെച്ചുവാസിബാരാത്രുതൻ നാലം
 നോക്കിഉളിട്ടുതി, “ശ്രാവിയജ്ഞിതുകുംബാഡം ഗംഗോദരൻ!”
 അവക്കതിന്നുകുടുറ കോടി അഞ്ചിടലൈക്കില്ലു
 ഉപരോഗിപ്പുമാരാക്കാൻ പറിഡിലു;—പ്രോത്സാഹാരകൻ
 അല്ലും കുറിഞ്ഞു, ചാപരണ്ട വഷ, പ്രറിക്കുംബാധാരിൽ
 മുക്കുറിക്കിപ്പാകംപോ, മുക്കിൽ ഞാണാലി നോക്കിനാൻ;
 അതു, വാനം തുള്ളപ്പേരും കഴച്ചിറക്കപ്പോലവേ,
 ഉറക്കെ നന്നായ് കേരാക്കാവുമൊരു മൃഥം വിഷിജ്ഞിച്ചാ,
 “എന്താരാച്ചയിതെ?”നാരന്നവശം വിച്ചിൽ വാഴവോർ;
 ചൊന്നാരാധകരാ, “അതാസ്സിനുഹരാവില്ലിക്കുന്ന ശബ്ദമാം;
 അതും കലച്ചുണ്ടെന്നും പോകുന്ന കൊച്ചുതന്നുരാൻ.”
 പിന്നെ നന്നായ് തെന്നാട്ടത്തന്പു വലിച്ചെഴുംടിനാനാവൻ;
 അതുംതും സാംഘാകാശം കീറിക്കു രഗദക്ഷുവം
 തുള്ളച്ചുകേരി, ചെന്നാടിം പാച്ചിൽ നില്ലാതെയപ്പുറം
 മെത്താനമുള്ളിൽ കടന്നുതിടാത്തിടം.

പിന്നു, ഓവദത്താൻ വാദപ്പുരാറിനു വിഷിജ്ഞിച്ചായ്;
 അവനാറംഗ്രൂലം വണ്ണമിയന്ന പര ബെട്ടിരാൻ;
 ഏഴുള്ളതജ്ഞുവൻ; റാഡൻ കണ്ണിച്ചാനൊന്നുതുംലം;
 എന്നാലമ്മട്ടണ്ട റണ്ട് തായ്ക്കരം, റണ്ടിനേയുമേ
 അരിഞ്ഞു സിഖാവമ്പിന്തൻ വാശുദാ റീശലിൽ, മുച്ചുരിൽ,
 പക്ഷേ ബാടുപുറി, ലതിനാൽ റാന്നിനു തടികരാ മൊപ്പിലേ;
 റാഡനാർത്തു, “ഭേദാന്താ തത്വവദാ”ഗതിനുട വാജ്ഞാല! ”
 മരഞ്ഞര റില്ലതായ് കണ്ട വിനച്ചു വയു വിണ്ടുമേ,
 അംബരത്തികലാജം ഓവന്നാതരുന്നോക്കാക്കാം
 മെല്ലുള്ളതിലുതാം കാറി തെക്കുനിന്നാത്തകിഞ്ഞാരാൻ
 ആ റണ്ട് പച്ചചുടിയും മണ്ണുകില്ലപ്പാടിവിഴിംവരെ.

എത്തിച്ചും പിന്നു ചുണ്ണവാങ്ങുന്നു ദുരും റായഞ്ചേഷ്;
പ്രക്ഷാണം വാച്ചുിത്വാ മെതാനത്തിനാ ദുനായ;
എന്നാൽ വേഗാധ്യമാദേതിനേയും പിന്നാട്ടു ഡാന്തമം—
അതുമേലതിരുവാത്രതി, ലതിൻ റാഡ്‌സ്‌നാട് ദ്രോഹിൽ
റാഡ്രിയോസ്ക്രിപ്റ്റു തു കാന്തപ്പാട്ടു കടന്നപോയി”;
ഈസ്റ്റ് ചൗണ്ടാൻ, “ധാന്തമാത്രത്തുപ്പാബ്യാസാഭിജ്ഞയിൽ എഞ്ചിനീയർ
ജയിച്ചും; റാട് ശൈലിപ്പിള്ളാത്തശപാത്രം വരുത്തുവിൻ,
ആർ റാഹാസിലഭേദാടിപ്പുക്കരാഞ്ചകൾ.”

ഉടനേ കതിരക്കാർ പോലെത്തിച്ചു, റാക്കററിന്റുനായ്,
കൊച്ചുംക്കല്ലും പെരുംക്കണം ചിന്നം സദയമാന്തായ്,
ജീവി കാണാതെയും ലാടൻ തറയ്ക്കാതെയുള്ളതായ്”,
ഒന്ന ചന്ദലയിട്ടിട്ടുണ്ടുണ്ടാത്ത ഹരത്തിനെ—
ആജും സവാരിചെങ്കിട്ടിപ്പുതിനെക്കാണ്ടതേവാരെ.
ഒരോ ശാക്യവാദും തർപ്പുത്തുകൂട്ടുകിൽ ദുനായ
ചാടിഞ്ഞു; മുഖ്യിപ്പിടിച്ചും പരിശക്താലെറിഞ്ഞുടൻ
അത്തിക്കണ്ടിര റാഡിച്ചു മുഖ്യിച്ചിതാരെയും;
അജ്ഞാനന്മാത്രമെന്നുനായിരിക്കനാനാണു തെപ്പിട;
ചന്ദലക്കെട്ട് വിചുവിച്ചു, തിനെച്ചാട്ടവാരിനാൽ
കുംച്ചുണ്ണിട്ടിട്ടിച്ചും വെട്ടിച്ചും കടിജ്ഞാണിനെ,
തൃക്കരേതാടതിൻ താഴാത്താടിസ്ഥാനിൽപ്പിടിച്ചുമേ,
ഇടത്തും വാശിസ്താക്കാണ്ടു ഭാസുപ്പും ചടക്കം
പ്രീറ്റനീല്ലാതെ കാട്ടുനാജജു പാതി രശ്നാവോ,
അതിനെക്കാണ്ട് മെതാനമൊന്ന് ചുറിച്ചിതായവൻ;
പെട്ടുനാളും പല്ലിച്ചിച്ചജ്ഞാനവെന്നകാൽ കടിച്ചതാ,
കീഴോട്ടുവിശ്വാസി കൊല്ലാനനക്കാ, യഞ്ചുാഭേദജുട്ടൻ
പാശനത്തതിക്കെട്ടിഉട്ടിരാ ഭ്രാന്തൻജുംവോ രക്ഷിക്കരാ.
എല്ലാക്കമാർത്തു, “സിഡാത്മൻ കളിപ്പേജിപ്പുംശാഖായ്”;
ഉതിൻ കരി കൊച്ചുംകാറാ, സെറിതിപ്പാണിതിൻ റാണം;”
എന്നാൽ മുഖ്യമാജിസ്റ്റ് വൈനാൻ, “വിട്ടാമും റാിംറം ചന്ദല;
അതിൻ റാഡക്കരോമന്താജാത്രിഞ്ഞാട്ടു റാഡ്രിവിൻ;”
അവ മെല്ലപ്പിടിച്ചുനേതാ വാക്ക മന്ത്രിച്ചുവക്കാണാവൻ,
റാലംകൈ പെച്ചിത്തമുട്ടുക്കതിരജുള്ളു കണക്കും;
രലോടിനാൻ മെല്ലുന്തിൻ മുഖ്യി റാഡ്രു ഭവത്തിലും
കഴുത്തിലും കിത്തപ്പാണു പാർപ്പാഗഞ്ചം റബിലും,

എ റാക്കരിനിനാമശ 10 ദീക്കരിതല ചായ്യടൻ—

അംതസ്യാദ്വേഗവാഹിനിത്തിട്ട വാസിസ്ഥ്രതിന്നാറിയം—

അത്രുത്തപ്പെട്ടുട്ടാം അര നോക്കേ, യിന്നാണിപ്പ്രാന്തവാനവരെ.

സ്വിഖാതമൻ മുളക്കേതെങ്ങുംചുജിപ്പിക്കിലാതെതുമേ;

കാൽമുട്ടാർഖിത്തൊന്തരാട്ട കടകിന്താൻ എടിക്കിഞ്ഞു, ഉള്ള ശാന്തനായ്

നടന്നിരേവായം യാജക്കു, ഉദ്ദൃംബ മാഡ്യാധ്യാത്മകിനാർ:

“ഒത്സരം ദതി, സിഖാമ്മൻതന്നെന്തെല്ലാംനാഭരേതിലും.”

എല്ലാ വിവാഹനാമ്മീക്കളും ചൊന്നാർ, “ഒന്നാഭന്നാണവൻ!”

അവുലാംതൻ പവിത്രാംഭ സൗലുഖ്യഭന്നാമോതിനാൻ:

“അംഗോനാതമനായ്”കാണാൻതാൻ—എറാം പ്രിയനാക്കയാൽ—

ഞങ്ങൾശാഖിച്ചി;—തെന്നാൽ നാന്നപറവിക്കാഞ്ഞിക്കടക്കില്ലെങ്കിം

മനോരാജ്യാന്തരേവച്ചു ഭവാന്നന്തിപ്രജാലപമോ

പഠിപ്പിച്ചതു, നായാട്ട ഫോർ ലോകവുംവാരവും

ഇവക്ഷണാക്കിയതിലും പൊതും പൊതുംതിനേക്കി

എടുക്കു, മുട്ട ഭവനേടം രത്നം ചാക്കമാരക!”

എജ്ഞണല്ലൂട്ടാതെതാംലാം കന്ധയാഴ്ചാംക്കൂട്ടത്തിനൊക്കെയിം

മേൽവശാത്തായ് താനാവിരിപ്പുമിടം വിട്ടേന്നേറുടൻ

ചെംപിച്ചുക്കുട്ടുക്കിരി ഫോതുതാങ്ങംമാലയെന്നുണ്ടിയിം,

കുപ്പം കാശവും ചുണ്ണ പടത്താൽ നൈറി മുടിയിം,

ഘവാക്കശുക്കടന്നാന്തല്ലോട്ടും മിം നടന്നഫോയ്

ചെന്നന്തി, തിവ്യഗൗണ്യമാൻ സിഖാമ്മന്നപ്പുണ്ടേ

രാക്കെംവാജിതനേതനിന്നാനിന്നാി, യതു പാവമായ്

കാവിച്ചുആരുക്കാക്കുവാതെക്കുപ്പത്തിൽചേരുതെൽചുന്നനിടം.

കമാരനൊത്താണ തുപ്പിയാവ്രാംപ്രണയങ്ങംൽ

മിനാം തന്ത്രിവിവ്യുഖത്തിൽ മര മാറിടിനാശവരി;

എന്നിട്ടവൻ്നു കാഞ്ഞത്തിൽപ്പു ന്യാലുപ്പുമനിഞ്ഞതവരി,

അവൻ്നു മാറിൽ വെച്ചാം തന്ത്രപ്പണ്ണന്നരമ്പശിരസ്സിനെ;

സാഹ്യാദരും ഉഡനോക്കോട്ടുടക്കിക്കാൽ താണ്ണതോട്ടവരി

ചൊന്നാരി, “ഭവാന്നേരിയാമെന്നെ നോക്കു, പ്രിയറുപാത്മജി!”

അവാർ ക്രോഞ്ചാട്ട കൈ, ഫോറ്റും കരശ്ചാപ്പം മിടിച്ചുമേ,

കുപ്പം കാശവും ചുണ്ണ പടം വിശ്വമിക്കിയിം

ഗമിയുന്നതു കണ്ണിട്ടു ഏഴ്ചരായ് ജനാസാത്യയിം.

എരെക്കാലം കഴി, എത്താമുഖജ്ഞാനലഭ്യില്ലേശ്വരമേ,

അമൃതവല്ലരോട് മോദച്ചാരിവാരയപ്പറിശാഖകൾ—
മാസപ്പും കാശപ്പും ഷുഗ്ഗ് പടമെന്താനിശാനവാര
എന്ന, മെന്തതു ഗ്രീവാർ റാഡ്രാൻ ദുലമെന്താനേ.
റിശ്രാവാദ്യപ്പും ബൊല്ലി: “അംബലംബാത്താഞ്ചേരിയാനിശ്വരം
അംറിജനതിങ്ങനിപ്പി; ഒറുത്തിച്ചുതാഠിപ്പിലീവിൽ
തിരിച്ചപ്പുത്രം പോരു ധാര്യം, വിനിത, വിസ്താരാവം.
ശുപ്പോദ്യോഷ്ടിപ്പി ഞാ, റോറൈ ഉരുവാണിനാചനാമേ
നാരിശാഖി, വിശാനംജൂളിനാരിശാഖകാതായ
അലാത്തിങ്ങന മാധവരാ, റാഡിവൽക്കരിപ്പിളിക്കാതായ;
വുഖലവാം ഞാവാന അപ്പുപ്പിരുക്കണംഞ്ചുരുള്ളിവേണ,
അടക്കതു, തന്മാതരൻ ചാഫോട്ടതിലേരെയടക്കതാൻ,
എസ്വപ്നക്രമ്മാരതൻ ചുരാം മേന്തതിട്ടം ശാന്തിനാഭദ്ര
ഉറുവേണാക്കിക്കൊണ്ട പച്ചപ്പുടക്കണ്ടതുള്ള ക്രാക്കുണ്ട്;
അംബുക്കിൽത്താരക്കണ്ണരാക്ക ചുവട്ടിലിരുത്തണംഡിവേണ,
മാരോ മനഷ്യരോ പോരുട്ടിക്കണ്ണനാരാത്തരിജന്തികാൻ
വഴി നാനാിക്കൊണ്ട്, തിരാവവിശ്വത്തതിനാിപ്പിരം.
അംനോൻ ചാമാതിമാരാഖി മഹാരംഗ്യത്തിനാച്ചുംിലോ
ചുരംപുന്നാനയണിച്ചുപാലവക്കിലോ എച്ചു തന്മാപ്പിൽ
കുട്ടം കുഗ്നത്തുംി; ക്കാട്ടിൽവച്ചു പരാതാതിം മുന്നാരാഡ
ങ്ങ പെന്നശുപി തമ്മിൽപ്പുനാടിപ്പാട്ടാശ്കലവരതിരെ;
അതിൻ തോർ കാശവാർ ഭിന്നാിക്കൊത്ത കരംഞാഥതായു,
യഞ്ചോധരഭുനിജ്ഞാലനനാിത്ത പടമൊത്തതാം;
അക്കാട്ടിൽച്ചുട പോരണാശു നവദനായയന്ത്രംഡാൽ;
അച്ചുതജ്ഞത്വോ, അമുട്ടത്കുഗ്രാമംനാശമിത,
വേപ്പുംി പോടാനാട്ടുരോക്കാ പോര ചിത്രരാ എന്താശൈ.
ഓപ്പേ, റാഡാക്കമൊവാം, ഞാൻ ബൊന ക്കാവരേശര
മുരണ്ണാണനാനാശു ക്കടനേരേംന കൊന്തുന്ന റാഡാശാൽ
നക്കിനാബുൾ തെങ്കെരെരപ്പുത്രം വാരിപ്പുനാജ്ഞശൈ;
കാട്ടിലുപ്പുകുന്നാര ഞാവോത്തന്തസ്സിൽ, ലുണാശാർദ്ദണായു.
ജന്മത്കുമരം പകും താഴും പൊത്രം തിരിച്ചിലിൽ.”

നല്ലപ്പുട്ടുട്ടിതിതിൻവണ്ണം രാജപുത്രന കന്ധയാഡ,
മനസ്സ ചേന്ന കൊമ്പും സ്വന്തം”; ആവിധം മുഖവേശംഡി,
മേന്തതിൽ, മുഖപ്പരിതി ജീ വേദിപ്പും കടക്കാശാശു;
പൊന്നണ്ണവം തീയതു, വിരിച്ചിട്ട് പരവതാനിരെ,

അക്കീ മംഗല്യമാല്പുണ്ടാം, ഭജച്ചരട്ട കെട്ടിനാർ,
സപാഥഞ്ഞാരപ്പും വോട്ടിച്ചു, ചിന്നി വെള്ളരിയത്തും,
തുടങ്ങ പാലിൽ നീറിച്ചു ചൊങ്കോള്ളാട്ടിക്കര രണ്ടുമേ
ക്കാനിച്ചുക്കിക്കാണിച്ചു “ദ്രോമാജ് പാനാത്” എന്നു;
ഭദ്രോഴി വലംവൈച്ചാരിയപേരും ഉറ്റാശനു,
ഭാനങ്ങരം ചെയ്യും, ഭുദ്വേശനാക്കു അക്ഷിന നാള്ക്കിനാർ,
നടത്തിനാർ മഹിജപര, യഴിച്ചു വഴിപാട്ടുകരാ,
ക്രൂട്ടിക്കെട്ടുകരും ചെയ്യും വധുവരഞ്ചുപ്പുകരാ.
പിന്നിട പുഖ്യനാം താഴൻ ചൊന്നാൻ: “പുജ്യഗ്രാമാജി,
ഈ ദണ്ഡങ്ങതായിരുന്നുന്നുണ്ടിനി നിന്മാടമാത്രമാണു”;
വിക്രാഞ്ഞിവിജ്ഞുമുഖപ്രാടലിവിൽപ്പുതമാരക.”
അതിന്നപടിജ്ഞ സംഗതിനാഗസ്തരസമന്പരിതം
കൊണ്ടപ്പുംചാരോമലാശാം യശോധരയെയാഴ്ക്കരാ
രൂപാത്മജാദ്രോഷത്വാക്കരു; പ്രാണം തിക്കവായു” തുലോ.

എന്നാൽ ഫ്രേമത്തിനൊത്തെന്ന വിശ്രാസിച്ചുവില ഭ്രാതി;
തീപ്പുംചുംപാനംകരിപ്പും വാഴും ഫ്രേമത്തുരകിനരാ;
അതിനാൽബുഡിപ്പുനാഡാ വിശ്രമവനോഹാമം,
രാജാത്മജസ്വലവാവാശവിലശോപമ, മത്രതം.
ഉണ്ടാപ്പുരന്ന കൊട്ടാരമെതാനത്തിൻ റാട്ടക്കിലായു
പച്ചക്കുന്നാ, നതിൻ ചോട കുഴപ്പുംജീവന രോഹിനി,
ഹിമവദപ്രിസ്തുതപരം റിട്ടിന്തിക്കൈശ്ശസ്തനം
ശംഗാതരംഗങ്ങരാക്കാതേമാപായനം കൊണ്ടുപോകവേ.
തെക്കേട്ട ക്രൂട്ടാണ്ണിനേരും പാശനം പുഞ്ചിപ്പുകൾവും,
ഇള്ളനീലനിറം താവും സുഗന്ധിപ്പു നിറന്തരവു,
അടച്ചുംകാണ്ട നില്ലുന്നിതപ്പുറതെങ്ങജഗത്തിനരാ:
കാറാത്ര പട്ടണാൽഘോഡാശം ചൊട്ടും, ലൈഞ്ചാണ്ട ചോന്തയിൽ
തേനീച്ചുക്കൂട്ടമാത്തിട്ടനാതിലും ശല്യമായിടം.
വടക്കേട്ടോ ഉണ്ട് പൊത്തിക്കുപ്പാഞ്ചിപ്പോക്കന നിംബലം,
ഹിമാലയത്തിന്നീര മതിക്കുപ്പാഞ്ചിപ്പുകവാളുകളുകരാ,
ബുഴുത്ര വിശ്വലതേടാട് പേര്ത്തക്കിരുമാതിരി—
ശ്രവാക്രാന്തി, മാരാരിച്ചുപ്പേദ, ഗത്തുതമാരാ എം—
തന്നവിനിസ്തുതായിരുത്തുക, ചുന്ന് ശിവരോഹകരം,
ചെക്കത്തുപാരാമുക്കുങ്ങാം, വിരിപാറപ്പുരപ്പുകരാ,
പച്ചച്ച കടക്കുന്നി, ഹിമക്രൂത്തിപ്പുകരാ,

പിശൻ ഗവറാം, ഓഗ്രഹപ്പീന്തർക്കാട്ടപിശ്ജുമായു്
ഉയൽ വിന്തശ്ശുംകരിക്കാണ്ടു പോകനിരളിരി,
വിണ്ണ പുക്കവഞ്ചായു് സുംഗാരിപ്പുതാങ്ങുംനാഡോംപും.
കിട്ടു നിന്തുനിരതാൾ ചുവട്ടിൽ ശ്രദ്ധാഭ്യാസം
ചാട്ടന വിശ്വയരച്ചാത്മാഭാവം എന്നുട ലൈംഗിജം,
മേല്പൊഴിം കുട്ടപ്പടക്കിം എന്നവാപാരതിഃഃ:
താഴത്താജുംകാട്ടു, വാഞ്ചാരങ്കോഴിനിൽ എന്നുക്രമം
കല്പിൽക്കാട്ടാകോട്ടുമായു, ഏഷ്ടിപ്പുംവിശ്വാപ്പും,
വട്ടം പറക്കം അച്ചമയുട്ടന്തിനിൽ ആരംബാനുവും
ഒലിക്കൊള്ളുന്ന ദശിന്മുരംഅതാരവനാവാലി:
ഇവജ്ഞകുംഫേ മിന്നന്തു മെതാവ, മാപിനാപ്പാം
എ ശ്രീപിംഠതിന്റെ കാണ്ടിൽ ധ്യാനാക്കന്നവിപ്പിനേ വലവേ.
ഐതിനെന്നതിർവാശാം ഉ് രാഖാടകരാഥുതിനാഗേരു
തീത്താരുപ്പിൽ ഭോജാശർ വിപ്രഭും മനിമേഖലൈ,
രണ്ടു പാശ്ചത്യതിലും രജാടു ശ്രോദ്ധരത്താച്ചുടകിഞ്ഞം
ചുറവചാട്ടം ഇവൻ വിന്തത നടപ്പുരാഡ്രോട്ടുമേ.
ഐതിൻ തുലാഞ്ചുംക്കാരാതിശിട്ടാർ പ്രാക്തനാം കമ—
രാധയേണ്ണം കുല്ലുനേരും ശ്രോപന്നുംജീവാരുണ്ണം
ഐഞ്ജനേയനെയും സൗത്തേരും ദ്രുപദിയേണ്ണരേ;
നടക്ക വൃദ്ധവത്രണ്ടു ഗണനാംകരാംശാരം
ചക്രവും തോട്ടിഞ്ഞം എണ്ണം, അണ്ടാവാസവാൽപ്രകാശിശായു്,
നീണ്ട തുവിക്കേ ചുഞ്ചിരിപ്പും, സുപ്രിസനാഡായു്.
വഴിന്താരാമഹാപ്രതിലുടെ ഭററതിലുടെയും
ചെന്നാ, ലതാബാഞ്ജിലത്തുപ്പടി, വാണി കല്പന്തായും
ഇപ്പംനോഡുംജീവനുറ വാണിജപ്പാൽ വിനിശ്ചിതം—
വാലക്കമെത്തിശം, ചാറുകാനുക്കല്പുംജപ്പടി,
മിത്രക്കഞ്ജിക്കഞ്ജാനഞ്ജു ചാപരകൊത്തവാതിലും;
ഐതിലേ സസ്വവം ചെല്ലാം തട്ടയൻ്തു തുഷ്ണുംകിൽ,
തണ്ണലാമകരകഞ്ജുംകിൽ, വാംജനകോണിപ്പുറമുംകിൽ,
നിന്തയെജ്ജനാലാം ചിത്രശാലകരകഞ്ജുംലുടനോ,
കുട്ടുണ്ണൻവാരി നൽച്ചിത്രനട്ടിവാജ്ഞം ചുവട്ടിലും;
ഐഞ്ഞ രുതം ചാവട്ടന്തു കുഴിർലാരിദാരാത്രജോ,
തണ്ണാർന്നിലാംബാജി ചുംത്രകൊണ്ടു തൊന്തലണാജിത്താഃ;
ഐവതം തെച്ചിവിലുംക്കല്പാജി ചിന്നനാ മീനകര,

സപ്പള്ളാഭയം കട്ടംചോപ്പം നീലവപ്പള്ളവമാണോ.
 വിരിക്കള്ളാൻ ശാന്തിക്കം, വെഞ്ചിലേപ്പള്ളാഭയം
 വിരിഞ്ഞത ചെംവനീർപ്പുകൾ തിനാ മേഖളവാടക്കേഡം;
 പാരന്ത് ‘പുള്ളറ’ചുത്തിൽ നശവിശ്വാസിംഗ്രഹിക്കര;
 നാച്ചപ്പും നാംവന്തരാഡിവും കരാന്താളി പരിബുദ്ധര
 നിംഖം മുട്ട കെട്ടുന്തു പൊൻപുച്ചുവയ്ക്കരിനാമേര്;
 പാർവ്വതാശിഖതാരധ്യഫോടകാപ്പും മെഡുഗാട്ടുപ്പിനാവുകര
 ശാന്തം നോമിക്കാജൈ, റിനാം വിരിക്കുന്നിതെ മെല്ലുകര
 രാധിച്ചുട്ടുന്തു തന്മുഖംനാരാധകാരിയാടിരെ.
 കാലു് തോരുളുംതാലാടുന്തു മുന്തിരിസ്സുന്നർ തത്തകര,
 പ്പുണ്ണംരതോരു ദുഷ്ടിപ്പുംനു മനതച്ച പൊൻകിഴി,
 വെഞ്ചിൽരഹാരാഡു ഭീഷം ഗൗച്ഛി ജനബാതിപ്പുൽ നിംഖം,
 അശ്വാനോടിച്ചുത്തുവു കാളിൽവാനിനാ തീരംരാ വാഞ്ചവാൻ; .
 എന്തെന്നാൽപ്പൂരാനാനിലധാക്കനിതിന്തു സമസ്തവം:
 മനതക്കുള്ളക്കരണങ്ങനാർ കാക്കയോട് ചിലപ്പിള്ളം
 കാസുരിമാനാകര ഹരിപ്പുരാളം ചെണ്ണിട്ടുനിടം
 ചത്രകാന്തിമലർച്ചോട്ടിലുണ്ടും മെയ് ചുങ്കിയേ
 വെഞ്ചുലേപ്പും ഭീഷവാം തുല്യാസപ്പും ഗ്രാഹത്തുപ്പം.
 ഇം പ്രേമമുറിരു പാടെയോട്ടാരിജിവാദാപ്പം;
 അതിനാലെങ്ങുമ്പേണാംസും തൃജ്ഞാനതിച്ചുമാം മുഖം,
 സെംമുമാക്കം ഭാഷണവും, ധാരം നോക്കം മഹാസ്തേ;
 സന്ദേഹിപ്പിപ്പതിൽത്തുചുർ, സുവം കണ്ട സുവിപ്പുവർ,
 ആശ്വന കേരകശനനതിലഭിമാനം കൊംബവുവരോജം;
 അതിനാലും നോരംപോക്കായിരുന്നുക്കനം ജീവിതം:
 ദാടാപ്പുഞ്ഞങ്ങര കരയാം ശാന്തമാരുപോലാം.
 ഉര മുരക്കിട്ടുകൊട്ടാരത്തിൽ രാജണി യശോധര.

എന്നാൽ മീഡാസ്കാ നു തശ്ശേദരക്കൊക്കേയുള്ളിലായു്
 ഒഴിപ്പു ഗ്രാധമെങ്കിൽ നാം ചിത്തം മയക്കവാൻ
 മാജ്ജചാറിനുക്കുളം മുകിയിട്ടുന്തു കൊപ്പുനി.
 പാർവ്വതാശിഖതു പട്ടത്തിട്ട പാർവ്വതാശിഖതു വിരിച്ചതായു്,
 നാക്കുനിനാൽത്തട്ടണിത്തു, നടക്ക ക്ഷുമാണാതായു്
 തുണംനോര വാളുംലധാനനതിനേരു ചുറ്റത്തും;
 അക്കുത്തിനിൽ കുറുക്കാക്കുന്നതുക്കുല്പാ മുക്കുമേ
 മിനാസം ചേതാരക്കിക്കുമ്പിഴു ചുമ്പാച്ചതാം.

അവിടത്തിലുഭാത്തീടിൽത്തുവോം കുഴിപ്പി തോന്നിച്ചും,
വേദാസ്മാലത്ര ദശതിനേക്ക് നടന്നീടുന്നതിന്നുണ്ടിയം;
തണ്ണേരാതൻ കാകക തുഗിത്തുകി മാത്താണ്യരജീകര
ഉമഗത്രം ദിത്തിഹാടത്തികളും ചെന്നപ്പുക്കുണ്ടാം,
ചുട പോയും റാഡിപായും റാഡിപിള്ളുത്ര ചോപ്പുറ മന്ത്രിച്ചും;
പാംഗത്താൻ റാഡിപായുംതൊനേ റാഗത്താർജുബുഡാരുണേ
എ കുചുവാതിപ്പുത്രരോച്ചു സാരാസ്യംഡി മാതിരി;
എ റാംതിലിന്നപ്പുത്രിലാണപ്പോ പാളിഥച്ചുക്കം,
ഞാഴക്കുള്ളും, ഗാഡ കുഴിപ്പുരിപ്പുനും, ലോഹോത്തരാത്തുരം
സുഗസ്സിപ്പൈഡാംബുരിപ്പുനും കോമസ്തുപ്പുരിപ്പുരാ,
വണ്ണച്ചിപ്പുകുഴിപ്പുരിപ്പുരിതേപ്പുരാത്താരംബരം പുണ്ഡതായും
മിനം കുളി നീറഞ്ഞുള്ള ജനാലകകുളുടുവേ
തട്ടന പുമെതകകുരിൽ, തകകത്രകിരിവിരിപ്പുലും,
ലോകകക്കുണരിപ്പുായമാതുകളുള്ളിരിക്കെടക്കാണാൻ
പോത്രം ഹോടി തിക്കഞ്ഞുള്ള തുമരത്താരംബരുമേഘേ.
ഞാഞ്ഞാരാജുമരിഞ്ഞീലാ റാത്രിഡോ പാദരിഡോരമോ;
ഞാഞ്ഞപ്പുാഴം പരക്കാണബായ സാശമൃതരംപുതി,
ഉപഖ്യാനകാരാ ജപലിതമുന്നിരെപ്പോലെ കോമസ്തം;
സഭാ വീത്രം തെന്നാലുണ്ടകാറിനെകാരാ പ്രാറഷ്ടം,
പക്ഷേ നീശ്വിമനീശപാസമെന്നപോലതിശീതസ്തം;
റാത്രിയും പകലും മേരേമലാലപിള്ളുന വീണകരാ;
റാത്രിയും പകലും തയ്യാരണഭത്തിസ്വാഖഭക്ഷ്യവും,
മണ്ണതാലും പഴവും, മേരുജ്ഞാസ്വാഖരാം പലപാറവും,
ഹിമാലയത്തിന് മണ്ണതാലെയെപ്പോരാക്കും ചേത്തതാം
സബ്രിത്രം, ദന്തപാത്രത്തിൽ റാഫ്പുബും മനോരം.
റാത്രിയും പകലും പാകം റോകം റോക്കിരെചുത്താർ,
നടിമാർ, കഴിതാശകാർ, പാറപാത്രം വാറിപ്പുവർ,
തനപിമാർ, പ്രേമമുഞ്ഞിപ്പിള്ളുത്ത മേവകപിസ്തിമാർ.
ശവർ വീത്രം നീഡയേറി സുഖവിന്ന റാജപുതരൈ;
ഉണന്നാർത്തതിരികേ ചേക്കം റഹഷ്തതിരിത്തനീസ്തുപിന
പുച്ചാത്തിലുടെ മരുപിള്ളും സംഗീതത്താടക്കുടിയും,
വേള്ളിവിണാക്കന്നെവിയംഗഹാരചപാദരാശരംബു
നാദമായുംചേന്നിനാഞ്ഞന്ന പ്രാംഗാരരാശഗീതികരാ
മനോരാജ്യമുണ്ടം രൂതമിവതൻ ഭംഗിയോടുമേ;

അപ്പേപ്പാര മുഗകവുതീചന്വകത്തിന്റെ സത്തുകൾ
ഗന്ധവന്നുകൾ കത്തിച്ച പരക്കു ശ്രദ്ധയും
ആശ മാറ്റേണ്ടുള്ളതിനും അതിനും ഉന്നതിനും
ഉന്നക്കാരന്മാരുടെ ശ്രദ്ധയും കുറവാണ്;
എന്നാം നാഡ പോകി സിഖാത്തിൽ ഉന്നാംകുമാരി സമ്പ്രവും.

പോരാ, രാജാവു കല്പിച്ചു, നാ മതിപ്പെട്ടിൽ വാലുകൾ
മുത്തു രോഗം വൊന്നുപലപ്പുലിവശുപ്പുറി മിഞ്ചാലാ.
അച്ചന്തമേം ചൊട്ടാരത്തിക്കല്ലോബാബാരോമലാരാ
ഒഴുഞ്ഞിൽ ശാസ്ത്ര കിടവാ, യാട്ടത്തിൽക്കാൽ ക്ഷേത്രത്തുപോയും,
തച്ചൻ വാഴുകിൽത്തെത്തറില്ലാത്താരത്തറിക്കാരിയെ
ആ വോക്കുത്തിൽനിന്നപ്പോരാത്തനേന്ന നാട് കടത്തിട്ടും;
അവധിതന്നു കണ്ണിട്ടു ദിവിച്ചാലോ രൂപാത്മജൻ.

രോഗങ്ങൾ വേദനകളുംബുദ്ധിയ്ക്കര മീശിനീകരിക്കാരാ
ശവാനയായികളുടെ ക്രോക്കർ ചോക്കേക്കാട്ടപ്പുക
ഇവ ചേരും കൂർബവിർലോകത്തെപ്പുറി മിഞ്ചിയാൽ
അവരെക്കണ്ണ ശീക്ഷിപ്പാനണ്ണ സംഗ്രഹംരാജുചുംഭിലർ,
ജപലനിശിക്ഷാരൂഹും മേൽവിച്ചാരിപ്പകാരിയും.

അങ്ങ രാജദ്രോഹമത്രേ, ചാടിട്ടം പേണ്ണടിബാഡിനോ
നാത്തകിയേം തുന്തലപിക്കൽ വൈജ്ഞിനുലോന കേറിയാൽ;
ഉഷ്ണസ്തോരം വാടകപ്പോം ചവിനീർപ്പ് പറിച്ചിട്ടും,
പഴത്തില്ലത്യാളിപ്പിള്ളിഞ്ഞും, വീതക്കാളുകൾ മാറ്റിട്ടും.

എന്തനാലോത്തിനാം ഭ്രം, “മനോരാജ്യം വസ്ത്രപ്പതാം
അത്തരത്തോടക്കമോരോ ശുന്നുചിന്താബ്യവംക്രിയിൽ
ചെന്നാഞ്ഞാലിരിയ്ക്കുംതെ താഴഞ്ഞുതെതക്കടക്കക്കിൽ
മനസ്സിരിലെലാത്താത്തിട്ടും, തേംാഗവിഴിൽ രാത്തതിടാം;
കാണായുരാമാൻ രാജ്യമെല്ലുകിൽശ്വാസേശവായും,
രാജാധിരാജനായും, നതന്നു കാലത്തിനാഡിമാനായും,
സാക്ഷാത് രാജത മെന്നോനാനിനാറു മാനോത്തമ്മായും മര.”

എന്നാം സുവഞ്ചുഴിയായും, മേഘം പാറാവുകാരനായും,
ആദ്ധ്യാത്മകയായുള്ളതുകിട്ടും ചുററിച്ചും,
പക്ഷേ അണ്ണുത്തിടാട്ടും, ദീപ്പിച്ച മതിൽ മനവൻ;
അതിക്കർത്താരിക്കറിപ്പുമേൽ, മുന്നോട്ടോന ദീപ്പവാൻ
നും കൈ വേണ്ടതാം കട്ടിപ്പിച്ചപ്പുടിവാതിലും:

എന്നല്ലത്തോടു വാതിൽ തുന്നാവെന്നതെന്നും അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നത് എന്നാണും മഹാക്ഷേമം ചെയ്യുന്നതും തിരിച്ചുണ്ട്.

അദ്ദീപിജ്ഞാനിൽ വേഗം വാനാക്കിപ്പാക്കി, വരിക്കൊണ്ടു—
ഒന്നാലും കുറക്കണമെങ്കെല്ലാം വിശദം.

വീഡിന്ത വാദ്യം തഴതിട്ടുമെന്ന—

മകാച്ചാരാന്ധുടിവാതിൽ ഭൂമാൻ

ഓരോന്നാലും കാവാല്പിനാക്കി, ദേഹം

റാശ്രേഷ്ട്രം ഭത്യവു മേറിന്നിശ്ചൻ.

രാജാജ്ഞതഃ: “ആരോധമിതിക്കല്ലുടെ വീ—

ടീക്കാല്ലു, വൻ രാജക്കാമാരനാക്കിലും;

അദ്ദീപാവതീയൈനാടെ പുത്രനെന്നു—

നിരീക്ഷയിലും നിംദാചുത്തുനാ വാദ്യവാം.”

മുന്നം സർപ്പം

ആരാഗിരാജ് “സ്വഭവമാണ്” മേരാസന്മാനത്തിൽ
നഖംകുറഞ്ഞാൻ എന്നുംതോന്തം, അംഗവും വസ്ത്രയിലുംപ്ലാസ്റ്റിക്കും
ഓരിസ്ക്യും വാല്സക്കറും റാംക്രെസ്റ്റുഡിനുംതോന്തം
ഹിന്ദാവിൽ തങ്ങം കടലിൽസ്വരിച്ചു തശ്ശേരിയിൽ
പാകലാം കര ഏകാന്വോൾക്കിഞ്ചാദ്വീശ്വരാത്രായിൽ
എത്തിച്ചു ചിത്രവാസ്തുക്ക്ഷാഖപ്ലാസ്റ്റിക്കുംതാരതാം.
പലപ്ലാസ്റ്റിക്കും, മരങ്ങന്ന കല്ലിലന്നപുറാ കൈക്കഴാൻ
കാം റോഗ്രൈനോടു യശോധരിൽ കാർക്കഡാഞ്ചും
താലോലിഡൈച്ചൈട്ടിനും ഗാഡാഗ്യശിരസ്സുംകാത്രിന്നാം,
ഒന്തുക്കിത്തിവിച്ചും ദേഹം, “എന്ന ലോകം! ഹന്ത, ലോകം!
ദേഹം താൻ! അറിയന്തു താൻ! റാരം താൻ!” അപ്പുംപ്രായരാം
ചോദിച്ചു, “മെന്തെൻ ഗാമനോ”നാമവിട്ടു വിരീക്ഷണാടെ;
അന്നേരംവിട്ടെത്തത്തുക്കണ്ണിലുള്ളലിവുത്തേരു
റാപ്ലാതിരിച്ചും, ദേവന്നേറിതിനോക്കം മുഖാവാറും.
അപ്പുംപ്രായരാംക്രമാനു നില്ക്കും പുണ്യിരിയിട്ടിട്ടും,
കല്ലിച്ചും വീണ വാസിച്ചും; എന്നാലാളക്കുപ്പേരും
രോച്ചാർ ജാഹലച്ചട്ടിത്തേരു ശ്രതിക്കും വീണയെ
കാറിനിഷ്ടംപേരലെ നടന്നതു മീട്ടാള്ളുതനാിടം—
അന്നേരാ ഗസ്തിന്തിനും നൊള്ളിക്കുവിശിൽ റാങ്കൽ—
ചുറ്റും കിട്ടപ്പുവരേതേ ഫേട്ടുള്ള; റാജപ്പത്രനോ
ഫേട്ടാൻ ദോക്ഷാ വീണ മീട്ടി റാജിച്ചിട്ടുന്നതാണ്;
അവിട്ടെത്തച്ചുവിജ്ഞേന്നാം പാില വാക്കാർ പാടിനാർ:—

സ്വന്നസ്ഥ്യത്തിനായിക്കേണാിട്ടന്നതായ്, സ്വന്നസ്ഥ്യം
തലയുന്നതാശകാറിൻ വാക്കെകളുംതു തന്നെപി; [കാണാ-
ഹാ! കാറിനോക്കം നശ്യജ്ജീവിത, മൊത്ത തേണു,-
ലോത മാ, ലോത വന്നവീ, ചെറുത മ, പ്ലാത യുഖം.

അങ്ങാറിവീലാ തന്നെള്ളത്തുനിനോക്കേണ്ണോടും,
ജീവിതമെന്തുനിനാം പോവതെന്നോടും;

ഞങ്ങൾ നിൽക്കേണ്ടും മുന്നുത്തുനിഴലുകൾ, എന്നു ഞങ്ങൾക്ക് സൗഖ്യം മാറിക്കൊണ്ടും മാലിൽ?

എന്നു തെ മാരാതയുള്ളാനുത്തിക്കൽപ്പുവാ? എന്നാലു രാഹം നിറന്തില്ല, വിശ്വാസാം സൗഖ്യം; ഒക്കെ ജീവിതപ്പോക്കേം കാരാൻപോകി;-വയസ്സു-മനസ്മിരകനാിപ്പുണ്ടാമോചുക, ഉദ്ദീപ്പംഡി.

ഓ, മായാസുത! ഞങ്ങളാണി ചുറുക്കുല-മിക്കവിധിനേർക്കേണ്ടു; മോദിപ്പത്തില്ലോ ഞങ്ങൾ; ഞങ്ങൾ കാണാറു പല മാത്രകളും പാഠ തിക്കിൽ, നീരോധം പല കണ്ണം തിരുക്കും കരുതുള്ളം.

എകിലം പുഷ്ടിപ്പുണ്ണാ കേഴുവോരം: അറിവാകിൽ, അവരിപ്പുറിനില്ലും ജീവിതം വെരും സ്വര്ഗം; അതു നന്നാബുദ്ധത്താട നില്ലുവാൻ കല്പിപ്പുന്ന-തോടിപ്പോമായ പുഴ കൈകൊണ്ടു തുടപ്പത്രം.

എന്നാൽ നീ സംരക്ഷകൻ, അട്ടത്രയു തവ നേരം! മാലംഞ്ച ലോകം കാത്തനില്ല തന്നില്ലോകി, അന്യലോകത്തിനല്ലതുറവിൽക്കാൽ തെറവാറു; മായാപ്രത്യേകം! ഉണ്ണേൻല്ലോ, റണ്ണാലും വീണ്ടും!

അലത്തീടുന കാരാൻ വാക്കുകൾ ഞങ്ങൾ: അത്ഥും, ഓ, മുപ്പുണ്ണോ! സ്വാസ്ഥ്യം കാണാവാനല്ലവോന്ന്, സൗഖ്യത്തെ സൗഖ്യാർത്ഥിൽ സൗഖ്യാർത്ഥം വിചുക, മാത്ര നീണ്ണാൻ മംലിനായ് രാജ്യം കളി, മോക്ഷം ചേർത്തു.

ഇവിധം കേഴുവു വെള്ളിക്കവിമേല്ലുടെ പോകെ ഞങ്ങളിനില്ലും ലോകം കാണാത്ത ഭവാനൊടായ്; ഇവിധം ചൊൽവു ഞങ്ങൾ, ലോകവേ, ഭവാൻ കളി-പ്പുണ്ണീച്ചേലെഴും നിശ്ചയത്തുട്ടെപ്പുണ്ണിച്ചതാൻ.

പാബിത്രണായ്: രാഖ്യരാമോദ ചുച്ചല്ലുദരിഗാകമായ്,
 അന്ത്രോമലാളാശ യശോധരതൻ കൈ പിടിച്ചുവൻ
 ഇരിഞ്ഞെ, ദ്രുതമല്ലെത്താനൊരു കാന്ധു ചൊല്ലിനാഠ—
 തൻശാരിരം നിബ്ലീ നിബ്ലീസുഗിരിം ഭറിയുംവാറിയം—
 അന്തരാഗത്തെയും,മൊരു മാജാമയുംവരെത്തും,
 പാണ്ഡുരാംഗർ വാസിപ്പുന്നായക്കുല്ലണ്ണരാറിയു
 അഴിയിൽത്താണ്ണപോകുന്നതായത്യുള്ളതുതുപാശായ്
 അകന്ന നാട്ടകശുഡം പററിയുള്ള പഴംകമം.
 നെടുവിപ്പുന്നവൻ ചൊന്നാൻ, “ചിത്രയിച്ചാതാവാത്തയാൽ
 ഏന്നെല്ലാപ്പും കാറിഡിന്നു വിന്ന മീട്ടിയ പാട്ടിനെ:
 അവംക്കേളു നാഡി കാട്ടാൻ നിന്മചത്തിനെ യശോധരേ.
 ഏന്നാലെന്നാടെ ഭദ്രത! ചൊ,ഡ്രിതു വന്പിച്ച ലോകമോ?
 മഹാസൃഷ്ടാന്തംഭാഷി പുകിട്ടനു കാണുതായ്
 ഒര നാടോ; അവക്കെടവുള്ളം നമ്മുടെപോലേയോ,
 അസംഖ്യ,മജ്ഞാത,മപഗസ്സവ്യം—അങ്ങിനെ വന്നിടം—
 സഹായിയുംനാമുക്കൊക്കാമൊർത്തൻ വാത്ത കിട്ടകിൽക്കു
 പലപ്പുംം ഞാനാശ്വരപ്പുടാരണം, ദിനേശപരിൻ
 കിഴക്കനിന്ന തന്തകരാജമാർപ്പം കടക്കവേ,
 ഓന്നാമതായിതുപുറി പാരിൻ വക്കത്തുവെച്ചതാൻ
 വണ്ണഞ്ചനവരാരെന്നാ, പ്രഭാതത്തിൻ ക്രാരകർ;
 പലപ്പുംം നിന്നെന്നാദ്ദേശത്തിലും നിന്നു മാറിലും
 വാഴും, ശോഭനേ കാണേ, കരാ നൊആ കൊതിപ്പ് ഞാൻ,
 സുരുൻ ചായുംവാഴംനാിച്ച പൊരുത്തുടുകംപശ്ചിമാശയിൽ
 പുകി,യസ്തമയത്തിക്കൽപ്പാഫ്പുരേച്ചുനു കാണവാൻ.
 നാം സ്നേഹിയേണ്ണവർ പലർ വേണും—ഇല്ലാതെല്ലങ്ങിനെ?
 നിന്നോമർച്ചിന്നു ചുംബിച്ചുടക്കാൻ അഴിയാത്തതായ്
 ഈ ക്ഷണത്തിലെനി ജുണ്ണാശ്വാക്കമൊരു വേദന:
 ചിത്രേ! മായാമയജഗത്തിന്തുംനാ പെജേക്കാടി!
 അഗാധ്യം നിന്നുമാരാത്തെത്തെങ്ങ തീരുന്നിതാഴുകരാ?
 ഏൻ ശൗക്കാരം കൊടുത്തിട്ടാ,മൊരു നാശ്വായകിന്നുമേരു
 സവാരി ചെയ്യുചെയ്യുത്തിത്തന്നു വിശ്വംതു കാണവാൻ;
 അകഴുപ്പുതൽത്തൻ—എൻഡാതിലും വിപുലമായിട്ടം
 രാഘുത്തിൻ മുതങ്ങാവകാശിത്തൻ—ഇവർക്കിട്ടകിൽ
 ഞാനെങ്ങിനെ പാനേരേ ഹിമാദ്രിശിവരോന്നുവം;

പറിഗാർഹിച്ചുനിരുത്തി നിന്മ വൈക്കണ്ണ ശിഖാടിക്കുന്നിൽ
ശിഖാടിക്കണ്ണ വലപ്പേരോ ചുറവുള്ളതു തെടി എന്നു!
ഞാനെയുകൊണ്ട് അണിപ്പിലും? തെടിനോഞിയതിലും ഞാനു?
ഇന്ത്യിച്ചുപുട്ടിജീവിജീവിയും ഇന്ത്യിലും ചൊല്ലു ദേ...”

ചൊന്നാക്കായത്തി, “അമ്പരത്തിൽപ്പുട്ടണം, സുന്ദരപ്പേ! മേഖത്രണാഴിം, ദേശപ്പുകൾിം, തോട്ടവും, വസ്ത്രപ്പും; വീജാദിം റാഡികൾ, ബാജും ചും, മൈതാനം, കാട് മേഛുമേൽ; പിന്നാടി ബാംഗ്ലാഡോഷാരാവ്യരംജാവിനാട രാജ്യമായും, പിരാങ്ങോടാനങ്ങാടിപ്പുറ പാക്കം ക്രിവിനാബ്ദിലും.”
“ശരീ,” സിഖാദ്ധമായാഴിം, “ചരജനനറിവു റാക്കും ശരീരം—അപ്പും ദാണാൻ നാശുഡിച്ചുണ്ടിന്നുവൻ.”

രാജാവൊടക്കിത്രണത്തിച്ചാർ: “തന്മരാനോ തവാനുജാൻ കല്പിജീവിനാണു പാളിതേതർ ദയ്യാഹേ ഷുട്ടി റിത്തുവാൻ; പുറത്തെല്ലാം ഗുളുത്തുത്തുവളരും പാത്രത്വാണവാൻ.”

“കൊള്ളാം!” സാന്തുഷ്ടവാം ഫ്രപ്പൻ ചൊന്നാൻ, “കാണേണ്ണ കാ ഏന്നാൽ ചുറഠം നടന്നാജ്ഞാപിജീവി ദേശപ്പേരുക്കാർ, [ലമാലു]; ചീതക്കാഴുകരാ കാണാതാണെൻ പുരം മോടിക്കുടണം; ദുന്തൻ കുടകൻ രോഗി പുശൻ കാഴ്ചം പിടിച്ചവൻ ശേഷി കെട്ടവാൻ, ആരായം പുറത്തെല്ലാ കുടക്കാലം. അതും കല്പടിച്ചു റിക്കി വൈശ്വാജീര്ണകാർ വെള്ളം പാറിടിക്കിനാർ പീചുതോക്കും, വീമിതോരുമേ; വീക്കുമാനക്കുള്ള പുത്രതായുത്തുകി കുക്കമം, മാല തുകി, വെള്ളപ്പാകി മറ്റൊത്തുത്തുശസികച്ചടി. ധാരാജ്മായുച്ചായമിട്ടു ദിനതിപിത്രതിലോകഭയം, മറ്റാം പുക്കണ്ണമുംകുളിക്കുറ തുകി, ഉന്നിച്ചു വിഹരം; നന്നാലു വഴിച്ചേള്ളുക വിക്രാം സൃഷ്ടാനാം, വലിയോരീശപരമായം, പണ്ടിന്തുമേഖാവിൽക്കരാക്കുകം; ഏതോ മാലാലോകതലബന്ധാനായുള്ളിന്നു പട്ടണം. ചെണ്ണ ചേമ്പാലയും കൊട്ടി വിച്ചിച്ചുതി നടക്കാഡായും” ആരാക്കാർ, “കേരാജ്യിൻ, പെശരാജാജാതി! ചീതക്കാഴുകരാ ദുന്തൻ കുടകൻ രോഗി പുശൻ കാഴ്ചം പിടിച്ചവൻ [കാട്ടോലാ]: ശേഷി കെട്ടവൻ, ആരായം പുറത്തെല്ലാ കുടക്കാലം.

എന്നല്ലോടും രാത്രിവരെളാറിപ്പും ചീടൊലാ ശാം,
വൈശിജ്ഞി വിക്കാലം: അപ്പിജ്ഞാന മുദ്രാദാനം ഉണ്ട്.”

അതുടക്കിബെഹ്യം അപ്പിലബാബാസ്വരിൽച്ചുന്നതമാത്രതായും,
വൈശിജ്ഞായീ ഗോട്ടക്ഷം, ഇഞ്ചിരംചുന്ന താടയും
ചായറിട്ട് നാംബേച്ചു ചുംബിത്തെ പുതുംബിത്തെയും
ഉന്നതിൻവരാജ്ഞപ്പമാൻബു റണ്ടു കാഴ്ച വലിപ്പുതായും
ചിത്രപ്പണിരെഴും തേരിൽ ഘുവരാജാവിറ്റുമ്പോൾ.
ഖംകുറിനെ വന്നിപ്പും നാട്ടകാത്തകയുംസ്ഥിവം
കാണ്ണാൻ തുലോം നന്ന; സിഡിയാത്മനം വായ്ക്കു കുറുറലം,
ആ രാജഭരതരാം സേപ്പുഹശിലംരത്തച്ചിവാസ്ത്രരായും
സുവം ജീവിതമെന്നാജ്ഞ മട്ടാസ്ത്രാദിച്ചു കാണകയാൽ.
“നന്ന ലോഗം,” അവർക്ക് ചൊന്നാൻ, “അതിനൊന്നിൽപ്പുരംപ്രിയാ
റൂപരഥ്യാത്തിവരല്ലട്ടരോരാ, ദാർശനാഡിരം;
മുഞ്ഞഷിജ്ഞാർ മുരയതിജ്ഞാരാം മത്രാഭരിമാതമേ
ഓമർമ്മാർ; എന്തു ചെയ്തു എന്നാനിമെട്ടിവരെയാക്കാവാൻ?
ഞാൻ സേപ്പുഹിജ്ഞകി, ലെഡ്രട്ടിലറിഞ്ഞതാരക്കാരകൾ?
നന്നകിൽപ്പു മുക്കാച്ചുന്നതമില്ലും ശാക്യമന്വാലനെ
എടുക്കാണോ, തേരിബെല്ലൻ കൂട്ടടപ്പോരടക്കയായവൻ.
ഇത്തരം നാട്ടഡാ ദിജ്ഞാനത്തെ സുവപ്പം!
ഞാൻ പുറത്തു വങ്ങന്നണണ്ണനതിലാജ്ഞകാജീവിയം
അപ്പാദിജ്ഞകി, ലാച്ചുഭാമെത്തും മരഞ്ഞരക്കൊമറിതാം!
ഇക്കണാച്ചുവാട്ടുകുളിലിപ്പുരം പുണ്ണാരി പുണ്ണാവാൻ
വേണ്ടെത്തൊക്കെയെല്ലാത്തീടിൽ, വേണ്ടെത്തെന്തൊക്കെയുണ്ട് മേ!
അക്കംവാതിക്കിപ്പുരത്തെയ്യോടിസ്തുക്കി, ചുണ്ണാ നീ രമം;
ഞാനാസംഖ്യത്തിനീ നല്ല ലോഗം കാണ്ണടക്കിന്നിട്ടും.”

അപ്പരാഹം കടന്നാരക്കോട്ടവാതിൽക്കാശായവർ
പാപ്പിച്ചു തേരെത്തരാ ചുട്ടെന്നായ കൂട്ടം ജനത്തംചും;
ചിലർ കാമുകരാതൻ ഭഗവിൽപ്പുണ്ണയതു കാലകരാ തുകിനാർ,
ചട്ടക്കം വാരിഭാഗത്തു തട്ടിനാരവരെച്ചുംലർ,
അരാധ്യപ്പത്തുരിച്ചു കൊണ്ടുവന്നാടിനാർ ചിലർ,
ആക്കണ്ണിതായം, “ഇത്തമരതനുരാനാ ജയം! ജയം!”
എവം വഴി നിറച്ചിപ്പുനോട്ടമാം, നല്ല കാഴ്ചയാം—
അതമട്ടിലായിരുന്നാടിനാണ്ണോ രാജശാസനം;

അനേന്നരം താനൊളിവിൽ വാണികുന്ന കടിൽ വിരുട്ടാരാം
ഇഴഞ്ഞാടി വിറച്ചുത്തി റാട്ടപുംതയിൽ മനമായോ,
എതോ നികുഡ്യമനജൻ, കീറത്രണിയുട്ടതവൻ,
അനെവച്ചുടച്ചുന്ന, നാഡനോൻ, ദളക്കിശവാനായവൻ,
നായോലോ അയവാഴിച്ച ചുക്കിച്ചുശിവേഴ്സം തൊല്പി
നിംബാംസാസ്യിയിലെയുട്ടനോൻ, നാല്ലാലിതേരാൽക്കണക്കിനെ;
ക്രിന്ത തന്ത്രക്കാട്ടേരെറ്റിനാച്ചുഭടകക്കണ്ണൻ,
ചോത്ര കാൻകാഴി പണ്ടത്തെക്കമ്പ്പുനീർക്കരകാരണം,
കൈട്ടു നഞ്ചന കണക്കാഴി, പീശയാൽ, പുക്കണാംതവും
അത്രജ്ഞാശ്രദ്ധയാള്ളാണിവ കണ്ണഡാക്കിയും
ചോൻ ചാഞ്ചാടിച്ചിങ്ങു പല്ലറത്താടിനയ്യുശേഷ.
തോലാക്കമൊരു കൈകൊണ്ട് തേണ്ടതും റാടിശ്രാനാവൻ
പടിടിച്ചിങ്ങു തുള്ളുന തണ്ണോ കാപ്പുംകൈവരുന്നിനാശും;
മരേരക്കൈക്കാണഡക്കണ്ഠ വാരിശൈല്പിസ്വാരംവിനെ;
അതിൽനിന്നേക്കമൊരുപ്പുനീ നൊന്ത അടിക്കിത്തപ്പുകരം.
അവൻ കേണിടിനും, “പിച്ചു! തജാറിൻ, റബ്ബു ത്രിക്കേ!
നാശ്രജ്ഞാലൈക്കിൽ മരിന്നാശ്രജ്ഞാ നൊൻ ചത്രവോക്കമേ!”
പെട്ടുന വീപ്പു ഭട്ടിച്ചു ചുമ, രയനാലുമായവൻ
മിചിച്ചുനിന കൈ നീട്ടിശേഷംപ്പുംശും തെരഞ്ഞിനും:
“പിച്ചു!” ചുറിലുഡുള്ളാരക്കാരുക്കരിക്കാൽ റാലിച്ചുടൻ
അവനെപ്പുംതമല്ലുത്തിൽനിന്നുണ്ടാണി, തും ചൊല്ലി, മാറിനും:
“ഇപ്പേരും! എന്നു കണക്കിപ്പേ? പോ നിന്നുടെ മട്ടിക്കാം.”
“വേണാം! വേണാം!” അപ്പുംശും സിഖാത്മൻപൊല്ലിച്ചുംബാധം:
“ചരാം! മനഷ്യനാഞ്ഞാനാമൊന്നിതെത്താങ്ക വരുമ്പോം?”
തോനന്നതേ ഉജ്ജു, തീച്ചു, ശത്ര കൂ, നാരു പാവമാശും,
അതു കാശ്ചത്തിലാ, യതു വല്ലാതാവുകൾാൽ! നീൻ
ഇമ്മട്ടിലും ഏറിനോജ്ഞാമെന്നോ? എന്തേ ജെതരഞ്ഞാംനു
‘നാശ്രജ്ഞാലൈക്കിൽ മരിന്നാശ്രജ്ഞാ നൊൻ ചാവു’മെന്നുണ്ടോ?
ഉവനൊല്ലിത്രമേലുന്നാ, നാനാരം കിടക്കിപ്പേശോ?
എന്നൊരാവുപത്രതാൻ സാധമന്നാണ്യനിവാരണപോയും?”
അനേന്നരമുത്തരം ചൊന്നാൻ സൃഷ്ടൻ, “ഓമന്നുപാത്രം!
ഒരു പുലർന്തിപ്പുണ്ടാണുംബാം പാരാത്തന്നുതാണിനാമപ്പും,
കണ്ണിനാ തെളിവും, ദേഹത്തിനൊരുപ്പാലുഭാവവും:

ഖപ്പാശോ, കമ്മുവഷ്ടിന്നാരം സത്തു രാഹറിക്കടിച്ചുപോയു്, കൊള്ളുയിട്ടു കാരാതെത്തല്ലോ, പരാിച്ച നോധാജ്വലികരം; തദ്ദീപത്തിനേന്നണ്ണ വാറി, തിരി കാത്തിക്കരിഞ്ഞുപോാം; കൊടാൻ പാഴുന വൈക്കിപ്പോഡായോരു പാബം കാനല്ലോരു; അവൻറെ ജീവിതപ്രേശിപ്പു്: ഇന്നടക്കാക്കാം വാഖ്യാം; ഇവിടുന്നതിനോക്കാനീതത്രു്? ” ചൊന്നാൻ കൂഠാരകൻ: “അപ്പോൾ തിരിതരീഖാക്കാമോ, സകലക്കുമേ? അല്ലെങ്കിലിവവനെപ്പോലെയാകലവുർ ചുജക്കേണോ? ” ചരന്നുതരമായ “ചൂംാനാൻ: “ഉത്തമോത്തമ! ഒപ്പുകം ഇവനെപ്പോലെ ഉണ്ടു് ഇ, മത കാലമിരിജ്ജുകിൽ.” കമാരനോതിനാൻ: “അപ്പോൾ തുന്നാരാ തൊന്തരിജ്ജുകിൽ തൊന്തരിമട്ടിലുമെന്നോ? എന്നുതാങ്കുരാ വാഴക്കിൽ യശോധരജ്ജു വന്നുത്തും വാഖ്യമിരുതന്നും, ജാല്പിനിജ്ജും കൊച്ചുന്നാഗശാഗൗതമിശാക്കമേ? ” “മഹാആദ്ധ്യോ! തീച്ചുംാഘമതേ! ” എന്നാശി സാരമി. രാജാത്മജൻ ചൊല്ലി, “തിരിച്ചുൻ വീടത്തിജ്ജുകെന്ന റാം. കാണാമെന്ന റാന്നിയുംതു കാഴ്ചയെക്കണ്ടുപോയി തൊൻ.”

ഇളുമോതേര്ത്താത്തു തൻചാരകാട്ടാരക്കെട്ട് ഏകിനാൻ വിചാരശിലന്ന് സിഖാമ്പൻ, ഭഃവി കാഴ്ചയിലുള്ളിലും. അതതാഴത്തിൽ വിച്ചുവുന്ന വാളുകരാട്ടി ചാരണജ്ജും അഭാൻ തൊട്ടിലു, കോണിജ്ജുത്താടിഖാരിൽ മികച്ചാർ രാസപ്പിജ്ജും കിഞ്ഞാത്തിട്ടും പൊതിച്ചു ഇല്ല തന്നവര; ഒരു ഭഃവമധം കാഞ്ഞമെന്നു, മിണ്ടിച്ചരിപ്പുവൻ, “എൻനാമമന്നന്നിലും രാശവ്യക്കിപ്പേ? ” എന്നാ യശോധര അവൻകാ ഹാസ്തില്ലാം” വാണിം കരിതാരാ നെടുവാനിപ്പുണ്ട; “ഹാ, പ്രിഞ്ചു! ” രാംപ്പിഡ്രോം, “അഞ്ചുക്കുള്ള വുവത്തിനാൽ നോവുന്നിതെൻ മ്രാഞ്ഞ, വാതു നാശമെല്ലുവതോക്കണ്ണാൽ; അതു പോപ്പും, വുഥരാവും നാം രണ്ടാഴും, യശോധരേ! പ്രേമം പോാം, വിള്ളതം, മ്രായമേറി, ക്ഷീണിച്ച തുന്നിട്ടും. എന്നപ്പും, രാസ്പുത്രൻ നാമക്കാനേ വീച്ചുന്നതാംവിധം ചേര്ത്ത ചുണ്ടക്കപ്പാർ പ്രേമജീവിതത്തെത്തുണ്ടിട്ടും റാം പട്ടികിലും, മനാസംതീര്ണം ത.തത്സംശ്രദ്ധത്തും കര്ത്തുതതിട്ടാം തിക്കിക്കേരിട്ടും കാലംകാരതിൽ, ചാരാണ്ണമൊടെ മന്ത്രനാളം മന്ത്രനാതാശിരേ

କାଣାପ୍ରକାରତୁମାଂ ପାଗିଗୀରଲରାହେ
ଅକଳିନୀମେଳିନିମା କରିବାରି କଷାଗାତିରୀ।
କଣେକାରି, ଫ୍ରେଡିନାରାଜଙ୍କ କରିବାକେତୁମାଧ୍ୟପୋତ୍;
ମନ୍ଦିରରେକାଶିଶରାଜଙ୍କରେ କରିବାଲପାତାରୀ
କାଲପରାଗିନେତୁମନ୍ତ୍ରିତ ପ୍ରେମରତିଗାତାରେ ବସନ୍ତଗଂ
ରହିଯିବୁ'ଠାମନାତେକରୀ କରିବାରୀଗ୍ରହିଣୀରୀଂ।"
ଅନୁମନ୍ତା ରାବୁନନ୍ଦାତେଶ୍ୱରିକୁନ୍ତ ସପାନ୍ଧମୃଗାବାନ୍.

ଅନୁ ରାବୁନନ୍ଦାତେଶ୍ୱରିକୁନ୍ତ କଣାକାଳ ଗ୍ରୁହେମାରାଳ ପ୍ରପନ୍ଥ。
ଅନ୍ତାଂ ଭୟଂ ଶକ୍ତି ଚିପନ୍ତ ସ୍ଵର୍ଗନ୍ଧାକରିନ୍ଦ୍ରିୟମୁଖୀଲାଭ
ଭେଦ୍ୟଂ ବିଶାଲଂ କୋଟିରୀଂ; ଏହାମ୍ବାଲ୍ପରିକାଳ କାରିଟା
ଜୀବିନୀ ଭିବ୍ୟଂ ରତନକାରକାମୀତି ମନ୍ଦ୍ରିଲେପାଇନ୍ତିରେ;
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଵାରାଶ୍ଵାଙ୍କ ବିଶର୍ଦ୍ଧିତ୍ତକୁନ୍ତ ପାନାକେନ୍ଦ୍ରେର ପଢ଼ିରିବ
ପୋତାକେନ୍ଦ୍ରେବୁରୀଂ ବିନ୍ଦୁ କିଛିକେନାକୁଣ୍ଡ କେବାନ୍ଧିପୋତ୍.
ରଣଭାମତେତମୟଂ ପାତ୍ର ତୁରିବାରୀ କୋପିବାରାକରି,
ବୈଜ୍ଞାନିକୋଟିମୁଖୀ ଭ୍ରାନ୍ତିକୁ କରୁଥିଲାଭ କାଲ୍ପନିକୁତ୍ତା,
ରତନକେପ୍ରାତବ୍ୟାଶିଲ୍ଲାନ୍ତିକାରି ରତନାମନକାରି ପୋତାରା;
ଏହିପ୍ରାରମ୍ଭାଂ ମୁଖିବିଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ବିନେଲିରିପ୍ରତ୍ୟେ
ରାଜନୀତିକାମାକାନ୍ତ—ଚିମ୍ବେ ପୋକାନ ମରିବା.
କୁନ୍ତାମତେତମୟଂ କଣ୍ଠ ଚିପନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେଷିଂ ରମି;
ଅନ୍ତର୍ମ ରାତିଶୀଳ ପାତ୍ରଙ୍କ ରାଲ୍ପରିକାଳ ବାଜିକର,
ଅନ୍ତର୍ବିନେଲିପ୍ରତ୍ୟେ ଚିମ୍ବିଶେଷିପ୍ରତ ବମିପ୍ରତା;
ଅନ୍ତର୍ବିନେଲିପ୍ରତ୍ୟେ ପାନ୍ତିକାରି ରାଜନୀତିକାରି.
ରାଜାମତେତମୟଂ ରତନ ବୈଶ୍ଵିଜ୍ଞାନିକଶ୍ରେଷ୍ଠମେ
ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କରେତାକୁ ମେନେରେ ପ୍ରାରମ୍ଭ ଭାକୁମା;
ପୁରାନେବାତ୍ମକାଣ୍ଠ ପାଦମାତ୍ରାନ୍ତିରେତାନାଂ ପୁରାନାପାଦମେର
କାରିପ୍ରିକୁଣ୍ଡ ପଲତୁମାରାଧାରି ତିରିଲାତତା.
ଅନ୍ତର୍ବିନେଲି ଭୟଂ ପୁରାନେବାତ୍ମକାଣ୍ଠ କାରିପ୍ରିକୁଣ୍ଡ କାରିପ୍ରିକୁଣ୍ଡ
ରାଜନୀତିକାମାକାନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେଷିଂ ବାନିଲୁମୁଖ କୁରାକିଲୁମୁଖ;
ଅନ୍ତର୍ବିନେଲି ଭୟଂ ପୁରାନେବାତ୍ମକାଣ୍ଠ ପ୍ରତ୍ୟେଷିଂ କାରିପ୍ରିକୁଣ୍ଡ
ମେନେରେତୁମାଧ୍ୟ ମୁଦ୍ରି ପୁରାନେବାତ୍ମକାଣ୍ଠ ମେନେରେ;
କାମାରାଜନୀତିକାରି ତାମୀରେତେଇତେଇତେଇ ରତନାମାକାରି
ରତନାମାକାରି ଚିମ୍ବିକାମାକାରି, ରତନ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟମାନ୍ତିର ପ୍ରତ୍ୟେଷିଂ,

ಘಾಸ್ಯರಾಗಂ ಪರುವಿರುತ್ತಂ ಮಿಥಾಯುಂ ಸ್ವಾಷಿಕಂಬಿಯಂ;
ಗಾಳಿಪಾಡು ಪೊಣಿಷಾಂಸುಂಪಾತ್ತಾದಿಪ್ರಿಂಡಿಷ್ಟಿವಾನ್
ರಿಷ್ಟಿಕಾಂಜಾಕ್ ವಾಗ್ಂತಿತಿಲ್ಕಿಂತಿಂತಿವಾಕ್.
ಹೃಗ್ರಾಲೇಫಾಂತಾಂ ಲಿತಿತಿಯಾತ ರೋಽಗಾಂಬ್ರಾಗಾಂ;
ಅತಾ, ಅತ್ಯಾ ಯಾಸಗಿಲ್ಪಾತೆ ನಾಗ್ನಿಕ್ರಾಂತಾಂಪೋರ
ಕರಂತಾಂ ಪರ್ತಿ ಕರಿಷ್ಮಂ ಕೆಪ್ಪಂತಾಂ ವಾಯ ಪೊತಿಷ್ಟಂ.

ಹುತೇಂಜಾಂ ಗ್ರಾಪಂ ಕಣಂ ತಿಂಸ್ಪಿಷ್ಟಂ, ವಿವತಂ ಪೊತಂ
ಚೊಳ್ಳಾಗಾತ್ತಾಂತಿಲ್ಲೈ ಹೋಯಿಷ್ಟಿಲ್ಲಂ ಸ್ವಾಷಿಪ್ರಿಯಂ.
ಅಂತ್ಯಾ ವಾಗಂರವಂ ಚೆಂಗಾನಾಂ, “ಅತ್ಯಾರೆತಿಷ್ಟಂ ಮಾಂಪಾಯಂ;
ಅತ್ಯಾ ಓಂಬಾಹ್ಯರ್ ಸ್ವಾಪಿಪ್ರಿಷ್ಟಿಗ್ರಾಂತಾಂವಿತಂ ಪೊತಂ
ಅಂತಿಲ್ಲೋತಿತಂತಾಂ ಲ್ಯಾಖಿಶಿಲ್ಪಂ ಗಿಂಘಿಲೂಕಂಮೇ.”
ತಂತ್ಯಾರಾಂಜಾಂ ತಿಂಸ್ಪಿಷ್ಟಂ ಕಣಂ, ಗಾತ್ತಾಂತಾಂ ಹೋಯಂ
ಅಂತಿವಾಗಾಕ್ಷಂಭಾತಾಂಲ್ಪಾರೆಯಾಂ ಪೆಂಗಂರ್ ಹಾಷ್ಣಾಯುಂ;
ಹೃಗ್ರಾಂ ಗಾಂತ ಶೋಪಾರತಿಂ ವ್ಯಾಖಾಂತಾಂತಾಂಮಾರಾಯ,
ಮಾಂತೋಂತ್ರಾಂತಾಂತಾಂ, ವೇಂಖತಾಂತಿಂಸ್ಪಿಷ್ಟಾಗ್ಯಾಸಿ; ಅಂತಾಂತಾಂತಾಂ,
“ಅಂತಾಂತಾಂತಾಂತಾಂತಾಂ ತಿತಂತಾಂತಾಂ ಲ್ಯಾಖಿಶಿಲ್ಪಂ;”
ಅತ್ಯಾ ಪಾತಿರಾಸ್ವಾಷಂ ಹೆಡ್ಷಂತಾ ಯತಿ
ಉತ್ತರ್ಯಾ ತ್ರಿಪ್ತಿಕಾಂಪಾಲ್ಪಿ, “ರಾಜಂ! ವಾತ್ತಿ ಗೋಂ ಯಾಗ್ರಮಿಕಂಲಂ;
ಹುತಿತಿಗಾಗಂಕಂಬಾಂ ಗಾಂತ್ಯಂ ಗೆಂಜಿಂಸ್ಪಿಷ್ಟಂಮೇ
ಅಂದೋ! ಉಂಪ್ರಾಕಿತೆಂಷೋಂ ಆಗ್ರಾಂತಾಂತಾಂತಾಂ
ಅತಿಲಾಂಪ್ಯಂ, ರಿತಿತಾಂ, ರೆಣ್ಯಾಪಿಂಗಂ ಲಾಸಿಂಪಾಲ್ಯಂ,
ವಿಶಿಂಪ್ಯಾಂತಾಂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಾಂ ಕಣಂಬಾರಕಾಂತಿತ್ತಿಂತಾಂಲ್ಪಾರೋ,
ತಾಂತ್ರಾ ವಾತ್ತಿ ಪ್ರಿಪ್ತಂ ಕೊಂತಾಂಪೋಕಂಪ್ತಂ, ತತಿಂ ಪೊತಂ
ಜ್ಞಾನತಂತಾಂತಾಂ ಲಾಷಂ ಪ್ರತಿರಿಂದಿ ಪಿರಿಂಪ್ತಂ;
ಗಾರಣೆಂದಿತಿಂತ್ಯಾತಾಂತಾಂತಾಂ ಕಾರಂ ಸ್ವಾರಂಕಂಮೇ,
ಇಂತಾಂ—ಗಾರಾಕಾರ ಪೋರಿಂಪ್ರಾಂತ್ಯಂಕಾಲ್ಪಾತಾಂ ಕಾಂತಿಂತಾಂವಿಯೆ,
ಪಾರಿಗಾಂತಾಂ ತಿತ್ತಂ ಪಾತ್ರ ವಾಂಕಾಂಪಾಗಾರಾಕಾರ
ವಿಶಿಂಪ್ಯಾಂತಾಂ ಗಾಂತಾಂಗಾಂಶಕಾರಿತಾಂತಾಂ;
ಅತಿಂದಿಂತಾಂತಾಂ ಗಾಂಜ ಸಾಂತ್ರಾಂತ್ರಂ ಗಾಂತಿಲ್ಪಾರೋ
ಸತ್ಯಯಂಗಾರಾತಿಂಪ್ರಾಂತಾಂಲಕಿತ್ತಂ ಕಾಂತಾಂತಾಂ.
ತೀಂಜಾಪಾಲ ನಿಂದಾಸಿಂಪ್ರಾಂತಾಂತಾಂ ತಾಂತಾಂ ನಾಲ್ಕಂ
ತಾಂತಾಂತಾಂ ನಾಲ್ಕಂತಾಂ ನಾಲ್ಕಂತಾಂ ನಾಲ್ಕಂತಾಂ
ಅತ್ಯಾಂತಾಂತಾಂ ನಾಲ್ಕಂತಾಂ ನಾಲ್ಕಂತಾಂ ನಾಲ್ಕಂತಾಂ;
ಅತ್ಯಾಂತಾಂತಾಂ ನಾಲ್ಕಂತಾಂ ನಾಲ್ಕಂತಾಂ ನಾಲ್ಕಂತಾಂ,

ଅନ୍ତରୀଣମହାଯୁଦ୍ଧ କାରାଶମ୍ବଳ ଯମ୍ଭବକୁନାହିଁ;
ଅନ୍ତରେଖ୍ୟା ଲୋକବୁଦ୍ଧ କାଳେଜକଷେତ୍ରରେ ବୋଚୁତିରିଥ୍ୟିବିଦ୍ଧିରେ,
ଏଥ୍ୟା ରାଜ୍ୟତିଥିରୁ ଶବ୍ଦିରୁ ଉତ୍ସାହିତିଶାର୍କିରାରର,
ରାଜ୍ୟପୁରୁଷ କକାଟ୍ଯିଶ୍ୱାରାଜ୍ୟକାନ୍ତରୁଗା ବାହାରେଲୋ
କାରିଦ୍ଵାରା ଯଶ୍ଵରାକ୍ରମବିଧିରେ ଶର୍ଜିଗାନ;
ବାହାରେ ମେତା ବୋଲ୍ଦିକିଥ୍ୟାଲ୍‌ବୁଦ୍ଧି ନୀତିବିଦ୍ଧିରେ ରତି;
ଅନ୍ତରେଖ୍ୟାରେ ପ୍ରୋତ୍ସହିତରେ ଭଲ୍ଲିକଣ ରତାବୁନ୍ଦ୍ରିଯାନ;
ମନ୍ଦିରୀକରିତ ଦେବାକରିତାରେ ପ୍ରିୟବାଲ୍‌କରିବାରୀରାଜ୍ୟ
ଅନ୍ତରେଖ୍ୟାବିନ୍ଦୁରେ ବେଳେବୁଦ୍ଧିରେ ଯବୋଲ୍ଦିରଠ.
ଶୁଭାଙ୍ଗା ହେବନାବୁଦ୍ଧି; ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରେତିଫେର୍ମବାନବେଳ,
ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରିକରିବାରେ ପରିବ୍ୟାହାରି;
ମେଲିଶ୍ୟାରେ ପ୍ରେତିଫେର୍ମବାନରେ ପ୍ରେତିଫେର୍ମବାନ;
ଅନ୍ତରେଖ୍ୟାରେ ପରିବ୍ୟାହାରି, ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି କାରିଦ୍ଵାରା
ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରିରେ ପରିବ୍ୟାହାରି, ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି କାରିଦ୍ଵାରା
ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରିରେ ପରିବ୍ୟାହାରି.
ହେତେ ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି! ହୁଅନ୍ତୁଗାନେତ୍ରେ ରାଜ୍ୟକଣ୍ଠରୁଲେବାରିବିଦ୍ଧିରେ,
ହେତୋତିରାତ୍ରିବ୍ୟାହାରି ଗୁରୁଚିନ୍ତାବିଦ୍ଧି ରାଜ୍ୟରେ;
ଏଥ୍ୟାରେ ପରିବ୍ୟାହାରିରେ ପରିବ୍ୟାହାରି; ଅନ୍ତରେଖ୍ୟାରେ ପରିବ୍ୟାହାରି
ମହାଶ୍ରଦ୍ଧାରୀରେ ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ;
“ପରିବ୍ୟାହାରିରେ ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ
ଚେନ୍ଦାନ୍ତିରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରିରେ; ତୁମ୍ଭାରିପରିବ୍ୟାହାରିରେ ରାଜ୍ୟରେ
ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି.”
ଅନ୍ତରେଖ୍ୟାରେ ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ.

ଅନ୍ତରେଖ୍ୟାରେ ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି
କେବିନ୍ଦିରେ ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି
ପୁରୁଷରେ ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି;
ହୁଅନ୍ତରେଖ୍ୟାରେ ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି.

ଏଥ୍ୟାରେ ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି!

ରାଜ୍ୟରେ କମାରର ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ
କେବିନ୍ଦିରେ ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି
କେବିନ୍ଦିରେ ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି
ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି;
“ଉଦ୍ଧବ ମନ୍ତ୍ରିରେ ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି ରାଜ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ପରିବ୍ୟାହାରି,”

ഗ്രന്ഥാലക്ഷിതിപ്രാണാടിതാഖത്മിച്ചതായവൻ.
 “അന്നാളുകളേയ്ക്കിച്ചാറാഞ്ഞാർദ്ദാവധാനനായ്
 പീതി വാഴുകൾ പതിവുകാഴ്തും മാററിവേഴ്ചുവാൻ,
 സന്തുഷ്ടമാവരായ് ക്ഷോമ്മാരനനേറ്റുംശ്ശിനാക്കവാൻ,
 മനോഹരങ്ങളാക്കാനം നടവിമീക്രണാക്കായിം;
 നിത്യപ്രൂഢതിയാമട്ടല്ലെന്നനിട്ടമരിഞ്ഞ താൻ;
 എന്നും, താനാം നാട്ടിനാമഞ്ചുള്ളും പ്രേജ്ഞരെക്കിലോ
 അറിഞ്ഞതിരിയ്ക്കണം നാട്ടകാരെയും തെരുവിമീയിം,
 അവാർത്തൻ മിതമായുള്ളു പതിവും ജോലിവേഴ്ചുള്ളും,
 രാജാക്കളുംഡാതര ജനം ജീവിയ്ക്കും ജീവിതഞ്ചുള്ളും.
 സുവച്ചുണ്ണൽഭാമെന്നാരാമഞ്ചരക്കപ്പറത്ത താൻ
 പോകട്ടയാകമരിഈം, തത്ക്ഷുൻ സമ്മതിയ്ക്കുണ്ണേ;
 ഇന്ത്യവന്നുംബേജ്ഞേരാത്രുള്ളിയോടെ മടങ്ങവൻ,
 സംത്രഷ്ടനായില്ലയെന്നാൽ, അണാറിഈംതിലേരെ താൻ.
 സഭ്രത്യനായ് താൻ തെരുവില്ലോടെ പോട്ട രമേഷ്ഠമായ്
 അട്ടതി ദിവസംതനെ, യത്ക്ഷുൻ സമ്മതിയ്ക്കുണ്ണേ!”

തന്ത്രിമാക്കിടയിൽവെച്ചുള്ളിച്ചെങ്കി ഭ്രാതി:

“ഈ രണ്ടാം റാത്ര തീരേത്തുംബാദ്യത്രേതതിന്റെ കേടിഒരു.
 ഒന്നാമതായ് മുള്ളു വിടു രാജാളിട്ടുക്കാശിയെത്തരുമെൻ
 തെട്ടിപ്പോമെത്ത കണ്ണാട്ടും; പക്ഷേ സ്വാതന്ത്ര്യലഘുഭാരം
 എത്തും ശാന്തമാം നോട്ടും; കാണട്ടു സംഗ്രഹണ രക്കൻ,
 ഏലിയ്ക്കുവിൻ തന്മനസ്സും പുത്രാന്തം വന്നാചൊല്ലുവാൻ.”

ആമട്ട പിറേനൗച്ചപ്പേജു ചരിഗാം രാജപുത്രനം
 പിന്നിട്ടു രാജഭദ്ധജു ഇരക്കപ്പുട്ട ശോഷ്ഫരം;
 എന്നാൽ വന്നിഗ്രോഹിയരൻ നാദരദ്ധാതമജാരോന്നായും
 മഹസ്തമട്ടക്കപ്പുട്ട മരാരാ തസ്തുതരോന്നായും
 അറിഞ്ഞതേരെ ഇപ്പു പെരുങ്കോട്ടവാതിൽ തുന്നാവർ.
 ചരിച്ച സാധാരണമാം വഴിയേ കാൽനാട്ടുവർ,
 ശാക്യപുരസ്ത്രിപ്പരാക്കാക്കായും ചേന്നിണ്ണണ്ണിയും
 പട്ടണത്തിക്കല്ലെപ്പുംവ്യക്തിവക്കാഴ്തുകൾ കണക്കേ:
 ഉച്ചജ്ഞങ്ങളും ഉല്പാദിക്കാശജും ചിറ്റരിഥവിമീകരം,
 മസാലധാന്യമധ്യത്തിൽപ്പുടിഞ്ഞുള്ള വന്നിമുകരം,
 മടക്കയിൽപ്പുണ്ണവുംകുട്ടി സംഭാനം വാങ്ങുമാഞ്ചകരം,
 ഓരോന്നിൻ വിലയെപ്പറ്റിപ്പിശക്രന്ന തിരക്കരം,

വഴിമാറ്റണാമുദ്ദീതൽ, തുറന്നുകരിച്ചുകൂടുപംക്രിക്കരം,
കീൽക്കും കൈകുമായും മെല്ലേപ്പോം കരഞ്ഞുററ അശ്വകരം,
പാട്ടും പാടിക്കുംബാഡു പാല്പുകുമ്പുശ്രേഷ്ഠി നടപ്പുവൻ
ബൊഗു⁹ലാൽ വാറിയുംബാഡു ബൊദ്ധംതോഴുകാരം ചുമ്പുകരം,
കിണററിൽവാനാ റീഡ് ഹോരിത്തുള്ളുവനാതെ ഏട്ടുകുലിൽ
എന്നും വാട്ടുകുമാർ, ഒക്കിൽക്കുവൈംബാഡുന്നാൻ കട്ടിക്കരം;
ഇംചുഡാക്കണ്ണ ഉഡിരക്കുച്ചുപ്പോടവീടുകരം,
തരിഞ്ഞുക്കുരൽ വാറിപ്പുകുവൈക്കാണിരിഞ്ഞുനാ ഗവണ്ണുകരം,
ധാര്യം പെട്ടാഡുജും തിരികുപ്പു്, എച്ചുതിൽ തെവാഡുനാ പട്ടികരം,
കുടവും കൊടിഇും കൈകുകാണിരിവനാഡുള്ളുവട്ടുരെ
അണ്ണിക്കിച്ചുമജ്ജുനാ പട്ടികാനുകയരാറകൾ,
കൈകുകോട്ടും അനാവും കുട്ടിനതിഞ്ഞിൽക്കാജുനാ ലൊപ്പും,
‘കവപ്പുംചു’മൂലം ചപ്പുനാമാരേ ശാക്കുവാലകർ
അശാക്കത്തുള്ളുതീരുന്നിട്ടു നായ്യം മു കഴിയ്യുതായു്
ഹീനാഗ്രുദോതാപാം തീപ്പുതാം പാംശാലഭാം;
ബൊഗു¹⁰ലത്തിപ്പംചേഡപ്പു—ചപ്പ—മന്ത്രത്താജാഗിനാഡാത്തുകിൽ
ചാരംതൊട്ടിശ്വരിൽവാനേന്നു വാറിപ്പും തൊഴിലുാശ്വരം;
കിലുണ്ടു റാഡപ്പുരികാക്കര പേറിപ്പോക്കുനാ ഗാഡിക്കരം,
റൂണ്ടത്തുള്ളുമേലിതനാടിക്കുംബാഡു ഷോഡപ്പുരാഥാരങ്ങം,
ഗവ്വിജുൻ ശ്രാവമണ്ണൻ, യുദ്ധച്ചൂടിപ്പുനാനാ ബാഹ്യജൻ,
പ്രയതാംചെഡി ജീവിപ്പും പാരാമായുള്ള മൂറും;
ഇംഞ്ഞാരാഡാഡ്രുട്ടുമൊന്നിപ്പു കുടിഡിയുട്ടാഡു കാണബാൻ
എന്തോ വ്യാഴഗ്രാഹി വാസ്തുട്ടോരി ദാഗോരഗ്രാഹി
മ്രാണന്നപെട്ടു ആഡിക്കൂശാഡിരിച്ചുററിട്ടുനോതോ,
മരക്കി മണി പ്രേരണ ചുരംഭാഡ മുശ്വലാൽ
പത്തി വാസ്തും മൃത്യുവിനാജൂടാടിച്ചാടിച്ചിട്ടുനോ;
അഞ്ചു ഷോകാനാഡു റീണം കാഴ്ത്തിചെണ്ണുകുടിത്തൻ വാരി,
പട്ടമേലാപ്പു ചിത്രക്കോപ്പുശപ്പന്തുശിവയേണ്ടുമേ,
കട്ടിയാം വയവവെമ്പുത്തുഗേറത്തിൽക്കുകാണ്ഡുവേക്കിവാൻ;
ഇംഞ്ഞതോ പത്തി റീഭതം മാല്യനെന്നോദ്യുഹസ്തംഖായു്
മ്രാത്മിപ്പുരി ഷോകാഡാ, റാടലെനേയു വ്യാചാരി വല്ലുകൾ
വാരാ, വാല്ലുകിലിനിശ്വരതെതാരാഖാട്ടിഡിശാക്കവാൻ;
അടച്ചതുണ്ടിത്തും ടാത്തുണിക്കാർ ലോട് തീപാറ്റു
തീപ്പും മുഖഞ്ചമോടിനേരു മേടിട്ടും തൊഴിലുാലകരം;

അഞ്ചുവാനിനനവലമതിൽപ്പോപ്പരാന്തതിലുടവോ,
ചുരീപ്രാകാരാന്തിക്ക്രമതിലാറിൻ പാലത്തിലെത്തിക്കാർ.

ഈവ പിന്നിട്ടശ്വരായ എതരക്കം വഴിരാക്കിലായോ:
“താങ്ങണോ, ഏജാരാനാർ! ഒന്നന്മീപ്പിച്ചിടേണമേ;
അല്ലെങ്കിലേൻ റീടേണ്ടുംഡിനു എന്ന് ചത്രപോഡിളും!”
എതോ മുക്കുംഗരോഗാന്തൻ, നീരിട്ടം ചൊങ്കംക്കശാൽ
പുഞ്ഞിയാൻ വിരപ്പം മെയ് പുണ്ണോൻ മദ്ധുഭൂഷണം യാം:
കുളിപ്പുംകമണിനോപ്പിടതിഞ്ഞുന നെറിമേൻ,
കൊടുംനോാവിൻ കൊച്ചാലി കേംടിയിട്ടിന്തു വായായ,
ആനന്ദത്രജ്ജമനിത്തുംിലെ പ്രാണനോാവിനാൽ.
വീപ്പുംട്ടിപ്പുൽ പിടിച്ചു പാതിഡം പൊന്തി, പരിവാസൻ
കെല്ലില്ലാക്കാൽ വിനുച്ചുനു വിശാലപോയോ, കേണിത്തുമായോ:
“അങ്ങു! വേദാ! താങ്ങിക്കൊള്ളുണ്ണേ, നാലു ത്രിക്കറേ!”
ഉടൻ സിഖാമ്മനോടിച്ചുനാശ്ചുഗ്രംകെട്ട ഗത്തുനെ
വാതിലുപ്പുരുമാ കയ്യാൽപ്പുന്നാൻ, ചുപ്പുപറി നോക്കാടേ
ആത്തം ശിരസ്സ് രടിചേ, ത്രശ്ശു ചുപ്പംഗവത്തിനാൽ
പാവത്തെശാസ്ത്രപ്പിച്ചു ചോദിച്ചാൻ, “മതസഹാദര,
സുവക്ഷക്കെടുവാനാന്തം, ജ്ഞാപ്പരത്തേന്തരാഃ് എന്തിനാൽ
വഞ്ചിപ്പിച്ചാൻഃ് മഹാ, എതരംദിക്കാവന്തിവ, നേഞ്ഞവാൻ,
മിന്നുനോധാ റീപ്പുംട്ടിക്കാൻ, തേഞ്ഞാം ദയവിലമാരംഃ്
അങ്ങുംചുതിട്ടിനാൻ സുതൻ: “മഹാനാം രാജനന്നാ!
എതോ മഹാവ്യാധിജ്ഞാക ബാധിച്ചിട്ടീ മനസ്യനെ;
ഈവഞ്ഞി കൂലധാരുക്കശുശ്രൂതാ തകരാറില്ലാം;
തന്നാഡിക്കുൽ നല്ലോ പുഞ്ഞാംതത്താം നിന്നും
തിള്ളുംഡാം തള്ളുക്കാം, തീക്കട്ടേപ്പുംപോലവേ;
ഈവഞ്ഞി എത്തു, താമ്പത്തിൽ നിന്നനാജുള്ളാന മിടിപ്പുംഡാം
താണം മുക്കിയും, നെറിക്കൊട്ടു ചെപ്പാടക്കണക്കിരാ;
തന്നാംഡപേശിക്കുഴിഞ്ഞുംഡാം എന്നാൻപോലായഞ്ഞത്തായോ;
ക്കുഴത്തുമരഞ്ഞം കാലിൻതുടഞ്ഞം ബാഡുപോയോ:
ഈവഞ്ഞിലെപ്പാഡപ്പീഡ ത്രിക്കനോയ രോഗാത്തനാണനിവാൻ.
കാഞ്ഞിവാൻ നോന്നു നിത്തിട്ടാനാഭേദിത്തജ്ഞിതെന്തുംടിന്താം,
പണ്ടിന്മുന്നാം, ചോരക്കണ്ണുക്കട്ടി റിശിപ്പുത്തം,
വിമാലേരണാ പുകയായോത്തോനം വീപ്പുംവലപ്പുത്തം.

അതാം ഇപ്പോൾവൻ ചാവും; അല്ലെങ്കിൽ മരിച്ചിടാ,
എഴുസ്സിനുവിലായ് ആവും ധാരക്കൈ വധിച്ചതാൻ
അവക്കലപ്പേജാലിനെയും രാഹോഗം തീക്കഡവേഷവും;
അപ്പോൾ പ്രാണംതരനൊക്കെപ്പോടുംപോയ് കടക്കേനാവോടെ
എല്ലപ്പോം വേദനാജണാനം തീരിഞ്ഞ തൊണഭായതിനാശൻ,
രോഗമീയടക്ക വിട്ടിട്ട രബ്രങ്ങോ ചെന്നാണത്തിട്ടം.

അങ്ങോ, പിടിയ്ക്കു, നന്നപ്പുംവിധത്തിലിവരെ, മുംബോ!
രോഗം പക്കേറിരപ്പോക്കമണ്ണ, യും ഒപ്പുള്ളിക്കിയും.”

എന്നാലുംവരുത്താണിക്കൊണ്ണേ ചൊന്നാൻ രൂപാത്മജൻ:
“ഉണ്ണോ വേരെഴുമാസ്മീമ, കുണ്ണോ വാഴരെയാളുംരാം?

ഇപ്പോൾ വേരെരാം കുടിതെനെന്നിയുള്ളും റാനാക്രൂഢമോ?”

“മഹാപ്രഭോ!” സുതനോതീ, “നാനാംട്ടാന്നിതാരെയും
ബാധിയുള്ളും; ദിരികും ഭത്തപ്പുംവാവും പക്ഷിവാതരവും

ക്ഷയം ജപരം ചാദ്രി വീക്കം രൂണവും ചൊറി പ്രസ്തുതമായും
പിടിയുള്ളമേതായടലും, വന്നേരും ഗസ്ത്രിക്കിലും.”

“കാണാതെയോ ഈ രോഗങ്ങൾ വാൻ്റീ?” എന്നാൻ രൂപാത്മജൻ.

“അതേ, കാണാതെ കൊത്തുനോക്കപ്പോരിപ്പോവുപോലെയോ,
മംട്ടമാസ്ത്രതിനരികിൽചുള്ളിപ്പുംനീരിൽനിനാടൻ

ചുടാൻ നില്ലുന്ന വാൻഡിന്നെല്ലാലപാതകവിപ്പോലെയോ,
ചിലരെത്തട്ടിയും മറ്റ ചിലരെത്തൊട്ടിടാതെയും

വിധിരെത്തിച്ചിട്ടിട്ടും മിന്നാൽപോലെരോം, അംഗ വന്നിട്ടം.”

“അപ്പോൾപ്പേടിച്ചു ജീവിപ്പു മന്ത്രവും?”

“പേടിച്ചതാൻ, മുംബോ!”

“എന്നപ്പും ‘സന്ധവം ഞാനാ’ രാത്രി ഗാഡ്യമുറന്നിട്ടം,

ശുഭമട്ടുനോട്ടു’മെന്ന ചൊപ്പാൻ വയ്യാക്കം,മല്ലഞ്ഞോ?”

“അതായം ചൊപ്പിടാ.”

“എന്നപ്പുറിയാതെ വരുന്നതായും

വരുവാൻ കാലമായുള്ളിൽത്തിച്ചുംഖാം വരുന്നതായും

പലമട്ടം നോവുകൾക്കിടയിലുശം, ക്ഷീണിപ്പോരുവും

ഇവാത്തചിത്തവും പ്രാഖ്യായിക്കുവുംതന്നെന്നാക്കംമോ?”

“അതേ, മന്ത്രംരത്തിലും തീർപ്പുകാലമിരിയുള്ളിൽ.”

“എന്നാലുംകേരി നോവൽ ചൊരപ്പുംനീരുത്തെങ്കിലോ,

അല്ലെങ്കിലിവരുപ്പോലെ പൊരുത്തിട്ടു താന്തരായും

അല്ലെങ്കിലിവരുപ്പോലെ പൊരുത്തിട്ടു താന്തരായും

വേദത്തം ദശരഥമാഗന്മൂരതൊന്നിനം കഴിയാതെയായും
ജീവിയ്ക്കിൽ, വാദംകും തുടക്കിച്ചടക്കാനോക്കുന്നോ—
എന്നുംാട്ടുകണ്ടു?"

"മരിച്ചുട്ടു പ്രാഥമ്യം."

"മരിയ്ക്കുംഞ്ഞു!"

"അതേ, ദരിജുമഹാഭാഗി, ലൈഖന്യം? എത്തു ദോരംഞ്ഞു?
പാലമുക്കുന്നുവും, മാർക്കും, ദോഗമേറിക്കും;
എന്നാലാങ്ങം ദരിയ്ക്കുംഞ്ഞു—ദോഷം, വാനനാത്തമല്ലോ."

ഉടൻ സിഖാത്മാം ദോക്കിക്കണ്ണം, ദന്നായ ജന്നാട്ടുരു
ആരിക്കുവക്കെത്തയ്ക്കു കേണംകുംഞ്ഞു വേഗാൽ വക്കന്നതായും;
മുമ്പിലേക്കൻ കാലെഴുന്നെന്നായ മസ്തകമാട്ടുവോൻ;
പിന്നേ ദിവക്കരിച്ചാട്ട, ഇടപ്പുകളിടാതെയും,
“ഹാ! രാമ! രാമ! ഫേരു, രാമനാം ചെംപ്പുനിനിന്നുണ്ടാരോ!”
എന്നാറുമുഖഭേദംകുംഞ്ഞു, ദോഷം, ദിവിച്ചുവാർ;
പിന്നേയോടാറിപ്പുന്നു ദാഡി തണ്ണുക്കുള്ള ‘കോൺ’യും;
അതിൽപ്പുരും കിടക്കുന്ന മുന്നൊട്ടാക്കിയ കാലുമായും,
വെള്ളലിച്ചു, വിക്രതാക്രമായും, മാംസത്തുന്നുന്നുമായും,
വാരിജാഗ്രാഡാ കാഡിച്ചു, പണ്ടിച്ചി, അത്തന്നുവുംപുണ്ണിയായും,
ആരക്കതപീതപാംപുകൾക്കുംകുംഞ്ഞു പുള്ളിക്കുംഞ്ഞുമേ;
നന്നാലു വഴിയുള്ളടക്കം തല ദുന്നേ തിരിച്ചിട്ടും;
ഉരക്കെ ‘രാമരാമേ’തി ചൊല്ലിക്കണ്ണാട്ടാവക്കിലായും
ചേക്കെ തുടക്കിയെന്നുടന്നെത്തെത്തെത്തിച്ചുംരാജത്താട്ടുകരാ:
അതിനാമേൽപ്പുരും വെച്ചു, കൂട് വിറക്കിനാമേൽ—
സൗഖ്യമുപരിഭ്രക്കുംനിന്താ മണ്ണവതിലുറന്നുവോൻ!
എത്തു കാറിത്തുമേ മെഞ്ഞിലെഡാറിത്തുണിയുമെന്നിയേ
കിടന്നിട്ടുകയാണും തന്നപ്പുംപുണരിപ്പുവൻ—
എന്നിട്ട് ദാഡി കൂലജ്ജും തീ വെച്ചാരവർ; ആയതോ,
ഇംഗ്ലേഷ്ടന്തന്തരിച്ചുംരാജിലുംപുണരിച്ചും
കണ്ട് റീറാബാട്ട ചീറാറന്ന ദാക്കാൽത്തീററ കഴിയ്ക്കാണും,
വരംതോലിക്ക് കിൽപ്പുംപും സംസിരുപ്പുംക്രമപ്പോടുമേ;
ഒട്ടക്കമച്ചുമീത്ത പുക ദേർത്തു, വെണ്ണുനിമന്നാപോയും;
വെണ്ണുചെംനാറിം പുണ്ണച്ചുവരാണ്ണുംതീക്കലിക്കുംഞ്ഞും
ഉണ്ണാരോ വെള്ളയാമസ്യി—മനസ്യന്നു മുഴുത്തകു.

അപ്പോരാധമാൻ ചോദിച്ചു, “കലാശമിത്രനന്നയോ ജീവിപ്പോമെന്നാക്കേ?”

“പറ്റല്ലാക്കം കലാശമിത്രനന്നയാം,”

മഹാൻ വാനിയൻ, “റാഖനാട്ട് കുക്കണ്ടുന്ന കാക്കരാ അപ്പാച്ച്”സ്വദൈയെയിട്ടുപോംഭാരായെ ബാങ്കിഡേശ
ശാതു ശോശ്യവൻ, ചേരയേക്കർത്തേ കീടപ്പുംൻ,
ക്ഷേമിയുള്ളനു, ചടക്കിയുള്ളനു, വേഗവിശുദ്ധിതേ,
ജീവിച്ചിരിക്കു, പേര്ത്തിപ്പുശൃംഖല ജീവിതത്തിനൊ.
ശാതാ, വാനന്നതി—ആർ ഹണ്ട്—കാൻ വാഴിയേണ്ടാൻ തെററലോ,
കാടകാറടിയോ, വാളുക്കേടോ, പാസ്വിന്നൻ കൊന്തലോ,
മീൻമുള്ളോ, കഷിരോ, പാതിച്ചാണോ കുശശസ്ത്രമോ,
വീഴന്നാരോടോ—ആരിസ്സ് തീന്താപോയി, മുതൻ നന്നൻ.
അവനാപ്പോ ഭോജ്യവാന്തര, സുവമി, ലില്ല ദിവവും;
ചുണ്ടിൽച്ചുംബിയുള്ളിലിപ്പുനു, മില്ലുന്നം പൊള്ളിയാലുമേ;
സപ്തമാസം പൊരിച്ചും ഗന്ധമേള്ളി, ലില്ലകരം വന്നനു
സാന്ത്വാനിയും പുകച്ചാലു; അചി വായു വിട്ടുശിഞ്ഞുപോയും,
ശാംഞ്ഞു ചൊവിതൻ കേരവി, നശിച്ച കാഴ്ച ക്ഷേമിനും;
അവൻ സ്നേഹിച്ചിരുന്നോക്കരാ കരയന്നണഞ്ഞാമരായും,
ശാതും തുടിപ്പോണമല്ലോ, ജീവന്തൻ തീപമാട്ടൻ;
അബല്ലുകിലോ പുഴക്കരാക്കരെതാങ ദീപാംജാസദ്യയാം.
ഇതാണ ഭേദമുള്ളുക്ക് സാമാന്യവിധിരല്ലിതോ:
മരിയുള്ളും കുഴിച്ചുള്ളാർ, സത്തരാസത്തും;
വീണും ജനിച്ചാരിതെന്തു തട്ടും—ആരിയേവമാം—
വല്ലുടത്തും വല്ല മട്ടും—ആർ ഹണ്ട്—പിന്നും വത്തം
ഇവാദും വേർപ്പിരിയല്ലും തീ കുക്കുത്തിയ ചെക്കയും—
ഈ മട്ടിലാണ മത്തുന്നൻ ജീവിതച്ചുറവിന് ശതി.”

എന്നാലതാ! കണ്ണ തിരിച്ചു സിഖാത്മൻ, ഭേദവികാഞ്ചനാർ
വിള്ളണ്ണിട്ടും മിച്ചിക്കുംലാകരശന്തയുള്ള റോക്കിനാൻ,
ചിവ്യാനക്കേപ്പോംജജ് പലകാം കണക്കുണ്ടപ്പുംരിലെയുള്ളുമേ;
റോക്കിനാൻ വാനിയുണ്ടാനിനോ, ക്രിഞ്ഞനാ വാനിലെയുള്ളുമേ;
എക്കാന്തമാക്കാനുത്തരിൽത്താത്താവിത്രമായതും
ക്രിക്കെച്ചുക്കം കിനാവേതോ കണ്ണതാരാഞ്ഞതിട്ടുംവിയം—
ചോദ്യോയതു—കഴിഞ്ഞുള്ളതു—എക്കില്ലും തിരുന്നേണ്ടതായും,
എന്നായാലും കണ്ണതാ, യെന്നായാലുമറിവുള്ളതായും.

അവാദേഹാജ്ജംപലഹം സ്നേഹരാസമതിയാൽ, കരയറന്നതായ്
 മുള്ളിയേധ്യാത്താശഭടക ശക്തിരാൽ റിന്നിടം ദിവം
 ഉയർത്തിച്ചാല്ലെങ്കുത്താരിൽ: “ഹാ! ദണ്ഡിയ്ക്കന ലോകദേ!
 ഹാ! മുട്ട്, അബു, ചീ രജാടം ഫോർ നാല്ലുന ജീവിതം
 ശ്വാശാക്കന സാംഖാദ്യാബദ്ധയിൽപ്പുട്ടിരിപ്പുതാലു”
 അറിഞ്ഞുചെറുതുചെറുതുചെന്നുപൂഢിഞ്ഞു എന്ന്തേ!
 കാണ്ടു എന്ന, അറിഞ്ഞു എന്ന, പാരിൻ ശാപിക്കേൻ വിസ്ത്രി,
 അതിൻ സൗഖ്യത്തിന് വ്യത്മാം, അതിൻ സദ്ധ്യാത്തമാദ
 കമ്മുന്നതരം, അതിൻ സമ്പ്രാധാരാദ യാതന—
 ദാശവ്യം മാലിന്യത്തിരക്കയാൽ, ദൈവനം വാഖ്യകരിക്കില്ലും,
 ഫ്രേം ഓർപ്പാടകിൽ, ആയല്ലെങ്കിലും ശാപിക്കാം മുത്തുവികാലും,
 മുത്തുവാശംതാതമായും കാനാജന്മാനതരത്തിലും;
 അവ വീണ്ടും ജനമാക്കം ചുമ്പുിയ്ക്കുന മന്ത്രവര,
 മിതമ്പാശാശ്വത്തിലും മിതമ്പയല്ലുംതെന്നർബുവണ്ണം
 ഇതാം ചുറിത്തിരിപ്പിക്കല്ലെടു വീണ്ടും തിരിപ്പുവാൻ.
 എന്നേയുമി മിരട്ടിട്ടു മയകൾ, ജീവധാരണം
 രാശമായ്ക്കുന്നി, ദയപ്പോഴം മാറ്റമേധ്യാനുശാന്തിയായു
 ഒഴകം വെയ്ക്കിൽ റിന്നനന പുഴയായ്ക്കുനി ജീവിതം;
 എന്നാലു ദാരിദ്ര്യക്കിന്നേൻ പാശനോക്കും പത്രക്കവേ
 പുച്ചാത്തപ്പുരേതാനാറുന്നരികില്ലടാ
 കൂത്താടിപ്പോകരാതാനിന്നതിനും ക്ഷണാൽ
 കലഞ്ഞുപ്പുകടലിലെഴിയ്ക്കുന്നോണക്കിമാത്രമാം.
 എൻ കാൻ കൂടിയിരുന്നേന്ന മര കീറിപ്പുറിഞ്ഞതുപോയും!
 സപദോന്നാരോ, കാർഡ് കേരാക്കില്ലരക്കാളും ലൈഡൈക്കിലും,
 കേഴുമീ മന്ത്രവരദപ്പോലാം എന്നാം—എന്നാൽ വരം തുണാ
 അവക്കന്നിയ്ക്കുമ്പോക്കം രക്ഷയുണ്ടായിരിയ്ക്കുണം!
 അമ്പാം തെവരത്തെരംക്കും സാഹരായും വേണ്ടതായുംരം,
 മേഴുവോംരെത്തുനാച്ചിടാൻ രാജാപ്പുംബാശുംരായാൽ!
 എന്നെന്നും തുണ്ണുംവുന്നവനൊക്കേഴുവാൻ വിടാ
 സ്ഥൂപം പാരാന നിന്മിച്ചു മാലിൻ നിന്നുന്നതെന്നിരുന്നു
 സമ്പ്രശക്തിയിരുന്നിടാണതാ നിലയിലുംവൻ
 ഇടന്നതെന്ന വന്നാലോ, നാമയുംവന്നുവൻ;
 ശക്തിയല്ലക്കിലോ പിന്നു, സ്വന്നേശ്വരനമല്ലവൻ—
 മുഹം പുരാം! ചരം! പോതാം കാണേണ്ണതൊക്കെ എന്നാൻ! ”

ଭଗବାଂ ସ୍ଵର୍ଗ

47

ଶୁତୋମନ୍ଦଳ କେନ୍ତି ହାତିଛୁ ଲେଖିବା
ଅନ୍ଧାନୀରକ୍ତିପ୍ରକାର ଯାରା ଲୁହ
କଲ୍ପିଛୁ ବିନ୍ଦୁ ଗୁରୁ ହଁ; ଅତାଥିଷ୍ଠିତ
ରାଜାଙ୍କାରିଲୁହକ ପରିଲୁହକିଲୁହକ,
କିମ୍ବାରୁ କାଣିଛୁ ତିରାଂ ତିକାଂ
କଟିଗରତିରୁଙ୍କାରିବାର ଉତ୍ସବରୁଙ୍କାର
ଅନେବାନ୍ତମିନେବାନ୍ତମିରୀମନ୍ତରରୀ—
ରାଜାଙ୍କାରୁ କରିବାରିବାକୁହିବା.

നിലയം സർപ്പം

എന്നും, ലഭിക്കുന്നതിനും വരുത്തുവാനും, ഒരു ദിവസം വരുത്തിയും; വരുത്തിയന്നിടാത്തന്മുള്ളവരോ ശ്രദ്ധാബന്ധനയും; തന്മുഹമ്മദുക്കുടെയും അനുച്ഛീലനയും, രാജാവു ദശവിശുദ്ധകയായും, നാടകങ്ങളും ഗാക്കങ്ങളും ചുക്കത്തിലും; ഏകില്ലും തോറിക്കാക്കാതെ ക്ഷമാന്ത്രിക്കുന്നതു ചുക്കി, ഫേരിരൈ ആൻ ഫേട്ടാലുമവൻ ചുക്കതാക്കി, മലമ്പം ശാസ്ത്രവും.

അരങ്ങേരാക്കണം തെന്നാല്ലെന്നും അനോന്തരത ചേപ്പുതായും, മാംസ ചോഡന്നതായും, രാത്രിയും വന്നിട്ടുന്നതായും, നംടിൻപുറങ്ങൾ നഗരങ്ങളും മലകളും, മുഖമാം ചെച്ചതുണ്ടാശത്തിൽപ്പുണ്ടില്ലാനുശ്ശേരിൽ മലപ്പുരാ മെതാനാഞ്ചും പുരുഷരും നാനിതിന്റെ ഉംഖിനി. ആ രാത്രി വിശ്രമവരുത്തിക്കാൽ വന്നുത്തി മനസ്സായും, പുഠാർ മനം പുണ്ണി, ദിവ്യച്ചുംത്താർ തത്താം തിന്താം ചുംബക്കാൻ പരപ്പാണെ തുമന്തതാം മേൽപ്പുറങ്ങളെ വിട്ട് വിപ്പിട്ടിരിഞ്ഞു കാട്ടുകാറാർ ക്ഷേത്രത്തിൽ; പുർണ്ണശലഭങ്ങൾക്കു മേലെയുണ്ടതാലാട്ടുനാ വെണ്ണതി, മിന്നി വാച്ചുള്ള വാനേറി, രോഹിണിവീചിജാലവും കാനം താഴും കാട്ടുവീമിയും തിന്തും തെള്ളതെഴു, തുടക്കത കൂൾക്കുമെന്തെ, ആ മേൽപ്പുരുഷരുട്ടും കാട്ടുവാടുമെ വൊള്ളു പുണ്ണിയും; അങ്ങനെന്നതില്ലോനു, മില്ല പാറാവുചിഹ്നവും; പുത്രത്തേപ്പാപുരംതോറാം കാറിവാക്കാഡു ‘മുദ്ര’യും ഏതിർവാക്കാമംഗരായും അവക്കാം ത്രിക്കിട്ടുന്നതു ഒരു വട്ടം കാറാൻവെള്ളെ കൊട്ടിട്ടുന്നതുമെന്നിയേ; അന്നേരമൊച്ചയില്ലുതെ കിടന്നിട്ടുനു മേഖിനി; ഇര തെണ്ടും കാരാറിക്കുട്ടമോരിയിട്ടുന്നതും പുന്നോപ്പിലിക്കുവെന്നു മണ്ണടക്കയാച്ചയമെന്നിയേ.

അകത്തു—രത്നപ്പുനാട്ടണിജജനലിലുടേ, ചിപ്പിച്ചുമർക്കളിം ചിത്രവെണ്ണക്കല്ലുനില്ലെങ്കില്ലും

നംബാ സ്റ്റോ

49

കോമളക്കവിച്ചിൽപ്പുറാനിവിശ പക്ഷുണ്ണശ്ശമുതായ്⁹
 പട്ടാത്ത പോഷ്യാരം പെട്ടം അ, സ്ഥാതണ്ടശ്ശും ലൈക്കാമദാ;
 രാജപത്രൻ പ്രശംസിപ്പുംഗതോ നൃതനാനത്തനാം,
 ഗസ്സപ്പുംഗമാശാനാം, ശാഖാശാതിരാത്രാം
 റബാർ എ. സ്കൂം ദാണജക, നാലു ശ്വാസതനാനാവാനിശാൽ
 മുട്ടഗീതം വിഭൂക്തനാ രണ്ണിയും നൃപതശ്ശും
 അചക്കാമമാനാണിത്തമുള്ള ശ്വാസവിശാഖാപ്പും.
 ഇതോരോമർ നിവാസാശ കിട്ടു, യവിരാ തൊട്ടതാൻ
 തദ്ദീശായും; അതിൻ കമ്പിക്കുലപരാശ്ശുക്കവിരൻ
 പിണ്ണംതിരിപ്പുണ്ണപ്പോഴും, മഹാതൻ മുട്ടഗീതിയിൽ
 അന്ത്യസ്പരംദപ്പാ മിനാം തുക്കാശ പാടിയുറക്കയും
 തന്നേരതക്കുപ്പീജീരഘയും ചെണ്ണപ്പോഴത്തെ നാതിരി.
 മരീറാരോമലുറഞ്ഞമുള്ള മരക്കുല്ലുംഗത്തിനെ
 അന്ത്യേഷിച്ചുംകൊണ്ട്—തിന്നുന്ന കാഡകൈബുള്ളുംതല
 അവാംതൻ സ്ത്രീമധ്യരത്തിലാണ് പററിക്കിടക്കാം;
 അതു ചെംപനിനിർപ്പുക്കരാ തിന്നിൽക്കൂതിനുള്ളിലാം
 ഉറങ്ങിയതു രണ്ടാഴും; അഴയുന്നവരാതൻ കരം
 പിടിച്ചിരിപ്പുണ്ണപ്പോഴും പാതി കപ്പും പുവിനെ,
 മാനിൻ പുണിനിനിക്കിലും ചുങ്കാശാജ പുവിതരാ.
 ഇങ്ങ രണ്ടു സുവൃത്തുകരാ പിച്ചുകപ്പുകരാ കോക്കവേ
 എന്നിച്ചുറന്നും, ഏയാതവരാ പുക്കമുത്തിത്തല വെച്ചുതാൻ
 അവാംമേലരായും; മാലയതോ നാഡിച്ചിരിയ്യുംഡാം,
 മെരും മെരുംമുള്ളുംമെരുംഡാംവരാനിച്ചിട്ടംവിധം,
 ഒരു താരച്ചുംലയിലാത്തതെസ്സംഗ്രജോടിയെ.
 മരീറാത്തതി, യറന്നും, നെയാങ ക്രൂപ്പുരത്തിനായു¹⁰
 കോത്തിൽനു മണിക്കേഷ—സ്വാഹിം ചന്ദ്രകാന്തവും
 അക്കിക്കപ്പുകരാ നാഡിരൂം ഗോമേകകവുമീവക;
 അതു മിനാി കൈക്കണ്ണഗേരൽ—ങ്ങൾ വള്ളാധ്യമാം ചുങ്കരാ;
 മനുഷ്യരാ അവത്തക്കും തക്കത്തിൽക്കൊത്തിയുള്ളുതായു¹¹
 മാല കൂട്ടനാതിനുള്ള പച്ചവേശ്യരൂപാം മണി
 കായ്ക്കപ്പുടിച്ചിരിപ്പുനാഡിവരാ കോക്കാതെയപ്പോഴും.
 പുറേക്കുട്ടുംഗതൻ താഴ്ത്താലോലപ്പുംകുക്കിയേണാർ
 കിട്ടപ്പുംതവർ, മേനേലേ റത്നകവിച്ചിയിട്ടതിൽ—
 വിടന്ന പകലിൻ വന്നം കൂട്ടുതാൻ പുലരി കാത്തുതാൻ

ഉത്തിം കുവിയുള്ളാരോ പാറിനാിരലവരോടും.
ഉതാണം രാജപുത്രൻറ മണിമച്ചിൻ പുരത്തും;
എന്നാലപ്പുള്ളിയറത്ത് നാമ്പ്രാഞ്ചേരി തൊട്ടുനാൻ
ഉത്തിം ദേത്രുമോന്തനാരാം ഗൈത്രാ ശാഗദ്ധം—
അതു നിസ്ത്രേപ്പേമാശംമയമുത്തുനിക്കാരിൽ ഭന്തിരേഖാർ.

തങ്കമരഹദ പുണ്ടുശ്വാശമുംനാിലാഹാഡരും
പാജനകാത്തവാതിക്കുത്തുന്തിനിരുപ്പു വിപ്പണനെ;
അണ്ണനാ ദുന്നാം ഉക്കമുള്ളതേനിസാർപ്പുള്ളിംചുദം,
അണ്ണിപുരപ്രശ്നയിപ്പുള്ളം; അണ്ണ വാഞ്ഛിംവിരുപ്പുനിനാൽ
മിനപ്പുള്ളന താമേൽ—ശാതിൽ വൈശ്വിന കാണുകരാ
വേപ്പുള്ളക്കണിലാശാനേന തോന്തു—അല്പാണമാഡവാദം.
ലക്ഷക്കടലിപലച്ചുപ്പുപ്പുനിപ്പാരിൽനിന്നതിംഗിരിൽ
ചെത്തിശൈത്യത്തിച്ചു വാദാക്കുണ്ണെ ദിരതിക്കശ്ശാശാഖാഡം;
വൈശ്വികശ്ശാം മുഹാരതത്തു, ശാഖാരാഥശ്യാമപ്പുള്ളമാഡു
അക്കിക്കശ്ശമിപ്പംനിലം വൈവ്യറ്റു സൂര്യകാന്തതാം
പതിച്ചു, തണ്ണാർപ്പവക്കാത്തുചിത്രപ്പശ്ശാശാതാം;
ഉബ തിഞ്ഞനാിതകംഭത്തട്ടിക്കും മോട്ടിലുംക്കും
ചിത്രജജനാല വൈച്ചുള്ള ചട്ടമുട്ടുവരാരേമുണ്ണേ;
അജജനാലാഡിജ്ജോംക്കംചുഡിർപ്പാരാം നിലാവുമാഡു
കൂടകിക്കലൻ ചെപ്പുന്തു മല്ലിക്കാലിക്കരത്തൻ ശനം;
എന്നാലാ രജു സുഭഗാശാനിധ്യത്താലെവഴുള്ളതിൽ—
സൈംഗരൃഷാലി ശാക്രൂപസൂനാവും മ്രാജവത്തതാടേ
മിനം ലഘോധരജുളുള്ളതിൽ—ടട്ടം കവിജ്ഞതതാഡു
ഡഗിരേം കോമമുത്തേം കൊണ്ണുവെന്നിലുതായതിൽ.

അവിടുത്തയട്ടതേനാമർപ്പുതപ്പുനിന്നനിന്നാം,
അമർക്കമാരിശാം, പാതിശാണി, ഗാരവതരജ്ജുമേ
ഉത്തരീയം കിഴിഞ്ഞതും, കൈ, രജാലും നെറി താങ്ങിയും
കാറിഞ്ഞതാ, ചുംബകം ക്രമ്മീരോടും തുള്ളുന മാറാടും.
അവരാ സിഖാമ്പമൻറ കൈമേൽച്ചുംബാനംചെയ്തു നുന്നത;
മുന്നാമത്തെച്ചുംബാനാതേനാടോപ്പും തേങ്ങിക്കരണത്തുപോലും,
“ഉണ്ണാതു, നാമ! ആശപാസം നല്ലുകൊന്നാരിശാടി ദേ!”
ചോദിപ്പാനവൻ, “എന്നാണിന്തന്നൻ ജീവിതഞ്ഞ! തവാ?”
വാക്ക കിട്ടന്നതിന്മുന്നു തേങ്ങിനാഴ്വാ പിരിന്നാഡം;

ചൊന്നായ, “ഹാ, കശ്യോ! ഏൻ നാടാ ഞാനറങ്ങൾ ഗുണാശവ്യ ഇഷ്ടക്കിയല്ലോ ഇന്നന്തിരെയ്ക്കുന്ന ശത്രുവിലെ നിന്ന് ശിരു; [മായ്]; ജീവിതയ്ക്കുമഹാശംഖതന്നെനിരട്ടിട്ടിപ്പോരാ

നാഡ്യേജും ചെജ്ജിതെന്ന നൈത്തിൽ; ഒരു ദാടകിയുറക്കി മാം; എന്നുനാൽ — അദ്ദേഹം! — ദുന്ന ഓ ദാടകാട്ട്, അഭ്യന്തരാക്കരിക്ക നീനു, അവാദൈപ്പറവിശ്വാന്തത്തിട്ടു ഇഷ്ടന്മ നൈന്മിതിരുപ്പാഴം. മാണായിതൊക്കെ വൈജ്ഞാനി, ദാഷ്ടർക്കരാന്വക്ഷിക്കുന്നാൻ, മെച്ചിൽപ്പുറത്തെ ക്ഷേത്രങ്ങൾ, വാതവുടെ വാതനീതായും; മിന്നനു തന്ത്രമൊന്നാണു തന്നെനൈറിച്ചിൽ, അതഞ്ചുതാൻ തിളിഞ്ഞവാൻ താഴെ വീണു നക്ഷത്രങ്ങുലെ ഭാഗം; ഒപ്പേക്കില്ലെന്നുകൊണ്ടു, തെളിപ്പുകയൽ ചുമഞ്ഞവാൻ മഹാബദ്ധപ്രദേശത്തുനു മാനിക്യക്കല്ലിനൊത്തതാം.

പടിഞ്ഞലെഡ്യുവൻ വന്നു മെഘപ്രത്യാവില്ലടവേ; അതുകൊം റാത്രിനാൻ കാഴിത്തതിപ്പു, ഉറ്റുക്കേശത്തിൽവിനാടൻ ‘നീങ്ങൾ കാഴ്ചയെ വിത്താന്തതാൽ നഗരങ്ങൾ’ ദ്വിത്തവേം, എന്നുനെള്ളാരാച്ച ഫേടിട്ടുമാളുണ്ടായിലെ റിത്തുവാൻ.

അദ്ദോധ നീൻ ഭാരിക്കുന്നു, നാടതിൽ കാന്നും കരണ്ണപ്പാർ കൈക്കിട്ടിട്ടിച്ച രത്നിച്ചേരുൻ, കല്പിച്ചേരുന്ന തന്മ വീക്ഷണാം; എന്നുന്നലു പുഷ്പിക്കായിശൻ കുക്കുടിടാൻ, ശിരസ്സിനെ മെല്ലുള്ളിശൈഛന്തത്തിൽനിന്നു പിടിച്ചും വിട്ടു ചാഞ്ഞുപോൾ”, അത്തണ്ണക്കരാക്കളുണ്ടില്ലട, ഹാവാസ്ത്രം ചെതിച്ചുതാൻ.

പിന്നുന്നതുത്തു താസപ്പല്ലിത്താം: അതും ജജ്പലുംരായും

സൂര്യോക്ഷണരാജുഞ്ഞ നാലു മാഹാത്മ്യശാലികരാം അംബല്പരവോപ്പതരായും റിഡ്യുലിൽനിന്നുനിങ്ങിന്നും ഉംർ, സുഖേയ റാംചും കിഴുപ്പലർച്ചാംലേ സെബംഭാഗ്യംഞുവർ, വന്നാരസ്യംപ്പുരിച്ചിരല്ലെന്നെല്ലാടക്കയ്ക്കിട്ടുന്നു;

നീൻ കണ്ണേൻ ശേഖവരുന്നപ്പുണ്ണക്കാടിയിങ്ങാടിവീംനീതായും;

അദ്ദോധ, അതാ! വേരെയൈ കൊടി പൊന്തി മഹത്തരം:

അതിനു ശൈത്യിക്കുന്നോമും മറിപ്പു, വെള്ളിനുലിലേ

പുഷ്പരാഗതിപ്പുരികര മുഴക്കേക്കാൻതിരിപ്പുവു;

കുട്ടി തൽക്കിരിനും പുത്രൻബഹം നാശാശ്വരായുവും,

പ്രാണികരാക്കാക്കയാനാദ്ദേശക്കും സദ്ഗോശമാജ്ഞവും;

പിന്നുകിഴക്കുനിന്നിട്ടു പുലരിക്കാനു കേംമും

അടിച്ച റത്നാഞ്ചിരമഞ്ചുതരംചുഞ്ഞ നിവർത്തിനാൻ,

ശമറിക്കണക്കാക്കിയും റോക്കി വായിജ്ഞാവനതിൽവിധം;
എന്നല്ലത്തപ്പെട്ടാണരു—എന്നുനിന്നിട്ടുത്തങ്ങൾ—
പൊഴിത്തു, നമ്മരതൻ തോഴ്ചിപില്ലാതെ നിന്മാന്നവ്.”

കുമാരങ്ങുംനിന്നാൻ: “എന്നും പൊള്ളാരേ! ശ്വാസത്തും
നന്നല്ലോ ഹാശാശാന്നി?”

“നാനു,നാനു,” ചെംനാട ശമരിയാഡു,
“നേരഹാഡി! നേരഹാഡി! എന്നപ്പും കേണിച്ചന്നതാഡു
പേടിച്ചുംരാച്ചയോടല്ലോ കലാശിച്ചതെങ്ങിലോ!
പിന്ന മുന്നാം സപ്പള്ളമെരും; നാ! നമ്മളുടെ മെത്തമേർ,
എൻ പ്രാണനാടം! ഞാവാഞ്ഞനാഞ്ഞുടം തേടിനോക്കവേ,
ഉണ്ണാരെങ്ങാതുല്ലാണ, മുന്നും മേഘച്ചുപ്പേ—
ഖാസല്ലാതെ,യഞ്ഞനാഡി,പ്രഞ്ഞനാഡി,പ്രഞ്ഞൻനാ ജീവിതം,
എൻ എഡുവ്യു,മെന്നാശ്രാദ,നോൺ ഭോക്,മെനക്കാളമായാൻ!
ഞാൻ നാഡുംനിൽത്തന്നെഞ്ഞനോടു, ഞാൻ കണ്ണ നാഡും
തവ ദുരത്രംനാ,ഞിന്നേണ്ണൻ ദുലകരാക്ക ചുട്ടിലുായു
ന്നാധിച്ചിന്നതു, കടക്കുന്ന ചാന്നായ്യുമണ്ണത്തും;
എൻ ചാലുകകളിരുന്നുണ്ടു,മെൻ ഏംനാകരംപ്പുകരി
പൊട്ടിവിണ്ണും; എൻ കൂനാൽക്കുപ്പുകരി കാരിംതത്തും,
ഇം നമ്മരതൻ ഓച്ചിമുഖ്യുചീയിൽത്താണപോയതു,
എതാണണാനാത്രുചരിപ്പുകൈയുംനിയിട്ടതാണപോയതു,
കുറാബുടൻ കേട്ടിതാ വെഞ്ഞാളതാണടക്ക മുക്കും
കുറാൽച്ചുംതുക്കുംനിയിൽക്കുലാംതാടിച്ചൊച്ചിം;
നരിയുംകുംനിയിണാഡി ‘നേരഹാഡി’! എന്ന രോമനം.
ശുപ്പോഴമെന്നായിൻ ചാട്ടുപ്പിച്ചക്കേശലുബാപ്പുപ്പേ
ഞാനാണാർന്നു! സാരമരിന്തിപ്പുപറ്റുന്നതാക്കാൻ പ്രപാതജാ!
ഞാൻ ചാക്,ഒപ്പുകീൽ—എന്നു ചാക്കിരൊക്കാഞ്ഞുക്കുംകെടം—
അണ്ണനാന വിട്ടപോം, അണ്ണനാക്കാഞ്ഞുപോമന്നനിതെന്നിയേ?”

കേഴും തൻപതാിയുടെനേർസ്സിലുംനീ ചേത്ത വീക്ഷണം
അസുസ്ഥാന്തിമഘച്ചുപ്പിത്തത്തപ്പോലെ മോമഷം.
അവൻ ചൊന്നാൻ: “മാറിമരിബാരാരാഗത്തിലും പ്രിയേ!
അത്രപൊശം നില്ലുത്തന്നാകി,ലാശപുസിപ്പുപ്പില്ലു, നിന്നന നാം
എന്തനാൽബുവിക്കമതൻ നിശ്ചൽ വീൻ സപ്പള്ളമെക്കിലും,
ശരിപ്പിടത്തോടുകയാടി, തീച്ചു, ഭേദക്കൈക്കിലും,

ലോകം, പക്ഷേ, നാലു രക്ഷ കാണാൻ ചാരത്തു റാഡിലിട്ടം,
റാഗക്കെന്നില്ലെങ്കെന്താനാതാദോഹാലു, ദിവസ്യ വാ'—
യദോധരരലെ ഞാൻ സ്നേഹിച്ചേൻ ഞാൻ സ്നേഹിച്ചെന്നെപ്പൊഴം.
അറിയിം വാ', ദയതു റാഡിലില്ലെന്നെന്നെന്നു ശാശ്വാ ഉ',
ഞാൻ കണ്ണ ദിവിതൃ കൂരിൻ രക്ഷയും തേടി, മിഞ്ചു ഞാൻ.
കാലം വത്സവാം വാനന്നും വാംശാളിയും, റാഡിലിട്ടം.
എന്നാത്മാവോഭാജനാതാത്മാക്കരാക്കായ" നൃഥിശ്വരകിൽ,
എന്നേറിതല്ലാത്ത ദിവാന്തദാക്കായി ഞാൻ ദിവബേണ്ടുകിൽ,
തീപ്പുചെഡ്യീചക്രതുരജ്യൻ പൊന്താപ്പുാവിയ ചിന്തകരം
ചുറിച്ചുടങ്ങാമി, തേദണ്ഡിതിലിട്ടം—അതുപ്പുതിപ്പിശം!—
എററവും മുഖ്യമാ, ദേററം ശാശ്വത്യമാ, ദേററമമുഖ്യമാം,
എററവും പ്രേസ്തുതാം റാഡേറതിലിട്ടം പക്ഷക്കാം വാത്രം
സപ്താദ്ദോഷന്നത്രാഘാല്ലുജജിറിതദാക്ക മേത്രാം.
ഹാ, എന്നീ ദൂഷാദ്ധരെ രാച്ചുംമുള്ളേ! റാഗാടലപ്പുഡാ
ഇച്ചായകാശ്യത്തിനാ ചേന്നാണ്ണാ' മു തെള്ളുമായു';
കുറം പറക്കം പെഡാപ്പുാവു തന്നിന്നാഭേദംകീടാദാദ്ധിൽ
അൻപേണ്ടും മട്ടി, ലെന്നാത്മാവൻപേറിക്കാണട മത്ത്യരിൽ,
കരയും കടലും ചുറിക്കുത്രാഘലപ്പുവിഡാ
എന്നം നടന്തിയിട്ടുണ്ട്, സാഹ്ലാദച്ചിരക്കോടും
സരാഗത്രാവർക്കശാളും, മെൻഡാ വർദ്ധത്തിൽക്കാച്ചു ഞാൻ
കണക്കുള്ളാരഗ്രാഡാജാഗ്രമതിന്നീരും റാംജാം മുണം
അതിന്നീ ഗാശകാരുത്തിൻ സംഘംഗ്രംഗുക്കാരാരത
എല്ലാറിന്നവെച്ചുമെന്നേറതേതൊരാ, ശ്രാ നികലെപ്പുജ്യതാൻ.
അതിനാലെത്രാവാവാനീ വന്നകൂട്ടടക്കമകിലിട്ടം,
നിന്നുജ്ജകാ ഭക്തിക്രാറന്തല്ലാണ്ട പൂശിത്തയും
നിന്ന് കിഡാവികൾ റാബിങം മടക്കാട്ടിയിൽനന്നതായു'
രത്നാധ്യമാം കൊടാപ്പിച്ചുകാശയും, മെന്നിട്ടുജ്യും വാ',
സ്നേഹിച്ചു റാബോ ഞാൻ, റാബായും സ്നേഹിച്ചീടും സദാഭേദം:
ഞാനാക്കരാജ്യുട്ടിശ്ശരു റാഗക്കാജ്യുട്ടിശ്ശരു മുഖം.
അതിനാലുംപാസിച്ചാഡം; ഭാവം വാനേറുവെക്കിലോ
അപ്പോഴമാശപസിച്ചാഡം, വാശരതൻ സക്കടങ്ങുത്ത്
പാരിൽപ്പോന്തിജ്യും ദാദ്യം വന്നുജ്യാമെന്നുദാത്രതു വാ';
ഇപ്പുകുലോടെ വാഞ്ചിയുംപ്രതി റാഡപ്പുജ്യപ്രശംസനത്തിനാൽ
ജാക്കാറും റാദിനീയ, റച്ചിജ്യാവുമാശാസ്സിനോരുമേ—

ഇപ്പോൾ, ഫ്രേഡറിക്സ് ടാല്ലാസ്യാത്മാ: നു കണ്ടുലമാകയാൽ: അന്ന്, പ്ലൈനായരം എംബിച്ചു് വാഹകരാ നാകന്നിട്ടു ഇഷ്ടിൽനാനോള്ളിലേ, ഫ്ലൈവമറിയാറായ്ക്കുട്ട ദേ—
അരാന്റ് ഫ്ലൈരു—അരാന്റ് സ്റ്റാറ്റോഫ്ലാജിബിശേഷണ
അസ്റ്റോഫ്ലൈഡിയാൽ, നാംകാരാഡോറാം ഫ്ലൈഡിച്ചിട്ടുണ്ട് സ്റ്റാൻ.
ക്രമാരി! ദാം ഡിക്കാബ്യം; സ്റ്റാന്റാന്റോറാറിജനാനിട്ടം.”

പാഠാന്തരം ക്രൈസ്തവത്വാദിന്ത്യാദി; പരക്കു ദാഖിലായി
ക്രൈസ്തവാദം, ‘ദേഹം! ദോരമാരും! ’—എന്ന ഗംഗാപുരം വിശ്വാസം വരുത്താവിയം.
ഉടൻ തിരിഞ്ഞു സിഖാമ്മൻ; അതാം ഹർക്കടവത്തിലായും
വിശ്വാസി തിക്കരാ! പണ്ണെ താൻ ലക്ഷ്മണം ചൊന്നാമാതിരി,
അതേ വൈക്കുവിവരിപ്പാടിലണിഡേവന്നാത്രു താരകരാ:
“ഇതാണോ രാത്രി! —അഞ്ചേല്ലും ദ്രോഗാ വേണ്ടും, പുന്നാമോ?
സമ്രാജ്യായും വാഴും ദ്രോഗാ, ലോകത്തിനാ രക്ഷ ലഭിയ്ക്കുവാൻ
കാരിരീം പോയും വിച്ചമിപ്പാതൊരാറേല്ലു സംഭവരിയ്ക്കും ദ്രോഗാ?
എന്ന്, പ്ലാറിൻ മന്ത്രത്താടോപ്പം തൻചെവാൻ ദ്രോഗായും
അനന്ന കാറിരിക്കുവരുത്താവെയ്ക്കു നിങ്ക്രിഗ്രാമിതിക്കരാ:
മിനം താരങ്ങളിൽക്ക്രൈസ്തവനിലും നമ്മുടെ ദേവാനന്ദ
ദോക്കിച്ചുംനു നിൽപ്പുണ്ടാണുംവിജന്നു, തീച്ചു, ദേവകരാ.

“ഞാൻ പോചിട്ടം,” അവൻ ചൊന്നാൻ; “ക്രിസ്തനം വന്നാണു
ഉറങ്ങുമോലേ, നമ്മു വേർപ്പിരിച്ചും ദൃഢിയെ [ഞ്ഞപോയും]
രക്ഷിയ്ക്കുമൊന്നിലെല്ലാണു വിച്ചിറ്റും നിന്മചോടിത്തമുഖിർ; 、
അതാം വാനിൻ നിന്തുതയ്ക്കുള്ളിൽ വാഞ്ചിച്ചിട്ടുണ്ട് സ്റ്റാൻ,
ഉദിച്ചുവാരെൻ കമ്പവിധി. ഇതിലെയ്ക്കും വന്ന സ്റ്റാൻ,
ഇതിലെയ്ക്കും നെരുത്തിച്ചിപ്പിതാം രാസ്തുക്കും ശൈലീക്കും;
എന്നതനാാലെൻനായാകാവുക്കരിരീം തൊടിപ്പു സ്റ്റാൻ:
ഉറ്റുരിയതാമെൻനാ കൈവാഴുന്നെൻനാ തിളക്കരും
കാത്തുനാനിനാട്ടു രാജ്യങ്ങളുമെന്നുവെടിയുന്ന സ്റ്റാൻ:
ജയത്തിർന്നനാനിനാട്ടു ജയത്തിക്കാലയ്ക്കായിരെൻ രമ്പം,
എൻറെ പേര് ധാരിലെവന്നുടും റോംറച്ചു പതിയുംവരെ,
രക്തം പുരണ്ണ ചക്രങ്ങളേണ്ടംകൂടിയുള്ളിട്ടാണും
എന്നിയ്ക്കിപ്പും, ക്ഷമലൈഴും ധനവന്നുപുരണ്ണങ്ങളും
അതിന്നെൻ്റെയുള്ളവഴിയിലുടെ കാരംനട പോകയാം,
അതിന്ന് മണ്ണും വിരിച്ചാണു, നതിന്ന് പാഴിജനസ്ഥലം

എൻ വീടായി,മതിൻ ത്രക്ഷതമരെ ക്രഷ്ണയിയും;
 തെണ്ടഭോർ ചുറവാഗിലും മാന്യം മുഖഭാശാതെയും,
 ധനിഗ്രാമജീവാടകങ്ങതനേയു അക്കാദികാതെയും,
 ഇതണ്ട ഗ്രഹയോ ഹാടപൊന്തയോ നാളു ദിനനതിൽ
 ഏറെയാധികാരം പൂഞ്ച വീടാങ്ക കൂടിയാതെയും.
 ഇതു എന്നും ചെയ്യും; എന്നതനുബന്ധിച്ചുനു ചൊണ്ടിയും കും
 ആവിതം ജീവിനിനിച്ചാലുമിവതൻ ഭാവരോദാരാം;
 എന്നാത്മാവുലുക്കിൻ വ്യാധി കണ്ടുള്ളിപ്പാർ റാറിഞ്ചുപോയു്;
 അതാശപാസമുള്ളതും എന്നും, എന്നുംത്യാഗതതിനാലെയും
 അത്യാധാരാസത്തിനാലും കണ്ടത്താമുന്നായമെങ്കിലോ!
 എന്നാധികേൾപ്പാരരിലാക്കണ്ട കൈ,മുന്നാക്കവുംയാം?
 അതർ കണ്ടിട്ടുണ്ടാവരോ—അതർ?—സാഹായ്യം എജക്കക്കാവർ
 എന്നും ചൊല്ലും? ഒന്നുമുകയും, ധാന്യത്വത്വാംശമേകയും,
 അലറം യജത്വപത്രവൈക്കായ്ക്കു, ഒന്നും ജീവിയ്ക്കുയും,
 മേമുള്ളുവുലും തീക്കൾ, വിപ്രശ്രൂട്ട് കാഴ്ചയ്ക്കുയും,
 ദിനാംതോരും നിരട്ടിക്കർന്നിനാനും പേടിയിൽനാനിനാമേ
 പാഴാദ്യും പുംബയുപ്പാലെ ചൊന്തും സക്കിന്തനങ്ങൾക്കു
 പഠിപ്പിയ്ക്കുന്നാഡ്യുസിൽനിന്നുന്നതുജ്ഞന്നുവോയുമേ
 കാത്തരക്കിച്ചിട്ടാതേതാരാമാ വിജ്ഞാശ്രാന്തുരൂപര
 കാര്യം കേരാസ്യ ജീവും ചൊണ്ടിട്ടുണ്ടായി പ്രയോജനം?
 മത്തോംരാരിചാക്കാനമിവക്കാണണാഴിവായിതോ
 ജീവിതത്തിൻ നോവുല്യകൾ, പനിതൻ തുള്ളൽ, തീജപരം,
 പ്രേമം വേർപ്പാടിത്രകരാൽ ക്രതിനേനാവുകൾ, മനമായു്
 അരിച്ചുരിച്ചു വാല്മക്യദശയിൽത്താണവോക്കാലും,
 ഇതണ്ടുള്ളംഗൃതിയും—അപ്പുറം റാലുപ്പുരം റാലുപ്പുരം—
 തിരിച്ചകും ചൊന്തി വാണിജം ചൊംകാൻ പുതുമാള്ളുക്കുളു,
 പഴേ മിരട്ടിലേ തീരം പുതതനാശരജ്ജു അശൈവും
 പുതസന്തതിയെ,പുതതൻജനമം കൊണ്ടാവജംവരോ?
 എന്നോമത്തോമരിക്കുലാരാനം കണ്ടിരിപ്പുതോ
 നോർന്നു റോറിഭ്രാജ ഫലം, കീരിന്തനം പാടിസിട്ടുമേ?
 അപ്പുക്കിൽ പ്രസവത്തിക്കലുക നോവ. കാരംഭവോ,
 വെള്ളത്തെത്തയം നൽത്തുശസ്ത്രിയ്ക്കുവുമ്പും ജീവുംലമായും?
 ഇല്ല; ദേവനാരിലേതാൻ ചിലർ നല്ലാരായുരാം,
 ചിലർ ഭയ്യും, എന്നാലെപ്പുരം കമ്മാസമവർത്താൻ;

അയാൾക്കും അഡാഹറിനാന്നുത്തരം റണ്ട് ക്രിക്കറ്റം—

മരംപുരംപ്പുരാലെ—പരിബാരത്തിലുള്ള ചങ്കു കുട്ടണ്ണിശ്വാസ്,

അരിന്തുംപുരാവാഴു തന്ത്രം എപ്പുംഭാരിപ്പിറക്കും.

അനുദാനപ്പേരും ശാസിപ്പുതാജുവിത്തോന്നാം സത്യമാരു്,

അരിപ്പുത്രം, ഏതുവാനിഗോം, ഏതേന്നോടും പൊന്തിൽ ജീവിതം

ജീവിച്ചിരിക്കുംപും വാട്ടുചുറുത് എന്നിക്കഴിച്ചിട്ടും,

മേലോട്ടു പോയണം, മൊറു, എഴു, പിന്നിശ്ചിജിവി, കീൻ,

പക്ഷി, തൊപ്പുല്ലാണി, മന്ത്രം, നുരു, നീശ്വാരൻ

ഖവാം, പ്രിനൗച്ചും രഫ്ഫിലാജാവിൽപ്പുനാമേപ്പൻിട്ടും;

അതിനാൽജജിവിവാഞ്ചുതൊന്നാം റാം ചാപ്പുഞ്ഞുവർ;

അപ്പുരാം സപ്പശാപാൽ റാറവൊഡാരാം വിശേഷഭക്തികിൽ,

എതിൻ നിശ്ചലവാന്തികാബ്ദിതിയും കയ്യിട്ടും കഷ്ടി

നിപ്പുരുതപ്പു, മാ ക്രൂരമുഖ്യം നോത്തുവാങ്ങനാതിൽ

ഖുപ്പരപ്പുഞ്ചുലകത്തിനാ പക്ഷ ആടച്ചിട്ടും.

അതേ, ഒരാദ വിശേഷഭക്തിതാർ! മാപ്രധാനഭായിരിക്കുംണം!

നിപ്പുത്തിയിശ്വാസിടിനാം! മഴക്കാറോടും ശാഖാശിർ

മത്രംപോന്തു, ജപലത്രംരൂംത്രംവിത്തിനിശ്വാസി

എടക്കുത്തവച്ചതിരിയിക്കുംഉത്തരിം ശിരശ്ശംപ്രായു

കാണാം തീക്കണ്ണുശാലാരോ തീ പിടിപ്പിച്ച നാഡാവരെ;

അവർ മാസം വിച്ചുപ്പേശ്വാനിയു ചെന്നാജ്ഞംഭുപാലവോ,

ങ്ങ പഞ്ചാജ്ഞംഗംബാലും മാശ്യനായിര നില്ലവാൻ

പോന്നാഞ്ചു നെന്നുണ്ടിച്ചുവാരാം വിതച്ചുാരത്തുഡാരാഡവരെ;

ചിലച്ചാർ പല്ലിക്കിച്ചാർ, റാബോനാ റാക്കച്ചുരിക്കുംഡും

ലിപിരൈ ക്ഷാന്തവിരല്ലഭാക്കും ചെണ്ണ നാഡാവരെ.

എൻ ഓശാദരക്കുത്രു റാന കിട്ടിശ്വാസിക്കാഡു, തേടിയും

പാടപെട്ടും നേലുറവുമും ത്രാഗം ചെങ്കിട്ടുമെന്നിയേ?

അപ്പുരാം മഹത്തപ്പമാഞ്ചേരാൻ, ഭാഗ്യവാൻ ധനവത്തരൻ,

സുഖവരോധ്യത്തും കൈവന്നോൻ, റാച്ചറാച്ചാൻ പിന്നവൻ—

നാചവാഴുജ്ജു നിന്നൊന്തിക്കിൽ റാജരാജതപ്പമാജ്ഞവോൻ—

ആളുഡിനു റാംഭ പാകലുത്രു റാംകാതേരാ, റാത്രിപ്പുതാൻ

തുല്യഭാതോനേപാലവും; മ്രോത്തിൻ സംശാസദ്യഭാത്

മടത്തികാതേരാ, റാന്നുപു വിശദ്ദു കായാത്തവൻ;

ജരാക്കാന്തിക്കുതും കമ്പുതാപ്പാത്പം പെടാത്തവൻ,

എന്നല്ലിഞ്ഞിത്തിനാക്കേംടിക്കേരന മേന്തും

ஸூலாயுவுங்காளப்பூராஸஂ கொல்வோன், தனிப்போலவே
 பாரின் அங்கிடதிகவட்டத்தீடான் ஸபாதஞ்சுக்கணாரா:
 ஏன்மந்த நோவ, கில்பாய்யுயிர, எதான் மத்துக்காகயாத்
 ஏன்னியே, ஏன்னியல்லாமான்கொள்ளேய, மாழீடாதெநாரா:
 அதமடார, ஓபேக்கிப்பாவாருஷம் க.ஐ.இல் நிலையே
 ஸப்பும் விடு, ஸமப்புஷ் கத்துப்பேசுஷத்தினாயியே,
 மேல்வீல் மோக்கிரங்காஸ்புதெத—வாரக, தாலி லொக்கில்லை
 ஸப்புமாஷில் சிறந்தாலோ, காளாதோக்கங்கிகே
 சுரிப்புஷகிலோ—நேஷ் தெடிக்கிழுதெதக்குற்றான்
 ஸத்துதெதத்திரில்லான்வேள்ளித்தெநாரான் செலுவாகக்கில்:
 ஒட்கா, மாரா, லெங்கா, சூலாரிடங்வெஅ, தீஷ்யாய்,
 அவங்கிர தீக்கா"ஸாநோட்டத்தின்கங்புலூ மர பொன்றிட்,
 அவங்கிர எநாந காட்டுரக்காய்" எந்தபாத துநாநிட்,
 ஏதுதிராயுலகங் தஜுஹி, உறு நீங்கத்துவில் வானிட்,
 ஒத்துதெநாஜஜயிப்பாக்காய்"காளாவுவரை ஒத்துவு.
 ஹது செஃபுக் கஷுந்தத்தீடாகொட ராஷ்மேஷான எதான்;
 ஏந்தநாலெங்கிர ராஷ்முதெத ஸேலாரிதேபுன், கொந எனஙு
 அங்கிணத்தாரியபூரகாத்து, மெஙாகெல்லாய்து. [க
 அதுவானிரிப்புது தொகிரெஷ்ஜிட் தூரமொன்னிகான்
 ரக்கிழுபூட்டிட் நூதநூலக்கிணதா வேரெயு—
 ஸப்புமொனமிடிழுபூபோகூங்கெனவுபும் மிடிழுவா.
 ஹே, விழிழுவும் தாரகஷே! வானோ! ஹே, மாழீஷியே!
 னிவாக்காய்" னிவாக்கெதினாய்" விடுநோகெங்கிர செந்தாங்,
 ஏன் ஸிஃபாஸ்க, என் ஸூவுமென் ரா, வெங்காட பொன்
 ஸுவாயுமென் கொட்டாரங்—மரைத்திலும்வெஅ கொவிடான் [க
 வஜ்ஞாத, தோமலாங் ராஜனி! னின்கிரயாலிங்காண்சும்!
 ஏந்நாத் எதான் னின்கிரயும் ரக்கிப்புக்கும் லோகரக்குவில்
 ஹஷ்தாங் னின்கிர கஞ்சியிலிஷ்கிகெல்லாளிரிப்புதாய்,
 அதுக்காஸரில்லைக்குவான் காத்துக்கிழுவில்தத்துக்குமென்றாங்
 அங்க"ழுயமஸ்துபுங்காய்ப்புவாமென் க.ங்காதிரெயுமே.
 புரியே! க.ங்காதி பிரதாவே! ஹே, மஹ்முஜாஸமுதாவுடே!
 அணாவோதயும் வாங யம்ம மோஹிக்காவீவாக்கவான்
 ஹங்காரதெதக்காஷ்டமாலிலெந்த பகேக்கு நின்காஷம்.
 ஹபூரா எதான் தீஷ்யாக்கிபூரா, விபூராங்கூராவுக்காவுள்ளிர

തിരിച്ചുവന്നിടാ, തേഴുന്നതു എന്ന് കാണബോള്ളും,
അലിച്ചാരായ്ക്കിലും യതാം ചൊല്ലിലും സാധ്യമാവുകിൽ.”

ഉടനായവരാതൻ പാദം തൊട്ടു തന്നെററിക്കാണഡവൻ,
സ്വപ്നാഴം ബാഹ്യാരാർദ്ദരിഞ്ഞുമവരാതൻഡവം
സഞ്ചാരം റോക്കി വാക്കറീ വിട ചൊല്ലുന്ന കണക്കാൽ;
എന്നിടാ മെത്തലെണ്ണുക്കത്യും, ദിവ്യപീംതെന്നാംവിയം,
ഭൂനാ വട്ടം വലംവരാച്ചു, മിടിയ്ക്കം തന്നെ നെഞ്ചിലായ്
ശൈക്കാഴം തുപ്പി, “ഞാനിന്നി കിടക്കില്ലിഞ്ഞാരിയ്ക്കും”
എന്നുവാമങ്ങളിച്ചുള്ള പറപ്പട്ടാൻ പത്രക്കവേ.
ഭൂനാ വട്ടം പോയിറോക്കി, മടങ്ങി ഭൂനാ വട്ടവും;
ശാതാജ്ജീ ശക്തിയെളുള്ളാനാണവരാതന്നാംഗസൗഖ്യവും;
ശാതാജ്ജീ വന്നിച്ചുഞ്ഞുള്ളാനാണോന്നേറഞ്ഞരാഗവും;
പിന്നാം തന്നെത്തരിയമേന്തിത്തലയിലിട്ടുവൻ
ശ്രീരംതന്ത്രിപുരമല്ലോലതൻ വക്ക പൊക്കിനാൻ:

അഞ്ചുഡിതാ കിടക്കുന്ന ചെരുതും ശബ്ദമെന്നിയേ
വെണ്ണംതാമരപ്പുകരിക്കാത്മാത്മരിയിൽ
അവന്നേരു ചന്തമേറിട്ടുമോഭൽത്തയ്ക്കുത്തമലർത്തൊടി;
അതിൽക്കരുകരിതജ്ഞജ്ഞിരിടപ്പുതമമോട്ടകൾ
ഗംഗാഗൗതമിമാർ തൊട്ടുതൊട്ടുകൊ,ഡെതിറാപ്പുറം
അവന്തർത്തൻ പട്ടിതാച്ചാര്ത്താം ഓംപരാജിനാമൊക്കരും;
“ഇഷ്ടപ്പെട്ടവർത്താൻ ദിംജാബുളിനി,”യേജാതീടിനാവൻ,
“ഭാമർത്തേണാഴിക്കാശേ! വിട്ടപോക്കരാത്തതാത്തവാർ;
എന്നാൽ ഞാൻ വിട്ടപോകായ്ക്കിൽ, നമ്മരക്ക ഗതിയെന്തുവാൻ
ശമിയ്ക്കാജ്ഞരയും വന്നുമായ മുത്കുവുമെന്നിയേ?
ഹാ! നിംബാ നിബ്രയിൽപ്പോലെ മരിച്ചിട്ടം കിടക്കുമേ;
എങ്ങു പോം വാടിശു പരിപ്പുവതൻ ഗാധകാന്തികരാ?
ശീപം കെടുനൊപ്പാഴത്തിൻ ജ്പാലയും പോവതെങ്ങുവാൻ?
പേത്തമക്കൻ, നിശേ! ചിഞ്ഞമിവർത്തനിമ, ചുണ്ണിലും
ഒരു വെ,യേജാ നിത്തിടായ്ക്കുവും സ്ഥിശ്വശബ്ദവും.
എന്തനാലാപിവരെത്തുക്കുന്ന ജീവിതം തെളിയിച്ചുവോ
അതയ്ക്കു മാലണാജ്ഞനു; മരണാഴട മാതിരി—
വസന്തമിത്ര,യീറയ്ക്ക് മാന്തിത്ര മഴ,യിതുയും
വഷ്ട്രത്ത്, പിന്നില പഴക്കക, വീണ്ടം വരാവാതാം

വാസന്തരോ, താങ്കളിനേൻ്തു മഴവാട്ടോ, ഇവാണ്ണനേ—
ജീവിച്ചിട്ടെന്നമെന്നാളുതിവാതം ഞാനമേവതം!
ഇവിടെന്നുവന്നായ്യാണ് ഞാനതിനുനിനി രാന്നിട്ടോ!—
എന്നേൻ്തു നാഴക്കെമ്പവാടുമരോചിതമാകില്ലോ,
ഇരക്കിൽ മർത്യുർ ഹാഴ്വനുശതിനിച്ചുപ്പേട്ടില്ല ഞാൻ.
അതിനാൽപ്പോലീടു ഞാൻ, പ്രിയരക്ഷൃം ജനങ്ങളേ!
ഞാനപ്പീളു ജീവിതത്തെ, യുദ്ധങ്ങാചിതമാക്കോ;
പോവേൻ ദക്ഷതിയുംജന്നാതമതേരജസ്സും തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ! ”

പിന്നെപ്പുതുക്കൈഹാൽ റോച്ചു നിദ്രക്കാരഭോർ കിടന്നും
കടന്നപോലീസ്സിലുംനാമ്പന്നുംബെജ്ജുംഡിന്നുംനിന്നാൽ:
അതിന്തു എണ്ണുകും, നിന്നിട്രോക്കഷത്രം, ശ്വാസംനേരുമുള്ള
ഇക്കും സ്നേഹരത്തു; അതുതന്തു ശ്വാസം സന്ന്വാരി മാക്കരും,
ചുംബിച്ചു പാരമരിതത്താഖവനേരിച്ചടക്കാടരെ;
ഉഷസ്സിലെജ്ജുംഡുംമുന്നവിക്കൊണ്ടഴിം പുകാവലപ്പും
തുറന്തു, പാടല്ലാരക്കത്യുചപാത്രതിൽനിന്നാടക്കും
എത്തും മന്ത്രത്തിലാവരു മുക്കാൻ തന്നെടുക്കുവെക്കും:
നാട്ടിലെപ്പും ഹിമഗിരിതെട്ടാട്ടിന്ത്യക്കടലോളം വും
പരന്നിതോരു ത്രഞ്ചിച്ചു, ദരിശാത്രജുജാരാശയാൽ
അടിയിൽബുധിതനുംതാംബിച്ചകിത്തിന്നാൽവിയിം;
ബോദഗമദ്ദം, ബുദ്ധൻേരു അമ ചൊല്ലു, യിണിതിള്ളു
ചൊല്ലു, സംബലം സംബലമായി വന്നതുടക്കിയ ദേവകരം—
കിഴക്കം മേക്കമായുംമുടകിനിന്നാലു തെളിഞ്ഞിപ്പുവോർ,
വടക്കം തെക്കമായുംകുഴുവിട്ടു ഗസ്ത്രംശമാക്കവോർ—
ചാട്ടും ദിവ്യാഗ്രംഗാനും കോരമയിൻകൊള്ളുച്ചു വാനിനന.
എന്നല്ലാച്ചുംലേറുന്ന ലോകപാലകർ നാല്ലുതം,
ഇന്ത്യാധീശനിസൗഖ്യംരജതായ്യധ്യാരിയാരിയാരം
വിച്ഛും തദ്ദേശത്തിനുണ്ടായുംപുരിവോച്ചുതിക്കു,
ഇരുപേരാഡായാത്തിനുണ്ടുവാംതില്ലുടക്കലുാം
കൈക്കുപ്പും നിന്നു വോക്കിക്കുണ്ടാരിന്ത്യാരാജച്ചുത്രുനു,
അഥവാ താരകച്ചുംപേരുത്തു വാപ്പുചുംപേരുക്കുന്നതുടും
വാൻസ്നേഹനിശ്ചയാർത്തുചുടും ചുണ്ണാടുകൂടുചുംവാറിയെ.

‘പിന്നെ ക്ഷണാലിക്കുംബെജ്ജുംഡിന്നും വിച്ചിത്രുക്കിനാൽ:
“ഉണ്ണൻനാൽക്കും, ചരം! കൊണ്ടവന്നാലും കാന്തകത്തെ നീ!”’

ഗോപുരാന്തര കിടക്കുന്നെട്ടത്താനിനാ പത്രക്കവേ
എഴുന്നേരോതിനാൻ സുതൻ, “എന്തെ ഭാവിപ്പ് തന്മരാൻ,
വഴിയേണ്ടാക്കേയിൽക്കൂട്ടു രാവിക്കലശനാള്ളവാൻ?”

“മെല്ലെച്ചും,” ഡ്രോതി സിഖാത്മൻ; “എന്തിയേണ്ടിന് തുരന്തതെ
കൂടാണണികൾ ജീവിച്ചുവരിപ്പുന്നകാരാധാരത്തെ ഞാൻ [നീ];
സത്യം കണ്ണാട്ടവാൻ വിച്ഛപോകേണ്ടുനോടു വേറമായും;
അതു സ്വർക്കമായുംതുടം ഞാൻ സത്യം കണ്ടിട്ടംവരെ.”

അതു കുട്ടാതിനാൻ സുതൻ, “അങ്ങോ! ആയുപാത്രജി;
ഗണിച്ചുനോക്കേയാ വിജ്ഞാനാം മാടനിമാങ്ങേ
മഹാൻ ശ്രദ്ധാദാക്ഷീച്ചപ്പത്രൻ റാഡോട്ട് റാട്ടകൾ
രെച്ചിട്ടു രാജരാജവാസ്സും, മതുനാരാവരെ
ക്ഷമിയ്ക്കുവാൻ തന്ത്രപ്രോട്ട് ചൊന്നതപ്പോരാ പുമാവിലോ?
പോക്കുമെന്നോ വോന്നിഞ്ചുവാിനാ, റഥാധ്യാദ്ദീര്യ
ഒര പിച്ചത്തൊണ്ടപ്പുന്ന് കയ്യിൽവിനേ തൃജിയ്ക്കുവോ?
സുവഞ്ചും നിറഞ്ഞതുള്ള വൈക്കുമിതേഴം വോന്ന്
തുണ്ണുാള്ളിപ്പാത്ര പെരുക്കാട്ടിലേയ്ക്കു ഗമിയ്ക്കുമോ?”

കമാരന്തരരം ചൊന്നാൻ, “ഇതിനായേ ജനിച്ച ഞാൻ,
സിംഗാസനങ്ങൾക്കായല്ല: ഞാൻ കൊതിയ്ക്കുന്ന രാജ്യമോ
എൻ രാജ്യങ്ങളുമാണുള്ള മാറ്റത്താംവിധുന്നതാം—
എന്നല്ല മാറ്റം ബാധിയ്ക്കും നശിയ്ക്കും സമ്പ്രവാസുവം.
എന്തിയും കാന്തകാം!”

സുതൻ വാണിഞ്ചുമോതി, “സുപ്പിജിത,
തന്മരാനായിട്ടു മുഖ്യന്തരാതിന്തന് ഭജവമോക്കുന്നേ!
ആർത്തനാനാനമഞ്ചനായവർത്തന് ഭജവമോക്കുന്നേ—
ആദ്യം കുംഘാട്ടവരെയഞ്ചുനാ രക്ഷിപ്പുത്തന്നെന്തെന്നേ?”
സിഖാത്മനോതി, “സ്നേഹത്തിൽ സ്വാത്മയുക്തരാശത്തിനായും
സ്നേഹത്തിനേർപ്പുറിവായ്ക്കും സ്നേഹം വാസ്തവമല്ലോ;
എന്നാൽ ഞാനെന്നേരം സൗഖ്യവ്യത്തിൽ—അാവർത്തന്നേ സുവ
എൻഡായവരെ സ്നേഹിച്ചിട്ടുന്നോ, നാരേയുമേ [ത്തിലും—
സമ്പ്രാഭിയൈയും, പുണ്ണ്ണസ്നേഹത്തിനേന്നുള്ളതെങ്കിലോ,
രക്ഷിപ്പുന്ന പോകയാം: ചെല്ലു, കാന്തകത്തെ വരുത്തിട്ടിലോ!”

“സംശ്രീൻ, ഞാൻ പോകായാൽ” എന്ന പാതിരിൽചെന്ന അലബാമ്പുത്തികൾനിന്നു മുതോള്ളിക്കെടിവാങ്ങുവും [ഒരു ദിവസിൽ നെത്തുവാടം ഭവ്യപ്പുട് അടിഞ്ഞാണമെഴുത്തുകൾ, കാന്തക്കർത്തപ്പുറത്തജ്ഞരും ശ്രാംക്ഷാന്വന്നീടിനുനിന്നും നീതിനെപ്പുത്തലജ്ഞിക്കു മെയ് തിരഞ്ഞെടുത്തുവുന്നാണ്; ഉഴിഞ്ഞെ വെള്ളംരോമങ്ങൾ പട്ടപോലെഉള്ളിയുംവിധം; എന്നിട്ടിൻ പുറത്തിട്ടു ചതുരസ്സിലും, മേലെയായും ജീനിക്കീരിയും ജീവി വെച്ചു, കെട്ടിടുക്കീനാണ് റിനപ്പം പതിച്ചുള്ള നട്ടെല്ലുക്കെഴുക്കുണ്ടും; പിൻനാടയും നെത്തുവാടംവിട്ടുകെട്ടുകൊണ്ടുതിനാണ്, ഇക്കിയിട്ടു കൊത്തുപാണിപ്പുംനാക്കുടി രാഖുമോ. ദ്രുനിടേലൂറിനുംഡിതേ പട്ടണിച്ചുടർട്ടിട്ടായും തരിക്കുത്തപൊടിപ്പുള്ളിയും പൊന്താലുണ്ടാണും വിരിച്ചു; വൻതുരംഗത്തെക്കാട്ടാരപ്പോവരാന്തിക്കേ റാജപുത്രനെന്നോടു ശ്രാംക്ഷാവനാ നിരത്തിനാണ്; അതു തന്നുംംമിഡെക്കണ്ണാപ്പാരു നീണ്ടനിബാംഗങ്ങൾ ചെന്നു വഹിച്ചാൽ വിടക്കം തുടനാശാഖാലിപ്പത്താട്ടം; ഗ്രന്ഥരത്തിലെഴുതിക്കാണും, “കാന്തക്കർത്തിൻ വെരുജ്ജലും ലാം വെച്ചു കുപ്പിരിഞ്ഞുക്കാണെ നടരോച്ചും എല്ലാവാങ്ങം ഹേട്ടപോക്കരായിരുന്നിരു, ഓരോക്കരാം അലുസ്യുമുപക്ഷണ്ണരംകൊണ്ടാരാക്കുടെ കാതിരെ അടച്ചുറിഞ്ഞുനാം കേരാക്കാതാക്കീലെന്നിരിഞ്ഞുകിൽ.”

വാത്സല്യപ്പുറ്റും സിഖാത്മന്നുമന്തരിൻതല കുംഫൂട്ടും താഴീ മിനാന ആത്മതിർത്തട്ടിലോതിനാണ്; “ഇളക്കിക്കാലു നീ, വെള്ളക്കാത്തരാ! നീയിപ്പുക്കാലാ; ഇനനാനിഡ്യായുംചുജ്ഞകാരം മന്ത്രവജ്രാദ്ധരയാത്രയെ; സത്യാനേപശത്രിനാം രാത്രി കതിരപ്പുറനേരവൻ; എഞ്ചുവെച്ചുനീൻ തിരയൽ തീജമെന്നനിവാലിലും ഞാമാത്രം, നിലപ്പിള്ളിപ്പിത്തു ഞാൻ കാജാവോക്കും, ഇയല്ലിൽബുമിവും ശക്തിക്കൂത്തുകാത്തമാശപ്പേരും, നിന്നെന നിത്യായ്മ വഴിയിലായിരു വാശേഷതിക്കിലും! മതിലും കരട്ടം റഹംറഹൻ പാച്ചില്ലിപ്പുവേക്കാലാ! നോക്കു! നീൻ ചണ്ണയെത്താട്ടു ‘വേഗം കാന്തക!’ എന്ന ഞാൻ

പാണത്താൽപ്പുണ്ട്, നിന്ന് ചിന്നിത്തെങ്ങണം വാണിയാംതവും! നീ തിള്ളും കാറുംഹാരമുന്നുമെന്നൊണ്ടു പാഡിവാംകൾ; അമട്ടു,നാശപമേ! നീയുമവനായുപ്പുക്കവേദക്ക് ലോകാനുഹാക്കിക്കുമ്പത്തിനാട മേന്തയിൽ; എന്തെന്നാൽ, മാനഷനാക്കമാത്രമായല്ല, ദൃഗ്മായു് നിരാശമാ,യാശ ചോദിച്ചുടിനാം ബുദ്ധിയററതായു് നമ്മരതൻ നൊന്മലിൽപ്പുക്ക് തുട്ടെല്ലാറിനായിയും പോക്കേണ്ടാണ്. അതിനാൽഉംഭിരു വാറിയ്ക്കും നിന്നേക്കും നാമനെ!”

എന്നീടു ജീനിമേരലയ്ക്കു ചാടിക്കേറിയിരുത്തുവൻ
കമാനത്തല തൊട്ടേപ്പൂരംച്ചാടി ദുന്നോട്ടു കാന്തകം,
ഇരിന്പുലാടമാന്നാളും ഏഴുവാർക്കരൽപ്പുറങ്ങളിൽ
തീപ്പുറിച്ചും, ചാഞ്ചുന കടിവാസും കുറുക്കിയും;
എന്നാലുംബുമാതം കേട്ടില്ലാ,രാർച്ചേരുന്ന് ഓവകൾ
വരിച്ച ചെംപിച്ചകപ്പുവതിന് കാല്പനിക്കു വിരിയ്ക്കാൽ
,കടിന്താന്നാവ്യദിതപ്പും കിളിപ്പും കടിവാസും
പൊത്തിപ്പുണ്ടിച്ചിടാതാക്കീ കാണാനില്ലാത്ത ഏ.യു.ക.ര.
അതയെല്ലാത്തിക്കാണാം,ബന്ധത്തേരുപ്പരിഞ്ഞപ്പിൽ
കല്ലിരിപ്പുകലവർ ചെന്നപ്പോളംവരചാരികൾ
വിരിച്ചാരത്തെപ്പുട്ട് തുരംഗക്കാർച്ചവട്ടിലായു്;
അതിനാൽ മയ്യാന്നാച്ചപ്പുട്ടകാതേ പാണത്തിനാ ഹയം.

എന്നാൽപ്പുട്ടിയണ്ണത്തെപ്പോരം, സാക്ഷി നീക്കിത്തരുക്കണബാൻ
നുറാ പിടിയ്ക്കുണ്ടുമാ മുന്നടപ്പിച്ചുംവാതില്ലോ
അതാ! തുറന്തു മുച്ചുവൻ മലക്കല്ലുണ്ടുമെന്നില്ലോ—
കിറച്ചിലേറം തിരികുറിയ്ക്കു,മൊന്നിട്ടനക്കണബാൻ
വയ്ക്കാത്ത വാതില്ലീർക്കരക്കുടിയും പാഴിടിനേരോലി
പക്കഡം കേട്ടിടം രണ്ടു കാതം കുറത്തിലെക്കില്ലോ.

അമട്ടുള്ളിൽപ്പുറമെയുള്ളു ഗ്രോപ്പുരമൊക്കെയും,
സിഖാമ്പാം ക്രതിരിയും ചെന്നപ്പോരല്ലുണ്ടുമെന്നിയേ
തങ്ങാതൻ തുറന്നാമാനവാതിലും നീക്കിനില്ലുംനായു്;
അവർത്തൻ നീറല്ലിൻ ഒചാട്ടിൽക്കാഡപ്പു ചത്തപോലവേ
തിരഞ്ഞെടുക്കണമ്പുട്ടോരം കാവല്ലാർ ശബ്ദമെന്നിയേ—
പട്ടാളത്തലവന്മാരും പട്ടാളക്കാരുമേരായം,
കൈവാഴം ക്രന്തവും വീണ ചാമ്പുടിയണ്ണതുമേ:

എന്തെന്നാലും കാരണത്തി കിട്ടാതെന്നും ദുഃഖിയോ,
ശാശ്വതത്തിലുണ്ടെന്നും മെത്താവാദംകഴ ദിനതയായു്
പാഡുന്നതിൽപ്പുരും വ്യാമോജാറമെന്നു്; അതു, വീശവേ,
സംഘ്രഹിയഞ്ചെളുമേ താഭോലിച്ചു മരക്കിനാൻ:
യദേശ്വരം,മതിനാൽ,ദ്രോജാൻ രാജധാനിയിൽനിന്നാവൻ.

പുലച്ചെപ്പുള്ളിക്കനാപ്പുള്ളി വകുവാശവരജ്ജുമേൽ
കിന്താശപ്പും കുരത്തു നിരീപ്പി,ബ്രാഹ്മിയിലുടവോ
അന്നോമധ്യാമതതിർന്നാശ്വേണ്ടും ചിന്നിച്ചുകൊണ്ടതാണ്
പുലരിശ്രദ്ധാസമേഖനുംവോഡ, കടിഞ്ഞാണ് വലിച്ചുകൾ
കുഞ്ചും ചാടിത്തുവെള്ളുക്കാനുക്കരിക്കിൾ ശിരസ്സിലുായു്
ചുംബിച്ചാള്ളുന്നോഡോം ചൊന്നാൻ മാധ്യരൂപച്ചുഞ്ചുംബായു്
“നിജീചുജ്ജുതു നല്ലും തോ നന്ന ജീവിക്കേണ്ടിനോം:
ഉറയ്ക്കെന്നാം നിൻ സൗഹംഡലം സൗഹരിപ്പു നിന്നൊ ഞാൻ.
എന്നശ്ശത്തെത്തതിരിച്ചേച്ചുയു് തുളി, വാങ്ങുകു് ശൈലിമേശക്കരികം,
ഇന്നതൊട്ടുതക്കാരുള്ളു രൂവരോച്ചിതവരസുവം,
രതാഞ്ചുണിയുന്നൊൻ വാസപ്പട്ടം, മര വഡും,
എൻനെററിമേൽനിന്നു മിനം തലപ്പുത്തായിതിന്റെവിയം
അരിഞ്ഞെത്തട്ടെത്താരീ നീംകുഴക്കച്ചാത്തുമിന്ന നീ.
ഇവയോക്കെത്തെന്നുരാൻറു പക്ഷലേക്കിയുന്നത്തുകാഃ
അപേക്ഷപിഡ്യുന സിലുംതമ്മൻ വിസ്തരിപ്പുകു, പുതരെ,
അവൻ തനിച്ചു തനിച്ചും ജണാനാമ്മം ബുദ്ധിമുട്ടിയും
ഇനിപ്പുത്രു മടങ്ങേരെ രാജതപ്പത്തെന്നിണ്ടുതാൻ
ഉത്തമജണാനാസവന്നനാണു റിച്ചേച്ചതിട്ടുംവരെ.

ജയിച്ച ഞാനെക്കിലാഹോ! ജഗത്തനി—
ജ്ഞാനാി, ഞാൻ വന്നതുണ ചെയ്യുലഭവം
എനിജ്ഞിജ്ഞനാഡപ്രണയത്തിനാലുമെ—
നാഥന്തണം ചെന്നവിട്ടെത്താടിന്ന നീ.
നരകാലേ നിർപ്പു നരനാ രക്ഷ,വയൻ—
മട്ടിഞ്ഞ യതിച്ചുവനിപ്പതിനൊരാദാഡ;
എൻ ലോകസൗഖ്യത്തെ വലിച്ചുറിഞ്ഞ ഞാ—
നീംവയൻറു ലോകത്തിനു മുക്കി കിട്ടവാൻ.”

അംഗവാം സർദ്ദി

ബിംഗവിഗാരക്കന്നരണ്ടുനഗരത്തിന് രക്ഷയായ്
 നിൽപ്പു, രാജഗ്രഹം ചുന്നീ, ചന്ദമള്ളുങ്ങു കനകരാ:
 വൈഭാരം, എറിതാഭം പുള്ളരത്താർല്ലേഡാലുമേ;
 ഇഷ്ടം ചുടല ചിന്മന കുശഗാത്രി സരസപതി
 അടിവാരം വഴിലെഞ്ചിച്ചോകന വിപുലാദിയം;
 നിജോന്നതക്കരംബുംഗണ്ഡപിൽനീനാരുകനം
 കിനിസ്തതിട്ടം കരിംപാറയുട്ടുങ്ങണ്ടം നിഴലിപ്പുവാ
 ഒലിപ്പുഞ്ഞോലക്കുഴ്ചം തന്നലാൻ തപോവാനാം;
 അഗ്നികോണിൽപ്പേരുലഗിരി അച്ചക്കുക്കാക്കരാം മല;
 കിഴക്കോട്ടായ് റതാഗിരി, റതാങ്ങളുടെ പാപ്പതം.
 വഞ്ചി വിരിപ്പെല്ലും കാൽ തട്ടിനേതരങ്ങാരാ വഴി,
 മുളപ്പുചുണ്ടകെശംഗുംഭുപ്പുനിരസ്സിക്കാലുടെയും,
 ശ്രദ്ധ തേനാവു ഞാവലിനാതൻ ചോടകിലുടെയും,
 പാർവവുള്ളപ്പാറനിരക്കാ, തുട്ടംതീക്കപ്പുവാിശ്വലും,
 കൂദിപ്പാരകരാ, കാടൻപുപ്പുരപ്പുനിതിനസ്സും,
 പടിനേതാരോടു ചായനഗ്രീരിതൻ ചുമർവ്വീമിലിൽ
 ഭവാനൈക്കുണ്ടകെപ്പുനു, കാട്ടത്തിന്തയപാംക്രിയാർ
 മേഛുട്ടിരിട്ടു മഹതന്ന മേലും ശുട്ടിനില്പതിൽ.
 അഹോ! ഭാവനന്നെത്തുനോച്ചരണം പാംക്രാന്തബൈ,
 തല താഴ്ത്തി നമ്മിയേണാം ഇപ്പരപ്പാള്ളിയിൽ
 ഇപ്പേതുമിതിലും മിതെന്നൊരു പുണ്യപ്രിയം സ്ഥലം.
 ഇഞ്ഞേല്ലോ പൊള്ളിട്ടു വോന, ലോടിയും വഷ്ടിവേദ്യം,
 തണ്ണതനും സന്ധ്യ റണ്ടും കഴിച്ചു ബുദ്ധന തുയം—
 സബ്രിനത്യുഗ്രനത്തിനാ മത്തക്കാടയ്ക്കുപ്പിട്ടും,
 പിച്ചകാരൻറെ മട്ടാൻ ഭാനശാലരിൽനീനിനാതാൻ
 തേവോച്ചു വാങ്ങിനാല്ലെന ത്രഷ്ടാം ഭോജനാത്താടും,
 വീടില്ലാതേകനായല്ലിൽപ്പുല്ലരപ്പും മുത്തുഞ്ചുമേ—
 ഗ്രഹങ്ങളും ക്രമില്ലാക്കണക്കൻ കൂദിയാക്കബേ,
 അപ്പേക്കിൽപ്പട്ടിനാണി പൊന്തയുള്ളിൽച്ചുമജ്ജുവേ.
 ഇന്ത രാപ്പുകൾ നോർന്നവാൻാം നിദ വിട്ടമിടയ്ക്കിടെ

പലപോത തുമേൻഡീഗ്രഹണനയുംനാത്തിലും കൂടിയാൽ—
താനിരിയ്ക്കുടിപ്പുണ്ണ പാറഞ്ഞുംലെ നിശാലും—
തുക്കാർമ്മടക്കിനുകഷ്ടില്ലായ്ക്കും ചാടിസിരിയ്ക്കും,
പേടി ക്രൂരന വൈജ്ഞാട തണ്ണീര പൊക്കംനീതിനീനെ
തുപ്പാമധ്യത്തിലുടെ നടത്തിക്കൊണ്ടുപോകായും,
നീലപ്രാപ്തക്ഷത്തുക്കെങ്കും ക്രതുക്കേശാൽ തൊണ്ടിലെ
അരിതന്നീ കൊത്തിത്തിനുകായും ചെയ്യാടതാൻ
ആഴത്തിൽത്തെടക്കിനോക്കീചും മെന്നയുംനത്തിലുണ്ടോ,
സുഖാന്തരിയ്ക്കുണ്ടായോരസ്സുന്നരഹിപ്പേബാറം
മെതക്കീക്കാണ്ട നിവസിച്ചുകൂടി വിശ്രദിതൻ.

എവം ധ്യാനിച്ചിട്ടുമരാൻ വൈഡില്ലാൻപ്പുരാഖി ചിന്നിയും
പുക്കന്ത കാററിൽ കേൾക്കുന്നു ഗ്രഹഭിത്തിക്കുശനിവ
പുത്രം വെച്ചുമീരിയ്ക്കും എക്കുചുരൈട്ടുന്തിയാംവരു—
ജപലർഗ്ഗാശ്വരത്തണ്ണ വീഴ്ത്തും രക്തസസ്യരാഡ
പാകപ്പെട്ടത്തിൽ വയൽ വിലങ്ങിപ്പോവതും ചുതം,
നക്ഷത്രങ്ങളുംരാഘവപ്പുടിപ്പാതേ വന്നുകൂട്ടുതും,
തിരക്കേണും പട്ടണത്തിൽത്തുണ്ടതേതാല്ലൂ മിടിപ്പുതും,
കൂദനത്തുകരം കൂൾക്കന്തും തേരാതെക്കണ്ടതാൻ,
ചിന്താത്തത്തുക്കുശാത്മാവിർക്കിനു നോക്കിയഴിയ്ക്കും
ജീവിതത്തിന്റെ വൈഹിമുദ്രയുംകുശപ്പോടും
കാൽവൈച്ചുകായും ചെയ്യുന്നതിൽ ദാങ്കക്കുലമായും
ആട്ടക്കിരിയ്ക്കും, മത്സ്യന്നീരയാനയുമാം അർവ്വന്നുംചും
ഇമ്മാഹവും പത്രങ്ങീടുംപോലെ കാമമമസ്വും
ചുമ്മാഹവും പത്രങ്ങീടുംപോലെയും, കാട്ടപൊന്തയിൽ
ഇരുംജജ്ഞത്തുകരം ശബ്ദിച്ചും പത്രങ്ങീയുമെഴുന്നിടം
ഒഴിച്ചുകൊണ്ടു രാസ്താതീ ശബ്ദിയ്ക്കാതാക്കിടംാരെ.
പിന്ധിത്തുമവൻ മേഖക്കടല്ലതൻ പത്രിലെണ്ണനീനെ
വേഗം ക്രൂരന ചത്രന നിന്തുവാൻ വേണ്ടതാമിട;
എന്നാൽ പ്രകാശമാക്കംടുവെണ്ണിറിംഗിരിയ്ക്കുമേൽ
രാറിയണ്ട നിരപ്പുകിൽ വീണ്ടുമാശാനിമശനായും
നിന്നനീരനോക്കിട്ടുമെന്നുന്ന മന്നിനൊയായവൻ
അതിന്റെജീവിക്കുശസ്സവും ചുള്ളും ചിന്താഗതത്തോടെ;
അപ്പോരു മാടവിച്ചിയ്ക്കുന്ന വലയിൽസ്സവുംചും
പാതണത്തുമഷസ്സിൽ ചുംബനമചുരസീരുക്കരും;

ഉടൻ കീഴക്കെലിച്ചുണ്ടാം പകലെന്ന മഹാത്മതം.
ആദ്യം, പ്രഭാതമാരൈന്ന മഹിയ്യലിറവപ്പോഴാം
തേരാതെമട്ടത് ദണ്ഡിക്കൊണ്ടുബും കാംനിറം;
പകേഷ വോഗാൽ, ക്രാട്ടോഴാചി രണ്ട് ക്രൂക്കന ഇനുതാൻ
ങ്ങ വെന്നാൽതെളിപ്പുതം, വാഴുന്ന ദിനാന വെന്നാൽനിറം,
ഇവള്ളിക്കൊള്ളിൽ രണ്ടുന ത്രഞ്ചുശുഖയും തുംബിൽ
വിശപ്പോന്നായും, ആയതുപ്രാദ്രം പിടിയ്യും
അവജ്ഞ വകിൽത്തുട്ടെഡാനോച്ച് മിന്നിച്ചും തുംബിയായും
അററത്തുനിന്ന സിന്തുരാരകതെച്ചുംകുമപ്രഭം;
അപ്പോരു നീലാദ്ദേശാടകാത്ത ഭംഗ്യാ കത്തും നിസ്ഥലം;
ആവള്ളാഡോപ്പിച്ചമഖലുട്ടുംട്ടുനാരകയായും
തദാ ജീവിതമാറാത്മ്യങ്ങൾക്കും ഷോന്തന്തന്ത്രാസി!

നമ്മരാതൻ അവന്നുപോരുന്നാണി ചെങ്ഗുതിന്റെയിം
ഉദിയ്യുമക്കനെന്നുപ്പാം, പിണ്ണന, സ്ഥാനധ്യവിഭിയ്യുമേൽ,
അതു വള്ളതെള്ളു വഴിയേ പട്ടണം പാതന്ത്രിന്നുഭിട്ടാം;
കരുപ്പിക്കുന്നുപ്പറേ കാല്യിൽപ്പിച്ചതെന്നാണോടുകൂടിവേ
വിമിതോരം വേണ്ടുമല്ലിക്കു വാഞ്ചി കടന്നിട്ടാം.
ക്ഷണാൽ നിന്നെന്തിട്ടുമത്ര, എന്നനാൽ നാഗരരേവയും
അദ്ദേവത്തുല്യമുഖവും ധൂരാനാിമുഗന്നേരുവും
കാണു “വാഞ്ചു എന്നുപോരും” “ഞെന്നുപോരും” എന്നെന്നിട്ടാം;
അമ്മമാർ, നമ്മരാതൻ അവൻ കടക്കാഡാതു കാണുവേ,
മക്കേശ്വരാശാസിയ്യും കാല്യിൽ വിശിഷ്ടവാഴ്വാണിൽ;
നെറ്റിനേർത്തതൽത്തുകിൽത്തുന്ന ഒപ്പം, മലേപ്പുകുലോടിട്ടും
തന്മാത്രത്തെ നിന്നും പാലപ്പുവും കൊണ്ടുവന്നിടാം.
എന്നല്ല, ശാന്തനായും മലേപ്പു, ദിവ്യമാമനകാന്വായാൽ
ഉജ്ജപലിച്ചും, തന്നീലയിൽജ്ജിവിപ്പോരന്നതെന്നിയേ
അറിയാതവരെപ്പറിയോത്തും പോന്നോരും, പലപ്പോഴാം
എതോ ഇന്ത്യൻതജ്ജുലിനേരു വിസ്തിരാനീലാലോചനം
പെട്ടുനാ ദക്തിയേറുന്നതു തഴച്ചുത്തിരുന്നേനിമേൽ
പതിനെത്തുപോ, നബരാക്കേരം പ്രാശ്നപ്പുട്ടു മരോരമും
മലിയ്യും നാരനാശാന്നമാം ചാങ്കാശം
അവരിതന്നും നേരയിച്ചക്കായും ചെങ്കിനിന്നാിയം.
അവനോ ചിത്തദാനങ്ങളെത്തല്ലോം നല്ല വാക്കിനാൽ
അനുഗ്രഹിച്ചു, തന്നപിച്ചതെന്നാണും മരത്തുട്ടപ്പുമായും

താൻ വന്ന വഴിയേ നേക്കു മടങ്ങു, വിജന്മാസ്തിൽ
തന്റെനില്പുഷ്ടിമാരോടു അഞ്ചാവാവും അഞ്ചാനമാസ്ത്രവും
ചോദിയ്ക്കും ദേഹക്കുറ്റം ചെയ്യുന്നക്കാണ്ഡങ്ങിരിക്കുവാൻ..

പട്ടണത്തിനാപ്പുറത്തു മുഹകരക്കു ചുവട്ടിലായു
ആ റത്നഗിരിതൻ ശാന്തതോപ്പുകരക്കു നടക്കിലായു
പാപ്പുണ്ട്, അഹം അഹരിജ്ജു ശത്രുവനാം, ജയത്തിനെ,
പീഡയേപ്പും എരുവെപ്പും വേദഭാജണാനമനുപോയു
പീഡയേപ്പും യക്കനോഹാതാവോളും, കുടേനാാവിനാൽ
നന്ദ കൈട്ടിമെത്തക്കേണാളും ജന്മുവെനാം നീനപ്പുാർ:
ബുഹച്ചാരികളും, യോഗിമാരും, ഭിക്ഷുക്കൾ, പ്രേരായം
മടച്ച ദയനിയഹാർ വിട്ടു വിട്ടു വസിപ്പുവർ.
ചിലപേര് പകലും രാവും അജ്ഞ പൊന്തിച്ചു നീലവർ—
ചോരയേ വറിയും, രോഗഭാധയയാലെഴുന്നുണ്ടിയും—
വൈജ്ഞാബിച്ച കൈ മനം ചാഴായ്ക്കുമംഗാബന്ധിയും,
കാട്ടപ്പുക്കഥരടിയിൽനിന്നിനാശനക്കരിപ്പോലും,
നീരന്നും ചുമല്ലുക്കിൽനിന്നാന്തിത്തജ്ഞിട്ടുംവരെ.
മറുപേരതു നാശായടിക്കു നേരാരഥരുപ്പും
ഇപ്പറ്റി രണ്ടും ചുഞ്ചുത്തിന്ത്തുണ്ണുവുല്പുവും
പ്രാണിതക്കൈപ്പുട്ടതിനെന്നുയുള്ളില്ലെന്നുവും വഴന്നുവർ.
ചിലർ മുരാ പാകിയ മെതിനടിസിട്ടു നടപ്പുവർ;
ചിലരോ മുത്ത തീക്കല്ലുത്തടക്കാർന്നെന്നീ കീറിയും,
അവ തീവച്ച പൊള്ളും, ശ്രദ്ധവും കാട്ടുമരകളും
കാത്തിക്കൈയറിയും മെഴുത്തി, ചുഞ്ചിചാവപ്പും ഷുശ്രിയും
ചേരാണ്ടുണ്ട് പത്രങ്ങളും, ശവക്കീറലരയ്ക്കുമായും.
ചിലർ വാഴക്കയാക്കന്തു ചേക്കു കള്ളുമിട്ടഞ്ഞിൽ
ശവഞ്ചരം തന്മാരതൻ കൂട്ടാലണിചേരും പത്രങ്ങിയും
ചുടലക്കാജ്ഞമേൽ തുവ ചുറാം തുക്കിപ്പുറനുമേ;
പക്ഷവാതാത്തമാര കാൻ ത്രക്കേരം കേരാിവച്ചുമേ;
കഞ്ചാശിച്ച കഞ്ചാത്തിൽപ്പോതാം വാരിപ്പുറങ്ങാശിൽ
ചീറാം സ്വപ്പുപ്രജം ചുറാിക്കാണ്ഡങ്ങും നീത്യും
ശിവനാമ സഹായംതജജ്ഞപിജ്ജുനാവരാം ചിലർ.
തൃടിയിട്ടുനേഖവമവ, രാത്രിക്കും സൗഖ്യവീതർ;
എരിവേയുംലാൽ നെടുക കാ. തീക്കണ്ണാജസ്സു നീന്തിയും,
മാംസപേശിക്കും മജജാത്രത്രച്ചാത്രത്രം ചുഞ്ചുമേ,

പത്രങ്ങു നാട ചെന്ന കൊല്ലപ്പുട്ടവക്ഷഭൂമാതിരി
ഇം വിച്ചത്തും വള്ളാതെ പാനിക്കെട്ടുമിരിപ്പുവർ;
ഇന്ത്യാരാജ്ഞി പോയിച്ചയാദോന്നായും തിന
എന്നിവെച്ചിട്ടുനോന്നായും അക്ഷീണകഷാന്തിപുസ്തകം
തിനാ പട്ടിണിയാണ്ടാണ് കത്തിരിപ്പുറൻ എഴിയിൽ:
അംഗു തൊണ്ടയ്ക്കുമാക്കാലൈനോന്നാരാ തന്റെ ധാന്യവും
കയ്യുള്ളിലക്കഥം തുട്ടിരിട്ടു കത്തിച്ചത്തുംയാം;
പിന്നുംഗംഗം ഗസ്റ്റരോ ചോത്ത റിംഗ്യതാപസൻ—
അവന്നില്ലാ കണ്ണ കാരു നാവു കൈ കാലു ലിംഗവും;
പാരം മിഡിച്ച മേമാജ്ഞി, മാർത്തൻ മാലോ നാട്ടക മാൽ
വയത്തിട്ടു ദോക്കുശു നാണ്ണിപ്പിച്ച മനസ്യരെ
നാക്കത്തിനാ റോബിജ്ജുവതിലേവനപ്പും മഖവാൻ
മക്കരാം സുരരാക്കന്നി, തവർ—വേദങ്ങൾ മൊക്കുംയാം—
നേടും സുവത്തിനം ദോന്നേബം എത്താൽത്തക്കത്തവൻ.

നാമാരതൻ പേവനവരെ നോക്കിക്കണാത്തസകടം
ചോദിച്ചുനാനതിൽവെച്ചുരെക്കെണ്ണുട്ടുക്കുള്ളാരാക്കുംകായും:
“പാരം ക്ഷേണിച്ചിട്ടും തുമിന്നു! ഗസ്റ്റരേപ്പിനയാരാജ്ഞി നീന്ന്
ഖാലേരെത്തിന്ത്തുയിട്ടുകമന്നിനേൽപ്പുംതു കാഞ്ഞയാം,
ഖാം മതിംഗാരാഭരനാത്താജ്ഞമതഞ്ഞു ശോച്യമായും
തന്നെത്താൻ പേദനിപ്പിച്ചുന്നതു; റിംഗ്യുലിതെന്തിനായും
അതു കെട്ടാജ്ഞിവിത്തതിൽമുട്ടിച്ചുക്കുന്ന മാല്ലുക്കും?”

ഉത്തരം ചൊല്ലിയുണ്ടിയും: “ആരിയുണ്ടായ ഹാഷൻ,
ജീവിതം മിഡിച്ച മുത്തു സുവാറിശ്രമമാംവരെ,
ദേഹത്തെതിട്ടും മിഡിച്ചിജ്ഞകിലപ്പുംവാസവും
പാപക്കാശൈ നീക്കിട്ടും, മുഖമാജ്ഞിന്തും ജീവനോ
ശാൽത്താൽക്കണ്ണയത്തിൽനിന്നും ചിറകാൻം പരിനാട്ടും
ചിവ്യലോകത്തെങ്ങും, ചിന്താതീതം മേമാരിലെങ്ങുമേ.”

കമാരനക്കും: “വാനിലതാ, പോൻതുകിൽപോലവേ
ഒപ്പുംതിന്തും ചൂശപ്പുന്നിയോരംനും
നീന്നനി, തതു കോഡക്കാഡ കടൽ റിട്ടണ്ണയന്നതാം;
എന്നാലതിനിന്നിയും കണ്ണിർത്തുള്ളിയാത്തുനു വീഴണും,
വിഷമാർത്തിമാം റോളുത്തുള്ളപ്പാട്ടുക്കിലുടവേ
ഇറിരാ, വിള്ളൽ പുന്നോഡ ചപ്പിനിർക്കോപ്പിതിന്നവാഴി,

അതായുംനാഡേട്ടു—ഗംഗയിൽസ്ഥാഗരത്തിലും.

അതു ദശവിച്ചതിന്മേലായ് ഹാംഗിജും താപാസനമേ
ഖതാകയിലു ഗതിശയനനിയാദോ, നാഭോദര?

പൊതുനാഥത്തും വിശ്വിചു, ചെലവാം വാങ്ങിചും വിലു,
എന്നിരിശ്യു, പ്രതമേം റഹരം പ്രകയിൽബുംവാൻ
സ്പർശം രക്ഷാ ഫാച്ചത്തിച്ച യഷ്ടിശ്വസ്ത്രം ക്രൈതര വാഞ്ഛിയാൽ
കൈമാറിം ദൃമിജും നേബാം ഇടങ്ങും പണി വീണാംദേഹം.”

“തുടങ്ങിക്കാം,” എതാന്താ’ മാറ്റുവാ. “ഹാ! തന്മാളിജ്ഞത്തിൽക്കാൾ
ഇതിൽ, ഏന്താനാലും, തീച്ചു; ഏക്കിലും രാഖിനില്ലും
പകലെള്ളുന, യതാത്തിനാല്ലും സ്പന്ദഭാവവും;
അത്താവിനോന്ന നിവരം വഴ്വാതേ ജൈക്കണ്ണിലുടക്ക
വോദ്ധൂ എന്നംഡാ; അതുകൊണ്ടുവിശ്വി മുണ്ടതിനായും,
സുരരോചിക്കു കൂൾക്കിയിൽ ക്ഷണിക്കാനുംവായകരാ
പന്ത്രയം ചാച്ചുപോകുന്ന ദീർഘഗൈശവ്യദാര കിട്ടുവാൻ.”

“എന്നാലുമു ലക്ഷ്യാപലക്ഷ്യാണ്ടകര നില്ലിലും,”
അവൻ ചൊന്നാൻ, “ഒട്ടവിലല്ലുവയ്ക്കും കൈടക്കണിചും;
അല്ലെങ്കിലുണ്ടാ, താഴേതൊ മേലെയോ അപ്പുറത്തിലേ
ഇജ്ഞിവിതംപോലല്ലും മാറമററാക ജീവിതം?
ചൊല്ലിൻ! ദോശരേ, യഷ്ടിശ്വേദവന്മാർ മുത്തുചൊന്നരോ?”

“അപ്പോ, മുഹമംഗാത്രംണ്ട നിലനില്ലുനാ! ദോശരാ
ജീവിച്ചിരിപ്പുതു,ണ്ടതുമാത്രം” ഏനോത്തി ശോഗികരാ.

അതുനോരം ബുദ്ധദേവനോതി: “നിങ്ങൾ വിത്രുഖരം
ദുശചിത്തത്താണ്ടു നാംവിധിയം അണാനാബ്യരാകരാൽ,
തേങ്ങൽ കേഴുമാക്കാനിട്ടുംവദ്ധുക്കിടക്കര
സപ്താംധിബുംഗ്രഹമാം നേട്ടങ്ങൾക്കായുത്തുമോ?
ഗ്രഹം തിരഞ്ഞമാത്രാവെ വാഹിചും പറിഡാത്തതായും,
എന്നോടുകൂടിപ്പുജേജുംരാതന്ത്രം വാജിരേ യലാം,
വഴിജും റാത്രിയാംഡുവു ദേഹം വിശനവിചുംവിധി
അത്താവിനോച്ചിള്ളിപ്പുത്താലത്തരും വൈക്കമോ?
അതുമേലതിനെല്ലാംഡിപ്പിച്ചു ധാഷ്ടപ്പെട്ടതുമോ?
മാന്യമിവിതരേ, ദശബം തിണ്ണും ജനങ്ങൾമാർക്കാം
നാം പാക്കംവാൻ വന്നാദേവന്നാരിസ്സുന്നരല്ലവരെ—

പ്രഭാതമാകമോ ശ്രേഷ്ഠമായ്മനോടു പോകരും
ഈ നോക്കാൻ തീപ്പി തെപ്പാകിലുമേക്കന ജന്മിച്ച
വേദാംജളതിനെ—ഈ വിജയിക്കിച്ചു തവിടാകമോ? ”

ഉറക്കെഴുപ്പിനാരപ്പോരാം: “മാധ്യമായിരെക്കത്തുപോയ
സ്ഥാപി; പോകരാമാവോക്കമതില്ലെന്തു, ഉപാതമജാ
അതിന്റെപ്പണിയാശാലും മുത്തുവും വിശ്രാസിച്ചതാൻ.
പായു! നോക്കുതിനിലും റിഹച്ച രാജി വല്ലതു
ക്കുവാനാരിവഴിനാംവിൽ; മുല്ലുക്കിൽ ഗസ്തുംഖാക തേ! ”

നോരേ നടന്നാവാത്യാത്മഖവിനാൻ, നിന്തുവരുമേൽ
പേടിയും പേടിലുംമും മുത്തു, പേടിപ്പുവെന്നതും,
നിന്തുവണ്ണവും എണ്ണക്കുടകാല്ലുരെരുതുചുരാക്കാണും,
ഗസ്തുവുന്നരാംരാജാന്തു നരങ്ങനെതച്ചതിജ്ഞവാൻ,
എത്തമാവി, നമ്മാം പാശുക്കിയതാം ഒരുില്ലുടവോ
ക്കുവാൻകുടനാടിനാമെന്ന ദിവ്യഗ്രാനിൽ നിന്മില്ലാൻ
എഴുസ്സിലിപിപ്പുഗില്ലാതാമ്മാ, നീന്മില്ലില്ലാം
തപസ്സാലതിനെപ്പുംഡിപ്പുംജുംജും നിന്തിനാൻ
അത്യാത്മിപ്പുടിനാബന്നെന്നതും ഏണ്ണക്കുടലമായും
സിഖാത്മൻ ചൊല്ലിനാൻ: “അല്ലെ, നൈതാന്ത്രിന്ധനപ്പുക്കശേഷി
ദിപ്പുംഡിയാൽത്തുചും ഏ, നോക്കാത്തിന്ത്യും നീതിപ്പും
മേലിട്ട് കേതിപ്പുംവെള്ളിവെഡ്യുര്ഘട്ടിനാലെയും
നാജിയാന്നക്കാഡിപ്പിക്കുംഡിവമപ്പുംചു വിജയിൽ
എത്തമേല്ലാതെപോകുന്നതിലുണ്ടത്തമജിവിതം,
എത്തം നശിപ്പുംജുംനാില നിജമംഗലബാശിഭഗം.
വാനം തുഷ്ടിയും, കുഷിക്കാഡിലാബ്ദിയും മലയാദിയും
വിട്ട് വിശിവരും തെന്നാൽ നകരാനം കൊതിച്ചതാൻ
എത്തും പറക്കേതു! മൃദ്യതരതപം കണ്ണക്കുള്ളതെത്തുവാൻ,
കോക്കുക്കരനാരാതോടു അബ്ദിയും കാലാംബാനരജുമേ
ഇംഗ്ലീഷിന്റെജീംജിൽനിന്മക്കാടിത്യുദിത്തനം
ജപിച്ചുകൊണ്ടാതെത്തുപ്പിഡോടെ വിജയം വഴന്നിടാൻ?
ഈ ഹംഗ്രേഷനാടു മരണപ്പിൽ വാഴന വിജയം—
വേഗാർപ്പിനന്നപോം തണ്ടര, പിരാവേ, കുൽമുല്ലമുശേ,
ചുശേ,—വിജയില്ലാരാജം വെള്ളപ്പിലാ ഗസ്തുംഖിതം;
നന്നാവാൻ പാടുപെട്ടിടനില്ല വേണ്ടെതാഴിയുള്ളലാൽ!

എന്നാൽ നന്ദൻ, ഭവാനാരെ റഹിസ്സിപ്പോൻ—പ്രഭ്ലാംകയാൽ—
ജണാനിയാണ്, കൊലച്ചേരുവാര പോറും തർജ്ജണാനാമീവിയം
ധൂതത്തിലുള്ള കടക്കമനിതാത്മാംപീഡനങ്ങായം!”

ഈ ചൊല്ലും നേരമദ്ദിശിവരാൽക്കാറില്ലടവു
എത്തി, കൈകൈടക്കുന്ന കഷ്ണവേറുന്ന മണ്ണാടി;
മാം വരുന്ന വെള്ളും അന്തര ചെടിയാട്ടമേ
പലവട്ടം ചുക്കിലുകരാ ക്ഷുപ്പാനങ്ങിങ്കു തന്തിലും,
വെള്ളം മിന്നന്നിടത്തോ കാട്ടത്തിക്കാലും താനു തിക്കിലോ
വഴി വിഞ്ചോടിയിം. ക്രൂരം തെരാദ്ദേവാശാക്ക ഗോജുവോൾ
ചുവയിട്ടോ കൈക്കവിണ വിശിരേഖാ, വഴി ചേത്തിട്ടും
അബ്യൂഖിക്കട്ടുള്ളവരെ മെതാവാത്തിലുള്ളിക്കാവാൻ.
ക്രൂരത്തിലോരു പെണ്ണുംണിൽക്കണ്ണുംഭൂമിലുവാരാ;
എതോ പരിക്ക കാർഡനാണില്ലക്കിപ്പോരാജ കണ്ണതിനാ,
അതു ചോരബാലിച്ചണ്ട ബുഖിഭക്തനാ പിന്നിലുാം;
അതിന് ക്രൂരിണില്ലാറാണിന്നുവേ തുള്ളിക്കൃഷിജീവാം;
ഇക്കണ്ണത്താ നീറതോ പൊങ്കുംയൈക്കിലോ എന്ന ദോഢിലാൽ
അ സപന്ധംതത്തുള്ളാട്ട പാരുനാണിങ്കുമിന്നുമേ;
ഈ നമ്മുടെ ദേവൻ കണ്ണപ്പോള്ളത്തുംപുരുഷവിഞ്ഞനാാം”,
എവം പാഠത്താ, നൊണ്ടം കൊച്ചുംടിരാത്തെരാളിലേറാറിനാൻ,
“ഓരു തൊപ്പുക്കാരിയാം ഏവമനേ, സപന്ധമതാളിട്ടു നീ!
വഹിപ്പേരു നിന്നേറി ഭാരതതെ നീ പോക്കേണ്ടമൊക്കെ ഞാൻ,
ഒരാത്തജീവിജ്ഞാശപാരാശമക, ലഗ്നററകരക്കരകം
പ്രാതമ്മനാപരരാം വിപ്രകാരമാണ് പ്രാരിംബിഷൽ
ഇരുന്ന കാണന്നതുപോലുള്ള മംഗളകമ്മാം.”

എന്നാൽ ചുംഗാനിടാരോദവൻ, “ചന്ദ്രതിമാർക്കണ്ണേ!
ഉച്ചിജ്ഞാട്ടിയിരിക്കുന്നതെന്നു നിങ്ങളിവരിനെ;
അന്തിജ്ഞില്ലോ ക്രൂരിലാക്കലുടക്കിന്തുക്കത്താജ്ഞകരാം?”
ഉന്നാരും ചൊല്ലി നാടനാർ, “ചൊല്ലിവിട്ടിരു തന്ത്രശ്ശേ
നും ചെമ്മരിയാട്ടം നുറാട്ടേ കൊണ്ടുചെന്നിടാൻ;
അവരെത്തന്ത്രവുന്നാൻ ദേവപൂജജ്ഞി രാത്രി വെട്ടിട്ടും.”
ഈവപ്പോള്ളത്തിനാൻ, “പോന്നിട്ടനണ്ട താനമേ!”
ആമട്ടിടയരോക്കാത്തു നാടനാൻ ക്ഷാന്തിച്ചുവുക്കം

ആട്ടിന്നക്കുട്ടിയെയും പേരി വെയുമ്പും പൊടിയുമോറവൻ,
സോർക്കൈമട്ടിയും തൊട്ടാക്കരയും തള്ളയാട്ടമായു്.

അർവരറററിൻകരജ്ജീതതിശന്നേരരോദ നാരിയാര
പ്രാവിൻക്കൈന്നാൻ മുവതി ക്കൈന്നിൽ ചിന്നം ഭവത്തൊട്ടം
പൊന്തിച്ച കരജ്ജാട്ടം താണ്ണരതാഴതാഴഃ അവരാ ചൊല്ലുയായു്,
“അേ! നിന്തന്നുണ്ടതിപ്പോട്ടിരുവെച്ചുനിലിനാലെ
കനിഞ്ഞത്;തങ്ങേക്കയാഡു” എന്ന കണ്ണതിനെപ്പോറിനാഴ്യാം;
അവൻ പുനിരാസിപ്പാശ്ശേക്കണ്ണതിയെയാത പാന്പിനെറാ:
അതു തന്നുണ്ടിവായത്തിൽമുറിയന്നേരമായവൻ
ചൊട്ടിച്ചിരി,ചുരു പുനാതിട്ടിച്ചക്കന നാക്കകരാ
അലട്ടി,രാക്കശ്ശിരുന്നേരാശനെട വായ പിച്ചത്തിനാൻ.
എന്നും,ക്കൈസ്തും! ക്കണ്ണാൽക്കണ്ണതു വിഷ്ടതിഷ്ടകിടാതെയായു്;
എന്നേത കഴി നിരത്താ,നെന്നുല ചുണ്ണത്രുന്നിനാവൻ
വീഴാനാഹാദിജ്ജാം, എന്നാറാറിനത്തില കാരണം.
ദരാരാ ‘വിഷം തീണ്ടി’ശൈനാം”; അനും ‘ചതേരജ്ജു’മെന്നാം.
എന്നാലെൻ ചൊന്നാക്കരാക്കുവിടാനതതാത്ത എന്ന കെന്ദ്രിനേൻ;
അഭവൻറു ക്കൈന്നിൽജജിവല്ലുതിജ്ജാണുംഡി കെന്ദ്രിനേൻ;
ഈപ്പുനവിൻചുംനുനപ്പുട പാരം ചെറിയതാരം; അവൻ
മിട്ടക്കനാക്കരാലീക്കുപ്പുട്ടിടാ പാന്പവൻറുമേൽ,
അതാക്കശ്ശിജ്ജുനവനെന ഭോഹിജ്ജുരെപ്പുനമോപ്പു എന്നാൻ.
പിന്നിടോരാരാ ഒച്ചാലും, ‘പാപ്പുണ്ടാക്കനാിൽദിവ്യനാമൊരം—
ഇപ്പോൾ,ശ്രദ്ധാ, നടക്കണ്ണ മണ്ണത്താടയുട്ടപ്പുമാണു്—
മക്കന്നേഡാ മരന്നേന ചോദിയുമുള്ള ഇഷ്ടിയോട് നീ.’
അതിനാൽശ്രദ്ധവത്തുല്യാംസ്വനായിട്ടുന ഭവാക്കൽ എന്നാൻ
വിറപ്പുണ്ടത്തിനേൻ, ഉണ്ണിതനുവത്തുകിൽ മാറി എന്നാൻ
കെന്നേദയോടു യാചിച്ചേൻ പറവമൊറുമരകനിനെ.
ഈദേശാ, മഹാത്മൻ! പുഛ്ചിച്ചതള്ളിയില്ലെന്നു,യാർദ്ദനായു്
ഭോക്കി, തകവിനാൻ ശാന്തി അലങ്ക കൈത്തലത്തിനാൽ;
പിന്ന വീണ്ടും മണ്ണ ഭവത്തിട്ടനോട്ടരിശാടിനാൻ,
‘ആട്ടേ! ഓന്നാമതാസിട്ട നിനാക്കം, കൊച്ചുണ്ണോംറി,
അവനം പാറിയ മഞ്ഞാ,ബാഡത്തതിച്ചിടാവുകിൽ;
വെദപ്പുർ കല്പിപ്പുതവരെക്കാണ്ണാരംതതിച്ചിടേണ്ടയോ?
കരത്ത കട്ട,കർമ്മിപ്പേജു,നോദ തോല വരുത്തുക;
ദന്മാത്രം വേണാ,മല്ലുനമ്മേയോ പെപതൽ ദാബനോ

ചത്രമേളാരാശ്വാടം വീട്ടിൽനിന്നൊടുമതു വാദങ്ങാലും:
നീയക്കെടക്കു കണ്ണടിൽക്കാഞ്ഞമാലു്, ’ ഇവിധം ദോസ്
ചോലു്, സപാമിൻ! ’

മുരു പരിപ്പിയു വാസല്യപുന്നുമായു്.
‘അതേ! അതോതി എണ്ണം, പ്രേജുക്കശഗൗതമി! പക്ഷേ നീ
അതു കണ്ണടത്തിലോ? ’

“പോ! കഷിർ തൃഥന കണ്ണതിനെ
എന്നാറുണ്ടുംകൊണ്ടത്തിലേച്ചാടിലേൻ കടിലേതിലും —
ഇവിടക്കാട്ടിലും പിന്നുപ്പട്ടണത്താട്ടത്തുമേ:
‘കനിണ്ണതാററത്താലു കരികടക്കിന്മണി റാല്ലുണോ, ’
അപ്പോരാഡക്കാശഭേദംരതോരോത്തന്നരമേകിനാണ്:
പാവങ്ങൾക്കുപാശീലരല്ലോ പാവങ്ങല്ലോതം;
എന്നാ ‘ലെൻറ സ്വീതതിനെൻറ റിട്ടിലിപിണ്ണേച്ചുവാഴക്കിലും
ഭന്താണോ ഭാഞ്ഞുണ്ണോ കാന്തതാ ആസനോ മുത്യവാണിതോ? ’
എന്ന ദോശിജ്ഞാണോ ചൊന്നാർ, ‘എന്നു മോദിപ്പു, ദോശരീ!
മരിപ്പോരാണ്ണയിക്കും ജീവിപ്പുവർ ചുരുങ്ഗിട്ടു! ’
ഉടൻ ഗാൽ ചുണ്ണതു റിരിച്ചേക്കും റാസി പറഞ്ഞു എണ്ണം,
മരിപ്പുവരഹാട്ടമിജ്ഞാം; ആ മരിപ്പുവർ ചൊല്ലുണ്ടു്:
‘ശ്രദ്ധിതാ കട്ട,കെന്നാലും തന്ത്രംക്കട്ടിമ ചത്രമോണു്?’
‘ശ്രദ്ധിതാ കട്ട,കെന്നാലെപ്പണ്ടട റാല്ലാം മരിച്ചപോയു്?’
‘ശ്രദ്ധിതാ കട്ടകേതാണും, എന്നാലതു വിതച്ചുവൻ
ചുണ്ണം കൊഞ്ചിന്നരിടക്കാലെത്തായു് മുതിയാണ്ടപോയു്?’
ആമുഖം, ഹാഹന്തു! എണ്ണം കണ്ണടത്തിലേബാററുപറമെങ്കിലും
കട്ടകുള്ളതുമായാൽ മരിജ്ഞാതെയുള്ളതുതാലു്!
അപ്പോരാ, മുല കാടിജ്ഞാതാലു് മുരിജ്ഞാതായ കണ്ണതിനെ
ആറിനെൻറ വക്കിബാലു് കാട്ടുക്കിരിജ്ഞാ ചുവടിലേ
കിടത്തി വദേന,നാഞ്ഞക്കണ്ണടി ചുംബി,ചുള്ളുള്ളം
മുത്യവില്ലാതുള്ളതുമാം സ്ഥലമത്തിച്ചറിഞ്ഞതിടാണ്—
അതേ, എന്നവിട്ടംപോലെയവർ ചൊന്നതുപോലെയും,
അപ്പോരേജ്ഞാൻ പിംതുക്കാത്തു കഴിഞ്ഞതിലേന്നിരിജ്ഞക്കിൽ.’’

“മത്സപോദരി! നീ കണ്ണപിടിച്ചു്, ” മുരു ചൊല്ലിനാണ്,
“അതും കാന്നാതെത്താരതിനെയറേപ്പണിച്ചു റക്കാവേ,
എൻപക്കൽബുവതിജ്ഞാനാജമേളുംകുഴുമെണ്ണിയം.
ശുനാലെത്താവു മാറ്റു മുതായു് ചുംബതു നിന്മക്കാണ്:

ഇന്നോ റീ കണ്ട് പാരൊക്കെ നിന്മാലാൻകരിയ്യന്താശം;
എല്ലായം ചങ്ങങ്ങാളുന്ന മാലോരാഡക്ക കംഗത്തിട്ടം.
ഹാ! ഞാനാം കുറച്ചുന്ന രക്തമ,മതു നിന്മാതു റീത്തുകിൽ,
ഒരുപ്പേരുതെ നാമരക്കു കൊടുംമാലാക്കിട്ടുന്നതും
യജ്ഞത്തിലെയ്യും രിംബാലുണിയശ്ശപ്പോലെ, മന്ത്യരു,
ഖവതൻ നാമരു,പ്രൂവിലുടേ പുല്ലിട്ടിലുടെയും
തെഴുിളുന്നതുമാം ശാപത്തിന്റെ മന്മ ഗഹരിജുക്കിൽ.
ഞാനത്തെത്തുപു തിരക്കാം: കംഞ്ഞിനസ്സംപ്പുരിയ്യു റീ!

ആരട്ടുത്തുത്താശിട്ടിടക്കമാർ കംമാരനം
പുരു ചുവി; സുംഗാരാൽപ്പേരുണ്ടനീ റീരോഴ്ക്കിനൊ
മദം ചൊന്നപുശായിയിം, വീഡി റീക്കുയിം രാജകിക്കരൾ
ചാറാവു നിന്മാം എന്നു കേംടുവാതിലിലുടെയും
നിശ്ചിന്നറീച്ചുപ്പേരു ലുക്കേപ്പിച്ചും നിന്മാത്തുവാിഡും.
എന്നാൻകൊച്ചുപ്പാടിനെപ്പേറിക്കൊണ്ട നാമുടെ ഭോഗൈ
ശാശ്വതാളുള്ളവരാം അണ്ടപ്പേരും, കാവല്ലാർ വഴി ശാറിനാർ,
വാപിപ്പുമാറീ ചാന്തകാർ തന്ത്രിന്മാശാനാനാശാഖികരാം,
ശാശ്വാടിസ്തികൾക്കുപ്പാടം ചെയ്യോയും വാഞ്ചവോക്കുമെ
ശാശ്വാടിപ്പുമാം ഭവം നോക്കാൻ നിത്തി വാംഗലോറത്തിനെ;
കാര്യിൽചുററിക ചൊന്തിച്ച കൊല്ലൻ മേകാൻ മറന്നപോയി;
നെയ്യോൻ നെയ്യുത്താടിട്ടും, ലേവകൻ തന്റെ രേവയും;
വിസ്തരിച്ചു കാറിടിം നെന്മാന്നും നാഞ്ചുമ്പാം മാറ്റവോൾ;
ശീവന്റെ വാഞ്ചകാച്ച നിന്മാതിനു നോക്കാതെയായ വൈം;
പാൽ കാറന്നിട്ടോം,രസ്സുദ്ദേശവന്തുജ്ജു ശാന്തനായും
എന്നാലുമ്മതു സുഖഗരാജഗ്രും പുണ്ട് പോവാതിൽ
കണ്ണ പതിയുള്ളക്കയാൽപ്പോയി പാതും തിന്തി വഴിഞ്ഞത് പാൽ.
എന്നാൽ വാതില്ലുതു വന്നാത്തി സ്രീക്ക്ഷേത്രാണ്ടു ഗസ്റ്റുയും
ചോദിച്ചാർ, “യജ്ഞപത്രുവെയാരിക്കൊണ്ടുവാജനാവൻ,
ഇതു ചാന്തത്താട്ടം, പോന്നോടു ശാന്തി ഇക്കിയുള്ളഭൂരാഡാം?
എത്രവാൻ ജാതി? എത്രുനാ കിട്ടിയിമാധ്യരേക്ഷണം?
ഇല്ലോരാക്കമോ ശങ്കൻ? അല്ലെങ്കിൽപ്പുരമേശപരൻ?
ശപ്പോരു മറ്റുള്ളപേരു ചൊന്നാർ, “ഇതാണ്ടിരാധനാം പുമാൻ,
അപ്പിമാരോള്ളു കാന്നിനു മുകളിൽത്താമസിപ്പുവൻ.”
ശാവിട്ടനോ ധൂനാമഗന്ന ചിന്തിച്ചുംകൊണ്ടു പോകയാം:
“കബ്ജ്ജുമേ! മേജ്ജുവാനാളില്ലാത്തനാട്ടകരാതൻ ശതി;

അവ ചുറക്കിതിരക്കിൽ നയിയ്യാനാൽമെന്നിലേ; സ്വന്തം വർഗ്ഗത്തിലെഴുന്നീ മിണ്ണാപ്രാണികരാദ്ദോ, ലാവർ മുത്കുവിൽ കത്തിതൻ നേരിട്ടാൽ എഴുന്നിത്തൊക്കും”.

അപ്പോള്ളാരോ റുവാരനോടോരും, “യജ്ഞത്താമാപ്തിയിൽ ബലിയേണ്ടതിയേരുവാനെങ്കു കല്പിച്ചിട്ടുള്ളുണ്ടെങ്കു അട്ടക്കാണ്ഡവാദനാണ്ടു ദിവ്യനാമോദ മാടനി.”

രാജാവു നില്ലും യാക്കനാ തന്നീറയധ്യപരശാലയിൽ; ഇത്താഴം നിരന്നൊത്തത മുദ്രവസ്ത്രാധ്യരന്നും, നടവേദിയേണ്ടമേലുള്ള റാൽക്കാരം വായ്ക്കാമണിയെ അപ്പോഴുട്ടട്ടിയുംകൊണ്ടു, ഒപ്പിപ്പു മനുസ്ത്വയും. ഗന്ധധനയന്ത്രിൽനിന്നും ക്ലീപ്പാഴ്ന്തു ജ്പാലജിററ്റുകൾ, അതജ്യഗന്ധയന്ത്രിപ്പറന്നി ഹഷ്ടമാം ദോഷനാിയുമേ ഹോമദ്വാര്യങ്ങൾ നക്കവോടു ചീറിറിയും ചുരുക്കം ചിന്നിയും. യുഹം ചുഴിക്കുന്നു പുണ്ടു പുക്കവെന്താട്ടുറു മനമായും തട്ടകൊച്ചാരോലിയേണ്ടു കേഴുനാ പത്രവാിൽ നിന്നും, മനലാൽ നക്കരപ്പെട്ടുമെന്നും മേനേലെപ്പുഴക്കാഴ്നു. നീണ്ട രഹാന്വയുള്ള പുള്ളിക്കുന്നാലുംകൊന്നും കീടക്കാണും മജ്ജപ്പുൽക്കൊണ്ടു പിന്നോക്കം കെട്ടിയിട്ടു ശിരസ്സുമായും; അതിൻ്നു വലിന്തു കണ്ണത്തിൽക്കുത്തി വൊയ്ക്കും പുരോഹിതൻ മന്ത്രിച്ചാൻ: “ഉശസ്ത്രരേ! ബിംബിബിശാരനിതേക്കയാം പല യജ്ഞങ്ങളുള്ളിച്ചുള്ളവയുള്ളറ റിറീട്ടമായും പ്രസാദിയ്ക്കു തെറിയേണ്ടു നിന്നും കണ്ടും, സുഗന്ധിയായും കത്തും തിള്ളിക്കുപ്പാളമാംസം പൊരിയും മനമേറുമേ; ഇന്നയജ്ഞത്തിൽചുമത്താവു രാജാവിൻ്ന് ഭരിതങ്ങളെപ്പു, അതെതരിച്ചുണ്ടി ഭക്ഷിച്ചുടാവു! വെട്ടുനാ ഞാ, നാതാ.” എന്നാൻബന്ധംഡി, “മാറാരാജി! വെട്ടിപ്പോകുകയെത്താരുവൻ!” എന്നു മറം പറഞ്ഞുംഡാണാ യജ്ഞത്തിയുള്ളഗത്തിനെ കെട്ടിച്ചിട്ടും; തടയാനംഡായീലഭജായത്തും, അതു മാറാത്തുമുണ്ടാനായിയിരുന്നു നിജസന്നിധി. പിന്നീടുന്നാജത ദാവിച്ചു ജീവിതത്തെതക്കരിച്ചുവൻ; പ്രസംഗിച്ചുണ്ടി: അതെപ്പുക്കുമെടുക്കാം, വയ്ക്കു നല്ലവാൻ; അതുവരുപും പ്രിയപ്പെട്ടുകൊന്നതേത്താഴീനാക്കിപ്പും ജീവിയേണ്ടതിനുംമാറ്റുകരമാക്കനാ ജീവിതം

സ്നേഹിപ്പു സമ്പ്രാഥകരാം, യതിപ്പു നിലനിത്താബൻ;
 അതേ, ഒരുദിവേശനത്തെത്തല്ലാക്കിമറഗറം:
 എന്നെന്നനാൽ മുഖം കട്ടുവാക്കുകയും ശശ്രൂതിയും
 ഉള്ളവായും, കൂത്തതക്കേം ശ്രദ്ധിക്കുന്നതിനെ
 ദുഷ്കാര്യം, കൂത്തതക്കേം ശ്രദ്ധിക്കുന്നതിനെ
 അവൻ തന്നുകൂട്ടുക്കുട്ടിൻ ദാഡായരപുട്ടതിനായ്
 കടം കൊടുത്ത ഒരു തോന്തിയും വാദമുഖ്യമാണു:
 ഓവനാരോടും പുരിനാരുത്തിപ്പീഡന മാനഷൻ,
 താന്തരാജരാജും ഓവനാരാക്കരായോടെതു നിന്ത്യൻ—
 എല്ലാജീവിതവും തമിൽസ്സംബന്ധപ്പെട്ടിരിയ്ക്കില്ലോ,
 നാം കൊല്ലനും നേക്കാരെ പാലും രോമവുമെക്കിയും
 അഭിഷിം കൈകുമ്പുചേരുത്തും വിശ്രസിച്ചുമിരിയ്ക്കില്ലോ.
 എന്നല്ല—വേദം ശാസനിപ്പു—ചാവുകിൽച്ചിലർ പക്ഷിയും
 തിരുക്കമായ്ക്കുമെന്നമിവാ, സംഗ്രഹനാളമായും
 വച്ചും പൊരിതൻ പോകിൻ, മത്തുനായുംപൂര്ണമെന്നമേ.
 അതിനാ, ലോക ജീവനം വെച്ചു യാത്രയെന്നാവിധം
 തടങ്കിട്ടുകയാൽ, യജ്ഞം പുത്രനാക്കിയ പാപമാം.
 എന്ന, ല്ലാത്മാവിനെന്നുള്ളിപ്പെട്ടുതനാ ചോരകൊണ്ണാരാം;
 സത്തുക്കളും കില്ലതിരം തോന്തിപ്പും മുരേറുരെ;
 സത്തുക്കളും യെന്നാകിലുതകാ പാട്ടിലാക്കബാൻ;
 എന്ന, ല്ലാത്മാവിനെത്തിടാതേയോ തെററിയോ താൻ തനിച്ചതാൻ
 ചെയ്യുവണ്ണും കൈക്കരയല്ലാതും ചൊല്ലുണ്ടുന്നതരത്തിനെ—
 പ്രവൃത്തിവാഗ്മിവാരംബേശാരോനിനാം ശരാശരി,
 നമ്മുള്ള നമ തിന്മുള്ള തിന്മയെന്നുവൊത്തതായും,
 നുത്രും, മുസ്തിരം, നേർ കാണ്ണാനും, മാസ്തുകിടാത്തതായും,
 കാവി നില്ക്കുന്നതുത്തിൻ ഫലമെന്നാക്കിടുന്നതായും
 ഉറച്ചതാം പ്രവാനവത്തിൻ കണക്കനിയമത്തിനെ—
 വെച്ചുകെട്ടില്ലാത്തമായം, തലനാൾക്കുനെമകില്ലോ,
 ബന്ധിച്ച റീജ്ഞന്മാം ജീവിതൻറെ തലയ്ക്കുമേൻ.
 ദയായികാരോജജ പലിതപ്രത്യേകതയും കൂടുതലും കുറഞ്ഞും കുറഞ്ഞും,
 അതുമേൽക്കു തോന്തിയും വാക്കെല്ലുമുറഞ്ഞും വേ,
 കൈബലത്തുപ്പും കൈമേൽ മുണ്ടിട്ടാരപ്പുരോഹിതൻ;
 മുപനം മുഖപാർത്തതിലെത്തനാം തൊഴക്കയ്ക്കായും;
 പിരന്നയും നമ്മാതൻ ഓവൻ ചൊല്ലിനാൻ, ഇല്ലയെതുമേൻ
 നന്നായേനേ, സജീവത്തുപ്പെല്ലാം സസ്യഹംപുള്ളിനായും,

ചൊന്നൊളിഖാന്മാവും റിനം കാല്ലുളം സപ്തമി
എല്ലാക്ഷമായുള്ളന്നീടും സപ്താദിശനമുള്ള സാമ്യവും,
രക്ഷം പുരണ്ടിടാതേയും മുഖമാണ് ടീക്കമുള്ളാ,
വേണ്ടി ഭോജ്യപ്രേരിയങ്ങളാത്മാത്രമേച്ചേരുക്കി.
ഈ കേടുപ്പും അല്ലെങ്കിലും വിവലത്താലുതുമേൽജജിരാർ
പുരോഹിതനാരവർത്തൻ വോദി തട്ടിനിരത്തിനാർ,
വലിച്ചറിഞ്ഞതാർ യജത്തിയഹിംസയുള്ളായയത്തെ
പിറേറുന്ന നാട്ടിലെവാഴം നടപ്പായെങ്കിൽ ശാസനം
ഉറക്കെന വിഷിച്ചേരുതീ പരക്കെപ്പുറകൊട്ടകാർ;
എവും കൊത്തിശുഡ്ദേപുട്ട ടാറ തുണ്ണുനിവരിയും:
“രാജേഷ്വരമാം—യജത്തിനായും മാംസത്തിനായു
പ്രാണിക്കിംബ നടക്കാഡ, ബൈഡനാലിനാഡെയാത്തതനം
ജീവിരക്ഷം ചൊരിയെല്ലാ, മാംസത്തിന്ന് സപ്താഥ അനാശ
അതാനം കൂട്ടക്കാണനാമൊന്നു ജീവിതമെന്നതും
മയയുള്ളവനോ കുട്ടി ദായയെനം ധരിയ്ക്കുന്നതും.”
ഇതേ രാജാജ്ഞനു; അന്നാധരതാടുപ്പാ പ്രാണിഗണത്തിലും,
മത്തുനിൽ, തത്ത്വത്തുപരായ മുഗ്ധപക്ഷിക്കലത്തിലും
പരിന്ന സുവമേരുനേനാറിനൊക്കും, ദ്വാഖശരാഞ്ചുവാൻ
പുണ്യാനക്കവയ്ക്കുന്നും സൗഖ്യസംഭാഷണത്താഴും
ഉപദേശിച്ച പോന്നാനപ്പുംഗാതിരത്തിലാക്കേണ്ടും.

അതേ! സുവാന്മാവക്രിയയുകരത്തിലെന്നാഖശരായും
ഇപ്പുണ്ടാവോം ജീവിതത്തിന്ന് വാദിപ്പിച്ചെക്കാരാദാഹരിലെലാക്കു
അത്യുലിവാഴനൊന്നാണും ഒന്നു മുഖവിൽ മരം;
അതിനാലെഴുത്തിക്കാണ്ടു വോദഗ്രാമത്തിലിപിഞ്ഞിനെ;
അരിയുന്നപ്പുണ്ട്, അലിപ്പറാത്തിനെന്നറുടക്കലും,
മഥ്യാവ്യാം പാതനേന്ത്രപ്പും.ഒൻ്ന് ശ്രാവമന്ത്രപരായും
വാഴം കാല, തത്ത്വക്കത്താൽ നാടകാട്ടക്ക വാരണ്ടപോരും;
ങ്ങ ഹാടക്കു കുപാമുഖനേപു കൈക്കുണ്ടു വത്തുപോരും;
ങ്ങമുന്നോടിലുക്കൊടുക്കുന്നുണ്ട് ക്ഷമാദ്ധേ
നക്കൻ വാറിച്ചു; ദോഹക്കാരാഞ്ചു ചെടിക്കു പാട്ടും;
കാട്ടജീരുക്കുപ്പോടിക്കുപ്പുഞ്ചും ജീവാശമാരണത്തിനായും.
അന്നാഖിലെല്ലാങ്ക നീളുപാലിനു ചൊള്ളിട്ടും തിണക്കുരംകുക്കു
നാഗോപലങ്ങളിലെല്ലാങ്ക പട്ടിനൊക്കാരി വെളംപുലി
നീഞ്ഞു കീടപ്പുതായുംകണ്ണാൻ ദേവനാശി പോകരോ.

ക്ഷേമിലെഴുശി പച്ചതീജജപാലയോടെ തിഷ്ണയാം,
അതിന് വിരബ്ദതാം റാക്ക്, കിതയ്ക്കും താടിയെല്ലുണ്ടാം
ചുളിഞ്ഞ കവിഷ്ഠിനാം ചാണൻ കുറേ റാണ്ടക്കാരാം;
തച്ചിത്രത്താലിരെല്ലിനേരൽ ചുണ്ണിത്രഞ്ചി.എടക്കരാം;
ചീഞ്ഞതുള്ളാലു കഴകേ ലാഡുടെ ഇഞ്ചന്നതിന്റെയിം;
എടപ്പോരാ മലക ശ്രൂ, യാതൊനാം നാല്ലിടാത്തനും
പാലപ്പോരാത്തതുമായ്ക്കു മലക്കണ്ണിടക്കൾ താൻ,
വലിച്ചുണ്ട് കടിയ്ക്കുന്നു എതരങ്ങും രണ്ട് കടിക്കാം;
മലവിഞ്ഞത തള്ളണ്ണു തന്റെ കലവുന്ന കിടാങ്ങശ്രൂ
സംപദ്ധമാതൃതയോടെ നക്കി, നല്ലിരായ്ക്കുവാം
ചടച്ച മോന്ത മണലിൽ വവച്ചപ്പോൾ മുഹൂരതാം
ശ്രദ്ധജ്ഞിതമൊത്തക്കീടു, എതരങ്ങുന്ന ഗുണത്താം
ഇല്ലായ്ക്കുക്കാളുക്കേണ്ണു നേരുവാൽ തന്മാരിലാഗരേ;
ഉടൻ മാൻ പുണ്ടികിയും ഗജ്ജിച്ചാം ഗുക്കാരാമായും.
“ഈകാടുസ്ഥിതി ഏണപ്പോൾ ക്രിയാക്രമവാം” നമ്മരാതൻ മുത,
ഒരു ബുദ്ധശശ്രൂ ഒരു വിട്ടുന്നിലും തുലബയുന്നുണ്ടോ;
“ഈകാടുസ്ഥിതി കിയുംനേര വശിയുള്ള തുണ്ണുവാം;
തീൻ കിടാഞ്ഞിടു ചാത്തീടും സന്ധ്യവാക്രമവാം
കൊള്ളുയാൽ കുറ, അധിരം കിടാഞ്ഞുടൽ വൈലിഞ്ഞവരാം;
ഇവളിൽപ്പെട്ട കാണിയ്ക്കുണ്ടു ജീവിമനസ്സുമേ.
ഹാ! ഞാനിതിന് തീറുവാണുചുതമാക്കിവരുന്നീരേ;
എമ്മടി ചേതമേല്ലാറു നേരുവാമെത്ര ഏന്നുതും
ചെയ്യാലതിന് കൂറുതൊഴിൽക്ക്” ഇവിധം ചൊല്ലിശിട്ടവൻ
ബുദ്ധൻ നിപ്പുണ്ണമായും മാറ്റിവരുടാൻ തന്മാരുക്കണ്ണം,
കൈദ്രണ്ണം, തൻപുണ്ണനുലും, തലപ്പുാവ, ദിക്കപ്പുമേ;
മണലിൽപ്പാർപ്പടിപ്പുണ്ണനതൻ പിൻഭാഗത്തുനിനാടൻ
ഇതോതിച്ചുനാ, “ഹോ! അഭേദി ഇതാ, നിങ്ങളാക്ക കക്ഷണാം”
ഉടനാംചുത്തിടും ജന്മു മറ്റാം “ക്ഷേമ്പ്രത്യുലഗായും
മുരണ്ണംകൊണ്ടു തന്മാരുക്കണ്ണപ്പെട്ട വിട്ടുന്ന ചാടിനാരാം;
എ മനസ്സാം വന്നനില്ലെനിരയെന്നതുള്ളിട്ടിട്ടിരാം
വള്ളം വാവരക്കാരം തന്നിച്ചും സിലിലാ തു മുതിരാം
മനത്തുംപ്പുകരാ രക്തത്തിലിട്ടാരാടിച്ചുമണ്ണിരാ
കഴിച്ചാക്കവനെകൊണ്ടു സന്നുവം ദൃഷ്ടഭോജനം:
ശക്തിനിന്നുകാട്ടുചുംജുള്ളചുടംവീപ്പു ചേന്നപോയും,

അതു നീങ്കയാം നേരുവന്തെണ്ണവന്തിമാറിപ്പുമായോ.

അതു വിസ്താരംജീവനായിരുന്ന മഹാവിൻ ഒന്ന്,
ഇന്നാതൊപ്പാരമ്പരയല്ലാതെ ആരമാം ഭവച്ചുജീവ
നിത്യാം കല്പിച്ചാംവരന്നീ,ബ്ലൂത്രേഡ് ഭവുതവന്നാണ്.
പിന്നെ, നമ്മുടെ ഭോഗ്യൻ രാജനൃക്കലജനവും
തപസ്സം ഫേരാക്കേ,ഉത്തമിച്ചാൻ ബിംബിശാരന്മാപാലകൻ
അപ്പുട്ടണ്ണതിൽപ്പൂത്തിടാൻ; ഇടതാതാ പാലബാട്ടവും:
“രാജത്പത്നാഥം ദാനിക്കിനീരതപദ്ധതി പറിഞ്ഞു
ചെക്കോട്ടും രജശ്ശേതേ, പിച്ചുജീളജ്ഞതല്ലുക്കരണാര തേ;
രാജ്യം ഭരിഞ്ഞാൻ മഹാവില്ലാതെനാരംഭിട്ടെ വാഴു എണ്ണു;
ഒരോമല്ലുന്നിഡോകാരത്താം കൊട്ടാരത്തിൽ വസിച്ചു എണ്ണു
ഞാൻ മരിഞ്ഞുംവരെ അതൊന്നും പറിപ്പുജീജുക, നാടിനെ.”
എന്നാൽചുംനാനാപ്പൂശാക്കിപ്പുജിശാത്മൻ സ്ഥിരനിശ്വാസൻ:
“ഇതൊക്കെയുമെന്നാരിജ്ഞജായിരുന്നു, റൂപാശത്തു!
തത്തപ്പതെത്തത്തിരിയാഗവല്ലോ കൂൾത്തുംവാച്ചു പോന്ന ഞാൻ;
തിരയുന്നൊന്തിപ്പോഴി, ഞാൻ തിരഞ്ഞെടുക്കിനീഡിയോ;
പിന്തുരിജ്ഞില്ല ഞാനിപ്പുരിതാൻ മുത്തുവാംതിപ്പും
തുറന്നൊന്നുദ്ദേശവനാരിഗാരാശിച്ചു വിഷിഞ്ഞില്ലോ.
ധർമ്മസാമ്രാജ്യനിശ്ചാണത്തിനൊരുംപുംബാധിക്രമം ഞാൻ,
ഗയജ്ഞും കാട്ടുവിജനാപ്രദേശംപ്പിലെജ്ഞുമായോ;
അഞ്ചേരിവാറിജ്ഞുംശാം അതൊന്നും ഞാൻ വിവാരിച്ചിട്ടുംവിയും;
ഔഷ്മിമാർത്തൻ വാട്ടക്കിഞ്ഞാ അഥാനമേല്ലു കില്ലുരിജ്ഞില്ലോ,
ആഗമഞ്ചൗരിൽനിന്നും, സംബന്ധാപവാസപ്രസക്തിയാം
മെയും പാശാക്കംവരെച്ചുജ്ഞം പ്രതചവരുയിൽനിന്നും.രേ
എക്കില്ലോ നേടുവാൻ അഥാനമുണ്ടുംകൊഡാവതിനാണ്ണും;
എന്നാഗ്രഹം സിലുമാക്കിൽക്കൂഡം, വാസ്തവാദിത്രം
ഞാൻ തിരിച്ചേത്തതിട്ടം, വീട്ടും നീൻ സ്നേഹപരമാം കടം.”

അപ്പോരു മുന്ന വലംവെച്ചു ക്ഷത്യാ മുതപദ്ധാജ്ഞ
കൈവാണാഞ്ഞിബ്രിംബിശാരം യാത്രയാക്കി ക്ഷാരനെ.
നമ്മാരത്തൻ ഭോഗാരവില്ലുംജീലെജ്ഞു ഗമിഞ്ഞുയായും
അപ്പോഴിം ശാന്തി കിട്ടാതെ, വിഷപ്പുണ്ണ മുഖത്താടേ,
ആരു വഹിം ചെന്ന സത്യാനേപ്പണാത്താർത്താള്ളന്നവൻ.

എന്നാൽ കമ്മറിൽത്തേരാപ്പിലുകളുണ്ട്, അതുകൊണ്ടും
മറിയുപ്പിക്കാം ചൊല്ലിത്താമാസിപ്പിച്ചു ദോഹരം:

വിത്രുഖശാസ്ത്രജ്ഞിലുണ്ട് സപ്പറ്റം
സുവ്യക്തമാബന്ന; മൊങ്കത്തനാബലയം
ആതിസ്ഥതിജ്ഞപ്പറമെന്ന റോടിഡാൻ
വ, ഫേയു ദിവ്യപ്പിക്കപ്പാലുമെന്നാമേ;
എന്നെന്നെവെച്ചുലിറ ഭേദഹരിനമായും,
നിശ്ചയപ്പമായും, സ്വപ്ത്വവികാരഞ്ഞന്യമായും,
പ്രശാന്തമായും, നിർബ്ബന്ധമായി, നിത്യമായും,-
ചുംതായി, നിഷ്ടൗഷജീവാനൃപമായും,
സുനാശ്രംഭാനന്ദവമായിഉടിക്കു
ബ്രഹ്മത്തെ ധാതാനാരബ്രാഹ്മിച്ചനു,
ഈ അഞ്ചാനകാണ്യത്തിലുമേരെയെങ്കു
ടറിഞ്ഞതിടാം റാശ്രാമത്തുനേന്നും;
ഒല്ലേക്കിലെങ്ങിരെ മഹാപ്യന്തരിച്ചുനീക്കരും—
നാഷംകമിസ്ത്രിയവികാരവിചേഷ്ടിത്തേരം,
എമ്പ്രകാസ്തിസമിതിയിൽനിന്നു പറന്നെച്ചു
സത്താവ, മാ പ്രശാമിത്തേരുപ്പിയഴുലുനായി
നില്ലുണ്ടതാഗ്രഹമുഖശ്രാന്തി, ചൂക്കി—
ജീവിവാതമനാന്യമതിൽനിന്നു വിശക്തി റോടി,
ബോകാപ്പത്തരുതരൈക്കിൾപരനാ, ധാവാര—
മായുള്ള ദിവ്യതയിബെജ്ജു ലഭിച്ചുകൂടാം
എന്നുള്ള തത്തപമറിയിച്ചുതുന്ന അം—
കാണ്യത്തിൽനിന്നുപരിബൈജ്ഞിക്കായാം മനഷ്യൻ
നന്നാക്കയെന്നും;

അവർ ചൊന്നതു ഫേട്ട്, പക്ഷേ
സംതൃപ്തി രാജതന്നയന്നാളിന്നായതില്ലോ.

ଓମ୍ପାଳ ସର୍ବଧୀନ

ଏହି ବାରିର ଅଣ୍ଟାଗାଢ଼ିଙ୍କାଳେ ତିକଟ ହାଲେଗଣଗମକିଲୋ
 ‘ଶହିରୁଣ୍ଡାରାମ’ ତତ୍ତ୍ଵିତ୍ତିନିର୍ମାଣକାରୀଶ୍ରୀରାଧାର୍ଥାରୁ,
 ହରିଷ୍ଚକ ଦୋଷ, ଶଂଶାତିରିତସମଲିଯିଲ୍ଲାଟରେ,
 ଗେଗଲାଜିଙ୍କା—ମୋହନକଳ୍ପିରିଦ୍ଵିତ୍ରେତୋଢ଼ିକରା
 ଉତ୍ତରାଧିକ୍ଷେତ୍ରର ପତ୍ରକଣାକରିମେଲେବ୍ରତ୍ରାତ୍ମିକରିବୁ;
 ବିଶାଲପଣ୍ଡିତମାଠ ମହାପାତ୍ରକଷଣକଳ କାହିଁବାରାରୁ
 ରାମଚୂପୁ ମନ୍ତରଗୀତ୍ଯାଗକରିକଳିଲ୍ଲାଟରେ।
 ବନ୍ଧୁଶର୍ମାପୋକେ, ଯାରେ ଯୁଦ୍ଧିତ୍ତିନିର୍ମାଣ, ପୁଲ୍ଯିରବିଲାରୁ
 ମିଳାମ ସପ୍ରଗାମରା, ପାରକଳିଲ୍ଲାରକରିକଳିଲ୍ଲାଟରେ
 ଶର୍ମୀର ମୋତି ବୁରାପାରକାଳିଲ୍ଲାରକଳିଲ୍ଲାଟରେ
 ମରିଛିବିନ୍ଦିରିଲେଖିତକିରଣ୍ଟିରେବେବୁନ୍ଦାମିତ୍ରୀକାରୀଶ୍ରୀରାଧାର୍ଥିବୁ.
 ଅନ୍ତର୍ମାଣିକାରିକରୁଣାକ୍ଷର, ମଣିଲ୍ଲାଙ୍କା ରାମନାଥାରୁ
 ଭୁଲକାପତ୍ରତିବିଲ୍ଲାବୁ ତରିଶାଠ ଭରତକିମଳିବୁ;
 ଅତିନିର୍ବକରେତାତ ରାମ, କଟଳଚୂପୁପାତିରୁ
 ପୁନ୍ରୁଣ୍ଡକଳ୍ପିନ୍ଦିକାଟିଲ୍ଲାଙ୍କା ରାମନିର୍ମାଣରେ;
 ଅତିନି କରିନାଟିଲ୍ଲାଙ୍କର ମୋଲଭେଗନାପୁରୀଯାଇେ
 କାହିଁପ୍ରେମାଟଙ୍କା, ନୀଲାଚୁ ବେଳିତ୍ରୁତିଜ୍ଞାନାଜିତମାନ
 ପୁନ୍ରୁଣ୍ଡିଲା, ଗୀତାମଧ୍ୟ ପାତ୍ର ମିଳାଇପୁନ୍ରୁଣ୍ଡିକାରାଯାଇ
 ଅତିନି ଚାରତ୍ତର ସେବାଗିରୁମାଠ, ପରାମାରିଲ୍ଲାକଂ
 ପରିଚେତ୍ତରୁଣ୍ଡିକାରିତାକାରୀ, ରାତ୍ରାତ୍ମତ୍ରୀକାରି
 ନୁହନ୍ତରେତାତିଲ୍ଲାଙ୍କା ମୋତି ଗମାଯାଗପରିତ୍ରମାନ
 ତାମିପୁନ୍ରୁମେଲିପୁରକରିଶେଷପ୍ରାକାରିକାଣ୍ଟିତ୍ରୀ ରାମିଲ୍ଲାଙ୍କା
 ଅନ୍ତର୍ମାଣିକାରିକରୁଣାକ୍ଷର, ଯାମା ବୁଲାରିଗ୍ନ୍ୟାବିଜନାତ୍ମିତିରୁ,
 ମରିଯୁଧରିତିର ରାଷ୍ଟ୍ରର, ପିଯିତିର ଶତି, ଶାର୍ମ୍ରାତମ୍ଭନାନ୍ତରୁ
 କରିନିକାରାଣି ଜ୍ଞାନକରି ନାହିଁଲ୍ଲାପ୍ରେମାରୁ ରାମିଲ୍ଲାର,
 ଏତ୍ତରୁଣ୍ଡିଗେନ୍ତା ସକଳମଧ୍ୟାନ୍ତିରିତନାହିଁଲ୍ଲାପ୍ରେମାର,
 ଏବିକେତ୍ରରୁଣ୍ଡିଏ ସକଳମଧ୍ୟାନ୍ତିରିତନାହିଁଲ୍ଲାପ୍ରେମାର,
 ନାନାକ, ବାନିକିରିକାର ବିକ୍ରି କାରିଲେଖେଜ୍ଜିରାପ୍ରେମାର,
 ଦୁଇତମନତାର ଫୁରତମାନାବିଲାଙ୍କା ପୁନ୍ରୁଣ୍ଡିକାରାଯାଇ
 ରାମିଲ୍ଲାଙ୍କା ମରକରେତ୍ରପୁନ୍ରୁଣ୍ଡିକାରାଯାଇ

ଅନ୍ତର୍ମାଣିକାରିକରୁଣାକ୍ଷର, ଯାମା ବୁଲାରିଗ୍ନ୍ୟାବିଜନାତ୍ମିତିରୁ,
 ମରିଯୁଧରିତିର ରାଷ୍ଟ୍ରର, ପିଯିତିର ଶତି, ଶାର୍ମ୍ରାତମ୍ଭନାନ୍ତରୁ
 କରିନିକାରାଣି ଜ୍ଞାନକରି ନାହିଁଲ୍ଲାପ୍ରେମାରୁ ରାମିଲ୍ଲାର,
 ଏତ୍ତରୁଣ୍ଡିଗେନ୍ତା ସକଳମଧ୍ୟାନ୍ତିରିତନାହିଁଲ୍ଲାପ୍ରେମାର,
 ଏବିକେତ୍ରରୁଣ୍ଡିଏ ସକଳମଧ୍ୟାନ୍ତିରିତନାହିଁଲ୍ଲାପ୍ରେମାର,
 ନାନାକ, ବାନିକିରିକାର ବିକ୍ରି କାରିଲେଖେଜ୍ଜିରାପ୍ରେମାର,
 ଦୁଇତମନତାର ଫୁରତମାନାବିଲାଙ୍କା ପୁନ୍ରୁଣ୍ଡିକାରାଯାଇ
 ରାମିଲ୍ଲାଙ୍କା ମରକରେତ୍ରପୁନ୍ରୁଣ୍ଡିକାରାଯାଇ

ശ്രീനൃതപത്രത്തിൽ പുന്നപോമകമാൻപോലുള്ള ജീവിതം
എന്നാളുള്ളതെങ്ങുറി മനസ്സ് ചെയ്തുകൊണ്ടതാണ്.
ഇരുന്നാനേരു മാസങ്ങൾസൈലോൺ വന്നാനെരു,
പലപ്പോഴിനു കേഷംന്നത്തിൽ ഭോരം വിസൂച്ഛയാംവാഡിയം
അതുക്കേണ്ടെന്നുവിബൈക്കണാമേഘ ധൂന്മശനനാലു;
പുലൻ രാത്രിയായിട്ടും തീരാച്ചിന്തയിൽനിന്നാവൻ
ഉണ്ണാൻകണാണിട്ടും തന്റെ യാദവാത്തൊണ്ണാഴിന്തത്തായു;
ചിന്നാരണ്ണാട്ടിലേം താനാം, റിബത്രീട്ടന മൊച്ചുകൾ
കമ്മുകിയേം തവിട്ടൊഴിമുള്ളിരത്തുകൾ കൊണ്ടിരുണ്ടു
തലപ്പു ദേഹ്യാവിഞ്ഞാനിനു വിശ്വ കാട്ടപഴംപുശ്ച.
മണ്ണിപ്പോശിതിനാലേ തബ്ദിലാഭം; ബുഖലപക്ഷം
ചിപ്പത്തിരണ്ണാത്മാവുതന്നീരാജാശാഖയ്ക്കിനാൽ
മെല്ലിന്തതവിശ്വ ഗൗരുക്കിന്നാനിനു പോങ്കോശും ദിനംപുതി.
ചുരാൻസ്ഥാംക്കണ്ണവിഞ്ഞാനത്തു ജീവ വാടകിക്കരിഞ്ഞത്തായു
തന്ത്രാജ്ഞിസ്ത്രീവാറിവാംജോജ്ഞാരിലജീവത്തു ജീവ രംഗമേ
വാശന്തകോമച്ചപ്പുച്ചപ്പുംഭോം, ദതിഭുമേനാശു
ഇപ്പുവന്നാവേം, നാശന്തനാടനാംപ്രീജിപ്പുവാടായു.

അക്കാലത്തൊരും, ഒത്താക്കണ്ണനായ മുപാത്തമജൻ
കെല്ലുകയും പോശും, റിബത്രു റിബന്നാംന്നക്കട്ടുർപ്പുംഉം,
സിറിപ്പും ചോരാനക്കാവുമെന്നു മുതോപമം;
അവന്തുരജ്ജും വിച്ചറി, യത്രജ്ജും ഗാചേച്ചുനാശു.
അങ്ഗുംഭാവം വാനോരംഭുംജീവന ബാലകൻ
കണ്ണാൻ സിഖിംബനക്കുറാശും ക്ലോട്ടംതുകാട്ടുതായു,
എന്തനാില്ലാതെ ഭോംവിഞ്ഞാൻ വിപനം ചുണ്ടിരുപ്പതിന്തുമേ—
തിയും മല്ലും പുന്നപരാന്ത തപ്പനാം തലപ്പുമേൽ;
അവൻ കാട്ടപരാിർജജാവിൻ ഇപ്പുംകിച്ചുതമം ദിവം
തണ്ടേല്ലുംനാം ലതാപുന്നമാശുംചേത്രക്കണ്ണനാൻ.
എന്നാലു മുതവിൻ ചുണ്ടിനാക മേ തുള്ളിതുള്ളിയായു
കണ്ണാൻ ചുടപാൽ തന്ത്രപെണ്ണാട്ടിനാകിടിരിഞ്ഞാവൻ,
ശ്രേഷ്ഠനായുംബിവുനാഡേണ്ണാരാശാശ്ചത്താൻ, റിചവംശജൻ,
തൊട്ടിട്ടേജോക്കണ്ണാൽ റാബക്കേട്ടണ്ണാക്കാതിരിജ്ജുനാൻ.
ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ചൊല്ലി, തമ്പണ്ണം കത്തിനിന്ത്തിയ ഇപ്പുകൾ
ചെപ്പട്ടനാശിരക്കാണ്ടു, ചതുപ്പുംബന്നവത്തിനാണ്ടിയും
മെടഞ്ഞപോലെശാശും മിനാം എല്ലഞ്ചുടിന്തിന്തിയും;

അത് വള്ളുക്കൊടിൽ, തന്മുലം, നായാട്ടുമൊരു ശ്രദ്ധനായ്⁹
 മുഖാമുള്ളിക്കൊത്തുമോട്ടും ചൊംപൊന്തുംപും മഴുക്കരെ
 അഞ്ചിന്തയും റാംകിച്ചിച്ചു പട്ടതന്ത്യപോലും ചുമണ്ണത്തുപോൽ.
 അപ്പോഴേന്തോ ഇംഗ്ലീഷ് ദൈനംദിനവും ബഹുമാനപ്പെട്ടി ബാലകൾ;
 എന്നാൽ ശാംബാം കിട്ടി, നായാട്ടു ഫേഡേന്തുവേണ്ടി ബാലകൾ
 ഗോചരൻറെ തൊണ്ടിലെപ്പുംപും ചോദിച്ചാൻ. കട്ടി ചൊല്ലിനാൻ:
 “അങ്ങോ! നക്കാരാത്, ഒപ്പുണ്ടാ തന്ത്യരാനോ, ഭവാന ഞാൻ;
 അഞ്ചാനാഞ്ചോ ശാംബം ക്രൂരൻ, ഒരു സ്വർഘമത്തുലിയാം”
 അത് വിശ്വപുനിതൻ ചൊന്നാൻ: “ജീവിവാസ്തവത്തെയാക്കായും
 വാ ആം ഉള്ളവരാക്കന്നിരാവശ്യമാക്കാവയും.
 ജാതിയില്ലോറു നിന്മായോഴക്കിടന ചോരായിൽ,
 ജാതിയില്ലു പഴിപ്പോടെപ്പോക്കരിറിട്ടുവാിൽ;
 പരിക്കുന്നില്ലു നെററിയും ‘രിലക’പ്പും കത്തിയും
 ചുമലിൽപ്പുണ്ടുവലിട്ടുകൊണ്ടുണ്ടായ മത്തുനം.
 സൽക്കമ്മകരൾ വായുന്നാർ, ദിഷ്ടുമ്മകരൾ നീചയാം.
 തന്മാലും റാം കട്ടിപ്പുനായെനി, ഏഴുണ്ടാ സഭോരാദര;
 തൊൻ തേടുന്നതു കൈവന്നാൽ, നിന്നക്കാശതു നന്നയാം.”
 അതു ഫേട്ടിക്കുന്നമുള്ളും തെളിഞ്ഞു, നല്ലിനാനാവൻ.

പ്രിഞ്ച ഓറിട്ടോ ദിനമാവശിയുള്ള കടന്നപോയും
 മുക്കാപണംതീരിൽ മഴക്കിഞ്ചാരുള്ളുടും വായുടിമാർ,
 പട്ടണത്തിലെയിന്ത്യക്കോവിലിലാട്ടത്തിനുള്ളവർ,
 തന്മാലാതൻ സദിരിനുള്ള മേഴുക്കാരോടുള്ളടവേ—
 ചുറ്റം പരീലി പിടിപ്പിച്ച മുംഗം കൊടുവാനൊരാം,
 ശൈട്ടിപ്പുള്ളതക്കിടന തിത്തിയുതുന്നതിനൊരാം,
 മുഖ്യിക്കുന്നവിയാം സിത്താർ മീട്ടന്തിനാരാജുമേ.
 ഓരോ പാറപ്പുറത്തുടേ കജുളിപ്പുനാതയില്ലെടയും
 മെല്ലപ്പുണ്ണവട്ടിശാടകിക്കൊണ്ടങ്ങേന്തോ ഉത്സവത്തിനായും
 പോകയാണവർ, ചെന്നിച്ചു കൊച്ചുകാല്ലുംകും ചുഴിയും
 വെള്ളുക്കുടക്കണിമീട്ടും ചെരുവാദ്യം മഴക്കരേ,
 വച്ചതോഡാച്ച മേനോലേ ആക്കമായേറുവാടവേ;
 സിത്താരോന്തനും വന്നതിനു പിച്ചുക്കുന്നവികരക്കുമേൽ
 മീട്ടിവാശിയുള്ളു, മരിക്കുന്തുള്ളു പെണ്ണക്കാടി പാടിനാരാം:—

“ഓഗിയാവാറു റത്തം വീണ മീട്ടിട്ടംവിഡയാ;

മീട്ടിച്ചക്രൂതിലും താഴെയുമായിടാതെ;
ക്ഷദ്രാടിച്ചകൊള്ളാം മാറാശംഗ്രാമയെത്തെ.

കമ്പി വോട്ടിപ്പോയേരെ മരകിൽ, സ്റ്റുചിൽ പായും;
കമ്പി മിണംതാമേരൈയുണ്ടാൽ, സ്റ്റുചിൽ നില്ലും;
മീട്ടിച്ചക്രൂതിലും താഴെയുമായിടാതെ.”

എവാം നന്തകി വീണാജ്ഞം തിഖതിജ്ഞം വേന്നിട്ടംവിധം,
കാട്ടമാദ്ദേ പൊന്തതോരുമേതോ സൗഹരവിസ്തു യായു്
നാം താവും പാറപോലേ, പാറിയുംകൊണ്ടു പാടിനായി;
വഴിജ്ഞുചുത്തതിമരച്ചവട്ടിൽബ്ലൂറാനാശനനായു്
അങ്ങളിട്ടനാ ഭഗവിതൻ ചെവുവിശിൽത്തത്തലഘുക്കതികര
മാറാബിക്കാരാവതുണ്ണായു് १८. ४२५ അങ്ങളുമില്ലവിശ.
എന്നാൽ എതാനേതാനീക്കൂട്ടാർ പോരപ്പോരാ ശ്രേഷ്ഠമാം മുഖം
ഉയർത്തിച്ചുണ്ടിനാൻ ബുദ്ധഗം: “പാശ്ചാത്യ പലപ്പോഴം
വിസ്തീ വിജ്ഞാനാ; എന്നാൻ ഒക്കിപ്പറ്റി വരുത്തുവാൻ
പക്ഷേ പരം മുഖക്ഷണംഡാവാം ജീവിതത്തറീരെ;
ക്ഷേമനിതേൻ കാജകരം തത്താം അണ്ണംതീടാനാട്ടക്കവേ,
കരിയുന്ന ക്ഷയത്തിപ്പോള്ളാവശ്യം മുറുമേരുവേ;
ആര്ത്തിച്ചുട്ടനേന്നാൻ മർത്യുനാ കൈവരേണ്ടും തൃണാജ്ഞം എന്നാൻ;
ആർത്തൻ ജീവിതമെല്ലാക്കണാം, ആ എന്നാൻ മരിച്ചപോം.”

അക്കാലം, മുള്ളിവാമേരൻ പാദ്മാണിക്കാറിൻകരണ്ണു ലായു്,
ക്ഷതൻ, ഗവഗനാ, വൊട്ടുനേപ്പുള്ളിട്ടുണ്ടാക്കായിശ്രദ്ധം,
കൊള്ളാവും ജന്മി, പാവഞ്ചാക്കാക്കാജ്ഞം ബന്ധുവായവൻ;
അവന്നേൻ വംശപ്പോരാലാ ഗ്രാമം “ബേനാനി” സംജ്ഞായു്.
അന്നാട്ടിച്ചും മല്ലുക്കണ്ണിമാക്കപ്പുണ്ടായും പതാടിജാഴ്മായു്
സുജാതയെന്ന എസുനരുപുണ്ണിലും പതാടിജാഴ്മായു്
പാത്രപോന്നാനാഗലട്ടനോ സന്നോധിതേതാട്ടമഞ്ചവാൻ;
അവപ്പേം, താഴുലവിവും ഏണ്ണേ സാധപി, എഡരിലഡായി,
എല്ലാരാട്ടം റാലു വാക്കെ ചൊല്ലി നന്നാൻ നില്ലവിശ,
കല്പീന കാഴ്ചയിൽശതനോ, വയുവംബോക്കമെക്കതിക്കം,
ഒത്തുഞ്ചാബുള്ളരതിയുഗ്മത്തിൽബുള്ളത്രക്കതായു്
നാാ കഴിച്ചാം ശ്രീമാനുബദ്ധാന്ത്യാ; ഒന്ന്, മണാക്കണ്ണിശാൽ
അന്നപ്രഹരിജ്ഞേട്ടിലാ തദ്ദീവത്യുംനാപ്രിയം.

അതിനാൽ വളരെക്കണ്ണവിയത്തില്ല ലക്ഷ്മിയോടവരം;
 ഒട്ടരേഖപ്പുണ്ണമിരാവിൽസ്ത്രിവലിഗത്തിനായവരം
 ചെങ്ങാശ്ചാവപതു വീതം ചുവരാവപതൊക്കും മുക്കണിണം,
 ദിസ്പുമാലയരിയം നാടംവാദനതെലവും
 നിബേദനംവെള്ളത്തിച്ചാശ്ചാരാണ്ക്കട്ടി പറിക്കണ്ണൻ;
 വനദേവരോടും നേന്നാഡം—ഈതു ഗംഗയിച്ചുവെക്കിലോ—
 അവിട്ടതെത മരച്ചുട്ടിലെയാൽ പൊൻഭാജനാന്തരേ,
 ദോന്നാക്കും പബ്രാക്ക് ദോക്കിക്കെക്കെക്കാളുാവുന്നമാതിരി,
 ശ്രൂരും നൃഥിക്കും ദോഡോക്കും നാട്ടാമെന്ന സുജാതയാം.
ഖതാത്തു: അഥാം ചെറാഡാഡായ്¹ കണ്ണാൽ നാല്പൂരു നാദനാൻ;
 നാദിസ്തംഖകാണഞ്ചു വാനദേവക്കോവിലിലെല്ലുവരം
 കാൽനടക്കും ശ്രീരാമ്യും, തത്തക്കുംജാദാരും നാട്ക്കിലും²
 പാററിക്കിടക്കുന്ന തദാ മുഖാശം ദോന്നാരുള്ളിൽ—
 അതുണ്ണബാംവ്യാദിനാശകളുാരുച്ചുനിയുക, നീതിനെ
 ഒക്കെയുാൽത്തന്നേരു തുടംവോലകൊണ്ണാകെ, രൂടിയും,
 ചേലിലുംനാ മടങ്ങംമാറ്റുന്ന ദൂരം തുംബിനാൽ
 ശ്രീരാമ്പിലിപിശ്രദ്ധാംശുഭ്രാജ്യമാക്കിലും പാതവും
 തക്കത്തുൾക്കും നേരേ താങ്ങിക്കൊണ്ടും ശ്രീരാമ്പിലോ.

എന്നാൽ നിലവാടിച്ചുട്ടിട്ടും, നിന്തും നാഡു ഭാഗവും
 ചുക്കന്ന റാലു പാഠത്തിടാൻ മുന്നേ വിട്ടും രാധയാം
 ഹാണ്ടത്തുംനോതിനാം: “എന്നും കൊച്ചുമേം! ഹന്ത്, ദോക്കക്.
 അതാ, മൃത്യുക്കന്നാഡും തന്നെന്നുംഡിച്ചു വന്നെങ്ങവതും
 റണ്ട് അംഗീഡ്യക്കളിലും അയ്യും കെട്ടി സ്വകോവിലിൽ.
 നെറ്റിപ്പും ചുറ്റുമെല്ലു രേജസ്സാഴ്ചനാ, നോക്കക!
 കണ്ണാൽദ്വിവ്യാഖ്യനാവിട്ടുനേരു ശ്രൂമുന്നു മഹത്തരൻ!
 ആഗ്യംതാനിശ്രദ്ധാരക്കുമ്മുള്ളുനാതീവിയം!”

അന്നേരം—ദിവ്യവനോന്നായും—സ്വാത വിറച്ചതാൻ
 ചെന്നും, നമസ്കരിംചുമാനുവാവും താഴ്ത്തിയോതിനാം:
 “ഈ മരങ്ങതാപ്പുംപ്രജാപ്പും ദിവ്യൻ, നന്ന തങ്ങുവൻ,
 അവിട്ടതെത്തലാസിംഖമെന്നേരു പേരിൽദ്വിജാർദ്ദനായും
 ഇപ്പോരം മൃത്യുക്കണ്ണാഡിട്ടും അണബാനാടിയാക്കിയോൻ,
 നെക്കുന്നാകുക, തങ്ങാളുടെയുംശാരാലിപ്പാത്ത കാഴ്ചയെ—
 പുത്രനാനക്കൊണ്ടുപണിഞ്ഞതിർജ്ജുവാളുംയായ പാൽ

കലത്തിപ്പുത്രാധിബാഹിയ മണ്ഡതാത്തിച്ചും തയിൽ!”

അവധിയം തയിൽ പാല്പും ക്ഷമപ്പാത്രത്തിൽ വീഴ്ക്കിനാാ, പറാിനീർപ്പുവിനുള്ളത്തിൽനിന്നും രാഗവിശ്വാരത്തും
ബുദ്ധൻ്റെ ക്ഷുഖിലഭിന്നിപ്പാര തെമ്പിക്കപ്പിയിൽവിനുന്നവരാഃ;
ക്ഷുഖിപ്പാവാവിച്ചുനോന്നം നിംബാതേകണ്ണിയുന്നനം,
സത്യശ്വചിത്രയാമമ സത്യക്കത്രാ വാദ്യിനാപ്പിബേ.
എന്നാലബംബുക്കണ്ണുന്നം വിന്നുഡാശകം,
ദോവനാ ജീവനാം എ രംപ്പും തോന്നീ ചാഞ്ചലാശനാത്തതായ്—
ഉറപ്പാതുള്ളക്കളും നോക്കുവു നോറു ദിനങ്ങളും
സപ്പള്ളത്തിൽപ്പോയതിന്നുണ്ടും; ദോഹത്തോടൊന്നു ദോറിയും
ഈ ശ്രേഷ്ഠദോജ്യം പങ്കേടു, തീരാവാനുവ വിനുമേൽ
ഒറ്റനാ തശ്ശുതാനോരും നോക്കുപ്പുടാഴ്തുള്ളക്കര
കഴകിപ്പുടി നീക്കീച്ചും പെട്ടുനോജാവ വോലയാൽ
ഇവളുമാം പക്ഷിരെപ്പോഡേ, പക്ഷിം ചീകരിയതിന്നുവിയം.
സുജാത പേരും വാദിച്ചു, പേരും ദാശാഗ്രൂഢതനായു
പേരും പ്രശ്നനാഥവനായുംകാജൈ നമ്മുടെ ദോവനാ:
വോദിപ്പാര താഴ്യാലിവാം, “ഇംഗ്രേസ്റ്റാനും ദിവാൻഡ്
ഇജജനാം ചെണ്ണു വഴിവാടവിട്ടുംബുമാരിതോ?”

എന്നാൽപ്പോദിച്ച ബുദ്ധൻ, “നീ ദോജ്യവനും തന്ന മേ?”

സുജാത ചൊല്ലിനാാ, “ദോ! ഞങ്ങൾക്കാളും പത്രക്കളിൽ
കടിജത്തിൽ പെറു നുറുള്ളുത്തിജിന്നു പാലു കറന്ന ഞാൻ,
ഈപ്പാലെലുപ്പു വെബ്ലൈക്കരിക്കേക്കിക്കൊണ്ടു നിരത്തിനേൻ;
ഈവത്തിൽ പാർ കൊടുത്തുംകൊണ്ടിക്കപ്പെരിയു വെപ്പക്കൈ.
ഈവററിഞ്ഞെതിനാൽപ്പുന്നിരംബാ, റവയുടേതിനാൽ
ഞങ്ങൾക്കേറും കൂത്രമാനാന്തരമാഡ പത്രക്കൈ.
ഈപ്പാൽ ചാനറവും ശ്രേഷ്ഠഗാധ്യംജീണക്കൈയും,
തിരഞ്ഞെ വിത്രു വെച്ചുാദ്യം കരിക്കും നിലപ്പിള്ളിൽ
നന്നായും വിഴുന്നതെല്ലാം മുന്താത്ത നെല്ലരി
പേരും പാവിച്ചും മുരുളുളിയാഡ ചൊണ്ണുംക്കൈലുത്തിൽ ഞാൻ.
മനസ്സും ചെണ്ണേൻ, ദിവസരത്തിൽ ചോട്ടിൽവെച്ചു ഞാൻ
നേന്നിയന്നാ, തൊരാംശക്കി പിന്നുാലബസ്സുവരത്തിനാം
വഴിപാച അഴിപ്പിടാമെന്നാം— ശ്രേപ്പാശേരിയീജ്ജിതാം,
മക്കണ്ണഭാരായി, താനുമാശുഡൻ ജീവിതമത്രജും!”

മെച്ചുന്ന നിജരാതൻ ദേവൻ മുട്ടതു തുകിലിൻ തെനി
താഴ്ത്തി, യപ്പിന്നുതലുള്ളിൽപ്പൊരിൻ താങ്ങാം കരണ്ണപ്പ
വൈച്ചേരാംഡത്തുംചെയ്യാൻ: “നാണ്യാം മംഗളമാക തേ
ഇവന്നാം ലഭ്യവാഹാവു ജീവിതചുമടതുണ്ട്
സാഹായ്യം ചെയ്യുന്നപ്പോ ദേവന്നല്ലാതെനാിപ്പു നാി
നിൻ ഭ്രാതാവാഹാരാധകേ”; ആശാം ഘവരാജാറിതേവരെ,
ഇങ്ങനു സഞ്ചാരിക്കാണു, ഗംഗാരത്തുതമസ്സിനു—
അശാഖാംക്രമാലകാരി—മിന്നാിപ്പു, ഗാന്ധേജാ മിന്നന തീപ്പിനെ
ഇംഗ്യാറാണ്ഡായാറാരാത്രം ക്ഷേണിച്ച തിരഞ്ഞനാവൻ!
തനാൻ അണ്ണത്തിട്ടമല്ലീപ്പി; എന്നല്ലായതുകിച്ചിത്രേ
സാഹായ്യം, സംഭർഥപ്പു—അപ്പോഴനാടൻ വീണപോയു,
മേനേൻസ്സുവെന്നതുത്തിനാം ചാപാസംക്ഷാപ്പരത്തിനാം
ജീവാൻ ചാലേ ജനാക്കുല്ലിലുടേവേ ഫോവാതിന്നവിയു,
ജീവിപ്പുകൾക്കെന്നില്ലക്കേബാൻ ജീവിതന്മാപ്പിലുടേവേ
പേര്ത്തും ഗമാക്കുല്ലാമിന്ത്യ ഖമാം ഭോജനത്തിനാൽ
ഇപ്പോൾ ദന്തിലുാണി എന്ന്, ബാശഭഗം ഏണ്ട ഗോശാരി
ആട്ടു, ജീവിപ്പിലുംലാൽമാത്രം നാി റോഹാംസ്സുവരേല്ലിരോ?
ജീവിപ്പിലും മ്രോവധിള്ളതുക്കാണാക്കേ ഉംഖിതോ?”

സുജാതയുത്തരം ചൊന്നാം: “പൂജ്യ! മാക്കമാനാസം
ചെവിതാക്കനാ, ഹാടത്തെക്കരിപ്പുന്ന് പോന്നിടാത്തതായു
ചെവിതാം ദശരാൻ പോകമാവുക്കുപ്പു നിന്നുംവാൻ.
ഭർത്താവിൻ സൗഖ്യത്തിക്കൽ, ക്ഷണത്തിൻ പുജ്വിരിഞ്ചിക്കും
തെങ്ങരാതൻ വീട്ടിലുത്സാഹാരാരമാം വേറാൽ പേര്ത്തുതാൻ
ജീവിതപൂര്ത്തി കണ്ണാകിലിജ്ജാത്തിനു തുപ്പിഞ്ഞാണു
മുറച്ചിനാ നിന്നെന്നതിന്നു നാാം പോകുന്ന സബ്ബാവ്യമായു
പ്രഭാതത്തിലെഴുന്നോറാൽദ്ദേവമാരം തൃപ്പതിപ്പുക്കുത്തക,
ധന്യം കൊച്ചക്ക, തുഷ്ടാപിച്ചുടി പുത്രിപ്പുക്കുത്തക,
ഭാസിമാരംസ്സുനീക്കുപ്പുല്ലിപ്പു നട്ടച്ചയാംവരെ;
തമാ മുച്ചലഗാനത്താൽ വിശററിക്കാറിനാലുമേ
താലോബമാൻം ഭർത്താവെന്നടിയുംിരുത്തലു ചാല്ലുട്ടം;
ആമട്ട ശാന്തമാമന്തിപ്പു തതാഴത്തിന്നു നേരാം;
അപ്പോൾ എന്നാനരിക്കേ, നിന്നന്തേപാത്തിനാം വിഷ്വവിച്ചം.
പരിസ്വലം പൂർണ്ണ സുപ്രത്യസ്പ്പാപമിതുകരാക്കിമേരു,
നിദ്രാജ്ഞവുകരാ തന്നെവഞ്ഞിവിഷ്വക്കംഡ കൊച്ചത്തിട്ടം.

എന്തിൽ സ്വവമല്ലാതെന്തിതു ദാദ്യമിരിജ്ഞാ,
ഒാശകിലാർത്ഥൻ പൂച്ചാല്ലുജ്ഞദ്രോഹത്തിബന്ന് ജീവരെ
വാഹോധമിപ്പുത്രവൈ ഞാനാഞ്ഞാക്കാഡ്യേപ്പുറിരിജ്ഞിളം?
റാശിപോക്കേക്ക തണലായു മരം റാട്ടു വാഴക്കയും,
റാട്ടുകാക്കപ്പകാരത്തിബന്നായ ക്രൂപം കാഴിജ്ഞിയും,
ങഞ്ചുതന്നെയല്ലാഡിപ്പിജ്ഞിയും ചെജ്ഞി, ലായാൻ
മരിച്ചാൽ നന്ന നേട്ടിക്കമുന്നാലോ ഓദശാസനം;
ഉഭയാദാ ചൊഡ്യുന്നാ ഞാൻ കൈക്കണാഡ്യുട്ടനു താഴ്വയിൽ,
അവന്നാരോച എംബാരി ചുങ്കങ്ങാർ, ശത്രുങ്ഗരാ കീത്തനം
ധന്മഹാദ്ധനം അഞ്ഞാവാംഗമിബാഡാക്കലുംഇച്ചാർ
അപ്പുച്ചിക്കമഹാന്നാരക്കാഴ്ചും അഞ്ഞാവാം പെടായ്ക്കുംശാൻ.
എന്ന, ഫ്ലോക്കനാ ഞാൻ—അതുകും—തിച്ചുഖ്യാസു—എന്നുമെല്ലപ്പും
നന്ന റാന്നായിൽനിന്നുണ്ടും തിന്ന റിന്നായിൽനാനോമേ:
അതോഗ്യദാ ദോരിൽനാനി രാധാരിപ്പും ഫലംമുള്ളും
വിഷാക്കരത്തിൽനാനേന്നുക്കൈയ്യും റാന്ന ഏഞ്ചക്കും;
ജീവിതത്തിലുമേ ഓ. സീം റോറത്തു, ദ്രു സാന്നിദ്ധ്യം,
ക്ഷാന്തി ശാന്തിരൂപം പോരാട്ടനുതായും ഹാജക്കുളവും;
അപ്പോര ലാഡതിതന്നിപ്പിജ്ഞാത്തു നമാഡ മരിജ്ഞിവേ,
‘ശ്രീനാ’ന്നപോലെ താ‘നാനാ’ നല്ലതായ്ക്കാക്കുടണ്ണും
പക്ഷിഡാട്ടുരെ റാന്നാവാം! ഫ്ലോറാനാ, ലെവാൽ റെന്നണ്ണി
ഭാരതത്തിന്നും പച്ചത്തുംബാധി ഭജച്ചിട്ടും;
അതു വാസനത്തുംവാരവുംനാഗാത്തെത്തമുട്ടുകരാക്കും,
മുഖം നിൽപ്പു, ചാന്പക്കരത്തിൻ താരകപ്പുന്നം_ബൈഹളികരാ.
ഹാ! ശ്രീമൻ! അരാഡേവ, നാഡാം പോരാക്കേണ്ടനു മാലുകരാ,
അതോമർക്ക്ഷമരയക്കാനു രഘൂ രഘുച്ചിട്ടനാവ.
ഇതെത്തക്കാനതാദ്യുമേ പോരാൽ മമ റെന്നു പാശ്രംഖപോം—
എതാണാശിപ്പു ഞാൻ റെന്നു പാശ്രംഖാമനാ താൻ;
മുതയാഴ്ചന്നിരെപ്പുണ്ണേൻ നാമനെനക്കാത്തിരിജ്ഞുവാൻ—
ഭേദവിശപാസ്യമാർ ഭാഞ്ചമാരെന്നാബ്യുവരാജ്ഞിൽ—
ധന്മനാിപ്പുഡാടെ ശ്രൂഖിച്ചകാലം റാഞ്ഞോഷ്ഠവും.
ഭത്തു സേനനാനിയെ വിച്ചിത്രക്കിലോ, ഓക്കരേറി ഞാൻ
പ്രിശമാശ്രൂരിരെപ്പുണ്ണേൻ മടറന്നിൽക്കിടത്തിട്ടും—
ദിവസപ്പതിവിബന്നാട്ടും—എട്ട് പെച്ചുനിശാഷവേ,
വീപ്പു ഭട്ടച്ചിട്ടും ധുനാവേ, എപ്പുചിത്തശാസ്യം.

ആരി ചൊന്തു—ഹിന്ദുപതിയാരാനിക്ക് ചാവുകിൽ,
തർപ്പേമം രേഞ്ജിവിനാ റാകവാസത്തെ നാട്ടിട്ടോ
തലനാർക്കാടിരേണാനിനാ ഓടിവിഷ്ണക്കണക്കിലായോ.
അതിനാലില്ല മേ പേടി; അതിനാൽ, ഭിന്നനാം മുണ്ടോ!
എൻ ജീവിതം സുഖം; തീരെ വിസ്തൃതിപ്പുതില്ല ഞാൻ
മാലാണേഡാരായോ നാശനരായോ ക്ഷവിനാരായോ പ്രാപനിഷ്ടരായോ
വേരാളിച്ചേരുവാരെ; അവരിൽക്കുന്നിണ്ടീടെട്ട് മേവകരാ!
എന്നോ, എന്നനാറു ഫുണ്ടു ചെയ്തുവരും താഴ്ത്തിൽ;
വാങ്ങം ദാരാനാശുഠത്തു, മത നന്നായിരു വാങ്ങം
എന്നാശുഠരുപ്പാടെ, ധനശാന്തിപ്പട്ടി നടന്നിട്ടോ.”

അനോറമവിട്ടുനോതാി; “നിന്ന് ചുരങ്ങം പഠിപ്പിനാൽ
ജണാനത്തെക്കാരാ അണാനാധനാക്കിട്ടു മേരീക്കും നാി.
തവ ധന്ത്യാഖ്യാനം തുപ്പിക്കുവാരാക്കി നാി വഴന്തിച്ചു, ഏപ്പുമേ!
പ്രശാന്തമായ തണ്ടിൽ നിന്നോഥാം തുറിക്കുകയുമായോ;
സത്യംതന്നച്ചുവാരും, മഹ ബൈംഗലത്തു പടരേണ്ടതായോ,
പിറോക്കാലഞ്ചുപ്പിലെയാൽ കിരിട്ടു ബൈപ്പ മുഖിയെ
നാനിൽപ്പും പ്രിയ്യോടു തുൾക്കുതിനാം പറാിടാ.
സ്നേഹത്താൽത്തുട്ടിലെപ്പോളിപ്പും പ്രാവുപോലുവു
അണിയാതറിവാൻാശു നന്ന തുടക്ക ചിന്താമേ!
എന്ന വാദിച്ചുവണ്ടു നാി, നിന്നു വാദിച്ചിട്ടുന്ന ഞാൻ!
നിന്നിൽക്കാണു, നരനേന്നുകൊണ്ടണാം നിലയെന്നാതും,
മുഞ്ഞ നാം പരടിൽ നിത്രുന്നു ജന്മവകുത്തുശുന്നതും.
സപ്താമ്പമെല്ലാ, നിന്നെക്കുണ്ടു നാജും കഴിക്ക, ബാശംവ്യമായോ!
നാി സിഖിയേഹാനിട്ടു മട്ടിൽ, ഞാനം നേടെട്ട് സിഖിയെയാി!
നാി മേവനേനാ ചിന്തിച്ചുവാത്മിപ്പിതിയു നേരവാൻ.”

“സിഖി ഗോട്ടിക്ക ഭാവാൻ!” എന്നാരാ, സമ്മാനശ്രദ്ധികരി
ക്കുക്കണ്ണതിലുന്നാി; അവനോ തന്നിച്ചുംകൈകരാ നാിട്ടിനാൻ
ബുദ്ധക്കലായ്ക്കിവെചും, മേവകരിബ്ബുക്കതിനാംബുദ്ധാടും—
കട്ടികരിക്കരിയാം, പക്ഷേ, നാം നിന്നുംതിരും പരം;
അദ്വാരമോ, മുഖഭോജ്യതിനാലുക്ക നാജുവൻ,
എന്നിരുന്ന മാറാപുക്കിയുംചേരുടെത്താജും പോക്കയായോ—
യാതൊന്നുപൂരാഡുതലേയു കാലത്തും വാടിബാത്തതായോ”

മുന്നൊന്നടിലക്കിൻ പൂജയേല്ലാനായ്” നിന്മിട്ടനാണോ, അബോധ്യാതിതകവിൻ പത്രങ്ങൾക്കു ചോട്ടില്ലിരിജ്ജുവേ നൃഖസന സത്യബോധയാപ്പിരെന്നാല്ലോ ഒഴവകല്ലിൽ: ഇതഞ്ചുരാം ഗ്രാവിനാള്ളിലേറീ; തന്മുലമായവൻ ഭോധിപ്പുകൾ നിലക്കൊള്ളുമിടത്തെജ്ജുചുള്ളിനാൻ, സാവധാനം, സ്ഥിരപദനഗ്രാഹം, പ്രാഖ്വാസമ്പതം. ലോകംംഡേശ! പ്രഹസ്തിപ്പിന്റെ നൃഖസൻ ചെന്നാൻ ദ്രമാന്തിക്കേ!

ചുറും ഇഞ്ചുപോലെ ഇഞ്ചുന്ന ഭാടാബലങ്ങമടഞ്ഞതായ്”, മിനാം പച്ചക്കമാനങ്ങൾക്കു മേൽപ്പറലാൻതായ്”, വിശാലമാംത്രണാലിലെയ്യുറാൻ ചെന്നാദേവരവോ ഷുജിമ്പുംഖരിവാർക്കുട്ടിയിഴുക്കം എട്ടുശ്രാബലയും ഇപ്പും ചുഴെയും ഏട്ടട്ടിവിരിയും ഷുക്കുശാബലയും. അഭാനാ തന്നേലേക്കാനായ്”ക്കുനിഞ്ഞ കാട്ടകൊമ്പുകൾ; ജലഭേദവുതനിശ്ചാസമാക്കം ചോയ്ക്കാർമ്മണ്ണതിനാൽ കനത്രാളു കുമ്പിർത്തെന്നാലേണ്ണീ നബിയിൽനിന്നുമേ. അസുന്ധര്യം, ജീവിണ്ണത്തുന്ന മാൻ പന്നി പുലിയീവാക മാട്ടുജീവികൾക്കിൽ സാമ്പര്യങ്ങൾ വൻകണക്കു നോക്കേയായ്”, പോതു പോതയിവയ്ക്കുള്ളിൽനിന്നുന്നാക്കന്നിവെഴും ദിവം. അസുദ്ധേദ്വാക്കാബലബ്ലൂക്കത്രാ പത്രിയാട്ടിച്ചുകൊണ്ടതോ, ഇഴഞ്ഞെന്നതത്തോ കുഴിർമ്മട റിട്ടുഗ്രം ചിത്രപന്നഗം; നീലചു പച്ചചു ചോത്ര തൻതൻവീശ്രൂഷയെശേ അട്ട് മിനാന പുന്നാറിച്ചാത്തഭ്രാഹതത വീശ്രൂവാൻ; ദിശ്ചപ്പതന്തിര വെടിഞ്ഞതിനു, ശബ്ദിച്ചിത്തുറുമായ്”; ചിത്രാംഗവണ്ണാൻ കാണാനായുംപ്രാഞ്ഞ ശാഖകരംതോടുമേ; ഇഞ്ഞിയാട്ടം തുട്ടിലിയനോളപ്പുകൾ ചിലയ്ക്കായ്”; ഓന്നോട്ടി; ഫോകിലം പാടി; ചുഴുത്തുട്ടി പിന്നവുംരാ; ഇഴജ്ഞത്തുംകുട്ടിയറിഞ്ഞതാർ, തുഷ്ടി തേടിനാർ. ഭുന്നല്ലിന്നു ശബ്ദിപ്പുംപും പാട്ടായിണ്ണനിപോൽ; കേരാക്കണം കണ്ണുംഞശ്ശിലതു പറഞ്ഞു: “അഞ്ചാ! മിത്രമേ! മേരുപ്പാം! രക്ഷകു! ഫോപ്പുംപും പാനാനാനാനാരായ ഉയ്യോഹാഞ്ഞശ്ശം വെന്ന ഭാംൻ, സബ്രേംപകാരരായും അത്യാധുംപും ചെയ്യ ഭാംൻ, പുക്കാരാതികമണ്ണതിട്ടു! അത്തന്തം ലോകമതിന്റെ മാല്ലിര രാറ്റം നൃഖസന, യദ്ദെയെ, അനന്തരാഹിപ്പം. ചെന്നാലും, പ്രശസ്തി! പരിപ്പജിത!

ഞങ്ങൾക്കവേണ്ടിച്ചെല്ലാലും ധാര്യമന്തിരയത്താവും,
രാജാവോ! മുംഗവിജയശോഇ! നിന്മാടെ നേരമാരും;
മഹാപന്തരങ്ങൾ കാത്തുപെഡാണ്ടിരുന്നു രാത്രിയിന്നതാൻ! ”
രാത്രി വന്നെന്തി, ഗ്രാജാം മരത്തിന്റേച്ചട്ടിൽ വാഴവേ.
അഫോറ മാൻ, അമ്പും നീന്തു രാജത്പമിയലുന്നാൻ—
മത്രുക്ക് ദക്ഷതിയത്തും സൃജനാണിവാനെന്നതും
ഖ്രോന്തതാണും സത്യം കണ്ണട പാർ കാക്കുക്കുന്നതും
അറിഞ്ഞു— തന്ത്രജ്ഞാനംപൂർണ്ണതരവേക്കിനാം.
അതിനാലേതത്തുംധാക്കണ്ണിൽനിന്നും തുരക്കുന്നു
വന്നെന്തി അഞ്ചാഡായമ്പ്രകാഢലും ദഖ്മിശാചുക്കരാ,
രാഗത്രജ്ഞാരതിക്കഴുതുക്കരക്കര ത്രിരക്കാർ
തീപുകാമദ്ദരാ, ഭോഗദ്ദരാ, ഭോഗേഷ്ടു, ശ്രിപ്പുകരാ;
അനധകാരിയുംാടക്കരക്കും സന്തതിപ്രജരാ;
ബുദ്ധക്കർണ്ണപ്പുംപുരപ്പേരും തന്നനിക്കന്നാദ്യതർ;
അറിവാംഖാത, മേതഗ്രൂപ്പാഡാവിയും, സൃജനനാശി
സത്യം നേടാള്ളതിനെന്നതു ഭോക്കിഞ്ചന്നുംിശാചുക്കരാ:
ചീലനേരം ഒപ്പാടംഡാറിന് ഭീകരതാംഞ്ഞരാ കാട്ടിയും,
ചെക്കത്താൻപടതൻ ശബ്ദമിടിയാൽക്കാരു ദുടിയും,
ധൂമ്രപ്രകാശക്രക്കാനുംപട്ടടട രീതിയിൽ
ക്രൂണംഞ്ഞും മിന്നൽ പാപിച്ചും വാനിൽനിന്നിട്ട് ചാട്ടിയും;
ചീലപ്പേംാക്കില ശബ്ദിജ്ഞാരാഡാശം ശാന്തമായവോ,
കരാം മരക്കം ഗൊന്നരൂപതതിക്കൽനാനു വായനാ,
സരാഗ്രാമംഞ്ഞരാ, മുംഗരാറസഗാതിക്കരാ,
മറിമാരിഞ്ഞരാ, രഘുചത്രാപ്പുശേഷനിയും;
ചീലപ്പേംാര രാജുറാശാഡാരാജരാശ്രൂപംഞ്ഞേന്തിയും;
സത്യം റാജ്ഞുലമനനാക്കിപ്പുപ്പിജ്ഞും ശക്ക പൂണ്ടുമേ.
എന്നാലിവ ബഹുമില്ലോരേ, കാണാക്കംമാരു വന്നിതോ,
അരോ സൃജനൻ കുറ്റിശാംഗാഘ്രത്രേതാടേരതാത്രായും
തന്നന്തരാഥാവിത്താപ്രേ, നാഞ്ചരാതാൻ നിശ്ചയിപ്പുവിൻ:—
പൂഞ്ഞപ്പന്നഞ്ഞെഴുതിക്കാണ്ടുതിനെഴുതുന്ന നാം.

പത്ര ദഖ്മാലമദ്ദപ്പുത്താ!—മാരംതൻ ശശ്രദ്ധാബന്നികർ,
പാപദേവതമാർ—ആദ്യമാത്രമാണോപാമധനതാൻ,
ക്രൂണാടിയിൽപ്പേംാലുലക്കിൽപ്പുതിന്തര മയറം മുഖം
കണ്ണട ‘ഞാനെ’നോടി ‘ഞാനെ’നോടിപ്പുംനോടാ ജഗത്തിനാം;

അവാള്ളാട്ടിലേ നിന്നാൽ എപ്പും നാശമേറിട്ടും.

ചൊന്താരാഡി: “നീ നൃഥനാരകിൽ, മരംകൂർ വെച്ചിവെന്നിയേ
തൃപ്പിക്കൊള്ളുടെ; നീ നിജും സദാ നില്പതു പോതമേ;
മാറ്റുമരം തുസ്ലരം യത്രാറുമിരിപ്പുവാർ
ദോന്താ, രവർത്തൻ ബൗഖ്യമണ്ണഴന്നേരു വാങ്ങുക.”

എന്നാംഞ്ചുംബൻ ചൊല്ലി: “നിന്നേറ്റായ നീതി നികുഷ്യമാം,
ശാന്തിയിലേം ശാപം; ആത്മന്മേഘാരിയേപ്പും പ്രതിജ്ഞ നീ.”

ചിന്നന്ദയ്ക്കും നിഷേധിപ്പിച്ചശരിരാളും സംശയം,

പച്ചിപ്പും മരിതം, വന്നാൻ; മുത്താറിൻ കാതിലുതിനാൻ;
“ഒപ്പും പുച്ചാം, മിയു എപ്പും, മിയുസംസാളും നോഡിവും;
നീ നിന്നനിശലിവെതന്നേൻ പടിപ്പുാൻ പാതയും ചുട്ടും;
എന്നിരു പോവു, കഷാ ചേന്നാളും പുച്ചതിന്റെ നീതെയായ”

ശല്പ നന്നരുചം മാപ്പം, മത്തുനാഭപ്പായ രക്ഷയം,

ശല്പവന്തൻ തിരിഞ്ഞെടുത്തിട്ടും ചക്രതിനെന്നായ നില്ലും.”

ശപ്പോച്ചത്രഞ്ഞിനാൻ ബുദ്ധൻ: “മനസ്യൻറെ രിപുക്കാളിൽ
അത്യുന്നതാപായിയാം ശങ്ക! എന്നിൽക്കണ്ണതാപമില്ലതേ.”

കുന്നാമരാളുന്നിതന്നു നിശ്ചാംഗംജാക്കവെങ്കിളും

ശക്തി ചേക്കം സദാചാരാസക്തിശാം മനുവാദിനീ,

ചലേടത്തും മതഞ്ഞുംരൈനു നേപാമ്പുമാണ്ഡവരാ,

എപ്പോഴും റാത്രത്രുണ്ടാരംഭാണാത്മാവെച്ചതിപ്പുവരം,

നരകത്രേണിയേപ്പുടിവെപ്പുതും നൃപത്രംക്കതിയെ

തുരക്കന്നതും താക്കോലുകൾ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുന്നവരാ.

ചൊന്താരാ, “വാധ്യാനാരംഭട്ടി നാടു താങ്കിട്ടമാഗം

തട്ടിസിട്ടു, കടന്നന്നുംഭും നീ നീക്കിനൊള്ളുമോ?

ഞമ്മരാതനനീശപരമാരെ നീ സമാദ്വാഹിപ്പരാക്കുമോ?

ദേവാലയങ്ങളും വിജന്നങ്ങളുമാക്കുമോ?”

ചൊല്ലിനാൻ ബുദ്ധൻ, “എത്രാനുന്നോടു സൂക്ഷിച്ചവെങ്കിലുംവാൻ

കല്പിപ്പു നീ, യതോ രാറിക്കൊണ്ടിരിപ്പുന്ന ചട്ടമാം,

സപ്പച്ചുമനസ്ത്രുമേ നിൽക്കും; പോ നിന്നനിരപ്പിലെജ്ഞു നീ.”

ചിന്നന്തെപ്പും വന്നാലും വന്നേവേർന്നു കുറുമെൻ തന്ത്രികേ,

നികാരങ്ങരാക്ക രാജാവു, ദൈത്യം തുടം അലോകകൾ,

ഉശപ്രരംബരിലും തന്റെയിരാറം നടത്തരോൻ,

എപ്പു ഫ്രോത്തിനാം നാമൻ, സുവാസാന്ത്രാജ്യപൊലകൾ.

ചിരിച്ചുംകൊണ്ടവൻ വന്നാനാ പുക്കണ്ണിനന്നേരയായ”

ചുകന ചുകരാതൻ മല ചാത്രം തന്തകവാില്ലാടം,
 വിഷശല്പ്യത്തിനാക്കാളം മുള്ള നെന്തും തുമ്പിതായ
 ഷ്ടോനാക്കണില്ലേക്കാംനാറുതിരുക്കാംനാഭാഗത്താടം;
 അവനു ചുറം വന്നത്തിനിന്നനാരാ വിജവാസമലേ
 മിനം സുഭഗത്രുപദം, തിനുവേനുത്രാധിവിതർ,
 എല്ലുമാം ദാഷയിൽ ഫ്രേം വാഴ്ക്കുക്കാണംതു വായുമായ
 അദ്ദേഹാഹനക്കവിത്രുതിജ്ഞാപ്പിച്ചു ചാട്ടാനോർ—
 അതു ക്ഷേദ്ധപ്പാനനാഡാതെ റിനോ രാവനാ തോനാടിടം,
 ചൊവി പാത്തിനുതാരണം വാഴിയിൽത്തങ്ങിയെനമേ;
 ബുദ്ധനോടും കീത്തിച്ചു പാടി പോയ സുവദ്ധിം;
 പറന്ന മുപ്പാരിലെഡായ ദത്ത്യൻ, മുണ്ണയച്ചുമ്പുമായ
 സ്വയം നക്കപ്പുട മണം വീത്രം സെഉദരുമാറിടം,
 രാഗത്തിൻ പുഷ്പരാഗണം, പരിനിവിർക്കാക്കമാട്ടുരം,
 ഇവയെക്കാഡ പ്രിയതരമെനാം ഹാണ്ഡിലയെന്നതും;
 ഏന്നും, സാഖാഗത്തിന്നുനാകാരാകപ്പെന്നാജ്ഞിൽ
 കാണുമ്പുട്ടന്തായ, ചോരത്തിപ്പുടക പുണ്ണതായ,
 അവാച്ചുമെന്നാലാത്മാവാത്മാവിനോട് കമ്പിപ്പിതായ,
 ഇതേ ഗായ്യാത്മ, റിതേ മരാള്യുരമരാഭരായ
 സ്രഷ്ടാക്കൈഡം നാമദാഥാനാസ്താക്കണം ഗസ്റ്റിലോകവും,
 ഇതേ പ്രതിക്ഷണനവമാരിം മാൽ കൊച്ചത്രുനേ
 വാദ്യാട്ടേണ്ടം വാസ്തവാനഗ്രാഡിനേഷ്ടിലനഗ്രാഡം—
 ഇതറിഞ്ഞതിട്ട കൈചേദോമ്പാനോരുചാടിട്ടമിച്ചുംഡാൾ
 അച്ചിഡിപ്പുട്ടുട്ടാരാ ഗസ്റ്റാദ്യതരമാം സാഖാപ്പാവത്തിലും
 മീതേ വിശിഷ്ടാഭ്യാസാനം താടിട്ടനില്ലെന്നതും.
 മാലാന്നിട്ടണ്ണേവൻ ദുവപ്പിപ്പാർഡിസ്സംഡ്രിഷ്ടാഭവേ,
 ജീവിതം മുരാനൊ സപ്പില്ലാരമാരി ലയിപ്പിവേ,
 ഫ്രേമചുണ്ണവാമോനാലേ ലോകാനൊക്കെ ലബിപ്പിഡോ?
 ഏവം പാടി ഒല്ലെ റിനും കൈമനടവിച്ചിയേണ്ടുമേ,
 ഫ്രേമിപ്പിപ്പുരക്കണക്കേണ്ടം, വായുസ്സിത്തത്താടം;
 കന്നറാത്തതിലുലയും തന്മക്കൈപാർഡാഞ്ചം ധാര്യിച്ചം
 വൈഷിപ്പുട്ടം റാഡത്തിട്ടുജിന്നു, മുസ്തമാട്ടുരം
 റിനം കാണുമ്പിലുമുകം മുടിവൈപ്പുതപോലുവോ.
 അതു രാക്ഷിത്താടിക്കണിയാണി മേനോൽ മനോജനമാർ,
 “അഹോ! മഹാനാം സിലബാത്മി ഭവാനാമുഖാണി ഞാൻ;

എന്നോളുമാണുപദിച്ചുംകൂർത്തു നന്നോ ദയവാനമെന്നു നീ?"
 എന്നാലപിച്ചും പുക്കാത്തിന്നനോക്കണ്ണും നാൽവിധം
 കണ്ണ കൂളിപ്പിള്ളിയണഭാസിട്ടിപ്പു നേരറ്റ സൗഖ്യം.
 എന്നുള്ളിതൊന്നും മുകളിനുംചുലിപ്പുകിടാജ്ഞാവോ,
 അതാ! കാമനിഷ്ഠക്കും തന്മായ മേരിയ വാർമ്മക്കും;
 അപ്പോളതാ! നടപിംഠതി നീംനു രണ്ടു ബാഹ്യാസു;
 ക്രിക്കറ്റിലപന്നുംകമേരിട്ടും ആപദാനാടൻ
 വന്ന പ്രിയപ്പേട്ട യശോധരതൻ വോഷമാന്നതായും.
 നീരാണഡപോലാം മയുംക്കണ്ണും വികാരം മുമ്പോരമും;
 അവൻനേക്കും നീട്ടിട്ടും കൈക്കുട്ടും കൊതിരുണ്ടാവു;
 അവൻനേക്കും പേര് വിളിച്ചുംകുറ്റിഗ്രാമം ശാന്തസനിഃം;
 നെടുവീപ്പിട്ടുകൊണ്ടാതീ ചന്തം ചിന്തുനോരനിഴൽ:
 "എൻ്റുചുമാജി! ചാക്കനു ഞാൻ ഭാദ്യിരാത്തിനാൻ!
 മിനാം രോഹിണിതൻ തീരേ പാളിമേടയിൽനാംചു നാം
 അവിഞ്ഞതുള്ളതിലും മീതേ സ്ത്രീമെന്താന കണ്ടു നീ?
 അങ്ങീ നീംഞാക്കണ്ണുമൊക്കെയെന്നുള്ളൂറി രാഴീനേൻ.
 മടങ്കാഹാ! ഗിഡിലാത്മ! മടങ്ങു. അന്തുടിയും
 എൻചുണ്ടു തൊട്ടേ, മാറിലെന്നുചുരാനാജ്ഞാജേ!
 ഈ നീംപ്പുലമനോരാജ്യരക്ഷണത്തിലെടുത്തിട്ടും!
 അഹോ! നോക്കു! ഞാന്മും ഭാവം സ്നേഹിച്ചിരുന്നാരു?"
 ചൊല്ലിനാൻ ബുദ്ധൻ: "അരോമലവാഴുചുല്ലിഡിാഡിയം
 നാട്യം നടപിച്ചിട്ടും ചന്തമുള്ള കൂളാസപ്രത്യുഹം
 നിന്നനാട്യം വെള്ളതേ; അതു പ്രിയമാം മെരുച്ചക്കണ്ണാൻ
 നിന്നെന്നുപിള്ളും ഞാൻ; പക്ഷേ മനിന്ന നാട്യങ്ങളുംജാഞ്ചും
 നിന്നേൻ മട്ടാം. നീ ലജ്ജിപ്പി വിണ്ടും നിന്നുള്ളുന്നതജ്ഞയോ!"
 അപ്പോളശാരാത്തമാം ശമ്പളിംഗപ്പാത്രം തോപ്പിട്ടുവോ,
 അ മനോഹരമാം സൈന്യമാകു രാജത്തുമരിഞ്ഞപോയും,
 പാഴം നാട്ടിനുള്ളിലോട്ടും, നീരാവിത്രകിർശവാലെടും.

പിന്നെത്തും പത്തിൽനാംചുറാം പിന്നാം പാപഞ്ചുരുക്കണ്ണം,
 വാനം കുടക്കാവോ, വീഞ്ഞം കൊടുക്കാറിലവനീട്ടുവോ;
 ഇംഗ്രീ, ഇംഗ്രീ കുലക്കുരിൽനാിനാ വാഞ്ഞായ ചാലിനു
 കടിച്ചിട്ടുരക്കുചുരുപാനുക്കുള്ളും, തന്മുക്കായചുരിനുംചുരുക്കും,
 അനാം കാട്ടാൻ കഴിഞ്ഞതിപ്പായാംക്കുളിവുമര്ത്തുവാിൽ;

ശാന്തനോക്കാലബാൻ നിഖാതാക്കിയക്കട്ട് ചുണ്ടിനെ;
ഉച്ച അഷ്ടാഹറിക്ക്ഷൈക്കാജാദം ദടിച്ച അംശുക്രം.
പിന്ന വന്ന മുപ്പരാഗം—ആളുസ്ഥിനേലെഴും കൊതി—
ജീവലോഭേ ജീവിപ്പും തകണം വിഷയാധികാരം;
പിന്നീടുപരാഗം പേര്ത്തുത്തുച്ചും—കീര്ത്തിശിർഖകാതി—
വിദ്യാനാര മാക്കന്ന ശിരക്കാപനിയുള്ളവാം,
പോർ യതാമിവാഹം ധിരകമ്മംഡംക്കണ്ണാധിവാരം.
പിന്ന വന്നന്തി ഗ്രൂപ്പിമാനാവ്യത്രവും;
പിന്നീടു മുഖബാഹാതയമ്മാസത്തോഡായ, മുല്ലതം;
പിന്ന വന്നാം, വാംഗ്മുചോക്കാച്ചിക്ക്ഷൈപ്പുബെ മുഞ്ഞിച്ചും
ചരിരാട്ടിയുള്ളഗ്രാഹം നികുപ്പുംഞ്ചുത്തുപികരം
പേരഞ്ഞെന്നുംഞ്ഞരം ചുഴലുംഗ്രാഹപിന്നി രാക്ഷാം
അവിഭ്യു, പാതയത്തിനാം ഭിതിപ്പും തജ്ജാഹവരം,
കാർബോപ്പും പാതിരഞ്ജീവനാക്രടിക്കാശി തുട്ടരോഹം;
ഉച്ച മല ചാഞ്ചാടി, ഗജ്ജിച്ചു അട്ടകാറികരം,
വിണ്ട കാർഗ്ഗരംരാൽ മിന്നൽ വിനാം പേമാരിഡാർക്കശു
ചാടിച്ചു; വാസിൽനിന്തകിലെരിയപ്പെട്ട താരകരം;
കടിപ്പുംരാനാ സെട്ടിപ്പേരും, വായുലച്ചുഞ്ഞ പുണ്ണിലായും
ആരോ തീവാച്ചതിന്താണ്ണം; പിന്തുഡിശരിവാനിടം
തിന്തി ദൃഢന ചാറുക, ലാപ്പിനാ, ലബറിച്ചരാൽ,
ഇംകാണോന്തയാൽ, ഓലാരോഭാരവാർഗ്ഗരെന്തുവിനാലുമേ;
പരസ്യഹരും നരകത്തിക്കൽനിന്നാത്മാഭോഗരെ
നയിച്ചാർ മുത്തൊപ്പുട്ടിലാക്കാം റാറങ്ങേപരൻ.

ശാന്തനായത്തും ബുദ്ധൻ വക്കോച്ചിലിതൊന്നാമേ,
അത്യുത്തമമുണ്ടാത്താലേ ചുഴലെപ്പുരിവാരിതാൻ,
ദോട്ടവാതിലീഡ്യാത്തശ്ശമുഖാലേ കൃഷ്ണ ദാനകിനെ;
അബ്രോധിപ്പുക്കുവുമരാഞ്ഞിലാ ക്രഷ്ണം തിരുക്കാവേ;
തിന്തിച്ചുകരിയാണോരാരിലയും റാനി റാഡിയലും,
നിരനാക്രടിച്ചം രഭത്താരീത്തുള്ളിശ്ശനിച്ചതിനെ
തെത്തെത്തന്നൽ വന്നതിക്കാത റാഡിയാന്തിരിലാംവിധം;
ആത്താംവേചക്കുശാൽ വ്യാപിപ്പുംപ്പും മനസ്മലം
വിടപ്പുന്നതാം ചീറിക്കൊണ്ടതി ലഹരിയോക്കയും:

ഭന്നാം യാമത്തിൽ—ഈ നില്ലുണ്ടുമായ്, വരക്കൂട്ട
പാഞ്ചവോ, യസ്ത ശ്രദ്ധകർണ്ണവിന്നിപ്പിക്കാം വീംഗാ—
അസുദ്ദേശവകളുംവായ്മ സമൃഷ്ടിപ്പണിഖ്യതഃ:
നമ്മരതൻ മാംസപക്ഷിയ്ക്കിന്നപ്പറിത്തുള്ള തീപ്പിലിൽ
കാണായി തന്റെപാംതി, ശ്രദ്ധാ ലോഹത്തിലുള്ളതും,
എത്രയോ ഒരുവരിൽക്കൂടുന്ന ദൗഡായണ്ണാശൈലിയും.
ബൈബിൾ നോക്കുന്നു ശ്രദ്ധാഗ്രേ വാിശ്രാംപ്പൂരാഡ
പാറവിള്ളുത്തുരിവുകൾ ഷുകം തന്റെപ്രശ്നങ്ങൾ—
ചുരുങ്ങിക്കൊണ്ടുമോന്നാം ശഹരാഞ്ചാ കടന്നാഡോയ്,
കൂട്ടുപുച്ചപ്പിൽ മിന്നന ചതുപ്പുകൾക്കില്ലടവേ,
താൻ വീപ്പുടക്കി യതിച്ച അണ്ടിങ്ങപ്പിലാണ്ടുപോയ്,
കാൻ തെറിഡുന്നാഡ തല ചുറം തുപ്പുകളേറിയും,
വെള്ളിവാനു വീർച്ചാട്ടം മുറ പൊട്ടക്കഴുങ്ങാഴും
കടന്ന, വാനമേരാൻ താനെങ്ങുറിന്ന കത്തിച്ചുവോ
എ മണ്ണം പാർപ്പിരപ്പിക്കലെത്തിട്ടം പിന്നാഡോപ്പും.
എവം ബുദ്ധൻ സംശ്ലേഷിക്കുന്നാണെങ്ങാണുക്കണ്ണം;
ശ്രദ്ധാം കൈചും കണ്ണിൽനിന്നുന്ന മലവഞ്ചവവിലെയുള്ളേ,
കേരുന്നവനെ മേലോട്ട് റാഡിപ്പുണ്ണൻ പത്ര റാംഗും
കാത്തനില്ലോ ഒരുപ്പിടിത്തയ്ക്കാഡ് വീംഗ ഹോണിയെ.
എന്നില്ല ബുദ്ധൻ സംശ്ലേഷിക്കും, ഒരിതപ്പുംഓ
അതിനെപ്പുതാം ജനമെന്നടിശ്രീക്കണ്ണമെന്നാൽ;
എമുട്ട്, നേട്ടം കലാചേര്യം പ്രോതം തിന്റുകൊടുത്തുമായ്,
തന്മുഖാക്കരീറാറിടരേ തന്മുഖാക്കരംപിപ്പാന്നാണ്ടം;
എന്നാലോരോ ജനാസിലുമെല്ലടോ റാഡ റാഡായെ
തിന തിനുരൈയും മേനേൻപുത്രപുത്രപ്പിജ്ഞനാനാന്നാണ്ടം;
എത്രപ്പും കടക്കച്ചുണ്ടാം തുട്ടിശ്രീടിക്കലെപ്പന്നാം;
അപൂടകില്ലത്തുക ശരിക്കണക്കിനോത്തവണ്ണേ
നൃംഖമാശാതത്തായിട്ടു വിട്ടുവീഴ്ത്തു, പെടാനെയും,
പാപപുണ്യങ്ങളും “ബുഡാവിജനേ പതിയുംനന്നാം;
അതിൽക്കഴിഞ്ഞത ചിന്താക്രമംനുംഡാം, പോരാട്ടവാറിക്കാം,
മുജജുസ്തിപിഹനംനും പോതാറിക്കുടു നന്നാം:

എ മധ്യരാമത്തിലുണ്ടാം ബുദ്ധവേദനാഡിഇതയും—
ഇപ്പോൾത്തക്കവിശേഷം പ്രേരിപ്പാദ്രാഷ്ട്രക്കമ്പളിൽ,—

പരിശത്ര കൂട്ടംകൂട്ടങ്ങൾ കണ്ണിയാരിച്ചുമന്ത്രവു,
 ഒന്നാതാനെക്കിലും വേരോവേരിയായിട്ട് നില്പുവു,
 കരയററാഴമറിയാതെന്നൊന്നം കരിയാത്തതാലു്
 മാററമാം നിന്നിടാക്കോളിൽ മറിയും തിരികാലഡാക്ക
 ക്ഷേമ്യമാശൈ നിലാധീംബ്യായിതന്ന് ചാണ്ടത്തുക്കരുത്തുകരാ;
 മഹാററമാം റൂത്തഗതിമണ്ഡലത്തിൽച്ചുരിച്ചുവു—
 കോടി ലോകാക്കർന്നിൽച്ചുപ്പുമന്ത്രദൈഷ്ടി മഹത്തരം.
 കണഭാന്വദ്യുഖാബ്ദായത്താൽത്തന്നെലോക്കങ്ങളു് നിത്യിട്ടും
 ഭാസ്തുരന്നാരെ; അപവം ബലംകൂട്ടം ഗഹനങ്ങളു്—
 മാഹാത്മ്യം കൂട്ടിട്ടും തോജാനാമനാക്കിറ ഭത്യരു—
 താരാൽത്തന്നാരത്തിലെയ്യുന്നം മാറം മേന്തുത്തിൽനിന്നൊന്നാൻ
 അന്ത്യം കാണാമണ്ഡലത്തയ്യുന്നാജജിവകാനുിയെ
 ചിന്നിക്കാണേം ചൊല്ലടിയേണ്ണു ചുറ്റുന്നവോന്നാതും.
 ഇവയെക്കണ്ണിത്തേപ്പും തുറക്കുപ്പുട്ടു ഉണ്ടിയാൽ,
 എന്നല്ല ചക്രം ചക്രത്തിലെന്നാം ലോകങ്ങളുതിനം
 കല്പ—മാക്കല്പങ്ങളിൽവെച്ചുണ്ടായ ഏമയേറുമേ—
 അക്കാലാസീരിക്കാം ധരിക്കുവരത്തല്ല മന്ദിരവാം,
 ഉത്തരവം തൊട്ടാഴി പൂക്കവോളും ശംശാസരിത്തിലെ
 വാക്കാലഗണ്യം നിർത്തുള്ളിയവനെന്നുംവാതാക്കിലും—
 അക്കാലംകാണ്ണിവാ വാഴന്നാഞ്ചാക്കം ലാഡമേററിട്ടും;
 അക്കാലത്തന്നാൽപ്പിവ്യുസംലുമിതോരോന്നം സ്വജിവിയിൽം
 സുഭിഷ്ടം നിന്നേവരററിട്ടും, പരിവ്യിജയാശക്കാജു കൈടക്കിട്ടും.
 അപാരാകാശനീരയില്ലടവേ നിതനാ, സവൻ
 ശാപപ്രാഥല്ലപ്രാപ്രാഥലാ പൂക്കി, പ്ലിന്നിട്ടാൻ കണ്ണക്കനാരാം,
 ആചാരംഭന്നാക്കയും പരിനിൽ, ഫ്രോസ്റ്റാങ്ങലാക്കാക്കര മേല്പുശം,
 ഓരോ ഗഹനത്തിൽ കത്തുന വേഗത്തിനെന്നാക്കേയെല്ലും,
 നില്ലുണ്ടുമായു് പ്രവർത്തിക്കുള്ളിട്ടു നിയിക്കണ്ണരാം—
 യാതാരിപ്പാശക്തിതാനോ രഘുംിനെ വെജിച്ചുവും,
 മുത്തങ്ങളുംജജിവിക്കും, മുന്നുന്നതുപ്പരിപുണ്ണവും,
 ആചാരംഭന്നാക്കഴിഞ്ഞിട്ടാതാതുതനെന്നുംജുവും,
 വെപ്പത്തെന്നുവുതരവും, സുഖവുതെ പ്രഭവവും
 അക്കാിത്തിക്കന്ന വാക്കിപ്പാതുള്ള ശാശ്വതമായും;
 നടത്താനായില്ലാതെ, മുക്കാനായമന്നുഡേ—
 എന്നെന്നൊന്നാലതു ദേവനാക്കാക്കയും മീതെ നില്പതാം,

അവികാര്യം നന്ദിപ്പാച്ചു, മബിലോചരി സംസ്ഥിതം—
ഉണാക്കിട്ടു മടക്കപ്പീട്ടു വാണിജ്യം അഭ്യർത്ഥനാകമിഞ്ഞിണാ,
അതു ഒരേ ശക്തി, സാമ്പദാഗ്രം സത്യമാവശ്യമെന്നാിതാം
സഖ്യം തത്തിൻറെ വിട്ടുജു ഓഹം ഗംഗം കരിപ്പുതായും:
അഴുക്കതില്ലെന്നുലും, കുറീച്ചണ്ണനാവാ ഗംഗം വും
നന്ന ചെങ്ങന്നി, തെത്തിൽററിപ്പുവശേഷാ തിനുചെങ്ങും;
സംഗമേ ചെങ്ങും, തന്റജാതിരിജ്ഞാത്തു ജീവിപ്പിച്ചാം ഏഴ്,
കമരാജാം താമാരാക്കാരുംപ്രോര വാക്കിരാഞ്ഞുന്ന ഗ്രാമവും;
ഗോപിജാപ്പാഡാരേ ജോലിക്കിക്കുംപുട്ടുകൊണ്ടുതാൽ
സാമ്പൂതം ഷുണ്ട് മിന്നന്തു താരവും മണ്ണതുള്ളിയും—
നാഭ്രാംശനായും, അജീവിതത്തെപ്പാറിപ്പുവശൈലൈംകണ്ണയും—
വല്ലതും ചെരുതും രണ്ടും— ഗാഹായിപ്പുക്കരൈന്നിയേ
തടഞ്ഞതിടാ എന്നാറുപ്പു ഷുണ്ട് കാലം കുഴിപ്പുകും,
ചൂവുന്ന നന്നായും അജീവിപ്പിച്ചും, മാംസം ജീവിപ്പിട്ടും നന്നാ.
ഈ കണ്ണ നാലുവേപ്പൻ നധുംശാശാധിയിരിക്കും.

നാലാം ധാമത്തിലോ വന്നു പാപത്രാടിടചേന്നതായും,
തട്ടാൻറെ തിജും നീനു വാന്നുവും തകഴം നിയം,
ധന്തത്തിനെക്കെടുത്തിട്ടും ദിവത്തിൻറെ രാഹസ്യവും.
കാനാലിതക്കും വിവസ്ത്യും, ഗംഗത്യും പ്രിലാഭിംശും;
ജീവിതത്തിൽ ചലനമെന്തുണ്ടെന്തും പ്രിഡിക്കുന്ന രാഞ്ച്
എന്നു ജീവിതത്തിന്റെ നിഃചാകനാവാനാതും;
ജീവിപ്പിരിപ്പിനെ, അജനും വാഴുപ്പു ലഭിക്കുക
പ്രേമാംഗ്രം സുഖം കിംബം ജീവിപ്പു തൊഴിൽചെങ്ങുക
എന്നുംപും മാറിടും തത്സമ്പ്രാവസ്ഥക്കുടുക്കേ,
കൈവിടുംവരെഞ്ചും കിംബം തെരുവിടാൻ വയ്ക്കുന്നതും.
ഇംഗ്രേം വാമപ്രവൃത്തി, ഗുംബം റാല്ലുന്ന ദാപ്പും,
കൈണിയെന്നനാറിയാൻ വേണ്ടുമിനിപ്പാതത്താരേവാം
അവ നീക്കിക്കൈളിത്തിടാ; എന്നാലക്കൈനാിരുന്നു
അവിദ്യാഭാഗം കെട്ടനാാരാനാ അണ്ണാനാരിപ്പുലും
ഇന്നും കൊള്ളും ജീവിതരാതിൽ, ചുക്കിായക്കൈവജ്ഞത്തിട്ടും.
തുന്നിരിപ്പും പ്രാണിക്കൈളിട്ടും കുമ്പുകൾ,
അവൻ കാണും മാശ കുപ്പും പറമ്പുന്നാരാിട്ടും നാായും,
വിഷാം അഞ്ചാനാരാിഷാം നാമത്രുപം ജീവിപ്പിച്ചാണും;
അതേക്കന്തു വിശാം വശേഷപ്പും ഷുണ്ട് മരംതുനായും

ഒന്നോഗതക്കാഴ്ചയിൽക്കാരോഴിയാദ്ദുണ്ടിനേന്തിനേ; അമട്ടു ഓദര ജനിശ്ചന്തു—വിഷയങ്ങിവിതം—
അത്യ്യാദത്തിൽ വെള്ളം മിച്ചു, കഥവത്തില്ലെങ്കും; ദിവാരത്തോ സുവിത്തോ, പൊന്തനിതു തുല്ലിയെ; അദ്വാഹനോ കടപ്പുറ്റു മേനേൽജജിവിഗണങ്ങാൽ നീന്തിപ്പുരന്തുമിയുക്കിടത്തിരയിൽനിന്നിനിന്നതാൻ സുവഞ്ചുതിമോഹനങ്ങൾ എന്നവത്തിന്തുടർന്തീകരിത്തിക്കാം അധിവിപ്പത്യും ജീവം പ്രേമം ഭക്തി ക്ലോഡിഫ്ലൈഡം
പ്രാശാദം ശബ്ദപ്പുരാജിഷ്ഠാം ജീവാതിലതാവും,
രതാതതിൽനിന്നുന്നും ഏപ്രവും, സ്വാഭാവികതകൾ.
അമ്മട്ടിരട്ടില്ലാറത്തുകൂട്ടും കടകികാരക്കാണ്ടതാൻ
ജീവിതം തന്നെ ദാരാരത്തത്തിലുണ്ടു; അഥാവാശാലിയോ
ഇത്തുല്ലിശ നിജാതമാണുന്നുനുന്നതിലുണ്ടു;
അമ്മട്ടിരട്ടില്ലാരത്തുകൂട്ടും നീന്തിനുണ്ടു;
അതശിഖിപ്പിക്കുമ്പും പാശം ചെണ്ണിപ്പുനുന്നുവും
ഉറഞ്ഞും; മുന്നാപാപജന്യങ്ങൾവും അഥാന്ത്യാ രഖാറിപ്പിട്ടും,
വിശാരണങ്ങൾ വിശനാലിപ്പാതാക്കംഡാരിട്ടതിലുണ്ടും;
സാമ്പം—പേരാജ്ഞിന്നതുള്ള ജന്മത്തിന്നും മുത്തുക,
ങ്ങൾ ജീവന്നും തുക, തന്മകശംഖവിന്താശം മുഖം,
മന്മാസംവയമാം കാണാല്ലുാവിന്നീതെ വാലംതുറേ
കാണാതു അലപാട്ടം വെത്തുകൊണ്ടു വെള്ളതാം
അതമായുക്കി, ജന്മത്തിൽത്താൻ പെജമാറിഉതിന് മല്ലം—
വിത്രാശവും സ്വർഘംപരാവിനിമ്മക്കവുമാംവരെ;
അതിനാ മെഡം സ്ഥലവും തേടേബേഡനാക്കമൊന്നുകിൽ,
അല്ലെങ്കിൽപ്പുതുജന്മത്തിൽപ്പുതുതാം ലത്തമതുയും
ഹേത്തുഹേതത്തുരുംഡുംഡും തന്നാല്ലും ദുരമിഞ്ഞാണും
പുതുമെഞ്ഞുംതുട്ടതുമുള്ളുംരാബിവോതിലുണ്ടും;
ക്രാന്തവുന്നാമുക്കത്തായിത്രോഹിപ്പുംനാം സ്വത്തുനായും
ഉപാദാനം വിട്ടു തിരിവകുത്തെന്നാടും കൈകടക്കം;
കുല്ലു—പ്രേണ്ണാത്മിതനുപുംപും ലോഡമേറാറിട്ടും.
പിന്നു—രാജാവിന്നും ശ്രദ്ധാം, വാനോരമൊരാം പ്രാറപ്പാം—
അജജിവന്നുന്നുവാം ദിവാലുപ്പമാം ജീവിതക്കൊതി;
ജീവാൻ—ജീവിതനേല്ലുംതു—വേദം പോരാം ശാന്തിയിൽ,
പെരഹരാരാരാം എന്തിക്കാൽ, ദ്വിവ്യനിഡ്രാണുമന്നാരിൽ—

നില്പിച്ചുപോയു് നാഡി “കുഞ്ഞമാളിള്ള വിത്രുമുത്തിജിൽ, അസ്സാക്കാൽപ്പറിണ്ടാംതിൽ, പ്പറിണ്ടാമങ്ങൾതിൽ.

അഭോഗാം ബുദ്ധിന്റെ വിജയമൊരുമിച്ചു പ്രഥമവും! കിഴക്കു രാഖാൻ പാഡ്യാന കാർശനത്താമ്പലിസ്വാഴി ദലിച്ചുപ്പിക്കുമ്പോൾ രഹ്യം പാരമ്പര്യതന്നാദ്യദിപ്പിക്കാം. പരപ്പേരിനാൽ വാനിനുകളിൽമുള്ള കുതാരകം വിഷത്തു രാജ്ഞിശാസ്ത്രം, വാര്ത്താസ്ത്രം നിലവിലെന്നു മേഖല റിനാം പടകലാഭഘാക്കാട്ടിപ്പുണ്ടോ. ഇഗത്തിനന്നിവാംഡനേ കൂരാൽ മന്ത്രിയ കുന്നകരാ അണ്ട നൃത്യരൂപം, ഉംകുമത സ്വന്നഹാടിരഞ്ഞരാ ചുടിനാർ; ഓരോ ഫുവം പ്രഭാതത്തിൽ നാശ്വാന്വേദ്യാവകാശാട്ടകൾ തുറക്കാം തുടങ്ങി തന്നിച്ചുനേരുത്പട്ടങ്ങൾ. നടന്ത മിന്നിവൈച്ചുള്ള ഏപ്പിനീതെയൽതിന്തം ശോറനോദ്ധീപ്പി, പാരിനാ ശോഭാലപ്പാരമേകിയും, റാവിന്റെ കണ്ണിർക്കപ്പെട്ടുനാശ്വാദരതാമ്പംക്കിയും, താഴം കാർക്കൊണ്ടപിൽനാപ്പാനാശവിന്റെ തുന്നിയും, നശാശ്വാദാവനനും ഒട്ടിശിശ്രകം പരാശ്രാലാഡിൽ പൊൻ ഷുശ്രാജീയ, മീജക്കിക്കലെപ്പുള്ള വൊസ്കതിൽ ചാട്ടിയും, ജാലം കാട്ടു ശത്രുവിശ്വാസാട്ട തൊട്ട് എറിത്തിനെ അലപവിന്നിവൈച്ചും ഫൂട്ടുരാഗാം റത്നാക്കിയും, പൊതുവിലാംകലമാംബാശുക്കണക്കരാ കാണ്ട് “പുലവൻപോയു്” എന്നോതിയും, കൂടുന്നതെന്നു പലേ വിരുദ്ധാക്കണം ഉറന്തും കൊച്ചുചുതലുകൾ തൊട്ടുകൊണ്ട് “കിടാംഡശേ, സൗതിപ്പിൽ പരാലിന്തിപ്പെട്ടി!” എന്ന കാണ്ണത്തിലോതിയും. ഉടൻ മുതിർന്നു ക്ഷയലുതെന്നല്ലപ്പുക്കണിസ്തുവഞ്ചും— കോകിലത്തിൽ വേണ്ടഗാനം, ബുദ്ധിവുലത്തിന്റെ കീത്താം, “ഉഷസ്സാസ്സു്”നു ലാസദപ്പണ്ണശാരികതൻ ഗംഗാം, തേനീച്ചുഡണന്നീടും ഭേദം കണ്ണടക്കവാൻ തുനിജത്തണ്ണത്തിനും മഞ്ഞാക്കിച്ചുന്നതിൽ കുഴാസ്പരം, തീരതച്ചില്ലെന്നു, നാരിന്നാക്കത്തെന്നു അരച്ചിപ്പിയും, പച്ചവണ്ണശരംകൊത്തിക്കൊഞ്ചൻ, മെമരച്ചില്ലപ്പുണ്ണിയും, എന്നും തീരാതതാം പ്രാവിൻ പ്രേമാംഭാശനാമങ്ങൾ: അതേ! അതു ജൂഡുമേൽ ദിവ്യമാസിരന്തു ജില്ലാന്തപിരം വന്നാം അരുജുവിക്കാതന്തിൽ വീര്യം; കൂരത്തുമുള്ള

മന്ത്രഗാലാധനങ്ങളിൽ നാടൻമുഖങ്ങാത്തതോടു ശാന്തത.

“ലഭാതുകൾ തന്മാത്രയി എഴുന്നീ; അസു തന്റെ അവാച്ചുവെയ്
വാട്ടു ആദ്ധ്യാത്മി; ‘സാഹസ്രിക്കവാച്ചു ദാന്മാഡ്ചത്രതുക;

ബാശമുന്മാഡു ക്ഷേമത്തുപ്പാം, അമർദ്ദൈശത്തിബൈശമുന്മാഡു,

അഭിവ്യക്തമാവോജാതോപയുംശാ തീശ്വകരോ;

തമ്മാലാബസിധാഹു അല്ലാരപ്പുരിംഭം ലുപർ തണ്ട്രതിർ;

ദോബിസ്ഥിക്രിക്കി വിട്ടുതത്താം സരാശു പാടി രോഗികരാ;

മരിപ്പുരം പുഷ്പിരിക്കുവാശാർ, അഭലഗ്നാഗ്രാംഖുവോദയം.

കിടക്കാനും കിഴക്കുശ്ശാനില്ലവിന്നാബന്നനാറിയുംവിധം;

സിഖാമ്പരാജപുത്രൻനു മെത്താശിങ്കലനാമേശാഹു

കിഡിച്ചിരിക്കപ്പോൾ യശോധരത്തുനാരാശത്രിഭു

പേരട്ടുനാടിച്ചിരാഗ്രാഭം, സ്നേഹം തോല്പിശില്പാക്കാഡാ

ആ വാനാൽ സുവശാജ്ഞിരാജ്ഞിശേരാ ഇപ്പുന്നതിന്വിധം.

പ്രോക്തന്തത്രജ്ഞ റാഷ്ട്രിക്കു—കാരണം തെരിയാജ്ഞിഭു—

അന്ത്രുപക്രമത്തുന്നു മുൻകുട്ടിക്കണക്ക് ദ്വാലുനാന

പാട്ടം ദോഹദഹാപ്പുരാദ്ദേന്തി പ്രൂന്മതക്കൈശിൽ;

അതേന്താതീ വാനാിൽ വാനോർക്കാ, “കഴിഞ്ഞതിനു കഴിഞ്ഞ

[അപായാ]

വാനു തെങ്ങവിൽ വാധ്യാനാർ, സാശ്വാരൂജനാജകതരായു,

അതകാശകാക്കു ഭക്തനാഭപ്പാൺവാരിപ്പരു നോക്കിയും,

“പ്രാഞ്ചനാ ഭാരതതാബന്നനാജ്ഞനിക്കണം” നാ ചൊല്പിയും.

എന്നപ്പുനാഡു പക്കല്ലുംജുക്കുഭിഭും കാനനത്തിഭും

സബ്രഹാദ്ദുക്കവാജ്ഞാനാരു ജീവിക്കാക്ക പരസ്പരം;

പുള്ളിമാൻ നീക്കയും മേംതു തള്ളപ്പുലി കിടാങ്ങാക്കൈ

പ്രോവൈന്റെ, അതാണ്മാനോന്താത്രു കഴിനിനിർ നക്കി ചെന്തുലി;

കഴകിനി പ്രാതൻ ചോട്ടിൽനെവിട്ടുകുല ധാജ്ഞാനാരു,

അതിനി കൈബുദ്ധംകൊക്കലാപക്ഷംരത്നക്കോതി, യത്രാൻ;

സദ്ഗും തന്നടെ റത്നങ്ങളുക്കൈയും സുരൂരഘുഡിയിൽ

ചുട്ട നീഡാജ്ഞിച്ചു, മരണപ്രദംജ്ഞുകാരി ദൃട്ടിനേ;

വിട്ടയച്ചു കൊച്ചുക്കയ്യാപ്പുക്കാിഡൈക്കൈകിൽക്കിച്ചു;

ശ്രംനാരാജാം വൈംപൈം മതസ്യം വോട്ടുകിൽക്കൈശ്ശിഡ്ക്കാ;

നീലച്ചു ചെന്തുച്ചു ചോതര ചുംബാനുകര ത്രഞ്ഞനേ

താനാിരിജ്ഞാ മരംതിനേര ചുംബാനുകര ത്രഞ്ഞനേ

ശ്രംചുപ്പിടിഉനാം പക്ഷാി പിടിച്ചേ ഇപ്പുവരാിന:

അനേക്യാധിതദവിൻ ഹോട്ടിലെല്ലും ഒരു ദിവസം കൊതാം
ജീവനാൽ മഹിഷാശാന്തി, പ്രക്കർഷിപ്പിലും പരം
പ്രാണിക്കാശിഖ്യാനിച്ചുവായാം നൃഭവമാറാം
പഞ്ചിച്ചിരുന്നു നാനാശിഖ്യം കുറയ്ക്കിലും.

പിന്നൊരു വുക്കാച്ചാട്ടിന്റെരാഡ റിനാ, നശജാലൻ,
പ്രശ്നാജ്ഞൻ, പ്രാണാലൻ, ചാംപിമൈബാഡാഗോഡാഡിക്കേര,
എലൂറക്കാലങ്ങളും ലോകങ്ങളും ഫേട്ടിക്കാരിയാം:—

ഭാവങ്ങളാൽ നിരയുമിറ്റിയതുപകാരാ—
ഗ്രഹങ്ങൾ തീര്ത്തവനെ നോക്കിനടക്കിമെന്നു
എന്ന ജീവിതയും അപ്പോൾ തന്ത്രാനിത്തി;—
തീരാത്താരെൻ ശ്രമസൗഖ്യദായിൽ നാ!
എന്നാൽ തുടക്കിൽ ചമച്ച ഭവാനേയിപ്പേപരി—
ക്കണ്ണത്തെ ശ്രദ്ധ! ഇനിയൊരിങ്ങുവുമന്ത്രിവല്ലോ
നിക്ഷിജ്ഞയില്ല കുറവേദനയാം മതിക്കു—
ടീ വശവന്പ്രകരമേൽപ്പുരം ചമജ്ജം;
എന്നപ്പു മല്ലിനനടമേൽ പുത്രതാം കഴുക്കോ—
മോറില്ല; നിന്നനെ വീഴ്ച പൊളിത്തുപോയീ,
മോന്താഴവും കണ്ണാമായീ! അതവിജ്യ തീര്ത്താ;—
നാഞ്ചന്ന ശ്രദ്ധ സുവമിരഞ്ഞി—വിമുക്തിനേടാൻ.

മുഴും സർവ്വം

എന്തു നീണ്ട വാസ്തവജീവിതം മുഖ്യാദാരമാക്കിപ്പതി
ശാക്യമഹിലാക്കിയിലഭ്യംകൊണ്ട് മേഖിനാൻ,
തന്മാന്മാനിതൻ ഭാഷണവും സന്നിധിവാവുമെന്നിയേ;
എന്തു നീണ്ട വാസ്തവജീവിതം മുഖ്യാദാരമലാളാം റഡ്രോയർ
ജീവിതാളാദരിയാതഭ്യംകൊണ്ട് മേഖിനാൽ,
ജീവനോടെയും നാമനാലേ വൈഡവ്യമാണെവാ.
എടക്കണ്ണബ്രഹ്മ മേച്ചീച്ചിന്നവരോ, ലാഭവാന്തരരഹം
വാഴഞ്ഞത നാനാവഴിയില്ലടേ പോം സാത്മവാഹരോ
കുറാലോരേതോ ഏറിയെക്കണ്ണ വാത്ത ലഭിയ്ക്കിൽ,
എപ്പോഴം രാജഭൂതനൂർ പോചി വന്ന പരിത്തിട്ടം
വീടില്ലാതെ തനിച്ചായ പല താപസർത്തൻ കമ്പ;
എന്നാലു സപ്രക്ഷേപിലാ മുച്ചിൽ വംശമേഘലിഘം
അതിനീൻ തന്ത്രരാനമുള്ള മേന്തയും തന്ത്രാശയും
ശ്രീഉദ്ദേശാധരതൻപ്രതിലാക്കയുള്ളാനമാതവാൻ
അദ്ദേഹം, അധ്യനാ കൂരങ്ങേണ്ണലില്ലപ്രതിവാൻ,
ഓമ്പയില്ലാത്തവാൻ, മാരിപ്പോഞ്ചുംഗാൻ, അമഭ്യാ മുതൻ,
അവിച്ചത്തെക്കരിച്ചില്ല വത്തനാനാജ്ഞയുള്ളാനമേ.

എന്നാൽ വാസനകാലത്തിലെബാങ്ഗാര, ചുതക്കണ്ണമുള്ളിൽ
വെള്ളിച്ചില്ലകളുംതാലുടിട്ടോ, പാരിതൊക്കെയും
ചുമാസപ്പടവച്ചാത്ത ധരിച്ചുകൊണ്ട് നീക്കുവോ,
എതിൻ പൊങ്കിൾപുടച്ചുട ചുഡന്നാലിവച്ചില്ലിലോ
പോയ സന്ദേഹകാലത്തു നീഡിലിച്ചു പലപ്പോഴും
അവർത്തൻ കോത്ത കൈ റണ്ടും ഭേദനീഹാക്കഡയരജ്ഞങ്ങളും,
എന്തിനും തോപ്പുചേഡാലുള്ള രാക്കിൽ വാണ്ണ ക്രമാരിശാര,
വിശ്വത്തിൽനു കണ്ണോള്ളുരാൻ,ക്കൊമുള്ളം കുവിം
ഒടിയും, മാലിനാലോമല്ലു കാംബളം വാലിഞ്ഞുണ്ടോ;
വിധവപ്പുതിവിനൊന്തു പരരിഹാസ്യങ്ങളിലാജ്ഞം ശാർ
മരാത്തിങ്ങനു കൂത്തുപ്പുംകുളം ചിന്നന വൈക്കവം;
അണിവിലെബാനാഡേ, മാര വിലപന്നക്കെട്ടിലിട്ടതാം
പാക്കരന്നുവെണ്ണുപലതനേരു തനാക്കുചുരുമേ.

മെല്ലു ദാനേശ്വരൻ നോവോട്ടാസ്സുപരതച്ചുംകാലുകൾ,
പണംബാക്കണ്ണാലോറത്തിന്റെ മേരുശാഖയും ശ്രദ്ധിപ്പിക്കിൽ
പന്തിനീർപ്പുറിതരം റിഴിംപട്ടിജ്ഞജുളിബാഹൃപ്പാടം
പോടമാറിന് നടപ്പൊടം കൂടുന്നോ ഓംഖലിയന്നാ.

അവധിക്കഴിഞ്ഞു ദിശിക്കു, ആ മേരുത്തിന്റെ വിളക്കകൾ—
രാസ്താന്തിരയുള്ളത്തിലുംപ്പുരാ രിപ്പക്കിക്കണബാക്കിന്തു, തി
ഥക്കാഡ്പൂതാഡ്യത്തിൽനിന്നുംജജ്യപലിപ്പുംപോലിയന്നാ—
ഇന്നോ എംബാസ്ത്രതാരാത്രുകൾ, ദിനിലപക്ഷപ്പുംനുന്നാ,
നോക്കന്നീലാ വാസന്തത്തിന് ദിനിക്കും ലക്ഷ്യന്നാണെങ്കു
വിശ്വാസിക്കുന്ന ദൃഷ്ടികരക്കമിൽനേരോ പരക്കാത്ത പോഷകൾ.
ഒരു ഏകതന്നാലില്ലാണെങ്കിൽ ദൃതംനിന്നെന്നതാൽ ഒരോല—
സിഖിംഗാമ്മൻറു, തവൻ പോരു ദിശാതൊട്ടുജുതാം വിഡി—
(ഹാ! കേഴും ദാരകബഷ്ടുംനിട്ടിട്ടുവേണ്ടും! ഫല്ലും ദിശാ!
എന്നുണ്ടാണുപരിജ്ഞാനത്തിൽപ്പേരും മേരുത്താടാവിയിരു,
മേരുത്തിനുംപുല്ലുതിൽ ദാപ്പുതു നിന്മിച്ചുതന്നുണ്ടോ?)
മറേക്കണ്ണും നടത്തുന്നണബാറു തന്റെയാദ്ദുത്തുവരു,
കിംഗ്യുസിംഗരുമാനേന്നാരെ, യേശാണഭാര്യ അശാരനെ,
സിഖിംഗാമ്മൻ ദാച്ചുപോഴുണ്ണു ജാത്യന്തര—രാഹ്രലാബ്യനെ;
അവനുണ്ണിച്ചത്താലുംനിന്നെന്നതാടോടിനടക്കണ്ണാം
പാർ നീംചു മധ്യാസപ്പുച്ചുത്തിനിൽ ഹിപ്പിരിൽ കാണുവാൻ.

തണ്ണാൽപ്പൂജ്യക്കരിഞ്ഞേവമവർ ചുറി നടക്കും,
എറിഞ്ഞതാനരി മെല്ലുനു ചിരിച്ചുംകുംഗം രാഹ്രലൻ
നീലമുത്തുഭായുണ്ടു മീനിന്തുക്കത്തെയുട്ടുവാൻ;
അവക്കും ദിവമാണ്ണുണ്ടു കണക്കാലുറു നോക്കണ്ണാം
ബേഗാൽപ്പുറാപോം കൊറിക്കും, മുഖ്യാവലാതിരിൽ:—
“ഹാ! സംഖ്യരിജ്ജും ചാറിക്കുണ്ടുവാലാം ജീവിജാലമേ!
ചൊന്നാലും, മുഖ്യാവലാം നാമനൊക്കുംപുട്ടത്തിന്നുക്കിൽ,
തന്മുഖാലുറു വാക്കിനു, തന്നുറാന്നുപ്പാണേയുണ്ടുവാൻ,
മരിച്ചമാതിരി യശോധര ജീവിച്ചിരിപ്പുതാലും!”
എവം കഷിഞ്ഞിപ്പിഞ്ഞുവിജ്ഞുംഭാവം—ചുത്രനുഭാവം—
വാന്നാരിതോതിക്കണബന്ധനിവുംവാദവുക്കുംചുംഭിലാം:—
“തിരുനേരി! അതാ, നാനിട്ടുണ്ട് തക്കിണംഗേഹപുരേ
ജ്ഞുക്കത്രിപ്പുഷാഭിവ്യുത്, കാനുക്, ഹസ്തിനാംഞിക്ക്,
ഇരവും കടലിന് തീരം വിട്ടേരെ റാഡി പോന്നാവർ—

പൊൻചിറ്റിൽ റാറ്റിലും വായു കൈത്തുന്നലാകകൾ, പൊൻചുചുരക്കച്ചവരാശ്ശല, കാജണാതപക്ഷികൾ, പിച്ചക്കോപ്പകൾ, സുഗന്ധങ്ങൾ, ശ്ശാററമരങ്ങൾ; കൊന്ദിൻപാനിക്ക്, മീദിരാധി കൊണ്ട്രവരങ്ങവർ; എന്നാലിതൊക്കെ റാസ്സാരമെന്നാക്കരുത്തടിയം കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്, കണ്ടകിട്ടി തന്നിൽമേനിശേ! റാൻറനാമനെ—റാഡക്കറ റാമനെ—പുരിനോക്കയും അതശ്ശൈ—സുഖിഭാത്മനെ! റോക്കുവെന്നുക്കണ്ണിതാശവർ; അതേ, റാമിഡ്യും ചെള്ളാർ, തീരമുട്ടിാഴ്ച വെച്ചതാൻ; ലക്ഷ്മണം എന്നപോലെല്ലാമായവൻ ലോകവാദ്യനായ്, അതുപ്രതാരമാബാജി, വാദപ്രത്മത്വാജ്ഞ, ഹരിത്രഭവനാജ്; ഒരു ബുദ്ധൻ, മാനസ്യക്ക് മുക്തിഭാൻ, റാഡ്യു റാക്കിനാൽ വിശ്വനാക്കരലിവിൻ വായ്യിനാഡ്യും ജീവിക്കേണ്ണെങ്കെഴും രക്ഷിപ്പോൻ: ഹാ! റാജനാണ്ടിനേജാട്ട വൻ, തീത്രബഹാല്പുരിനാർ.”

അനോറം—സംഗരുത്പുത്തിഭ്രവിൻ മരതിന്നപരപ്പകൾ ഓന്നാമതായുക്കരാവോ തജ്ജിപ്പുംഭ്രവിഷംവാഡിയം, തോഷാർ റാധിക്കച്ചിരുമ്പൂര തജ്ജിനോരം—സംഗ്രഹായര പിടണ്ണന്നാറിരു, എന്ന കൊട്ടി, ക്ലീനിർ ഗുട്ടിക്കമാലരാജ് മുരയിരുമ്പുടാവോ, ഷൊട്ടിച്ചുറിച്ചാര. ഉച്ചമോതിനാഡി: “ഹാ! വാഡ്യുട്ടിനുകത്തോഴ്ച റോഗാലസ്സാത്മവാഹനര; പാഹിപ്പുംഭ്രവിനെന്ന കാതാവർത്തൻ മുട്ടാവത്ത് നക്കാനിടാൻ, വരംഞ്ച തന്ത്രാശക്കരക്കരാപ്പും. അവരെപ്പോജ്ഞ വാജത്തുവിൻ— അവർത്തന്നക്കമ റോരങ്കിൽ, ചപ്പാ, ഫ്ലോറക്കരവെക്കരത്തിനാൻ, മനോന്ന കൊതിപ്പും രതാതതാൽ, അരപ്പുട റാഡിഷ്ചവൻ: വരംഞ്ച റാജ്ഞാഫും, അബസിമാരേ, റാന്നിയിലെവന്നനും ചൊപ്പും രാഖാനുശ്രാംകളിൻ, റാജ്ഞാരക്കണ വക കിട്ടിച്ചം.”

അമുട്ട് രേഖിച്ചിഹന്മൃതതിലെല്ലാം റാന്നാർ റണ്ണിക്കുകൾ, വൊം കാലാൽ മാമനാം റോന്നപാതകളിലുടെവ നടനു, റണ്ട് വശഭും മാസിമാർ റാന്നാനോക്കവേ, കൊട്ടാരത്തിൽ മുറിമരഘ്പുറരിജ്യത്യത്തുത്തരാജം. അനന്തിപുരമരിളുംഭ്രവിക്കുപ്പുരമത്തവേ, ശുഭതാതിഥിംഭാണ്ടാരലെംജത്തുകുളംപരം തുഷ്ടരാജി റാസിപ്പുചും, റാംവലതംഗിതഭംഗിയാൽ:—

“മുരളുന്നവിനു വരച്ചേം ഓബാനാർ, ശാന്തിയുപരേ!
കണ്ണിരിപ്പു നിംബഡം—അതേ, വാദിച്ചുകൾ—മു നാമരെ;
അദ്ദേഹം നൃഥഗായല്ലോ, വിത്രുഖൻ, വിശ്രദിവാദിതൻ,
മത്സ്യമുക്കതിപ്പൻ; ഇങ്ങനൊട്ട് വരക്കണല്ലോ? ചൊല്ലാറിൻ:
നോരിതെന്നാൽ നിംബഡം ഭോഗ്യക്കാരെൻ വംശത്വിനിറവാർ.”

അനേകരുതതരം ചൊന്നാൻ ത്രിപുഷ്ഠൻ: “ഹോ, അമാരിക്കേ!
അദ്ദീനിന്മുള്ളവൈക്കമേഖലാർ ഞമ്പരം, തുകാർ നാശന്തിശോർ;
ധൂവരംജതപമാം സ്ഥാനം കൈമോശം വാനാപ്രാശാൻ
ഇന്ന അന്നരൂപുചന്ദ്രാണ്ഡു രാജരാജനാ മീതയായോ?
ഹർമ്മക്രയയുള്ളേഖ്യാധിപ്പിക്കത്തിൻ മോട്ടിൽവൈച്ചുവാൻ—
എല്ലാവക്ഷം സൗന്ധി, തെള്ളാവക്ഷമേ കോച്ചുതന്മാൻ,
വിശ്രഷിച്ചും ശ്രേഷ്ഠരായ ഹോ, വോറി! ഭാതി ജൂദാൻ—
യത്തിച്ചു നേടിനാഭാട്ടുഡേവ പാർ കാക്കമൊന്നാണിനെ;
ഖുവിട്ടതെതക്കെല്ലു നീത്താസ്തിക്കാനിഞ്ഞ ശാന്താർ
നോട്ടു മുള ചൊല്ലുന്ന ധന്മത്താസ്താലുവാലു—
അഹോ! കാശലിന്മേഖലാറം, മാർ കടന്നാനാംവിയം,
കൈമഹികാവ്യമശിക്കനു അവനൊപ്പുംലെ ചൊന്തിയേൻ,
മിന്നം നിന്മലമാം സത്യോദയത്താസ്താജ്ജപലിപ്പുവൻ.
എന്നല്ലോ ശ്രേഷ്ഠമാം ശാന്തിക്കാലും ഫേഡപ്പിച്ചുക്കൊണ്ടാൻ
പുരം വിട്ട പുരം പുകൈ, പുപ്പിൻചെന്തു തത്ത്വമുള്ളുകരം,
കാറിനു പിന്നിലായോത്തുകന്നിലിപ്പരംപോലെപ്പും,
പുല്ലിനുവറിയുന്നാനിൻ പിൻ പോംബാട്ടകരംപോലെപ്പും;
ഗയജ്ഞുകളു പച്ചച്ച ക്ഷീണിപ്പിംബാരാശാശ്വതിൽ
നത്താരംതാൻ കേട്ട വാദിച്ചുതിരാച്ചിത്രരവാക്കരാ;
ഇങ്ങനൊള്ളുമവിട്ടനുഘ്യപുജ്ഞിജ്ഞ മുന്നേ.”

ശുത്രാം ചൊന്ന നോരള്ലു സന്നേതാപ്പിത്താൽ റഡ്രോധര
ഉത്തരം ചൊല്ലാം ശാന്താം കിട്ടിക്കൊള്ളുാൻ ക്ഷണങ്ങിനാം:
“മുഖാംതകശ്ശത്തിച്ചു നിംബഡം, കമഗ്രാബവാക്കേശു!
മുഖിപ്പോഴുമപ്പോഴം; എന്നാലും ശ്രേഷ്ഠാംഭവം
എഞ്ചുക്കായിതറിയാവതോ?”

പ്ലൂക്കനോതിനാൻ,
ചെപ്പാചനിചലാൽ വാന്നിൽഞ്ഞ ധര ഞെട്ടിന്റും
മാരേപ്പുരാഞ്ഞും തിരക്കൊണ്ടുള്ളും ഒരുപ്പിലെ,

അതിനിന്ത്യാർഷാററിയുംപോലുാ,ഗേമ്പാരടകർശമ.

മത്യുന്നായുദ്ധങ്ങളുംകൊള്ളാശരാഭ്യുജജി.പിപ്പിതായ

പുലന്നിതെത്ര മാറ്റാത്തിരും എണ്ണാ പ്രത്യുഖിമെന്നതും,

അച്ചും ഒപ്പേപ്പാടിശ്വാസടങ്കൾ¹ അഭാവാനും.

എന്നാൽ, അബാൻ ചൊല്ലി,യേരെ ദാഖാ എത്തിൽക്കിടന്നപോൽ
ങ്ങ പൊൻചുരു,കെപ്പാ കുറ്റക്കുക്കാഡാരാക്കരക്കമ്പ്പിരും

സത്യമാം കരണിൽത്തുന്നങ്ങേറലും മുക്തിതൻ ഭരം;

എന്തൊന്നാൽ—ഓക്കണായ² ബുഖൻ—സപ്പാപാസക്തർ മാന
വിഹാരയെറ്റിയകാപാട്ടുതേരാട്ട പാരിട്ടിടിജ്ഞവോർ, [എർ,

ഈരാഡിരും നീതിവിൽവാനിനാ തെരാ ചെലിത്തവോർ,

കെട്ടം ഭോക്കുക്കാനാ റോക്കാൻ ഗ്രുഡ വരാതെയും

ഭറിയ്യും മെല്ലുടാതേയുംജേഞ്ഞാരെങ്ങിനെ നേടിട്ടം,

എല്ലാമാം മുക്തിപം, പക്ഷേ ത്രിക്കിൽക്കിളി പലപ്പോഴാം

കൈവിട്ടു തുന്നോരു റാംതിൽപ്പോലേ, മലപ്പുടക്ക്

ചുരുക്കമാം പന്തിരണ്ട് റാംനാനു ധന്തനാതിയും?

എവം ദാഡക്ക പോരായേരു അസ്സാഹായുംരം ജിയം,

പാരിൽത്താവച്ചമില്ലാതെ ബുഖൻ, മാധ്യത്തെ നേടിയോൻ,

അതു മത്യുപദാക്ക ഭറം കുസ്തരമെന്നതാൻ

നീന,ചുംചും പിൻചെപ്പാനില്ലാത്തേ റാകക്കകിൽ.

എന്നാൽ നമ്മുടെ ഭാവാൻറീ ഒരു ചിന്തിച്ചിരിയ്യുംയായ;

പക്ഷേ താ വന്നാലും പാരിക്കുംവിളിപ്പോലവോ

ങ്ങമുണ്ടും, പാരിക്കുംവാനാവിനാൽക്കരയുംവിയം:—

“നശിച്ച തീച്ചയായും ഞാൻ, ഞാനമെൻ ജീവിലേംക
ഉടൻ നിറ്റിപ്പുമാണ്,പിന്നു റാഹിച്ച പശ്വിമാനിലൻ [വും!]

ഈരാലാതി, “ഭഗവൻ! കേട്ടോട്ടേ ധന്തമുത്തമാണ്!”

ശ്രദ്ധവേദ്യാര ധ്യാനദിപ്പിനാടത്തി ഓഹിക്കാക്കമേൻ,

കണ്ണാനാർ കേരാക്കമാരെട്ട കാഴിനേത കേരാക്കവെന്നതും—

തണ്ണാർക്കുംജുംകുളിൽപ്പുണ്ണ പുത്രം തീക്കുംണാക്കിവാനുമാൻ

തണ്ണാസ്സിൽ റിനിയും മൊടിനീനിനു,തിനീനു മൊട്ടക്കരാ

പൊന്തിട്ടില്ലാ മുളയിൽനിന്നെന്നും കണ്ണറിയുംവിയം;

പിന്നുഡിവായുസ്സിതം എണ്ണ ചൊന്നാൻ, “അഞ്ചിനൊന്നാട്ട! ഞാൻ
പ്രസംഗിയ്യും! ഹാഡ്യൂട്ട ധന്തം കേരാപ്പുവരായമേ.”

കേരാപ്പു—വിനീടിവാൻ പോലും കാരോഡ്യു ശിരിമാധ്യമായ;

അഞ്ചുവെച്ചു പറിപ്പുച്ചിത്വവന്നല്ലില്ലെന്നൊരും
എമ്മട്ടില്ലാതെയാക്കിടാം ഇന്തുത്യുക്കെല്ലാമ്മാരും,
പ്രാക്കംഖോദന്നു മഠ്യുന്ന വിധിയിൽ, പ്ലില്ലതാൽ സ്വന്നം
തീക്കാത്ത റാക്കം, ശാന്തവാടിക്കാരണങ്ങളിൽഉം
എറാൻ തോട്ടും നെടുംവില്ലെന്നും തെളിയിച്ചുതാൻ.
ഈ വൈശാഖമാസത്തിൽപ്പുതിനിന്നും ദിനത്തിലെ
നട്ടച്ചങ്കം, ഇരവതോ മുച്ചതിക്കളുള്ളതാം.

എന്നാൽ മഹാപ്രിസംഖ്യത്തിൽവെച്ചു ക്ഷേണ്യിന്നുനാഭ്യമായും
കൈക്കൊണ്ണാൻ നാലു സത്യങ്ങൾ, പ്രേസ്താൻ ഗസ്തുപമത്തിലും;
അതിന്റെപീഡേ ഭ്രംഗാശപ്രജിതയും വാന്നവാവ്യുനം
മഹാനാമനും; എന്നല്ല ററിണോദ്യാനസീരുനി
ബുദ്ധപാഠാന്തിരേവെച്ചു യദേശാഭൻ തുച്ഛവാദനാൻ,
പ്രഭുക്കെല്ലപ്പത്തിനാലൊന്നാ ചാര്യത്തിക്കവാംമൊഴി
കേട്ട് വരുംചു കൈക്കൊണ്ണാൻ തദ്ദീശം ധന്തസ്ഥാപമം,
ഉംഖു ശാന്തതയുമേ ചൊവിക്കൊണ്ണാക്കംശേഷവും
ഉണ്ണായും നരശംഖ പുത്രകാലത്തിനാട നോധുവും;
അനീർ മതവിൽ മിന്നാവോരു ഷു ഷുപ്പും കീഴ്തംവിധിം.

കേരാസ്തു—നാമൻ ചൊല്ലിാട്ടാൻ, തിക്കവേറ്റിയ ശാന്തിയും
നിഘ്നികാരതപ്രഭും ചേതേംതാരിച്ചുണ്ടപതാരകച്ചു
ധന്തമാസ്തും പറിപ്പുച്ചുപ്പാൻ; എന്നാലും വിശപവാദിത്തം
താൻതന്നെ ററിണോദ്യാനമിസിച്ചതനേശവും
വിച്ചു യജ്ഞിയിലും തെക്കു ബിംബിശാരണൻ നാട്ടിലും
ചെന്നേരെ നാഡു പാത്രു പറിപ്പുച്ചുപ്പാൻ; അമ്മട്ടതിനാമേൽ
ആ മാസ്ത്രേണിനാർ ബിംബിശാരണം രജജവാദങ്ങളും,
നിഘ്നാജീവിതവും സ്നേഹിയന്ത്വും ഏൽസമമാക്കിയേ.
എന്നല്ല മൃതവിനാശിദ്വാനം ചെയ്തിട്ടിനാൻ പ്രപൻ—
ബുദ്ധൻറെ കൈകുളിൽത്തണ്ണിർ വീഴ്ത്തി—മുറക്കാ ചോലകര
രമ്പാരണ്യങ്ങളിലെ ചേസ്താം വേണ്ടവന്തീനെ;
നാട്ടില്ലയും ചെയ്തിന്ത്യീവിധിം കൊത്തിയ അലുവൻ:—

“എത്രെത്ര ജീവിതഗതിപ്രഭവണ്ണളിത്തു
താങ്കുനിതെന്ന വെള്ളിവാക്കി തമാഗതന്തംൻ;
എതാണ ജീവിതമഹാധായിയിൽനിന്നു മക്കി

നല്ലുന്നതെന്നറിയ തന്നിൽ സ്വഭവമേവൻ.”

ദേഹംസ്തു—കൂടുംജീവാശാഖാതോസ്തുവിൽവാരച്ചാൽ സ്വത്സഃ;
അഞ്ചാമേക്കട്ടീക്കാതൊമരക്കുമര ദും ചാട്ടിലാംവാരിയം
അഞ്ചാവാശത്തിപ്പാദ്ധ്യാഗി മുംഗിച്ചുട്ടിബാൻ മൃദം;
അതിനാൽവന്നൊള്ളായിരുന്നുവേൾ വൈക്കമക്കാണാർ മണ്ണത്തുംഡലു,
മൃദം ചുവക്ക വാസ്തവിക്കുന്നതുപുരത്തിനാർ;
അഭിചുന്നങ്ങളിച്ചുവൈക്കുന്നതുപുരമേവമാം:—

“വീഞ്ഞണ്ണതോം കടമയെപ്പുതക്കിപ്പു പാപം,
കൈക്കുത്തു ഭാരമെഴിവാക്കിവിട്ടുന്ന പുണ്യം;
പാപം വെട്ടിത്തുടക്ക, ചെജ്ജുക പുണ്യം; അതു-
വാതമാവുതൻ പിടിയിൽ വെങ്കു. ഇതാണ കാർഡം.”

അദ്ദേഹത്തെമരിച്ചുവരുമോതിനിന്ത്തിയ റോരമേ
അഭിച്ഛ സംസ്കൃത മേത്താം ഗശ്മാനത്താൽക്കുമാരിയാം,
അഞ്ചാശപ്പെ മഞ്ചിച്ച വാസിവാംകുംഘാലുമേ.
ചോദിച്ചാം, “അഭുപ്പാശുപ്പിനാമൻ വരുന്ന വഴിയേതുവാൻം?”
ചൊന്നാർ വന്നിക്കുടാര: “അഭവപ്പു ലോജന കൂരംഡാം
ഇഞ്ചുവാനിനാ രാജഗ്രാഹം; അഞ്ചുവാനിനിഞ്ചുണ്ടായുംതിടാൻ
ശോശണ്ണും കാനുവാക്കണും തൊട്ടാണുഞ്ചുപ്പുമെഴും വഴി.
ങ്ങ വാഞ്ചു കാതം ഫോനാം എന്നുള്ളടക്ക കാഞ്ചുപരി
ങ്ങ പക്ഷിമെള്ളത്തല്ലോ.”

ഓരിഞ്ഞ ദേക്കു ആവിപ്പൻ

വെവ്വേറിരുന്നാവുത്തന്മാരംാതുശ്ശാശ്ശുപ്പുക്കുശു
വിട്ടാൻ; ഔരോ കൂതുനോടും കല്പിപ്പു ചെന്നാബോധുവാൻ:
“അഞ്ചാശയെതേടുകയും നിന്താതു നീണ്ടു പാംചുപ്പുമേച്ചിനാൽ
ചടലപ്പുതുരുമകുത്തുള്ള കുദേശാദാനൻ പുപ്പൻ
തന്നെന്നുംിരുന്നാടോ ക്ഷീപ്പു, സംസ്ഥാനം സിംഹാം വാത്തിനും
കൊതിച്ചുപ്പുനാം വാട്ടാക്കാരികേ വാനാചോകവാൻ;
അബ്ലൂക്കിൽചുപ്പാക്കാദ്ദോഹം, കാണാൻ പററിപ്പു വിനുവം.”
യശോധരയുമ്പുന്നുമൊന്നുത്തശപാധിത്രിയര
അയച്ചാം ചൊപ്പുവാൻ, “നിന്നെറി വംശമാനൻ കമാരിയാം—
രാഹുലാംസ്തന്നു—കാണാൻ കൊതിച്ചുന്നു ദിവനുവം:
രാവിക്കൽ വിടങ്ങം വദ്ധകാന്തിപ്പുവിന്നെൻ്നുംഡായടം

ഇടിച്ചുകൊണ്ടവിളിയെക്കാതിച്ചുപ്പെല്ലുടംവിധം,
വിള്ളൽഗോക്കലിക പെണ്ണിസ്കാൽ കാത്തിട്ടുറവിധം:
കൈവിട്ടതിൽക്കൂട്ടതലായങ്ങ കൈനേടിശൈക്കിലോ,
ഓതിൽത്തനിജുള്ള പക്ഷങ്ങത്മിച്ചുട്ടനിതായവരി,
രാഹ്രലൻതന്നേ പക്ക്, എന്നാലഞ്ഞരെസ്സുമലോപാരി.”
ശാക്യപ്രദക്ഷേത്രത്തിനാർപ്പാജന്താർ; എന്നാൽ, യദ്ദപ്പുഡാ,
ഒരോയുംതന്നുമേ തന്നനാവിശന്നാർപ്പണശരാക്ഷമാഡ്
അതു വേണവനമെത്തിച്ചേന്നതു എബന്ന സംശയമില്ല
പാഠപ്പുചുത്തുനേപാശാഡ്; കേടുപോ, തേതോയത്തനു
മരിന്നാൻ ചൊല്ലുവാൻ, രാജാവേദമനോപശണത്തെല്ലം,
ചീനതിജ്ഞംതായി, ദിവിജ്ഞം രാജാക്കന്ധക്രമേഖലേ;
മുഖവിനേതക്കാൻ ലയിച്ചു നോക്കിനില്ലായിതത്താൻ;
അട്ടിവ്യച്ചുണ്ടിൽനിന്നോല്ലം പ്രസംഗതിിൽ—അകമുണ്ടം,
അഞ്ചെന്നാപാറം, ഗ്രേഷ്മമൻപുരോ, നാക്കം ജണാനാധാരം,
ഓതിൽ—സ്സംബാഖ്യപ്പാരം തുണിനില്ലായിതത്താൻ.
കൂട്ടിലെജ്ഞം പരക്കന തേനീച്ചു വിരിയുന്നതാം
പിച്ചുക്കപ്പുക്കാഞ്ഞകിൽ, കാറിത്തമ്മുഖ്യരാഖ്യം
എല്ലകിൽ—അതാൻ തേൻ നിനിഞ്ഞതാനാകിലും ഫലമൊന്നതാൻ,
രാത്രിയോ മഴയോ നേരിട്ടിടിലും കാര്യമാക്കിടാ—
അതിനാ സംശച്ചേരുന്നതാംമേലവസ്യമിന്നുണ്ടാം,
വാററിക്കടിജ്ഞം വോൺ തന്മാരാഡം; അവിധം
അട്ടിത്തേവാം സ്വഭാവന്തന്നേ വാക്കങ്ങൾ കേരാക്കായാൽ
തന്നാംതൻ ലവന്വലിനെടുപ്പേശം കൈകാടിണ്ടതുടന്ന്
മുത്തന്നാലത്തിലുംചേന്നാർ സർവ്വവും വിന്മുറിച്ചുവർ.
അതിനിന്തിട്ടില്ലയിശൈച്ചുപ്പിവിട്ടാൻ റൂപാലകൻ,
അതിവിശ്വാസ്യനാ, യേരെബുഡ്ധാഗ്രം പുണ്ഡ തിന്നുംചുംകിൽ
സിഖാത്മനോടൊത്തു കഴിച്ചിപ്പിത്തനോടു സബാവിനൊ;
അയാറാ തോപ്പോടുത്തപ്പോരാ, പിച്ചിക്കൂട്ടിയ പാനത്തിയാൽ
ഒരു വെച്ചാൻ തന്നേ വൈവിച്ചു, തന്നിനൊരുംവാൻ
ചെന്നാനഞ്ഞുള്ളാരാപത്താലേ കേടേറാക്കാതെത്താൻ;
ചെബാല്ലും ചെജ്ജു രാജാവുമാഡം ചെബാല്ലുവിട്ടു.

അപ്പോരാ ശിരവസ്സാന കനിച്ചുമഹാജനസനനിഡ്യ
നമ്മാതന്ന വേവന്തും: “പോകം എന്ന തീച്ചുയായുമോ!
ഞാനിച്ചുചുള്ളതാ, നമ്മട്ടു ധർവ്വമാണ മേ;

യാതൊന്നാൽ ജീവമുതക്കുക്കളിടാൻ വഴി കിട്ടമോ,
ചെങ്കു പാപം നീങ്ങി മേലിൽപ്പാപമേറിവാവിയം,
സ്നേഹത്താൽ ചേലഴും ധമ്പിലത്താൽ പുരിപ്പുണ്ടായും
ധമ്മാർത്ഥിലേ നിന്നാൽ നീങ്ങരാ നിശ്ചയമാണവിയം
ആവാദമരഗിരും അനുമോദനം, അതു സ്വാജിതം
തന്നും വരെയെതാഴും വന്നിപ്പാൻ വിട്ടപോകാലുാ.
അറിഞ്ഞതീടുകയരചൻ, കേരാക്കട്ടേ രാജകൃഷ്ണാ,
ഞാനദ്ദോടു പുറപ്പാടായും.” ഇതു കേടുപെട്ടാണെങ്കിൽ,
അതു സ്വപ്നക്കപിലവരുളവികൾ നാട്ടിവുന്നതുമേ,
ഇളംകുറച്ചൻതന്നെയുന്നതും തെരുത്തുകൾ
പൊൻവേലക്കുഴും പച്ചചുകപ്പുവാസനങ്ങളാൽ
ചുമഫു ചുമർ പുന്നാലയണിത്തുണിവരയാത്തതായും
കുടാരമൊന്ന് ശോഭിച്ചു തെക്കേ പ്രാകാരഗോപനേ.
ആമണം ചേത്തുഴും നീംബചുത്തങ്ങളുടെ ഇപ്പുകൾ
വിരിച്ചു വഴിയിൽ, പുണ്ണപാതംകാണ്ടു പൊടിപ്പുമേൽ
ഇപ്പു ചുമന്നതെന്തലം പാറീ; പാറീ പതാകകൾ;
അവൻ വയംനാാ കടവിന്നപ്പുറത്തുള്ള നകൾ
വെള്ളിയന്മാരിയും കൊന്നവിൽപ്പാൻകെട്ടു പുണ്ടു നില്ക്കുണ്ടും,
“സിഖാത്മൻ വന്നിട്ടുണ്ടോ!” എന്നുവിശദ്ധേണു കൊട്ടണം,
പ്രക്കരക്കാരേതിട്ടിലിറിഞ്ഞിക്കുവെണ്ണണണം,
അവൻ കേരുന്ന തുരഗം മുട്ടോളം ഗന്ധതെലവും
പാറിനീർപ്പുകളും മേനേൻചുവട്ടിക്കൊണ്ടുപോംവിയം
എംബ ദത്തക്കിമാരാട്ടിപ്പാടിക്കൊണ്ടുവരും ഇക്കണം,
പാതകരാക്കാക്കുറേണ്ണം, ശീതാദ്വാദരസന്നഞ്ചാൽ
കോട്ടയും മുഴങ്ങേണ്ണമെന്ന കല്ലുനാലായിരേ.
ഉച്ചസ്ത്രോന്മല്ലാതും ചൊറിയും പാത്രം നില്ക്കുന്നായും
“ആതാ വയന്തുണ്ടോ!” എന്നാദ്യേചുണ്ടാക്കാരും കേരാക്കുവാൻ.

എന്നാലിത്തോന്നും; മനുഷ്യത്താനും കുട്ടിയും യഞ്ചോധന
ഞുത്തിക്കുണ്ണുന്ന ക്ഷയാരം പണിവെച്ചുള്ളിടത്തിലായും
കോട്ടവാതിക്കുലയ്ക്കു തന്നപലക്കാിലെഴുവാളുണ്ടിനാാം.
ചിരിക്കൊണ്ടു ചുരുപാടുമൊരു പുന്നേഡ്യപു മേഘനാം,
നിശ്രൂധമെന്ന പേരാണെ, തത്തിപ്പുക്കഷ്ണഞ്ചാലെയും
പച്ചപ്പുംലിയാണിഞ്ഞതീരതയാലും തണ്ണുററുതായും,
വള്ളത്തുപോം വഴിക്കണ്ണുക്കായും പുതതിഞ്ഞുകഷാലുമെ

പുതുതായും ബുദ്ധിയിരാക്കണമെപ്പുള്ളിയും, താഴ്വാദായകം.
ഈതിന് പുല്ലാടിനുത്തവേച്ചാണ തെങ്ങോടു പോം വഴി;
ഈ വശത്തിലെ ഷുട്ടു, മാ വശം ഒരാച്ചുവാസ്തവം—
ശാന്തർ, പാവഞ്ചലം, തൊടുക്കിൽ ബ്രഹ്മക്ഷത്രജഗത്തെ
ഈയിത്തമാക്കിട്ടു കോട്ടുവക്കാർ, നീചർ പാപ്പുവാ.
എന്നാലുവരുമെന്തുക്കൃതതാലേറുറു വെന്നവർക്കും ദാക്കായാം;
പുലംഭനുവെന്നിരുന്നുനുനു വഴി നീരേശയം,
മരം കേരുന്ന മുരത്തുനാരാന ചിന്നം വിച്ചിയ്ക്കിലോ
ഈവുലച്ചുണ്ട് ശബ്ദിച്ചീടിലോ—ആരം വരായ്ക്കോ
രാജാത്മജപ്രാശാഭാത്മമോരോ ജോലിയിലാണ്ടിട്ടും:
ഉമരിക്കർ മെഴുക്കുക, തന്റെ കൊടികൾ ഇക്കുക,
ഒരുച്ചുജ്ജുതിമൊട്ടാലേ ചണ്ണലക്കണ്ണി കോക്കുക,
ശീവലിംഗം തുടച്ചിട്ടു മിന്നിയ്ക്കു, തലനാഷിലെ
വാട്ടു ഇപ്പുക്കഥാനത്തെപ്പുത്തകിഡിനിയില്ലോ—
ഈതേ, മഹാനാം സിഖാത്മൻതൻ വഴിയേണ്ടാം വണ്ണതും
കേട്ടവോ എന്നധനിനാരോടു ചോദിച്ചുകൊണ്ടുതാൻ.
ഈവ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നാരു കഥിനുരുദ്ധരക്കണ്ണാഞ്ചൂത്
കമാരി, വരവരപ്പുാലെ, തെങ്ങോടുകൂട്ടിച്ചുവരി,
ഈവരപ്പുാലെ, യാത്രക്കാർ ചൊല്ലതിൽചുവാണിയോാം.
യദിച്ചുയാ കണ്ണിതവരി മരം വരുമായതുനെ
ശീരോരോമം പററു വെട്ടി, സ്മാന്യാസിഘട മാതിരി
കെശപീനിയാരിയായും, തേതാളിലെവരു പീതാംഖവരത്താടും,
കയ്യിൽച്ചുരണ്ണതെന്നാണെന്നാതു മാസചട്ടിക്കൊടുക്കിയും—
ഈവവൻ ക്ഷാന്തനായും നീട്ടുമോരോ ചാശയ്ക്കുണ്ടിലും,
കിട്ടുന്ന മധ്യിരയല്ലെല്ലുമുന്നാവിവാക്കാടു വാങ്ങിട്ടും,
ഈതുതാൻ ബാശമുറുവായും കിട്ടുന്നേടവും വിട്ടുപോന്നിട്ടും.
ഈതുത്താടയുമായും രണ്ടാഴ്ചാഭവനുന്നയായിക്കാം;
എന്നാലുച്ചടിയേരുന്നോൻ കണ്ണാലത്തും മാനുനാം,
ഈതുജ്ജു വരുപ്പു, നതുജ്ജു ദത്തമാപ്പാവക്കാശനം,
ഈതുജ്ജുന്നെസ്തിം വ്യാപ്താശനിയും ഷുണ്ണാത്തതനം,
എല്ലാക്കംമുള്ളിൽത്തട്ടുമാറുമാറിതാക്കണം;
ഈതിനാർബുദിക്കഥയെതിപ്പോരാ മുംബാ നോക്കിനിന്നുണ്ടായും:
ക്ഷത്യാ കമ്പിട്ടിതു ചിലർ, ചിലർ ദാരിദ്ര്യമാന്തരിൽ
സന്തം ഷുണ്ണാടി വീണ്ടും സമ്മാനങ്ങളെടുക്കണമെ;

അതമടക്കൻറെ വഴിയിൽ കുമത്തിൽച്ചേന്നാക്കടിനാർ
ക്രിക്കറ്റിന്മുഖായാണോ പെണ്ണും കട്ടിയുമോങ്ങം,
“ആരാ,ഞിതാർ? എന്ന ദണ്ഡിട്ടിണ്ടിമെട്ടാറുശീരുന്നെ?”
എവം പൊത്തിയ ചുണ്ണാലേ ദാരുത്തിച്ചുകുണ്ടു തണ്ണും.
എന്നാലുണ്ട് മെഡ്പു റാടന്നതുവിഭോട്ടക്കമാബേ,
അതാ! പൊദ്ദു പട്ടവാതിൽ, ദബാണ്ണുതെ റാശകിയേ
വഴിയ്ക്കുന്ന നിലു “സിലും! റാമ!” എന്നാലു ഒഗ്ഗോധര,
വിടക്ക് കണ്ണിൽ നീർ വാന്നംമിക്കയുംരാ ക്രമ്പിയും;
തേങ്ങിതേങ്ങിതുപ്പത്തിൽ വീണാരാ, അങ്ങേ കിടക്കാണും.

പിന്നാക്കേന റാന്നും ധമ്മാർഥമെച്ചത്തമേൽ
ഓരാരാ പ്രാഥമിയ്ക്കു യണ്ണായി സ്വല്ലനോടിതിരത്തരം—
വികാരമൊക്കെയും ഷൂവാിസ്മിന്നുപ്പാന്നാളു വെന്നിട്ടും
നാരീകരസ്യംനുവും സന്തുജിച്ചും സുന്നതം
കൈക്കൊണ്ടിരിക്കും, ശ്രദ്ധേന താന്നത്തരം പാരിംംജനം
അനന്തലിയ്ക്കുവാനെന്നായും; അന്നോരം മുത്ത ചൊല്ലിനാൻ:
“എന്നെയുംകൂദാം സേപ്പാറം നാന്നും മുള്ളു പൊരുത്തിട്ടും,
അതിനു നിറവീന മേല്ലാട്ടുപ്പുത്തിലേറുവാൻ.
ബന്ധത്തിൽനിന്നു വേർപ്പെട്ട തത്ത്വൻ ശ്രദ്ധിച്ചുവരാളുണ്ടും,
സ്വന്നത്തുപ്പത്തിന് സൃതിയും മഹിയ്ക്കിയ്ക്കായും ബന്ധരും.
ക്ഷമാപരം കീഴുക്കത്തൻ മധ്യരജഞ്ചാവപാടാം
ഇവയാൽ നിങ്ങൾതന്നെ മുക്കി പരത്താൻ നിങ്ങൾ മുക്കരായും
നേതാക്കശ്ചാ, യിക്കട്ടാണണാരീ ലോകത്തെന്നുണ്ടുണ്ടുംവോർ,
ബോധിസ്തപ്രതാർ വിശക്തി ഷൂക്രന്നതതിനീഗ്രഹമായും
ശൂന കാലത്തെ ലതാത്താൽ: അതുപേരും ‘തവധാരണം’
പിന്നാനേത ‘തുദ്യമം’, ദുന്നാമതേതതാണും ‘നിയോജനം’.
അവധാരണകാലത്തിൽ—നന്നാവശിച്ചു വാണി ഞാൻ
ജണാനമാരാത്തുകൊ, ഞണ്ണനാൻ മുതിരുന്നു മരാക്കിക്കാരാം.
അക്കാണമാവണക്കിനു കാലും ക്കലയിൽപ്പുറപ്പിത്തുകരാ
എണ്ണു, കത്തയമാണ്ടിനെന്നും, യന്നാരാ രാമനാണി ഞാൻ;
ലക്ഷ്മീ, ചിപ്പുരിക്കളും ചുള്ളുടരെന്നും, നേരെയായും
കിടക്കം തെക്കടൽത്തീരേ കമ്പ്യൂട്ടക്കാരനാമൊരാം.
പണ്ണനാഴിക്കരിയുന്നതുഗ്രാമേ പാത്തിയു ഞാനമായും
ഈ ഒഗ്ഗോധരയീ പ്രീത്യു; ലക്ഷ്മീയെന്നനാിവരംക്ക പേര്.
ഔപ്പു, ഞാനംക്ക ലാഭാത്മമവിട്ടു വിട്ടപോയി ഞാൻ;

അരിപ്പും മോശൈമാനപ്പോ അന്നെന്നാൽത്തൻ ഗ്രഹം.
 ഉൽക്കണ്ണാതുകൾ പുണ്യഗോടിതിലും കാരണാത്വവാദ
 കെന്നുവിനാഡ പിരിയാള്ളാം, കരജ്ജും കടലികളും
 കിടക്കാറുള്ളക്കുറിക്കിയീണ്ണായിരിന്നാണെ.
 കേണാഡ, “എമ്മട്ടാൻ സ്റ്റേറിപ്പുന്നാനാം” സ്റ്റോറം എറിഞ്ചു
 എക്കിലും എന്നെന്നാൽവെച്ച ഏകും കടലിട്ടക്കൾ; [പോം?]
 എതാം എംബുട്ടംാറിഗാധായാദോബൃക്കൊല്ലുട്
 ഉച്ചജ്ഞമഖരംതുജ്ഞജ്ഞമുള്ള രാലിവശേരി എന്നാൻ
 തിരഞ്ഞെല്ലാജ്ഞമുള്ളിൽനാനു റോടിനേന്നൊരു ദിനതിനെ,
 ശുചവവപ്പു ഇടച്ചിട്ടു രൂപൻ വാദ്ധാവമൊന്നാണെ,
 ശ്രേഷ്ഠമാവിശ്വിരായപ്പോലെന്നാണെനെ. എന്നിട്ട് എച്ചുനായ്
 എന്നുക്കുന്നാണോത്തൻ; എന്നാലുന്നാടക്കു മാറപ്പീഡിതം;
 എന്നെന്നും തങ്ങിരു ഇപ്പ വീട്ടിലെജ്ഞ തിരിജ്ഞവേ;
 വിശനുവാസിയില്ലെടുടങ്കുകയുടെക്കടൽവെശ്വരാഡി
 കെട്ടിക്കൊണ്ടുമരിത്തത്തി വീണേൻ. അഞ്ചില്ല കെഷണം;
 അരിയിരത്തിരിജ്ഞം കിട്ടാവില്ലാതെ, തുതു തൊട്ടാൻ,
 മിണ്ണാട്ടമററ ചുണ്ണാട്ടം കീടപ്പുണ്ടുമരിത്തതാ,
 എന്നിജ്ഞനാടിനാക്കാദ്ദുമാക്കാം രത്തിച്ചു എം, നവാം.
 അപ്പോളക്കു എന്നാൻ ചൊന്നേൻ: ‘ഉണ്ണൈക്കിൽഖാറ്റുമുള്ളവർ,
 ഇതാ, ഒരൊറപ്പജ്ഞിവാനാഡായാൽ നാടകിന്നും വില;
 ലക്ഷ്മിജ്ഞ റാല്ലുവിൻ ഫോജ്യ, മെൻ റാഡാഡ്രൂ വാദ്ധവാനിൻ.’
 അപ്പോരംതനൻ കെട്ടിവെപ്പുംകൈ—ഇന്നാഴിത്തിന— അഞ്ചാരാം
 കൊണ്ടുവന്നാറ്റുഭേദം പദാർധം കെക്കുലാക്കിനാൻ.
 എക്കിലും ലക്ഷ്മിജ്ഞവിച്ചാറം; വീണുക്കിട്ടിയ ജീവനാർ
 ചൊന്നാം, വീപ്പിട്ടുകൈ, ‘ഞാഹരാ! സ്റ്റോറിപ്പു റാഡിഷും ഭവാൻ!’
 എന്നാജജന്തതിലെൻ ഭത്തു എത്തുജ്ഞജ്ഞം മുഖപ്പുട്ടകാൻ
 ചെലവിട്ടുനേരുവും വേണ്ടെടുത്തിരി. ഇല്ലെന്നാൽപ്പുംവിതം തുലോം;
 എന്നാലെന്നന്ത്യരാം ശ്രേഷ്ഠനേടക്കില്ലപ്പുംതുകൾ,
 അതം കൂടുന്നാരലുവിൽനാനേ എന്നാൻ നേടിവോമ്പവ—
 പന്തിരംജു റാഡാനാദാ പുണ്ണക്കെന്നുകയമ്പും—
 ചെലവാംവാൻ വയ്ക്കു, മദ്ദാകാരം; മേനേൽക്കൊട്ടക്കൈഒരി
 അതും ശ്രേഷ്ഠനേന്നറ്റരുമന്ത്യരാം ഭൂമിപ്പുവാ.
 കൊച്ചുരന്തുക്കൂട്ടിഉട്ട് കാനോട്ട മേരവും,
 ചാട്ടം മാൻപോടയുടെ കാല്പനാട്ടിൽ വീണാശ്ശു മരണതാടായ്’

കരയില്ലാക്കട്ടുകഴുമനു ദോഷിപ്പുള്ള, മതുഡേ
സാമൃദ്ധ്യപ്പെട്ട അക്കാട്ടക്കലോട്ടിയിണ്ണൻ കൊട്ടക്കല്ലും;
അമട്ടിപ്പറയാൻ വോർഹാട്ടുള്ളൂ സ്നേഹം രഹതരം
വിവോകിതാൻ, ശക്തി കാണ്ണാളുള്ള എത്താട്ട പാശവോ;
ആവിധത്തിൽ ത്രാവേഗിപ്പു മദ്മാലു് നീതമാകയാൻ,
അതു യശാധരയാരോഹന്തന്നു കാൽ ശാന്തിസുവഞ്ചിൽ.”

എന്നാൽ ഒങ്ങം ഭീമ്യവേഹിതെത്താട്ടം, മൊട്ടരട്ടിപ്പുമേ,
നീചരിട്ടറിസുന്നെപ്പും കിട്ടാൻ നീട്ടിയ തൊണ്ടമായു്,
സിഖാത്മൻ വാഹ വിവരം കേരകബ്രഹ്മപ്രവർത്തനരാൽ
സ്നേഹത്തെത്തയാട്ടിപ്പാശപ്പു ക്രാധമാലു് ചുന്ന് സകടം.
അപ്പു് റിലത്തു മുടം, വലിച്ച ബാജ്ഞിമീശരയു്,
നേരിട്ടേണാട്ടുന്നുള്ളീ വിത്രാസൽപ്പള്ളത്യുന്നാണു്.
മുണ്ണിയോടെ പാടിയോറി തന്നപടക്കതിരജ്ജുമേൻ
അതു നിന്നാൻ കതിഡുള്ളക്കി, ലോടിച്ചുാനാരിശത്തോടെ,
“തന്മാരാണു്! ക്രമ്പുക്കൈ!” നോതാൻ ശാംഖം കിട്ടാതെയാളുകൾ
തിങ്ങം സാശ്വര്യനാനാവിമുകപവിമിച്ചില്ലടവേ,
സശസ്ത്രാനുഡയാത്രക്കന്തിനു ഭനമേ:
ഇതവുലമതിക്ക്ഷേട്ടിന്ത്യല, ഒക്കിണംഗാഹുരം
നോക്കിയാൽക്കണ്ണിട്ടുന്നെടം, പിന്നിട്ട തിരിയുംവിഡ്യു
എത്തിഭട്ടി തുലോം വന്നിച്ചുള്ളതാമാംത്തിരക്കമായു്;
തടിഞ്ഞാണംതിനിൽ വക്കത്തെത്തല്ലാം വേഗത്തിലുള്ളക്കരം,
പുലഭ്രഹ്മപ്രേരിതതാർക്കനു ശാന്തം നോട്ടമിണ്ണണിയോ
അവന്നു പീണ്യേ പ്രേസ്ത്രിവയം പുട്ടിജനാളിയാൽ
മാജ്ഞപ്പെട്ടിട്ട മാപ്പുംബജ്ഞാനമില്ലാതെനാംവിധിം.
ഉയിർക്കൊള്ളുകയുണ്ടായിലപ്പുന്നതൻ കോപമേതുമേ,
അദ്ദേഹത്തിന്നീരയസുവാം പൂണ്ണ വക്രത്തിലെംട്ടി
സ്വഖലന്നു ഗൗമ്യനുത്തരം സാദരം നിന്നന്തിനാമേൻ;
ഉടൻ മുഖം താഴു തിയഭിമാനം ചേന്നാളുള്ള താഴ്യയിൽ
വ്യാജം കാണാത്ത കാർമ്മക്ക ക്രത്തി മുഖവുള്ളിൽ.
അതു മുഖ്യിമാഞ്ഞുന്നു രാജപുത്രന്നു ദർന്നം,
കേരോനാമിശ്രന്നീറ്റു, പാരിലേതരവാത്രവും
താഴെയാംമാറു തന്നൊല്ലി ചുട്ടിട്ടന മഹത്തി. ഇവം,
ശക്ക പൂണ്ണം ശബ്ദമറിഡംകൊണ്ട മത്തുവരെയത്തും
പീണ്യേ നടത്തിപ്പു തേങ്ങാവാളുമേ പാത്രംകാണുതേ.

എന്തായിട്ടും റൂപൻ ചൊന്നാൻ: “അതിതായിക്കഴിഞ്ഞുവോ, ഒരു ദേവൻപോലെ കഴിഞ്ഞുള്ള സിദ്ധാത്മ, നന്തമൻ, എന്നുണ്ടി! വാഴുന്നിന്നുംആജ്ഞത്രിന്നിച്ചറ തന്മരാൻ, മുഖിയും ഗണ്ഡാൻ, ബാശതുക്കപ്പുത്രും ചീയും വാങ്ങത്രാം സാധിച്ചിട്ടുന്നതെന്നൊന്നുന്നും കാര്യിലാക്കാൻ, ഒരു കൈകൊടുത്ത് തതിലാം മനാവക്ഷരാ വംശജൻ, മരച്ചുരിപ്പിട്ടു കൊപ്പത്തും ഏഴു ശൊട്ടും ഉണ്ടായിരുന്നു നീചരോടപ്പെട്ടി യാചിച്ചും നന്നനാട്ടിലും കൊല്ലിയുണ്ടായിരാൻ? നിന്നനിലപ്പേണ്ടാൽ ഭോഗത്തിൽത്താൻ വരേണ്ടിയിരുന്ന നീ, നിന്നും കാന്തങ്ങളും പത്രയശ്ശേരിയാൽത്താൻ നടഞ്ഞായും വേൻ, ഹാ! മഞ്ചേസ്യമെല്ലാം ചാതമേരിത്തനും കാഞ്ഞിയും, കുറവമെൻ പട്ടണം വന്ന പട്ടിയുംകാരുന്നാണുംവേ; ഇപ്പോൾ ഗതവാക്ഷണങ്ങളും ഉറരിഞ്ഞിച്ചു നീ കിരീടവാനാം നിന്നച്ചും ഇവിയ്യുംവാ? അതാ, അതാര— അവഴം വിധവജ്ഞാത്രു ജിവിപ്പിയും, തുക്കതാശംവ്യാഘരം; പാട്ടിനേൻ വിശ്വാസരക്ഷാശാശ്വതിലും, കുറിമണ്ണത്തുനിളുച്ചത്താരിപ്പാച്ചി കാന്തനെ വീടിലെയ്യും ക്ഷണിക്കുന്നേരാ തന്നുപാശുപട്ടണിയുംവരെ, ദരിയ്യും മോട്ടിവാനും രോട്ടാതേരും കഴിയ്യുംവാ? ഉണ്ടി! എന്തേവം?”

“എന്നും!” ക്രേദാക്രാന്തേയാമുത്തരം, “ഇതാണനന്നാവായാൽത്തിനേൻ സന്തും.”

“തവര്ഗപ്പം”,
ചൊന്നാൻ ഭ്രാഹ്മൻ, “എന്നും ഗുരു സിംഹാസനങ്ങളെ
മഹാശ്രൂതതാ, ശ്രൂനാലില്ലാറുക്കണ്ണമിറുശം.”

ശ്രൂത ചൊന്നാൻ, “ഭാഗഷികാംശരത്തപ്പറിയല്ല ഞാൻ
ചൊന്ന, തുണാഡിയാദിനോഡിശാഖാവാൻ പോകുവാജമാഡു”
അണ്ണുംഖമാർത്തന്നുശ്രദ്ധവംശരത്തപ്പറിശോതിനേൻ;
അപ്പരവിരയിൽത്താൻ ഞാൻ, അവർ ചെണ്ണു ചെയ്യുവു ഞാൻ;
ഇപ്പോഴിശാഖാശാരി, തിരേ മട്ടിയുശാഖാശി പണ്ടുമേ:
തന്മുഖാവുരേ ചെന്ന കണ്ണാൻ കാവും ഏന്നാജാന്തിനാൻ
തന്മുഖത്വാ, തതചോഡോംശാനോഡ യുവരാജനെ;
ദലാകരക്ഷയ്യുംവാ? നിശ്ചക്രവാനം, സൗഹദമണ്ഡലാർ
സപ്പരശത്രിശംപുണ്ണതയിൽ എഴും പ്രഖ്യാപിച്ചരിൽ

കവിശത്തനിശ്ചീ, വാഴിച്ചും—ഞാനിപ്പോരാ ചെയ്യതിന്നുവിധം;
എന്നല്ല വിനരയം ചേരും സ്നേഹചുരുതിശിലായവൻ,
സൗമ്യങ്ങളും കടപ്പാടുകരക്കാരുച്ചെയ്യുന്നതിന്നാഡിം,
താൻ കൊണ്ടുവന്ന നിധിത്രന്നുനാമവന്നതും ചലനങ്ങളും
കൊടുക്കണം എല്ലോളായും: അതിനാ, ചെണ്ണിട്ടുന്ന ഞാൻ.”

രാജാവുടൻ സംഘടനനാശച്ചോദ്ധാർ—“എത്രവാൻ നിധിഃ?”
ഗ്രാജു രാജാവുടൻ അഭ്യും പാടിച്ചു വിന്നാനപ്പറിതു
തൊഴുകെക്കു തിന്തിനും വീംഗിഡുകു മനം കടക്കേം—
ഓരോ വശത്തായും രാജാവും ക്ഷമാരിയും മുഴുവനു—
അവനോടിക്കൊടുത്താനുപ്പോന്തിയുഖിപരംമുഖായും
സീറാധുപ്പജീവനത്തകരകരാഡപാലേ അതാനത്തെന്നാക്കും,
ഉരാക്കൊള്ളും ശ്രേഷ്ഠമാം സത്യധമമനിതികരാ നാഭുദേ,
എതിലിഡുകു ദോഖനാക്കു ചുകരാം—രാജാവു താ സദനാ—
ദോഷപാനം നാല്പാശപ്പുനമെട്ടും ചേരുന്ന സർപ്പമം,
എതിനൊന്നാത്താൽമേ ജീവിജ്ഞുകിൽ—പ്രൂക്തനാശക്കനോ,
പ്രാജ്ഞനോ കൂദനോ, സ്രൂപേശു പുമാനോ, കട്ടി പുലുനോ—
ക്ഷുഗ്നത്തിലേബു വൈക്കി ഉട്ടോ ദിവ്യനിപ്പാനാലുക്കതനായും
ജീവിതചുവരും വാട്ടുഭാബമന്നവിസ്തുക്കുക്കും.

സബഗുരവചച്ചാല്ലൂരാ നാന്നാംഗോം
ഒഴുകരും കണ്ണപുരിക്കമ്പദ്ധേരം,
മുലോപനൻ ബുദ്ധരാജുന്ന ഭിക്ഷാ—
പാത്രം റബ്ബാറസ്സുത്തിൽ റഹരിചുകൊണ്ടും,
ആരോമലാപ്പായ രഘേശ്വരരജ്ഞം—
ജൂഹരംഗമാം കണ്ണിനുതന്നിലപ്പോരാം
അപൂർവ്വിക്കും ശുശ്രാശം
വിച്ചേരിയും, തനിനിനിനിർ റാറണ്ടും—
ഖുതിന്നാഡിം നന്നാംഗമിരത്തിൻ
പോർപ്പുമുഖത്താശവർ ചെന്നകേരി;
ഉരസ്സുകയും വൈജ്ഞിത രാവതികൾ—
തനാനോവരയം ശാന്തിഗവരാപാമത്ര.

ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରଦ୍ୟୁମନ

କାଶରତିଶେଷାଙ୍କ ହୋତାହାନୀର ବାହାରିଲାଏ”
 ଓ କାଶିପ୍ରଦ୍ୟୁମନଙ୍କ; କାଶୀକେବୁଗୁରୁତତିରୁଣାଳିକାରାଠା
 କାଶବାଜାନ୍ତିଶ୍ଵରିଲୀପିଶାରାହୋଣିଲେଜ୍ଞାଯୁଧିଶ୍ଵରାଜିର,
 ଅବିରତେତ୍ରମନେବାଗୀନ୍ତିକୁମରାଜୁନ୍ଦ ତିରମନ୍ଦୁରୁମ୍ଭାନ୍ତି.

ଅତି ମିଳାଂ ତୋଟକି ବିଚିତ୍ରତାଙ୍କ ପତ୍ରରୁ ତୋଷ୍ଟିରାଠ
 ଉତସତାଣା, ଶେଷଗାନ୍ତାଲରୁଚିରିଧାନ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧିତ
 ତୋକିରାଛୁଣା ବେଶମତ୍ତୁକାନ୍ତି ଗ୍ରୂଂଗତତପ୍ରକାର.
 ଅତିରିକ୍ତ ତାଫିବାରମନ୍ତର ପଶିଥିନ୍ଦ୍ରିୟରାଜା,
 ଅତିରିକ୍ତ ମଳାଂ ରୃଣାକ ତଣାନ୍ତି ରମନ୍ତର କଷିରାଜା,
 ଅଭ୍ୟେଶତତିଶେଷି ରେବାରାଯୁଂ ଗ୍ରୁହମିତତିରୁଣାରାରେ:
 ବାନୀ ସମ୍ବନ୍ଧିତାକାରୀଶ.ରାମି, କେଣାମିତରଜ୍ଞପ୍ରକାଶିନ୍ତି,
 ପଦକାନୀତିରିକି ବୋତଂ ଦୁରକ୍ତଂହୋଣଙ୍କ ପିଣିତାରୁ
 ଅବଲକାନ୍ତିରୁ ପୁଣ୍ୟପ୍ରକରଣକାଣଙ୍କ ଦ୍ରିକାଟ ପୁଣିତାରୁ
 କେବାତ୍ରିତେବାକଣ୍ଠିକାକରିକଣଂ ଦେବେ, ଶବ୍ଦପ୍ରେସକାରିତାକ.
 ଜୀଣ୍ଗ୍ରୀଚୁରକଷପଙ୍କିନ୍ତି ଆସାରତ୍ରିତାନ୍ତିରୁ
 ବାର୍ତ୍ତାକାଳୀନୀ ବେଶମତ୍ତୁକାନ୍ତି ପାନାରୁ,
 କେବାତ୍ରିକଷ୍ଟବୀକିମୈତେ ମେଲ୍ଲକଷ ଚୁପ୍ରକାଶନ;
 ରାଜାକରିନାର ରାଜନୀନ୍ତି ପାତ୍ରପ୍ରକାଶିତିର
 ଶେଷମ୍ଭାବୀ ପାଖନା, ପାତ୍ରନା; ଶେଷମ୍ଭାବାରାଜନାନାରେ
 ଲାରହ୍ୟାନ୍ତି କଷିରାରି ଗୁବାଂ ଡେବିକାଇକଣାରୁ;
 ମାରାଂ ବରାତର ଗୀଲ୍ଲୁଣଙ୍କ ପୁଷ୍ପରୁ ଶବିରମନ୍ତି
 ପାନାତ ମେତାହାନୀରିଯୁଂ ଗୋପନ୍ୟମାଂ କାରା, କରତାନ;
 ମରୋକକେ, ଜୀବିତିରାମର୍ଯ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟପୋଲେ, ପାନାପୋରାଯୁ—
 ହୃଦୟରେ ନାହାନ୍ତିରକୁ ଗ୍ରୁହେବାଦାନ୍ତରକିରୁ ପଟକାଂ;
 ଘୁମକା, ପେନକିରିରୁ ଗୀଲାନ୍ତିରୁ ପୁଣା ସମ୍ବନ୍ଧିତ,
 ଅତିକୃତାନ୍ତିରୁ ବୋରା, ତାରୀଜ୍ଞରାବର କେବାକାରେ,
 ବୁଲୁଙ୍କ ଯନ୍ତର ପାର୍ଶ୍ଵପ୍ରକାଶିତାନ୍ତି କାନାମେ.

ହା! ନାହାନ୍ତି କାନାଂ ବୋରତତିରୁ: ଅତେତତ୍ତ୍ଵିଲ୍ଲୁବାହୁମିତିରୁ—
 ପଣ୍ଡକାଲମନ୍ତିରୁପ୍ରକାଶମାନୀରାଜବାମିକାର,
 କଷିମନ୍ତର, ଗୀତରାମକା, ମିଳାଂ ଦ୍ରିକାରପଦତିରାଜାରୁ

ഉടണ്ടാണിട്ടായോ വക്കിൽപ്പനിനീർക്കുക്കാഡു എണ്ണതാം
വെണ്ണാട്ടങ്ങൾ, നിരക്കും വാൻകൊട്ടാറുള്ളവഞ്ചിക്കും
നിറഞ്ഞതിങ്ങനാട്ടുതോട്ടിൽ—ശോഗം തുടക്കിയിരിക്കുന്നതിൽ,
എത്തസ്ത്രങ്ങൾക്കുന്നതുംകൂടി, ശേത്രിനു സാക്ഷിയോ
ഇന്ന റാലു ഫോട്ടോപ്പേർ, അതു അണ്ടാവാത്തപ്പും ഒഴുവാൻ
തന്മാജാദാദിനാളും പാത്രം രാത്രും ശശ്രദ്ധരാളുകൾ
ചുഴിയുണ്ടായജീവിതനാം മുത.

അവൻ ഗ്രാമത്തിൽ വല്ലത്തു; ചുഴിയും പ്രക്കിഴച്ചില്ല,
അതുണ്ട്, ദോശത്താവൃക്ഷം—അതും ശശ്രദ്ധരാളുകൾ:
പിന്നിൽ നിന്നാർ പ്രിതവറ്റുൻ ശാന്തിശാഖരുമാവുരാം
ഇഗ്രൂപ്പസരിയുള്ളതുക്കാഡു—ഈകാളും ശാന്തിശാഖരുമെന്നു.
അവൻ മടിഞ്ഞിൽ, സ്ഥാശ്വരം മും കലാച്ചുക്കണക്കുശ്ശു
അബ്ദാക്കിഡബ്ദാരുന്നീ, പ്രാണവിരിക്കുന്നതാഡു രാഹ്യലൻ;
തുക്കാട്ടും പണ്ണിരിക്കുന്ന യശോധര, നിരാധിഷ്ഠയോ—
നശ്വരതാമിന്റും യുദ്ധത്താലുചുജിവിച്ചിട്ടാത്തതാം
ഓമർസേണ്ടുറത്തെ, വാല്മക്യമറിയാജ്ജിവിതത്തിനെ,
മുത്കു മുത്കുപ്പുട്ട് ദിവ്യമാഖമന്ത്രിമത്രത്കുവെ,
ഇരുപേക്ഷം വെറിഡൈ, ദക്ഷുട്ടിക്കണ്ണുക്കാട്ടിഞ്ഞതവാഡ.
അതിനാൽത്തന്നെൻ്റെ രജഭരാംരാത്രിയത്തിനാ ചുറിപ്പും
അവൻ മണ്ണത്വാന്തുരാൽക്കുത്തുപ്പി, ആത്മചാണകിയു
അവൻ കൈക്കുറിഞ്ഞുത്താരാ, അത്രാണ് വാഹംരാ കേരാക്കു
ഡപ്പാർ നില്പി, താന്ത്രികിക്കുന്നുതാവും.

[വാൻ]

ഞാൻ ചൊല്ലാതിനാക്കപ്പോ, സുഖപ്പെടുന്നയരാന്തരാൽ
ഒഴിഞ്ഞെത്തു തുംബാഞ്ഞുത്തുപ്പി, ആത്മചാണകിയു
ഞാനോ മുതവിനോഡും തന്നത്തുപ്പേണ്ടുവരുമെന്നു
സേണ്ടുറിപ്പും അണ്ടാവാഡുവും അണ്ടാവാഡുവും രാത്രിക്കുഞ്ഞും,
എന്നാൽ മറുപട്ടം കാരിക്കുന്നതിനും ക്രാന്നിക്കരിവും,
ശുശ്രാതിപ്പും കാരിക്കുന്നതിനും ക്രാന്നിക്കരിവും ലേവകും;
കാലത്താൽക്കെട്ടി, തന്ത്രാഡാര പുത്രം ശക്തിമത്തുമായും
സമ്പ്രദാരുമിച്ചക്കാനാ ചേരം, പാശത്തെത്തരമും
ബുദ്ധനാസ്സുമുമാഗിന്ത്യാശന്ധ്യാക്കാലത്തു ചൊന്നതിൽ,
അതു മഹത്താം പ്രാംഗത്തി, ലഘുശാന്നാറിയുന്ന ഞാൻ;
അറിവേനാവിയം—നാാം ചൊക്കുപ്പു—പ്രശ്നരിലേരുന്നയും
അടുസുർ കേട്ടാർ—ലക്ഷ്മണപ്പേരും—ഫോടിക്കും—

സപ്തമേഴാം റാഡിവാരെറു ദ്രോഹിയും,
കൂറിങ്കൊഞ്ച ദരം തുറന്നുണ്ടിയും, താജോഞ്ചും,
അബ്ദാനുതകുടാം പോന്നും മേരുതാനും ശേഷാം;
പോരം, പക്കൽമുടിപ്പാടി പാനിർമ്മുച്ചാറിരം കൈതിപ്പാളന്നു⁹
നിന്മ ഉക്കൽ കാഴിഞ്ഞതിട്ടും, ഫേഖിജും കനകരാക്കണ്ണും;
എവം താഴും അതാലില്ലോ പവർത്തഭൂമിയും
ചെവി പാക്കിലാണ്ടും അതേ! അനുഭവം ചൊല്ലും—
അവക്കിടലില്ലാം¹⁰ റാഡിവാര സാധ്യയാറാനും ശനിയാം,
പ്രണയാക്കലാണും ദ്വിവ്യാഹരണേതോ എന്നുചൊല്ലോ;
മെല്ലുനായണ്ണാം കൊജാദല്ലാരാം പിന്നാൽക്കാർക്ക് ദൽ;
പരിവര്ത്താരക്കാരാം തന്മുലി ചൗത്ര്യം വൈരംതാര മുത്രക്കാം;
ചുനിക്കും അതൻ ബാഹിഭരണല്ലോ തന്ത്രാജിംഗം;
കരത്തുനാനിട്ടും കൈത്തും തുന്നാടജും.
അവരാതൻനു കിതപ്പാണ സുഗാണിനെടും ചുപ്പിലും,
അഭാം പഠിപ്പിയും വന്നാം മെതാനതില്ലും;
അവാം പാപ്പിപ്പിയും, ഉത്തരേക്കാരനു—അതു ഒരാം
അവും ശൈലീയനാംട്ടു, മൈഖലോ, ക്രീതദാശനോ,
ജാതിയിൽ ശ്രേഷ്ഠനോ, റാഡിവാരനോ, എട്ടാളം, നാരുനോ—
തോന്നി തന്മുഹരാർ സംശാരിപ്പിട്ടും ഭാഷാ ഓരുപുന്നായും.
എന്നും റാഡിവാരിൽക്കാരന്തിനേം ഏകാശജൂവ—
ചെരളും വാച്ചും —പക്ഷിപ്പിശ്ശേഷിജിവിക്കാരം—
എഴതിക്കാണും—ഈഡൻരാം സപ്രിണ്ടുറനിനിന്തുപോതി,
കൈക്കാണ്ടുപോച്ചുമൻപോരും തദ്ദാക്കുനാിനു പ്രതിശ്രംഭിച്ചു;
അതിനാലാവതൻ ജീവാത്മാക്കരം—ചെന്നാം, മാം, നരി,
കരണ്ണ, തൊട്ടുക്കരടി, എഴുളി പുണ്ണുളു പന്നഗം,
വീത്ത പേരുക്കാച്ചി, ദാങ്ങരാം ത്രാവും, തന്നാശ്യചാം മലിൽ,
കുടക്കണ്ണ, ചീഞ്ഞതാനേ തിനാം വായും, ഗൗഷി, ദാവലും,
എന്നില്ലാറിനി വിചി വീത്രും മീനാ, മിപ്പുല മെല്ലുളിൽ
തകവിൽപ്പുട്ടിരിപ്പുനോർ—നിദ്രാഃനതപ്രഭവരിലും
ശരണത മത്തുനോടുള്ളാബും ഭാത്രാത്മരിക്കാൻ വക്കിനെ,
വിനിതമാജ്ഞാട്ടു, മുകാശനേരാംതേനാട്ടക്കുടവോ,
യരിപ്പും ചാഞ്ചി തന്മരാം കുടക്കരാഞ്ചും ശലതായും,
ബുദ്ധൻ റൂപന്തരാം ദുന്വിൽചാവപ്പനിത്രാരാ ചൊല്ലുവേ—

ഒരു അർക്കിതരായ! കണക്കാ—
 അംഗീഷ്ഠാനാഥജു വാശു വാമദിഷ്ഠാം;
 എന്നുംബാഡ്രിഭാഞ്ചി
 രാഖാനാത്തതിബെഡ്സ്ക വാംഖാരാം തന്മ—
 ഓ പാഡിപ്പുയ തെറു, താര—
 മഹാനുന്നാതു തെറു. ദിജക്കികാജ്യോനാം;
 ആതിംഡ പാഡിപ്പുപിച്ചിട്ടു—
 തെല്ലാറാറിനാമാഖിജട്ടനാം;
 അതു താംകികർത്തരത്രാഡു
 ധ്യാനാം ദൈഹക്കാജാജനാപോൽ മുഹമം:
 മുപ്പരത്തിരെയും തിരഞ്ഞീകാജ്യാറിടോ
 അതിനോഡോ വല്ല മാറ—
 സ്റ്റീനോഫോ കാണീപ്പ വാശടാം റേതം,
 അറിവിഡ തേട്ടുമൊയ്തതൻ
 വാശടരമാക്കന്ന താനാസത്താലേ;
 മറതൻ പിൻ മറ പൊന്തിട്ടു—
 ഏന്നാൽ വേണം രാജ്ഞി പാഡിനു മറ.
 താരകഷണിശണിഡാഡി—
 ഹ്യാഡു ചോദ്യമേതുമില്ലാതേ.
 ഇതു മതി, റാഡിലുഡിക്കുന്ന
 ജീവിതവും മുകുവും സുവാശവവും;
 കാരണവും കാരുവുമേ,
 കാലത്തിന് ഗതിജു, മേതുമിളവെന്നേ
 ആത്മാവിശ്വസിന്നരഹിഡക്കം;
 പുഴപ്പോലലകരക്ക പിന്വലകഷ്മാധി,
 കണ്ണി പിണ്ണബന്ധതാനാകില്ല—
 മൊന്നുപ്പാതേ, സദാജ്യോദ്ധം മാറി,
 വേഗാർപ്പപ്പത്രക്കയായോ
 കൂരത്തണ്ണാനന്ന തത്സലിലം
 ഏന്നോട്ടോലിപ്പത്തണാ—
 അജലധികരിതനാഞ്ഞിലെജ്യുതോട്ടന്നു.
 ഇവ വെയുംലേറിവികളായും—
 പ്രേതപ്പുട്ടുള്ള മൊച്ചുവിചിക്കേ

തിരിയേതാൻ നില്ക്കുന്നിയു
നോരിയ മേഘക്കൂർണ്ണംക്കുംകുംഭായ്,
കന്നിനേൽക്കിന്നിറി—
റിടാനമൊലിയുവാനമായ് വീണ്ടും;
ഇടയിലെരാറിപ്പറാകട്ടു,
സപ്പമതയാധട്ടു, ഹണ്ഡക്കിട്ടാങ്കേ.
ഇതറിഞ്ഞാകിൽപ്പുംകും,
ഉസ്പച്ചുക്കാട്ടു, റാണാ സകലവുമേ;
വിന്ധക, കൃഷിക, കുലക്കുകരി,
അതുക്കുശ മാറ്റനാതായ മാറ്റന്നും,
അത്യുജ്ജിതമായു റിറി—
നോയ വൻവത്താസുവാത്മകം ചക്രം,
ആക്ഷം തടവോ നിലവോ
ചേക്കാനാവാതെയുള്ളതൊന്നോവം.
നേരായ്ക്കിൻ! തെഴുഡിപ്പിക്കാ!
നിപ്പുണ്ണത്തോടിരന്നിടാണ്ണും;
മിണ്ണാൻ വയ്ക്കിനാല്ലോ!
കേഴം കരി ക്കെതിയുക്കതനോവുക്കും
പീഡപ്പേരുത്തിടായ്ക്കിൻ!
ഹാ! സോദരരേ, സഹോദരീജനമേ
ഗതികെട്ടു ദേവകശ്വാട്ട
വഴിപാടാൽ എത്തിക്കുംബുമെന്നൊന്നം
വാഞ്ഞാൻ നോക്കായ്ക്കി, നവ—
ക്കിരിംകൊണ്ണു കോഴി നില്വാം,
പല്ലവാരം പഴമിവായം—
ബുട്ടാനം; തകലേ തിരഞ്ഞീണം
മോക്ഷത്തെ; താണ്ടനേ
പണിചെയ്യു തണ്ണീ ബന്ധഗോറത്തെ.
അത്യുന്നതയെ മുള്ളും
പ്രളതയെ മട്ടിലുണ്ടു സവുക്കം;
എന്ന, പ്ലവിലപ്രാണി—
ജൈനവിധം, മേൽ ചുവട്ടിൽ നാലു വശം
ശക്തികളുള്ളതിനെല്ലാം
കമ്മം സുവച്ചിവച്ചതെവിപ്പിപ്പിച്ചു.

വൈത്തരസ്സുഖീപാ

ഏറ്റു കഴിഞ്ഞതിന്താൻ—
 എനിജ്ഞനാൽ വാദംനാനഭാവിക്കേണ;
 തീരു ഇല്ലോ തിന്നുവയും,
 വാന്മയതെ ദ്രുതിലേജർ വാന്മയയും—
 അന്തിമാദ്യത്വത്വതിനെ,—
 യാദിക്ഷാഹട്ടില്ലാശ്വന്തരയും:
 സുവാം പദച്ചന്തിരഭ്രംബം
 വേദക്രം ഒരാള്ളനാ ക്രൂരവുണ്ടുമലം:
 വരദാശ്വിലഭജ്ഞിനുരക്കരാ
 മുന്നുജ്ഞുക്കും മുജിച്ചുതീമംനാ:
 യാത്രാനാം നീലനില്ലോ;
 ധാരതരാഖ്യത്വിന്നാംപോഡിച്ചും ഹൃഷിം,
 അന്തിമാശ്വത്വനോ ഗ്രുഖി—
 പ്രൂച്ചമേ ദിവ്യാശ്വസ്ത്രായ ധമ്മംഡരാ.
 അടക്കമുഖാശ്വപാനി—
 ചുവർ, തന്ത്രൻ ബാശമൃദ്യോഗ്യനാിലകൊണ്ടു
 ആജ്ഞജിച്ച് വാന്മക്കാംഡം
 പില്ലോലം രാജപുത്രരായി വാരം;
 രാജാക്കന്നാംഡായിച്ച
 വാണാഞ്ഞാർ തദ്ദരാ ചൊള്ളിക്കരംകൊണ്ടും
 തദ്ദരാ ദ്രുതിച്ചുവരെങ്ങും
 ക്രവി കീറുചുത്തു തെണ്ണിലെന്ന വാരം.
 ശ്രദ്ധനേറ്റതിലുടയരെ—
 പ്രൂണതിച്ചീടാവാണ തവ പദവി;
 പുഴ കൊള്ളുകൊന്നിംബുക്കാ—
 ക്ഷയിക്കം കീഴുപ്പും താ തീ കയ്യമാരാം;
 അന്തു ജനമോട്ടിരാനാടെ
 ഫലമിതുനേ ജനമോട്ടിതന്നേര ഫലം.
 കാണാൻ വരച്ചാത്തിജ്ഞത—
 കൂത്തുനോംഡാരക്കിട്ടുപില്ലതേ ഉള്ള
 നീലോ, പസ്തമതായോ, റ!—
 ക്ലോദ താമസമേല്പതിനെന്നും സ്ഥലമോ;
 ആരോ കേരളനിതവാൻ
 വീഴും, വീഴുന്നതാരവൻ കേരം;

നീഡവില്ലാതെ നീറിന്നതീ—
ചന്നാതകിനാജ്ഞയാഗിക്കുട്ടം!

* * * * *

നീറിവകുത്തിൽക്കെട്ടിയൈ—
ചപ്പുട്ടോരാണ നീഡബേജ്ഞാഡും,
ചഞ്ചല ചൊട്ടിച്ചിട്ടാം—
നോര മാസ്യവചില്ലാതന്നാഡും,
അശീതസ്യവഹനതിൻ ഏ.ര—
ശ്രം ശാപം, നീപ്പുരുഷാവു സപ്പാതമാ.
നീഞ്ഞപ്പിറ നാഡില്ലോ!

സപ്പാതമാവോ ഉന്നാചുംതനനു;
ശ്രൂപമത്തിൻ അരം ദിവ്യ—
സപ്പമത്തയാം; ഇപ്പു മാലിഡും മുഖ്യലം:
എതോ റാലുതങ്കേരം
വന്നാവും—വലുതാക്കതിലധികിം.0.
എന്നട സപ്പിസഭോദരക്—
തൻ കണ്ണീരോള്ളു ഓണ ഞാൻ, നുഡൻ,
ഒരു ലോകത്തിൻ ദിവാൻ
ഇംവത്താലുംതടക്കം തക്കന്നാക്കവൻ,
സപ്പേനാഡിപ്പു, ചിരിപ്പു;

എന്തനാർജ്ജുസുക്കതിജീവിപ്പോ!
ഹേ, ഇംവിക്കേ! നീഞ്ഞച്ചിൽ—
നീനോ നീഞ്ഞാക്ക ഇംവേപ്പിപ്പുന്ത.

അപ്പാതന്യനോരാരംഭം
നീഡ്യന്യിജ്ഞനതിപ്പു; മരിയും
നീഡ്രനതിപ്പു നീഞ്ഞപ്പേ
നീഞ്ഞര ജനിപ്പാനമന്തരിപ്പാനം,
ഉംക്കാട ചക്രത്തിൽത്തിരി—
യാന,മതിൻ തീപ്പുനൊന്തലുംഡിക്കാ,
എണ്ണീർപ്പുടക്കാ, മുന്നൃത—
യാക്കം നട, തൃക്കിയുഥനോപ്പാനം.
നോക്കക! സത്യത്തിനെ ഞാൻ
കാട്ടനേൻ! വരക്കിക്കിനം താഴേ,

പബ്ലിക്കേഷൻ ഡോസ്റ്റിലും,—
 തൃപ്പംപട്ടിനാതാരലാമദ്ദൈപ്പാദം,
 അപ്പാരം വാദ്യത്വിൽനാശം
 ചുരന്തം, മാനാദിപ്പാരമാനിശാ ആദ്യം,
 അതുള്ളൂ ദാരിദ്ര്യം—
 നാ, യാഹാഡും മാനാമം ദാരിദ്ര്യത്വം,
 ദാരിദ്ര്യം ഉണ്ടാക്കാനും എങ്ങല്
 ദാരിദ്ര്യം, ദാന ദാരിദ്ര്യത്വം വാദ്യം,
 എത്ത ഭാവും ശ്രദ്ധിക്കി, വാദിക്കാട
 ദാരിദ്ര്യത്വം നാനാത്തില്ലതാൻ മാറ്റം.
 ദാരിദ്ര്യം ദാനിനാം ദാനിലും
 ദക്ഷിഖാജീവനാതാശ്വരിനു ദുർഘടം;
 അതിനാടക അരാനിഡത്താം—
 താരാറിത്തും ദാനിലും ദാനിക്കില്ല;
 ഇത്തും രഫ്ഫിനാക്കമേ
 ദാനത്തും ശബ്ദാരിനാത്തില്ലതും—
 ദാനബന്ധനാശക്കം ഏം—
 തകിലിനെന്നതുന്നൊരുജീവനാം;
 നാറിക്കെയും തകിലിനെന്നതും—
 മേലുള്ളത്തുന്നൊരും മിത്രശില്പംതാൻ;
 ദയിലിനു പാലില്ലജീവാ—
 യതിനാടക ശാഖതുന്നതും മണിക്കരം;
 നക്കത്തുപ്പരിപ്പയിലു—
 സാധയതിനാടക താവഴ്പ്പും ശ്രദ്ധാദാരം;
 അടക്കിക്കളഞ്ഞതിനാലേം
 മഴയില്ലമണിമിന്നന്തം തെന്നലിത്രക്കുലും.
 അതു പണ്ണിപ്പെരുള്ളണാമോ?
 നാശംചിവിത്തതെന്നും ഇഷ്ടിൽനാശിട്ടും;
 ചിത്രിതമാം ക്രോച്ചിക്കാരതനു
 കണ്ണാതെനക്കെട്ടാരിത്തിംബക്കുംനേ:
 എല്ലേപ്പും തൊഴിൽ ചെയ്യു—
 നായതു ചന്തം വയത്തിരോധ്യുമനു,
 നാശം തട്ടിയതും തക—
 രാബാധത്തുമായ പാഴയതെതിനാം.

എഴും സദ്യം

ദേഹസ്വന്നമന്ത്രാഖരിപ്പിയുടെ
 മന്ത്രിലെ വാഗ്മിക്കുണ്ടാണെന്ന് ഗാധി;
 അരു വശങ്ങളുണ്ടാണെന്ന്
 തേവാ പ്രതിക്രിണികൾ എന്നുപാത്രം;
 അതിനുടെ ശത്രീക്കുവന്നവി—
 ഘനിശ്ച, വാഗ്മിസ്ത്രാവാദാ, ശരിപ്പുറിവച്ച്.
 മുരംഭാട്ട് മുടഞ്ഞായാണ് ദുഃം
 ഏഴുകിൻപുക്കം വിക്രത്രുവാതാദത്ര;
 അതു പൊന്തവെന്നായെന്നതിൽ
 കട്ടിക്കുടെയരിക്കിലെപ്പുള്ളിശാജ്ജണം;
 ഇപ്പും തോന്തരിപ്പുള്ളാത്തതി—
 എതു കാട്ടു തീരാദേശഫുരുജ്ജം.
 വാണിവരയും ചെല്ലുതി—
 പരതിനെ ഇടക്കിലു നിശ്ചയിപ്പുന്നാം;
 അതു സപ്പുലിയം; അതു വെപ്പം—
 മധ്യസ്ഥം ചേപ്പു തായകാർമ്മാർക്ക്;
 സപ്പുക്കണ്ണത്തിനു കൈാത്തം—
 നന്തകം വെണ്ണുനീഡിമായതെന്നതിപ്പു—
 അതിരുറു നഭോദാവാദയ
 കുമമോത്രു നടന്നിട്ടും ഗ്രഹശാലയത്താൽ
 താമ്രത്തെനാടു ചേന്നാഭേദം
 സംഗീതത്തെച്ചുമപ്പുത്തുതന്നു;
 ഭ്രമിയിലാം പെരുക്കം
 കണ്ണക്കുറിൽക്കണബണ്ണാളും ചുവൊയ്യേരുന്നു
 അതു തങ്കം ഗോമേരകം—
 മിച്ചനീലം ശങ്കനീലവെമന്നിവയെ.
 എപ്പുംമെപ്പുംമോരോ
 ഗ്രാഡുംബേജുത്തു വാച്ചിയിലെത്തിച്ചും,
 അകിലിനുടെ വേദതന്നേ—
 ലാശ്വരക്കണാച്ചുതെക്കാക്കു വാസ്തത്തും,
 ഇലക്കണ്ണയും ഷുക്കണ്ണയും
 വില്ലക്കേരുയും നീനച്ചു നീമ്മിച്ചും,
 കാട്ടതുറസ്സുക്കുലൈഴ്ചം
 പച്ചപ്പുലതുണ്ട് കാതിരിയ്യേരുന്നു.

അതു കൊച്ച ചെങ്കീഴനു
 രക്ഷ നാടത്രുന്നീ, തായതെത്തുടം
 റാധിയേക്കാഞ്ചനാടകമം—
 നാതിലെങ്ങളുാതെ പലവാഴേന്നുാതെ;
 ആരം ജീവിതവും തൻ
 നുലുകൾ; മരി മാലുകാലതിന് തരിശിൽ
 ഉള്ളക്കാം. ഏപ്പാം നന്നായു—
 വരക്കാരു തീപ്പു, താൻ നഗരിപ്പിപ്പിപ്പു;
 അതു റാംസിങ്ഗനാരു ഒ—
 ചുണ്ണായതിൽ മീതായാം; അതിനേൻ കരം
 റബ്രുഡം ചെല്ലു, യതി—
 ടോൽ മഹിതം രട്ട മെല്ലു വാഴ്തനാ.
 ഇത്തിന് ദുർഘ്രാഷ്ട്രിയെ—
 കൈവേലാ: അദ്ദുരുവാളുവാണായിക്കം;
 നരങ്കട മനസ്സുമുള്ളം
 ജനതകരംതൻ ചിന്ത പോകുമിച്ചുകളം—
 ഇവക്കുടിയുമാട്ട്—
 തതാഡേ ബാഖംജായിരിയ്ക്കുന്നു.
 കാണാതെരയതു തന്നു
 നിങ്ങളെ വിശ്രാസയോഗ്യപാണിക്കാണി;
 കേരക്കാതയു സംസാരി—
 ജീവന കൊടുക്കാറു ഭതാറ ശക്തിയൊടേ.
 മത്തുനെനാത്താതാനാ—
 കവാന്നേലുഭരണം; എന്തുകൊണ്ടനാൽ,
 അപമേരാപ്പിണിയത്തിനെ
 നീണ്ണായ യതാം സത്രപമനാകീ.
 നിന്തിതമാക്കീടുകയി—
 പ്രതിനേരാരാഡപോലും; ആകവാനിതിനെ
 തടയന്നോ ചേതമവ—
 നേലം; സേവിപ്പുനു നേടവുമേ;
 മറവിലെഴും സുകൃതത്തി—
 നീരു നല്ലും ശാന്തിയെല്ലുവത്തേയും;
 മറവിലെഴും ദിംജം—
 തതിന്നാതു നല്ലുനു സക്കടങ്ങാളും.

എല്ലാടവുമത്തു കാണും, ത—
 തെല്പാററിനെനയും ധരിച്ചുവെള്ളുന്നു:
 റാല്പു ചെങ്ങു:—റാല്പു
 പ്രതിപദിലാ! ഒരു തെറു ചെങ്ങുപൊന്തിൽ—
 ശരിയായ് സ്ഥാക്കം റോട്ടം,
 ധന്തത്തിൻ വരവു വൈവകിയായാലും.
 അതിനാറിശില്പാ ഭേദിപ്പു—
 മെന്നല്പാ മാസ്യം; എത്തും ശരിശായ
 അതിനാടെയുള്ളവുകൾ ചെപ്പും,
 ഫോട്ടംചേരാത്തുല്ലെ ത്രഞ്ചിടം;
 കാലമൊരു ഗാരംമില്പാ,
 നാശേത്രിച്ചുപ്പേട്ടുത്തുനു കാര്യം,
 അപ്പുനാലോ വാഴരെ—
 ദ്വിവാസങ്ങാര കഴിഞ്ഞുപോയതിൻശേഷം.
 അതിനാൽക്കൊലപ്പാതകിത്തൻ
 കാത്തി ഉശം കാത്തിട്ടുനിതവനന്താൻ;
 നീതി വിട്ടം വിധിക്കത്താ—
 വില്പാതാക്കണ തന്നെ രക്ഷാക്കനെ;
 കൂളാംഗം നാവത്രതൻ
 നാണവാക്കിനാറു ശീക്ഷണെ വിധിപ്പും;
 കൊള്ളയിട്ടുന മടക്കം—
 നീഴിയം കള്ളൻ, കാപ്പു ചെമ്പേണം.
 ഇംട്ടിലാണ നീതിയി—
 ലെജ്ജു നടക്കന്നതാക്കമില്ലശം;
 എഴിത്തല്ലോട്ടുക്കമോനെ—
 മതിനട ശതി നീത്തുവാൻ, തിരിപ്പാനോ;
 അതിനട എത്തം നേർണ്ണരം—
 തന്നു, സതിന്നന്ത്യബാഗനോ ശാന്തി;
 അതിനട പരിണാമമലം
 രധുരവുമാം. വിഞ്ചുനാപരിച്ചിട്ടുവിൻ!

*

*

*

*

ഗന്ധങ്ങാര നേർണ്ണ ചൊൽവു,
 മത്രണാദരംരാ മനഷ്യങ്ങനീഡേതും

ഓരോ ആശങ്കയും
സത്യം അഥ നാനീ മുഖ്യമായപ്രകാരം
ജീവക്ഷേ വിച്ഛിട്ടാൽ—
അനുഭവാർഹം ദാശാദിന്ധനവാഗ്യാഗിൽ;
വാഗ്യപിഡിറ്റിനും വാക്കാം—
ഗണങ്ങളായിരിപ്പ്, തന്ത്രവാനുകൾക്കിൽ
ആശഭേദം ചുമ്പിലും മെരുതി
തീരം വാച്ചിനും വാക്കിലും;
ആയടക്ക പാപങ്ങൾ മുടി—
ഞങ്കു ദാശാദിന്ധനയും വാക്കാം
ചുണ്ണം, മുരളംചുണ്ണം—
തുടങ്ങതു, ഒടിക്കാതു മഹാശാഖം വാക്കാം
ഉണ്ടർക്കററ്റും മഹാശാഖ—
മാക്കന്നാം, താൻ മരിച്ചുവോക്കുവിൽ
അശ്വനും തുരയായും, തുടി—
തത്തീവന്താങ്ങ ജീവകണക്കു ബാക്കിയിട്ടാം.
ജീവിതമൊന്നും വിശ്വിഷ്ടം
ജീവിതമൊന്നും വിശ്വിഷ്ടം;
അശ്വനും താങ്കാം
ക്രിക്കിറ്റാം തെരുവും കഴിഞ്ഞു:
നാരഗാക്കിയതെന്നുവെന്നു, യ—
തീനാലേശം മലത്രിലുക്കിയവൻ.
ഇര കുടുങ്ങാവേല്ലില്ലീ,—
ശ്വാസായതും തെരുവാക്രമിയ്ക്കില്ല
ശ്വാസായതും തെരുവാക്രമിയ്ക്കില്ല
നോവു; വരാ ജീവന്തു നിര വീണ്ടും.
നീർവാണം പ്രേക്ഷാതിവൻ.
ജീവിതമോടുക്കാവാന്നിതവൻ;
എന്നാലും ജീവിഷ്ടം—
നീല്ലാ. ജനനം നശിച്ചവൻ മുക്കൻ.

Digitized by srujanika@gmail.com

കുരത കുട്ടം ശൈലവാദം—
തമിച്ചുടെക്കേൽ മുന്തി വാഞ്ഛിക്കുവാരാ,
തമ്മരുഖാഡം ഫാരാറാം
രോഗവുന്നാക്കാൻ ഹരാക്കുറിപ്പുകൾ
പാരാസീപ്പിള്ളിപ്പ് തുടം—
വാഞ്ചിന്തേരാടത്ര ചാറിയലാഴന്ത്.
എന്നാക്കപ്പോന്താർ മൃഖണ്ണാതതാർ
ചൊക്കേവാദ പാങ്ങലാന്ന വാഞ്ചുന്ത;
ബോക്കം മൃഖണ്ണാതരവുമായു്
വാമ്പയന്ത, അരാവിഭുജ്യു നാഡി വാഞ്ചും
വാഞ്ചിയിൽ വാിബാശാൻ ക്ഷീണിതതുഡോംവാഞ്ചും;
അതമട്ടേ കുരത ഗുക്കുരം
കാശ്യം കുട്ടന ജും ലൈ വാിക്കിള്ളു്;
അരാവിയമറതണയിം—
ഒന്നതു വാത്തംപ്പുട്ടന പാപശാൽ;
എക്കിയുമാ സ്നേഹവാദം
ധക്കം, ക്ഷുദ്ധംഷുദ്ധതിയാം ഒന്നേ,
എപ്പാംജിബിക്കുടെക്കയും
സമുംടായിട്ടു താൻ ജാലിഡ്യേനം.
എത്തതിനെന്തതടയുന്തു് —
ഹോ, ദോശാദരഹോ! തമസ്സ തകഴുന്തു് —
അതു വാിക്കിപ്പിതവാിദ്യൈ,—
യതിനാൽക്കെട്ടപ്പുട്ടനപേര് നിന്താം
ഈ ജാലാവിദ്യ ഭൂവാൻ
വാസ്തവമാണെന്ന വാിശ്രദ്ധിയുന്തു്;
ഭൂവണ്ണശ്ശേ നിന്താംക്കരം—
ണാക്കരീട്ടം സർവ്വിഷ്യയകാംക്ഷക്കുശ്ശേ
കിട്ടുവതിനീന കൊതിള്ളു്,
കിട്ടകിലതിനോടു പററിനാില്ലുന്തു്.
തെള്ളിവേദം സുലബി ചമ—
ചുത്തു, ചയിക്കം എസുമ്മുമായ ചാിത്തശാമം
മിന്റും ചേര്ത്തതുമാക്കം
മധ്യപമത്തിൽചുരിച്ചിട്ടം നിന്താം,

ഉന്നതതരമായിട്ടും
നിഘ്നംബന്ധമതിലേറിട്ടും നിങ്ങൾ,
 ദേട്ടിട്ടുവിന്നാൽ തുണ്ടി
ക്രിട്ടിട്ടും നാലു സത്യധർമ്മം ചാരം.
 ഓന്നാഡാത്രസ്ത്രം
ദിവം. പരിശാസ്വം ഗ്രഹാകാണ്ഡാ!
 നിങ്ങൾ വിലഭവുപ്പുതാകാഡിയ
 ജീവിതമതിതിപ്രദീഖലവേദനാഞ്ച്:
 അതിനുള്ളഭക്തി നില—
 നില്ലുള്ള; അതിന്റെ സാംഖ്യമെന്നും,
 പക്ഷികളുപ്പാലത്രേ,
ഡീഫോട്ടും വാങ്ങം പരമാപ്രോഹിട്ടും.
 അനന്തത്തിലെ വേദനായം,
 ശ്രേഷ്ഠി വരാത്രനീഥന വേദനായം,
 ചോറത്തിപ്പും **ക്രിട്ടും**
 കൈമാരത്തികളുള്ള വേദനായം,
 മല്ലാശിമ തികവായിട്ടും
 താതണ്ണത്തികളുള്ള വേദനായം,
 മരവിച്ച വാല്മകം വീ—
 പ്രടിം മൃതിയിവിവളിയുള്ള വേദനായം—
 നിങ്ങളുടെ ശ്രോച്യമായ—
 ഇംഗ്ലീഷുാലം നിരച്ചുമിവതനേ.
 ഓമർത്തപ്രമം മധുരം;
 പക്ഷി ചുടലുന്നി, തീപ്പ്, ചുംബിപ്പുള്ളം
 തല താംപീടുന കാപ്പ—
 ത്വാശൈയം, പറവിപ്പുടിച്ച ചുണ്ണിനൊയം;
 പോരിലെഴും ബലവീച്ചു—
 തോജസ്സുള്ളാനാതനീന്നാം, പക്ഷി,
 കഴുക്കുകാഡ കൊത്തിവലിപ്പു
 അദ്വരചനാവിശക്ഷണ സന്ധിക്കുശേ.
 അടക്കാനുംനാണലകം;
 പക്ഷിയതിൻ കാട്ടുജുന്നനിരയെല്ലാം
 തമിൽക്കൊന്നിട്ടുവാൻ വഴി
 നോക്കുന്ന, ജീവിതത്തിലാത്തിയോടെ;

മേഖലയ്ക്കിപ്പരീലം—
 താ, നെന്നാൽ വാതി പൊക്ക ചാതിടവോ,
 മനജർ കാരണത്തിട്ടേവോ,—
 ശ്വാ നല്ലുന്നില തുള്ളി ബുദ്ധിവുമേ.
 ദോഡിപ്പിൻ റോഗിക്കേശാട്ട,
 കരഞ്ഞവരോട്, രാം തനിച്ചാജി
 ശതി കൈകുമ്മനാവടിശേർ
 വീഴുനാവരോട്, “ജീവിതം സുവാമോ?”—
 അവാർ പരാജ്യനാ, ജീവിശ്ശേ—
 ക്ഷരയിം തൊക്കട്ടി ശ്വാശിശ്വാനെന്നായോ.
 രണ്ടാംതെത്തല്ലുത്യും
ക്ഷീവത്തിന് ഫേറു. ക്ഷീവമേതുള്ള
 താൻതനാണാകാവതാ,—
 യാശയിൽനിന്നോ ജീവിച്ചിടാത്തത്തമായോ?
 ഇത്രിയും റിഷയ്യേജ്ഞ—
 മൊന്നിച്ചുംടനി, തുജ്ജപലിപ്പിപ്പ്
 വേഗത്തിൽത്തീ പടകം
 രാഗത്തിനാളുതായ തീപ്പുാരിയേ:
 അമ്മട്ട് കത്തിട്ടുന്ന
 വിഷയേപ്പാലോഭത്രപമാം തുന്നി.
 അത്ത്യാ നിശലൂട്ട് നിശ്ചയജ്ഞ—
 മൊട്ടുന്ന, സാധ്യമോനിജ്ഞുന്ന;
 റഥാനിൽക്കുത്രിമാരാഡിനോ—
 രാത്രാവിനെ നിശ്ചാര നാട്ടിനിത്തുന്ന;
 നാലിടവു, ദളുതെന്നായോ
 തേരാനാനോന്ത പാരിനെ ചുമഞ്ഞുന്ന;
 മേലെപ്പുള്ളുലുന്തംബേജ്ഞ
 നോക്കാ, തിപ്പണി വാനിനോ മേലേ
 അക്കലത്രുന്നനിന്നിനിശ്ച—
 നോമത്രിപ്പീതാസാരംദാര കേരാക്കാതേ,
 കുത്രിമായത്രപേക്ഷി—
 ജ്ഞനാരംഭായിട്ട് നാബുദിപ്പിരിപ്പുജ്ഞവാത്വം
 ഒസ്ത്രവുമായിഈ ജീവിത—
 മാജനാപിപ്പുജ്ഞനുപാഴാനാഫോതാതേ.

വേദരസ്യപിപം

അഞ്ചിനൊ വച്ചൻ്തിട്ടനു
 പാരിൽപ്പോർ ചേക്കമാശ ശബ്ദകളിം;
 അഞ്ചിനൊ പാഠം വാദ്യിത—
 മൃതശലേപ്പ്, പൊഴിപ്പ് ലഖണാഗ്രു;
 അഞ്ചിനൊ വല്പിപ്പ് പക
 രാഗങ്കുധാന്നഷ്ടിപ്പ്; അഞ്ചിനൊതാൻ
 ആണ്ടക്കരാ പായിപ്പ് കൊട്ടം—
 ചെംകാലോട്ട് ചോരവാണണാരാണ്ടക്കയ്യേ.
 അഞ്ചിനൊ ഏറ്റ വിശ്വയേണ്ട—
 നേടം പടതനാ റൈശൈ ഭയ്യത്രുനാം,
 മോഹകരം വേരോട്ടം
 വിഷമാളിം പൂക്കശ്ശോട്ടമേ തുടട;
 കാണ്ണില നല്ല വിത്രകരാ
 വീഴന്തിനാം മിശ്ജീവാനമിടം;
 അഞ്ചിനൊ വിഷപാനിയ—
 കണ്ടി മൃതാന്ത്മാവു വിട്ടപോക്കനു;
 തിരിയേ വകനാ കമ്മം
 പാനംചെയ്യാൻ കട്ടരു തുല്ലിയമായ്;
 തുല്ലിയവഗമായ് വീണ്ടം
 ജീവിതമേല്ലുനാ ജീണ്ട്രമജ്ജീവൻ;
 അതു വീണ്ടം പുതുതായി—
 ടാജ്ജിച്ചിട്ടുനാ വണ്ണവാശത്തെന.

മുന്നാമത്തു ചിവ-

മൊട്ടംപത്ര. ഇത്തേ പ്രശ്നത്തിനെന്ന നില,
 അവനാവനിൽ സ്നേഹവുമ—
 അജീവിതഥ്യാന്വരാഡം അജീച്ചീടൽ,
 വേത്രനായ കാമത്തിനെ
 മാനസമിതിൽനിന്നാ പിഴതെട്ടത്തീടൽ,
 ആന്തരകാക്രിയ ഉത്സര—
 സംരംഭത്തപ്പുടിച്ചുനിത്തിടൽ;
 സ്നേഹത്തിനാലുംപത—
 സൗംഘ്രം ഗാഥമായ് പ്ലണൻ കാൻ;
 തുടക്കൽ നാളിഞ്ഞ ജീവിതം കൊഡാവാൻ;

സംവാദതീതയാത്രി—
നാതമഹമാക്ഷേ വൈജ്ഞാദികാരം,
അത്യുചാരേഖ്യ വോടി—
ഞത്തെജ്ഞാത ഭറ്റ ചാഞ്ചൽ, ദശലാസ്യാബ്ദം,
രിക്മലമാഴ, സ്നേഹാശം
ശാശ്വതാസന്പത്ര വൈക്രിബാച്ചികാൻ;
ഇംഗ്ലീഷ് മുതലുകൾ ജീവിത—
ശാശ്വിൽ ക്ഷയമാണ് പോകയേ ഇല്ല;
എന്നാലുംതൊക്കെ കൃത്യവി—
മിവരയ ഘൃഷ്ടിച്ചിടന്നായില്ല.
അപ്പോരാത്രിയം ഭിംബം,
ജീവിതത്രയുക്കശശ്വരാഭോഡയല്ലാ;
ഭിംബം ക്രത്തവ്യത്താിനെ—
ധാന്യത്തിനാടകയെല്ലു തീന്താപോരയന്നാൽ?
ഭിംബവ്യദാഖാലിച്ചം
പഴയ കണ്ണക്കെത്തും ചാട്ടുന്നായി,
പുതിയതു പുത്തിപ്പെട്ടു;
ഇംഗ്ലീഷ് ഒഴിഞ്ഞശാന്തി നേടി. വാരൻ.

* * * * *

നാലാമത്തു മാർഗ്ഗം.
വീതിയിലതു നാൽത്തുറണ്ണുഡോക്കം
പോകാവുംമാരു താ—
നീടനിതക്കത്തെല്ലുംജുള്ളാനോ,
വരമഷ്ടാംഗം മാർഗ്ഗം;
നോക്കതു ചെല്ലുന്ന ശാന്തിരക്ഷകഷിൽ.
കേരാ ഏവയുടെ മണ്ണതനിര—
ഘുംഗ ചുറ്റം പോന്നെല്ലുച്ചുനിക്കാർക്കൾ
ചുങ്കളി തടവീടുനോ,
അപ്പോദരിമാർക്കഷാര ശിഖരിക്കഷിൽ
എത്താനമേറിയ വഴി;
അപ്പുരലോകം പുറപ്പെടുത്തുനോ,
ക്രത്തവ്യാധാരാ ചാന്തേതാ
ചെങ്ങളുള്ളതിലുടക്കയേവോൻ ചെന്നു.

ശ്രേപ്പിലും കാലുകൾ മുക്_
 ഷ്ടാട്ടേ പോക്കനുശാസ്ത്രം, വിവ്രാഹമനായ്,
 പാഠ്യത്വക്ഷമ്പന്നമലിനെയ—
 കമീഴാക്കണം വിശ്വമമാർദ്ദമോനീകാം;
 കൈല്ലപ്പിള്ളിത്തരാ താര ക്രീ റായ
 പാഡാസിൽനിന്നൊന്നിട്ട് പാംഗമേഖലയ്ക്കുായ്
 ഓപ്പന്ത് വാഴവരത്തിരിഞ്ഞാം
 പോക്കൻ, മന്ത്രിഞ്ചേ വിത്രുനം എടുക്കും.
 ഇന്ത്യിനൊയ്യെത്ര ശാന്തിയി—
 കെല ജൂഡിഷ്യാംഗമായിട്ടും മാറ്റും;
 അരു താക്കിം പോങ്ങിരുചു—
 ഇള കരണ്ണപ്പില്ലുടനോ ശ്രീകൃഷ്ണനു.
 അതു ശ്രീകൃഷ്ണ കരിത്രു—
 ഇഷ്ടാത്മാ, വാഖ്യലം വാഴിജൂ താന്ത്രനാ.
 ഏവക്കുത്തുക്കുടുക്കം
 വൈത്തിലേപരുംബി വൃഥാ മന്ത്രഭാരിതനേരു.
 നാല്പൂരാഹരാന്നാമത്തെയ—
പ്രടവ ശരിയുള്ളതാം പ്രമാണംതാൻ:
 ധന്തത്തിൽബ്യുധമോടേ
 പോക്കരു, ദിഡ്ജുമ്പംമുഖയുമൊഴിച്ചും;
 റാറിനെ വിഡിനെയ റചിയുളും
 കമ്മത്തിൽ ത്രുഖ്യ ഗാഖമായ് വൈച്ചും;
 ഇപ്പിയതതിയുടെമേലു—
 യധികാരബ്യലം നടത്തിയുംഹോണ്ടും.
രണ്ടാമത്തെ ശരിയാ—
മുദ്രാരേം. ജീവനജൂവയിലെപ്പാം
 നന നിന്ത്യു, രംഗംസത
 മരയരിശമിവാറു ചത്രപോംവിധമായ്;
 ഏവാര തപജജീവിതമിവാ
 ലാത്തും തെത്തെത്തന്നാൽപോലെയാവട്ടു.
മൂന്നാമത്തെ ശരിയാം
സംവാദം. കാത്തുഹോഡക, ചുണ്ടുകുണ്ടു,
 രാജാവുള്ളിലെഴുന്നരു—
 മനവാതിൽക്കള്ളാണവററയെന്നവിധം;

തിരുവന്നപിൽക്കുന്ന ഓറിക്കം
നേട്ടന്നായായ സമ്പ്രവാക്കേകളിം
ശാന്തങ്ങൾ ഒഗ്ഗിയുള്ളൂവാ
മരുഭാസാധ്യങ്ങളെന്നീരിയ്ക്കുന്നം.
നാല്ലാത്തതു ശരീരാം

ശൈലം. ചൊള്ളം പ്രസ്തരിയോരോന്നം

ഒരു കാറം തീർട്ടേ,
ഒരു കമ്മ വളര്ത്തിട്ടെടുവണ്ണാൻ:
തെളിവിച്ചും തുമന്നാക്കു—
ഉടുടെ ഹാണ്ണന വെള്ളിന്ത്യപോലേ,
സമ്പ്രഥമ്പണ്ണച്ചിലുടെ
അണ്ണംമാറാക്ക ദാഖാഴ്ചരാണ്ണുഹം.
നാല്ലുണ്ടയിരോന്നതവാഴി.

അവാ ലെഞ്ചകിക്കുക്കരനേ കാടക്കാവു:

ശരീരാം ഗ്രൂഡി-വിചാരം,
ശരീരേകാന്തത, ശരീരസ്മംഡിലയം.

തുംബാക്കി—
ഈംഗ്രാമാവോ! സുരൂലോകമുഠപ്പുകാൻ
ചീരക്ക പരത്തിക്കൊട്ടും!
താന്നി അകാശം മനോാഹരംതന്നേ;
സാധാരണനാലുകരം വിച്ച—
തതിപ്പാത്തവ, കണ്ണറിഞ്ഞതവായുമെല്ലോ;
ബാലമുള്ളവമാത്രം ത—
നേരതായുംതാൻതാൻ ചമച്ച കൂട് വിച്ചം.

പത്രിയുടേയും ഷത്രു—

നേരയും സ്നേഹം പ്രിയാധ്യം, അരിയും ഞാൻ;
രസമുണ്ടു സുവൃത്തമിഴി—
മായുജ്ഞാലത്തിലുള്ള ലീലകളിം;
എണ്ണുതെത വള്ളത്തന്നവ—
താൻ ജീവിതസാധ്യഭാന്ധമ്പ്പോരാ;
ജനിതന്ന ഭീതികര മിമ്പക,—
ഭേദനാലും റാല്ലുറപ്പിൽ റാട്ടിയവാ.
ജീവിയ്ക്കുണ്ടാരിവയാൻ—
ഈജീവിയ്ക്കും ജീവിതം നയിച്ചിട്ടിവിൻ;

തക്കോണിപ്പടികക്കൈ
 നിന്മിപ്പിൻ നിങ്ങൾതന്ന് ബലക്കുവാൽ;
 അ സപ്തപ്പക്കാഴ്കക്കൈയാട—
 കൂടി പ്രതിവാഹം വാസിയുകയാൽ .
 ഏറെക്കൈഞ്ഞുകമേകം
 സത്യപ്പിലെയുള്ളയൻപോയിട്ടുണ്ട്.
 അങ്ങിനൊ നിങ്ങളുണ്ടത്തിട്ട—
 മേരെ സ്ഥാപ്തപ്പാടയച്ചുകൈം;
 കാണമെള്ളപ്പും കൂടം
 കേരണംരം, കനം കുറത്ത ചാപകരം—
 അവഴി ചോന്താൽ—ഉള്ളിയ—
 ബന്ധം പൊട്ടിപ്പുതിനു വൻകൊതിയും.
 അവകലാമാരംഭം
 ചേന്ന പുനാൻ തൊട്ടിതാദ്യമം പടിയെ;
 അവന്നിഡാമവള്ളാംഗം
 മംഗ്രം, ഭേദപ്പാദപ്പാല സത്യപദം.
 അത്യല്ലമോ വച്ചരെയോ
 കാർബവപ്പുക്കൈയലെയത്തരം മനജർ
 കയറിച്ചുനിട്ടമാന—
 ഓമകനിപ്പംബന്നവാസഗൈത്തിൽ.
 ശകകരാ മിത്യാദ്രാന്തിക—
 ശ്വാന്തരമാസവുമിവാസിന്നനിന്നുണ്ടാം
 സപാതയും നേടി മനോ—
 വാഞ്ഞരകക്കൈയുടുക്ക കീഴടക്കിയവൻ,
 അചാര്യനുരോധം
 ഗവമംബക്കൈയും തൃജിച്ചപോരയാകവൻ,
 റണ്ണം പടിമേൽ നിലേയൻ,
 പിന്നിനൊരു ജനമേ ജനിക്കുംബുളം.
 പിന്നൊരും മുക്കേണ്ടു
നില്ലി. മുന്നാമത്രളിതായ പടി:
 ഇവിടെ മഹത്താം ജീവൻ
 പാപംമൈശാഴിന്തു മുഖമാണ്ടിരുന്നു;
 സന്ദുഷ്ടശാന്തിയെംബവൻ
 സ്നേഹിയുണ്ട് പോന്ന സർജീവിയെയും.

എട്ടാം സർജ്ജം

ജീവിതമെന്നാട്ടണി,
 ജീവൻതൻ ബന്ധനാലയധിക്ഷേ.
 എന്നാലു ജീവനോടെ,
 ദൃശ്യഗ്രഹിത്തെ, നന്ത്യലക്ഷ്യത്തിൽ,
 ചിവ്യനാഥദൈ, നിശ്ചല—
 ജീവിതമാവോടെഴുന്ന ബുദ്ധജീവ,
 നാലുംതെത്തപ്പടിയതി—
 മുടേ, ദുഡിമത്രവോദിശഭൂലക്കിൽ.
 നോക്കുക! എത്രോ ഭക്തന്ത്
 ഹതമാകാം ഭേദാരശത്രുഗിരപോലേ,
 ഇപ്പടിക്കളിലണ്ണണായു്
 മൺകപ്പീടുന്ന പാതകം പത്രം:
 തങ്കൾ സ്നേഹം, തെററിയ
 വിശപാസം, ശക്തേയന്ന ദൈനന്ദിനം;
 രണ്ടുണ്ടിവായ്ക്കു പുറമേ,
 വിഷയങ്ങളിലിച്ചുയീംപ്പുയൈന്നോവം;
 അനുരിവായഞ്ചിരൊ വെന്തു,
 പിന്നിട്ട് നാലിൽ ദുന്ന പടിക്കളവൻ;
 എന്നാകിലും കുടക്കു
 വീണ്ടും ഭ്രംബാകവാസതാല്പര്യം,
 സംഗ്രഹത്തിലുള്ള കൊതിയും,
 ഗ്രം, വ്യാമോഹി, ഭാത്മാസംസ്തുതിയും.
 അതു മാത്തണിയും കൊടുക്കി—
 തന്നേ, ലതിരറി വാനൊഴിഞ്ഞതാനാം
 തനാടെഴുപരിസ്ഥാന—
 തതില്ലാതായു് നിന്നിട്ടിരന്നാരാംപോലെ,
 ഇപ്പുംപ്പും നാശിച്ചു
 മത്തുന്ന നീല്യാണാവക്കിലെത്തുന്നതു.
 അവനിൽദ്രോകരാ തന്മാദ
 കീഴു് നിലപക്കളിൽവാനിന്നും വെജ്ജുന്നു;
 അവാനെരായിപ്പുക്കാൻ കാഴിയാ
 നാശമെത്തുമ്പു ദുരുപക്കരാക്കം;
 തന്നെന്നുംബാശിയും—
 നെന്നുംജജമാവുമെടുത്താട്ടക്കരിയവൻ;

വൈശരംഗ്യപീബം

142

മുതിരാ ദൃഢക്കേച്ചുത്തി;
കശം പുളംപിരഞ്ഞരാ നിന്തിപ്പോ.
ഒന്നിനാം ലത്താപിപ്പോ—
തവിലമരാൾ കൈവാശസ്ത്രക്കളുന്നു;
സംത്രപ്പത്തെക്കൊടിക്കി,—
ടിപ്പാരാട്ടക്കൊരുറാ “ഞാനാ”യീ:
നിപ്പംഗം ലഭ്യക്കുളം—
നാണന്നാരെക്കിലും പഠിപ്പിപ്പിൽ,
അഞ്ചിനെയുള്ളുവരോട്ടര—
ചെയ്യിൽ, നാണാഖാണ ചൊല്ലുതവരരന്നായും.
നിപ്പംഗം റിലനില്ലു—
ണനന്നായാരെക്കിലും പഠിപ്പിപ്പിൽ,
അഞ്ചിനെയുള്ളുവരോട്ടര—
ചെയ്യിൽ, തെററാണ ചൊല്ലുതവരരന്നായും;
അഡാരതു, മവർത്തൻ പൊട്ടിയ
ദീപ്തദായപ്പുറത്തെ വാരാളിയും,
ജനിക്കുന്നുംബാലക്കുന്നു—
നമവുമനിയന്നതിലുതനിമിത്തം.
അ മാർത്തിൽച്ചേച്ചുകവിൻ!
ഇഷ്ടപ്പിജ്ജ സമാനമായോരംചലിലു!
കാമാശം ഓദനായി,—
പ്രിപ്പിത്രിയതല്പ്രാശ വജ്വനായിം!
അ രാർത്തിൽച്ചേച്ചുകവിൻ!
ആരുടെ കാലംണ്ണാരത്തായാം കാറനു
ഇട്ട ചവുട്ടുാ, തവനാ
വഴിയേ പോങ്ങന്നാരാളിതാനായീ.
അ രാർത്തിൽച്ചേച്ചുകവിൻ!
അവിടെപ്പാറഞ്ഞശ്ശാക്കരയും തീരാൻ
ഉതക്കന്നവരും ദോഡലക—
ഴിയരെപ്പാഞ്ചുനാ, രോഗശ്ശമനഞ്ഞരാ!
അവിടെപ്പൂശപ്പത്തുമനിര
സന്തോഷത്താലെ മാർത്തമന്വാട്ടം
രത്നക്കുവിഷി വിരിയേ—
ഇത്തത്തവിരിച്ചിട്ടുകൊണ്ട വിരിയുന്നു!

അത്യുതിശ്വരഗണദാ ദണ്ഡി—
മഹാക്ഷാ തിശ്വന്നിതണ്ണ രദ്ധഗണദാ!

* * * *

രത്നങ്ങളീല്ലും റാഡ്യതാം
നീഡി യന്മം; അനീഡിം പാം റഡിം
അതിനടക ഡയറിം; ഉപഗാ—
തീരങ്ങളുടിന്നു രദ്ധഗാസംവ്യഞ്ജാം.
അതുവിധമാണ് അജീവിസ്ക്രൂൻ
ശരീരായിക്കേരാസ്ത്രിനായു വീരമഞ്ജാം:—

കൊല്ലും തീരിപ്പുണ്ട്! — അരക്കലം — എത്ര
നീക്കുചുമായുള്ളൂടു ആറിവിയേഡം;
കൊല്ലുന്നതിന്തുലും ലഭണ്ട്രീഡാല്ലി—
നാനിനോഴന്തുല്പന്നതിൽക്കു വരിപ്പിം.

കൈംചുക്കുവിണ്ട് സെക്കുചുഴിച്ചു, വാഞ്ചി—
കൊണ്ടാലും, എന്നാലൊരുവാക്കിനാനും
അവന്നേരുമൊന്നാം മരയാർബ്ബുലത്താർ—
ചുതിജ്ജുലാലേരാ തന്താക്കിടാല്ലിൻ.

കുള്ളത്തരം ഗംഗക്കിപറഞ്ഞതിടാല്ലിൻ,
കുഷിച്ചിടാല്ലിൻ, കുമ്മാരതിടാല്ലിൻ;
മനസ്സിലുള്ളൂടു വിത്രുഖിതന്നു
സല്പാപമാകന്നിതു ഗംഗയാർക്കും.

ബുദ്ധിജ്ഞ കേടേക്കുവതാം മരനാം
മദ്യഞ്ഞഴിം വാഞ്ഞബുഴാചിച്ചുകൊണ്ടവിണ്ട്;
തെള്ളിഞ്ഞത ചിത്തത്തിനു വേണ്ടതില്ല
സോദ്രവം, മുഖിപെട്ടനാട്ടും.

തൊട്ടീക്കാലാ തന്നായൽപ്പക്കാരൻ—
തന്നു ധന്മാരണങ്ങളെ നാഞ്ഞബുദ്ധനാം;
ഒച്ചിത്യും ന്യായവുമറ്റ ചെയ്ത—
പോയീക്കാലാ ഒദഹിക്കപാതകത്തെ.

ഏവാം പരിതാവു നാനാവു രക്ഷണ ത്രിട്ടർ സൗഹ്യത്വകൾ
 ഇവരോടുള്ള മുകളിഷ്ഠതാചെയ്യിട്ടിനാൻ മുമ്പ്;
 പഠിപ്പിച്ചാൻ, പററിനില്ലോ എങ്കിൽനിഗ്രഹണശൈ
 ഖണ്ണാൽ ഭറിപ്പാൻ വരുത്താതോൻ—ഉത്തുച്ചുതരാമിയിൽ
 നടക്കാം കാലുകരാക്കു ശക്തിയില്ലാത്ത നാനപ്പർ—
 നില്ലുംപരായും ഖാന്തരായിദ്രിഡാവിനയശൈലരായും
 ജീവിച്ചും, തങ്ങേശ്വരകാട്ടും ജീവിച്ചും സകലതെത്തും
 സ്നേഹിച്ചു, മധ്യാംഗമാർഗ്ഗാദിമാസത്യപദ്ധതിം
 ധന്തകമ്മണ്ണമുന്നന്നാണ്ണിച്ചു, സംഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നരായും
 ഭാരികാലം കഴിപ്പാനേക്കുണ്ടും ജീവിതരിതിയേ;
 പ്രാഞ്ചപാപമലമേ ദിവാം, പ്രാഞ്ചപുണ്യമലമേ സുഖം;
 എന്ന, ശ്ലീതരജ്ജു തന്മാരും തള്ളിപ്പുംഹായുമനൃഗായും
 ചെയ്യും മഹിസൂരം, നാരജ്ജു പുനജ്ജന്തിലായവൻ
 സുവിജായീടു, മതജ്ജുംതുച്ചുത്തുപനമെന്നമേ.
 ഇതോതിനാനവൻ; പണ്ടപ്പണാ രാജ്യഹന്തിലെ
 മുന്നേനാപ്പിൽ നടന്നാനേകും ചൊഞ്ചുള്ളതിന്റെയിം:
 അന്നാണ്ണായ വിഭാതത്തിൽ നടക്കുക്കണ്ണിതായവൻ
 സിംഗാലാവ്യൻ മുഹൂരതൻ, റാണ്ടോർക്കായും
 ഭവും വിശ്വാം നാലു തിക്കം വാദിച്ചുപ്പിങ്കരണഭാൽ
 ചുകന്നതും വെള്ളുഡുമാരിയെത്തുകുടുന്നതായും.
 വേം ശോദിച്ചു, “തെന്തിനീരട്ട് വാദിപ്പു, സോദരം?”
 അവൻ ചൊന്നാൻ, “മാനാത്മാവേ! പുലർവേദകരതോടുമേ,
 പ്രവൃത്തി തുടങ്ങുമ്പു, ഒക്കുംഗ്രഹനാന്തരാൽ,
 താഴേ ക്രമി ഉത്തരിനാം, കാറിട്ടിരുത്തിക്കുന്നിനാമേ
 ഓഷ്മം വരായ്യാനീ നാമ്പും പഠിപ്പിച്ചിട്ടു പുന്നികർ.”
 വിശ്വാസിതവന്നേരം ചൊന്നാൻ: “തുക്കാലു നൈപ്പരി,
 എല്ലാറിലും സമച്ചുംഖ്യംമുള്ള സ്നേഹവിന്താരം ക്രമവും;
 വോജ്യുദിജ്ജനാ കിട്ടുക്കൊടുപോലെ, പരിതാക്കുകിൽ;
 റാംജാരംദാ നായം തെന്തോട്ടുന്നപോലെ, മുതക്കുകിൽ;
 ഫ്രേശാതിനിനിം ചിന്തിക്കുന്നതായും നാശകരിപ്പാക്കും
 ചെന്നാട്ടും പടിനേതാട്ടുപോലെ, പതാനിസുതക്കമേൽ;
 വടക്കോട്ടു, തതിംഖരിലും ചാച്ചക്കാരിലുമാരിലും;
 രാജാരജല്ലാറിലും താഴീ ജീവിവച്ചുത്തിൽ, മേലെല്ലാ
 വേവന്നാരിൽപ്പുണ്യപരിത്രക്കും രാമവിമാരിലും;

എവരായാൽത്തടങ്കളീടാം പോഷിക്കും, അതിൻ്റെപിഡം മുഖ്യമാണെ വശവും രക്ഷാവിൽത്തന്നെ നിന്തിക്കാം.”

എന്നാൽ മത്തത്തുക്കിലുള്ളതും രംഗത്തുക്കാരാണു്—
ഉണ്ടെന്നും കഴക്കാവോലെ, പുഛ്ചറാസത്താടെ
ജീവിതക്കീഴുന്നില്ലതിങ്കൽനിന്നു നൃസിദ്ധാലേഷ്ടതാൻ
ഒരുംബുംഗത്തുക്കുപുറന്നപോരുക്കുമാരോടു്—അവാൻ
ഉപദേശിച്ചിരു ദശരീലവും, കിക്കുവൊച്ചിയം
ശരിത്താരിയ്യേണമെന്നും മഹാസ്തും, മുന്നു ചീനകരിം;
മനസ്സുണ്ടാരു നിലകരിം; ഏറുമടങ്ങുള്ള ശക്തികരിം;
ഗ്രാഖിയ്യുള്ളടക്ക വന്നിച്ചു പടി; വിജ്ഞാനരീതികരിം;
ജ്ഞാനുപേക്ഷകരിം; എംതുംഭാത്മാവിന്നുതിലും പരം
സപ്താദ്യജ്ഞങ്ങളുമാണു മഹനീയസമാധികരിം;
ജ്ഞാനങ്ങൾം, മുന്നു മുഖ്യങ്ങളായ രക്ഷാസ്ത്രങ്ങളും.
എന്നല്ലവൻ പാഠപ്പിച്ചാൻ സ്വപ്നഗന്ധങ്ങൾ, യാഹാർ
പാദ്ധണ്ണ വിധവും; പ്രേമസന്ധിഖാധാരിക്കരാണു്
ജീവിയ്യേണ്ടാന വിധവും; എന്നെന്നെന്നാശബ്ദജിച്ചിടാം
കടിച്ചിടാമെന്നതും; ചുമകി മുടാതുകമാതിരി
ഉന്നിപ്പിടിപ്പിച്ച മുന്നു സാമാന്യം മത്തപ്പാടകരാ
കച്ച പിച്ചതെന്നാണരിപ്പുവിശ്വേഷിച്ചെന്നിച്ചെക്കുന്നതും.
എവം റാനായുറ്റപ്പിച്ചാറാം, റാനാക്കിലോക്കുവും
പാരിന്ന തുണിയും റാണ്ടു മത്തത്തുകിടുകാരുടെ
ഞ ശ്രേഷ്ഠമസ്തസംഘരണിൻ തന്മുഖി മഹത്തരം.

യഥം പാഠപ്പിച്ചകൊണ്ടിണ്ടാ രാത്രി മൃക്കാലും
പ്രസംഗിച്ചാറാണും; തീരെയടന്തിലോരു എന്നുമേ—
എന്നെന്നുംക്രൈപ്പേര് വാടാതേരാശാന്തരാംത്രശ്ശീനേടിനാർ.
രാജാവുമത്ര തീന്ത്രപ്പോരു റാജാസിംഗരാശനോചരി
എറാറുനിന്നു വെരുങ്ങാലോ, കാതമപ്പത്രഞ്ഞു മുന്നിലാണു്
താണു വശിച്ചു, ചുംബിച്ചു തന്നാടയുടെ തുവിനെ;
ചൊല്ലിടിനാൻ, “ഞത്താഭേ! റാജേയനെ സ്വീകരിയ്യുണ്ടോ
നിന്തുട്ടത്തിൽത്രംലോം താഴീംഖായി, നിസ്സാരനായിയിരും.”

യഗ്രോധരയും രോഹത്ത് തദാ ബൗഡ്യം നിന്തുവാടാ
ഉക്കേത്യാലും നിന്നു, “അവ! രാഹുലനായ് ക്ഷോട്ടക്കണ്ണ
താഖമംരാജ്യനിധി, അൽപ്പെതാത്രയദ്വായുംായ് ബുദ്ധാൻ.”
അതു കൂന പ്രേക്ഷകിംബാന്നം ധനംാദ്ധിത്തിലേറിനാർ.

നമാച്ചിൽത്തുവിനാളും സ്നേഹത്താലവാട്ടുതെത്തേരു
ക്കെതിയേരുന്നാരിഞ്ഞെൻ്റെരെഴുത്തിനേരു സമാപ്പിച്ചായും.
മുങ്ങവേയും ശാസ്ത്രിമാദ്ധ്യംഭൂതംപൊറിശ്ലൂഡേ
ഉരിയാടിയതുപ്പഴ തോ,നാത്തുല്പജനനാക്കാശാർ.
നാല്പുത്തിയത്വാണ്ടു തൊടും, നാനാദേഹാനീം സരാശ്
നാനാജാപാക്കാക്കമാശു ഗംഗ്യുമാം എട്ടി, നാലും
ഉഖിയെ മുഖംബാശംഭാഗ്യാർ ചാന്ദിനാം ഒംഗിജുള്ളതാം
ദീപം കല്പിച്ചുത്തുനിനാനാസ്ത്രപെംരിസ്കുന്നടക്കിനായും.
ഓമഗ്രന്ഥമഞ്ചുംഭീതിച്ചുപ്പാലുംഭിട്ടുനിന്മക്കും:
എന്നവൻ പാഠ്യം, ഗമ്പ്യിപ്പുരേതെല്ലാം ചക്രവർത്തിക്കാർ
കൊത്തിച്ചു തദ്വാഗ്രഹതം ശില്പാഗ്രഹപരപംശതിയിൽ,
എമ്പടനാളും ഏണ്ണായല്ലാസ്ത്രിട്ട്, ഗസല്പതെതാഴും
നിന്നേറിയതേൻ നൃഥൻ, മഹാനായ തമാഗതൻ,
മനസ്യരിലോരാരാദ്യാദ്യേ, ദൃത്യു, ദൈഹക്കാജുക്കവന്നതും;
അതിൻപിന്വായിരം ക്രോട്ടിശാശിരം ക്രോട്ടിശാശ്വകരം
അവൻ പൂക്കിശാരാഭ്യാന്തി വംശം നിര്മ്മാണത്തിനിൽ
ചെപ്പും മാർത്തഭയും ചിന്തിക്കാരനിനൊക്കെങ്കിം.

അരേഹാ! അരഹത്യീതാത്മൻ!

അരേഹാ! മോക്ഷപ്രദോത്തമ!

ക്ഷമിയ്യു ലഘുവാക്കന്നീ

ഗ്രന്ഥം—നിസ്സാരംബുദ്ധിയാൽ

തപ്രഭന്തസ്നേഹമജ്ജ,—

നാഭയ്യുടിതപരാധമേ.

അരേഹാ! കാമുക! സോദര്യ!

നേതാവേ! ധമ്മപീപമേ!

ഹരണംകൊംബവു ഞാൻ നിന്നെൻറെ
തീയനാമത്തിൽ, നിന്നില്ലോ!
ഹരണംകൊംബവു ഞാൻ നിന്നെൻറെ
പുണ്യധമംഗമത്തിലോ!
ഹരണംകൊംബവു ഞാൻ നിന്നേ—
റൂപചത്രിയ ശബ്ദത്തിൽ! കാം!
മത്തുനീത്തുള്ളിയാംജത്തിൽ!—
ഉചിയ്ക്കു, ഫേണ്ടുസ്വരൂപം!
ഉയര്ത്തുകൊന്തെളിനെ,—
കല്ലേപ്പാവത്തോടണ്ണുക
എന്നെ, കാം മണി പദ്മ ഹ്രം;
സുപ്രഭാതമഴിയ്ക്കായും!
വയിച്ചിട്ടുന്ന തുമത്തു—
തുള്ളി മിന്നം കടക്കുകം!

സഹായി
ത

